

EDUSKUNNAN VASTAUS 117/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle arvopaperimarkkinoita koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä arvopaperimarkkinoita koskevaksi lainsäädännöksi (HE 32/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 11/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Arvopaperimarkkinalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISTÄ

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain yleinen soveltamisala

Tässä laissa säädetään arvopaperien yleiseen liikkeeseen saattamisesta, tiedonantovelvollisuudesta arvopaperimarkkinoilla, julkisista osotarjouksista, arvopaperimarkkinoiden väärinkäytön estämisestä ja valvonnasta.

Tätä lakia sovelletaan myös muualla kuin Suomessa tapahtuvaan toimintaan siten kuin jäljempänä säädetään.

2 §

Kielto menetellä hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti

Arvopaperimarkkinoilla ei saa menetellä hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

3 §

Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja

Arvopaperien ja muiden rahoitusvälineiden markkinoinnissa ja vaihdannassa, joka tapahtuu elinkeinotoiminnassa, sekä täytettäessä tämän lain mukaista tiedonantovelvollisuutta ei saa antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

4 §

Riittävien tietojen tasapuolinen pitäminen saatavilla

Joka itse tai toimeksiannon nojalla tarjoaa arvopapereita tai hakee arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään tai jolla on 3—9 tai 11 luvun nojalla tiedonantovelvollisuus sijoittajia kohtaan, on velvollinen pitämään sijoittajien saatavilla tasapuolisesti riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan arvopaperin arvoon.

5 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *avoimuusdirektiivillä* säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/109/EY;

2) *esitedirektiivillä* arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2003/71/EY;

3) *markkinoiden väärinkäyttödirektiivillä* sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2003/6/EY;

4) *ostotarjousdirektiivillä* julkisista ostotarjouksista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/25/EY;

5) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Eu-

roopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/39/EY;

6) *komission esiteasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 809/2004;

7) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1287/2006;

8) *komission takaisinostoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta takaisinosto-ohjelmille ja rahoitusvälineiden vakauttamiselle myönnettävien poikkeuksien osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 2273/2003.

6 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

Finanssivalvonta ei kuitenkaan valvo kauppaa, jota Suomen Pankki käy arvopapereilla ja muilla rahoitusvälineillä rahapoliittisten tehtäviensä hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä yhteistyötä Kuluttajaviraston kanssa tämän lain valvontaa koskevissa asioissa säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

2 luku

Määritelmät

1 §

Arvopaperi

Arvopaperilla tarkoitetaan tässä laissa sellaista arvopaperia, joka on vaihdantakelpoinen ja joka on saatettu tai saatetaan yleiseen liikkeeseen useiden samansisältöisistä oikeuksista annettujen arvopaperien kanssa. Tällainen voi olla esimerkiksi:

1) osakeyhtiön osake ja muun yhteisön vastaava osuus sekä tällaisesta oikeudesta annettu talletustodistus;

2) joukkovelkakirja tai muu velkasitoumus sekä tällaisesta oikeudesta annettu talletustodistus;

3) muu arvopaperi, joka oikeuttaa hankimaan tai myymään 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun arvopaperin, taikka arvopaperi, jonka perusteella voi saada arvopaperin, valuutan, koron tai tuoton, hyödykkeen taikka muun indeksin tai arvon perusteella määräytyvän käteissuorituksen;

4) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettu rahasto-osuus tai muu siihen rinnastettava yhteissijoitusyrityksen osuus.

Arvopaperina ei kuitenkaan tässä laissa pidetä oikeutta, joka yksin tai yhdessä muiden arvopaperien kanssa tuottaa oikeuden hallita määrättyä huoneistoa, muuta tilaa tai kiinteistöä taikka kiinteistön osaa.

2 §

Rahoitusväline

Rahoitusvälineellä tarkoitetaan tässä laissa arvopaperia ja muuta sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:n mukaista rahoitusvälinettä.

3 §

Liikkeeseenlaskija

Liikkeeseenlaskijalla tarkoitetaan tässä laissa suomalaista ja ulkomaista yhteisöä, joka on laskenut liikkeeseen arvopaperin.

4 §

Määräysvallassa oleva yhteisö

Määräysvallassa olevalla yhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa yhteisöä, jossa osakkeenomistajalla, jäsenellä tai muulla henkilöllä on tässä pykälässä tarkoitettu määräysvalta.

Henkilöllä on määräysvalta yhteisössä, kun hänellä on:

1) enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai vastaavien osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja ääntenenemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; taikka

2) oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä yhteisön hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämisen tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettu ääntenenemmistö.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua ääniosuutta laskettaessa ei oteta huomioon lakiin tai yhteisön yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen sisältyvää äänestysrajoitusta. Yhteisön kokonaisäänimäärää laskettaessa vähennetään ne äänet, jotka liittyvät yhteisölle itselleen tai sen määräysvallassa olevalle yhteisölle kuuluviin osakkeisiin tai vastaaviin osuuksiin.

Sen lisäksi, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, yhteisön katsotaan olevan toisen yhteisön määräysvallassa, jos sitä johdetaan yhteisesti viimeksi mainitun yhteisön kanssa tai jos viimeksi mainittu yhteisö muulla tavoin tosiasiallisesti käyttää siinä määräysvaltaa.

Jos osakkeenomistajalla, jäsenellä tai muulla henkilöllä yhdessä hänen määräysvallassaan olevien yhteisöjen kanssa taikka näillä yhteisöil-

lä yhdessä on 2—4 momentissa tarkoitettu määräysvalta jossakin yhteisössä, myös viimeksi mainittu yhteisö on hänen määräysvallassaan oleva yhteisö.

Mitä tässä pykälässä säädetään määräysvallassa olevasta yhteisöstä, koskee soveltuvin osin määräysvallassa olevaa säätiötä.

5 §

Säännelty markkina ja säännellyn markkinan ylläpitäjä

Säännellyllä markkinalla tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntimenettelyä ja säännellyn markkinan ylläpitäjällä pörssiä tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavaa yhteisöä, jolla on toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa säännellyn markkinan ylläpitämiseen.

6 §

Pörssi

Pörssillä tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua säännellyn markkinan ylläpitäjää.

7 §

Pörssiyhtiö

Pörssiyhtiöllä tarkoitetaan tässä laissa osakeyhtiölain (624/2006) mukaista julkista osakeyhtiötä ja eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua yhtiötä, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa ja jonka liikkeeseen laskeva osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

8 §

Kohdeyhtiö

Kohdeyhtiöllä tarkoitetaan tämän lain 9 luvussa avoimuusdirektiivissä tarkoitettua liikkee-

seenlaskijaa ja 11 luvussa sen 1 §:ssä tarkoitettua julkisen ostotarjouksen kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijaa.

9 §

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä

Monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettua kaupankäyntimenettelyä ja *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* mainitun pykälän 8 kohdassa tarkoitettua yhteisöä.

10 §

Sijoituspalvelun tarjoaja

Sijoituspalvelun tarjoajalla tarkoitetaan tässä laissa sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua sekä sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua.

11 §

Julkistaminen

Julkistamisella tarkoitetaan tässä laissa säänneltyjen tietojen toimittamista sijoittajien saataville, Finanssivalvonnalle ja asianomaiselle säännellylle markkinalle 10 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

12 §

Yleisölle tarjoaminen

Arvopaperien yleisölle tarjoamisella tarkoitetaan tässä laissa henkilöille suunnattua viestintää, jossa annetaan tai jonka tarkoituksena on antaa tarjouksen ehdoista ja tarjotusta arvopaperis-

ta riittävät tiedot arvopaperia koskevan osto- tai merkintäpäätöksen tekemiseksi.

13 §

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella tarkoitetaan Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista.

14 §

ETA-valtio ja kolmas maa

ETA-valtiolla tarkoitetaan tässä laissa valtiota, joka kuuluu Euroopan talousalueeseen ja *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.

II OSA

ESITE

3 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tämän lain 3—5 luvun säännöksiä sovelletaan arvopapereista julkaistavaan esitteeseen, arvopaperien yleisölle tarjoamiseen ja arvopaperien hakemiseen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle.

2 §

Soveltamisalan rajaus

Tämän lain 3—5 luvussa säädetty tiedonantovelvollisuus ei koske seuraavien arvopaperien tarjoamista yleisölle tai hakemista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle:

1) ETA-valtion keskuspankin osakkeet tai muut osuudet niiden omaan pääomaan;

2) muut kuin osakesidonnaiset arvopaperit, joita luottolaitos laskee liikkeeseen jatkuvasti tai toistuvasti ja jotka eivät ole vakautettuja eivätkä muunnettavissa tai vaihdettavissa eivätkä tuota oikeutta merkitä tai ostaa muunlaisia arvopapereita tai oikeutta saada arvopaperin tai muun varallisuuden arvonkehityksen perusteella määräytyvää suoritusta eivätkä ole johdannaisiin kytkettyjä ja jotka ovat osoituksena talletusten vastaanottamisesta ja kuuluvat talletusten vakuusjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/19/EY mukaisen talletusten vakuusjärjestelmän piiriin;

3) velkasitoumukset, jotka erääntyvät alle 12 kuukauden kuluttua liikkeeseenlaskusta.

Tämän lain 3—5 luvussa säädetty tiedonantovelvollisuus koskee myös suljetun yhteissijoitusrytymän osuuksien tarjoamista yleisölle ja hakemista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle. Sijoitusrahastoja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa.

3 §

Suhde Euroopan unionin lainsäädäntöön

Esitteeseen sovelletaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ohella komission esiteasetusta, jollei 4 luvun 6 §:n 3 momentista muuta johdu.

4 §

Osakesidonnainen arvopaperi

Osakesidonnaisella arvopaperilla tarkoitetaan tämän lain 3—5 luvussa osakeyhtiön osaketta ja muun yhteisön vastaavaa osuutta, osake-

yhtiölain 3 luvun 12 §:n mukaista muihin osakeoikeuksiin liittyvää todistusta ja muuta arvopaperia, joka oikeuttaa hankkimaan tällaisen arvopaperin joko vaihtamisen tai toteuttamisen kautta edellyttäen, että toteuttavan oikeuden on laskenut liikkeeseen osakkeen tai vastaavan osuuden liikkeeseenlaskija tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö.

5 §

Kokenut sijoittaja

Kokeneella sijoittajalla tarkoitetaan tämän lain 3—5 luvussa sijoituspalvelulain 1 luvun 18 §:n mukaista ammattimaista asiakasta tai saman lain 1 luvun 19 §:n mukaista hyväksyttävää vastapuolta.

6 §

Arvopaperin liikkeeseenlaskun kotivaltio

Arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on Suomi, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa ja kyseessä ovat osakesidonnaiset arvopaperit tai muut kuin 3 momentissa tarkoitettut arvopaperit.

Arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on Suomi myös, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa ja osakesidonnaisia arvopapereita tai muita kuin 3 momentissa tarkoitettuja arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi Euroopan talousalueella ensimmäiseksi Suomessa. Jos yleisölle tarjoamisesta tai hakemisesta kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle on päättänyt muu kuin liikkeeseenlaskija, liikkeeseenlaskija voi myöhemmin valita liikkeeseenlaskun kotivaltioksi toisen ETA-valtion.

Se, joka tarjoaa yleisölle tai hakee kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita, voi valita liikkeeseenlaskun kotivaltioksi Suomen, jos arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Suomessa tai jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa, ja:

1) arvopapereiden nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 1 000 euroa; tai

2) arvopaperit oikeuttavat toisiin arvopapereihin tai toisten arvopaperien taikka muun tunnusluvun arvonkehitykseen perustuvaan suoritukseen.

4 luku

Esitteen julkaiseminen ja sisältö

1 §

Velvollisuus julkaista esite

Yleisölle arvopapereita tarjoavan ja arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle hakevan on julkaistava arvopapereita koskeva esite ennen tarjouksen voimaantuloa tai arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle ja pidettävä se yleisön saatavilla tarjouksen voimaantuloajan siten kuin tässä luvussa säädetään.

Esitteen saa julkaista, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt sen tai muun ETA-valtion toimivaltainen viranomainen on 5 luvun 2 §:n mukaisesti ilmoittanut Finanssivalvonnalle, että esite on hyväksytty.

Hyväksytty esite on julkaistava samansisällöisenä ja -muotoisena kuin se on hyväksytty.

Arvopaperien tarjoajan ja liikkeeseenlaskijan ohella esitteen laatimisesta ja julkaisemisesta vastaa se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta tai arvopaperin hakemisesta kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle.

2 §

Eräitä arvopapereita koskevat poikkeukset velvollisuudesta julkaista esite

Esitettä ei tarvitse julkaista tarjottaessa yleisölle tai haettaessa kaupankäynnin kohteeksi

säännellylle markkinalle arvopapereita, jotka ovat:

1) muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita, joiden liikkeeseenlaskija on Suomen valtio, Suomen Pankki, suomalainen kunta tai kuntayhtymä taikka muu ETA-valtio, sen keskuspankki tai sen alueellinen hallintoyksikkö tai sellainen kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on vähintään yksi ETA-valtio, tai Euroopan keskuspankki; taikka

2) arvopapereita, joista Suomen valtio, suomalainen kunta tai kuntayhtymä taikka muu ETA-valtio tai sen alueellinen tai paikallinen hallintoyksikkö on antanut omavelkaisen takauksen.

Esitettä ei tarvitse julkaista myöskään tarjottaessa yleisölle tai haettaessa kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita, joita luottolaitos laskee liikkeeseen jatkuvasti tai toistuvasti, kun Euroopan talousalueella 12 kuukauden aikana tehtyjen tarjousten yhteenlaskettu vasta-arvo on alle 75 000 000 euroa. Lisäksi edellytetään, etteivät arvopaperit ole vakautettuja eivätkä muunnettavissa tai vaihdettavissa, etteivät ne oikeuta merkitsemään tai hankkimaan muunlaisia arvopapereita eivätkä ole johdannaisiin kytkettyjä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita tarjoavalla tai kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle hakevalla on kuitenkin oikeus julkaista esite. Jos esite julkaistaan, siihen sovelletaan 3—5 luvun ja niiden nojalla annettuja säännöksiä.

3 §

Poikkeukset velvollisuudesta julkaista esite tarjottaessa arvopapereita yleisölle

Esitettä ei tarvitse julkaista, jos arvopapereita tarjotaan:

- 1) yksinomaan kokeneille sijoittajille;
- 2) kutakin ETA-valtiota kohden laskettuna alle 150 sijoittajalle, jotka eivät ole kokeneita sijoittajia;
- 3) hankittavaksi vähintään 100 000 euron arvosta kutakin sijoittajaa ja tarjousta kohden taikka

nimellis- taikka vasta-arvoltaan vähintään 100 000 euron suuruusina osuuksina;

4) Euroopan talousalueella 12 kuukauden aikana yhteenlasketulta vastikkeeltaan alle 1 500 000 euron suuruinen määrä laskettuna; taikka

5) Euroopan talousalueella 12 kuukauden aikana yhteenlasketulta vastikkeeltaan alle 5 000 000 euron suuruinen määrä ja arvopaperit haetaan kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa ja sijoittajien saatavilla pidetään tarjouksen ajan kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen mukainen yhtiöesite.

Jos samoja arvopapereita tarjotaan tai välitetään uudella tarjouksella loppusijoittajille eikä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä olla julkaisematta esitettä ole silloin olemassa, uudesta tarjouksesta on julkaistava esite. Esitettä ei kuitenkaan tarvitse julkaista, jos alkuperäistä tarjousta varten on julkaistu esite, joka on voimassa, jos liikkeeseenlaskija tai muu esitteen julkaisemisesta vastuussa oleva on kirjallisesti suostunut alkuperäisen esitteen käyttämiseen samojen arvopaperin uuteen tarjoamiseen tai välittämiseen loppusijoittajille.

Esitettä ei myöskään tarvitse julkaista, jos:

1) osakkeita tarjotaan korvauksena jo liikkeeseen lasketuista samanlaisista osakkeista edellyttäen, että tämä ei merkitse osakepääoman krottamista;

2) tarjottavat osakkeet annetaan liikkeeseenlaskijan osakkeenomistajille rahana maksettavan osingon sijaan osingon tuottaneiden osakkeiden kanssa samanlaisina osakkeina edellyttäen, että tarjoaja julkaisee asiakirjan, joka sisältää tiedot tarjottavien osakkeiden lukumäärästä ja lajista sekä tarjouksen perusteluista ja ehdoista; taikka

3) työnantajayritys tai siihen sidoksissa oleva yritys tarjoaa arvopapereita työnantajayrityksen nykyisille tai entisille johtajille tai työntekijöille edellyttäen, että tarjoajan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on ETA-valtiossa ja että tarjoaja julkaisee asiakirjan, joka sisältää tiedot tarjottavien arvopaperien lukumäärästä ja lajista sekä tarjouksen perusteluista ja ehdoista.

Mitä 3 momentin 3 kohdassa säädetään, sovelletaan myös yhtiöön, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa ja jonka arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai kolmannessa maassa säänneltyä markkinaa vastaavalla markkinalla, jos samassa kohdassa tarkoitettu asiakirja on saatavilla kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä ja, jos komissio on tehnyt kyseisestä kolmannesta maasta esitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vastaavuuspäätöksen.

4 §

Poikkeukset velvollisuudesta julkaista esite haettaessa arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Esitettä ei tarvitse julkaista, jos kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle haetaan:

1) osakkeita, joiden yhteenlaskettu lukumäärä 12 kuukauden ajanjaksona on vähemmän kuin 10 prosenttia samanlajisten ja samalla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden lukumäärästä;

2) osakkeita, jotka saadaan vastikkeena jo samalla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden tilalle, jos tällaisten uusien osakkeiden liikkeeseenlasku ei merkitse yhtiön osakepääoman korottamista;

3) osakkeita, jotka luovutetaan liikkeeseenlaskijan samalla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden omistajille rahana maksettavan osingon tai koron sijaan osingon tai koron tuottaneiden osakkeiden kanssa samanlaisina osakkeina, jos tarjoaja julkaisee asiakirjan, joka sisältää tiedot kaupankäynnin kohteeksi haettavien osakkeiden lukumäärästä ja lajista sekä tarjouksen perusteluista ja ehdoista;

4) arvopapereita, joita työnantajayritys tai siihen sidoksissa oleva yritys tarjoaa työnantajayrityksen nykyisille tai entisille johtajille tai työntekijöille, jos yrityksen arvopapereita on samalla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena, ja jos tarjouksen tekijä julkaisee asiakirjan, joka sisältää tiedot tarjottavien arvopape-

rien lukumäärästä ja lajista sekä tarjouksen perusteluista ja ehdoista;

5) osakkeita, jotka saadaan vaihdettaessa tai muunnettaessa arvopapereita tai käytettäessä muita arvopapereihin liittyviä oikeuksia, jos niiden kanssa samanlaisia osakkeita on jo samalla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena.

5 §

Finanssivalvonnan poikkeuslupa velvollisuudesta julkaista esite

Finanssivalvonta voi hakemuksesta myöntää osittain tai kokonaan poikkeuksen velvollisuudesta julkaista esite, jos arvopaperit, joita tarjotaan yleisölle tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle haetaan, ovat:

1) arvopapereita, joita tarjotaan julkisten osotarjousten yhteydessä vaihtotarjouksena ja osotarjouksen tekijä on julkaissut tarjouksesta 11 luvun 11 §:ssä tarkoitettua tarjousasiakirjan tai muun asiakirjan, jonka Finanssivalvonta katsoo sisältävän esitteessä esitettäviä tietoja vastaavat tiedot ottaen huomioon Euroopan unionin lainsäädännön vaatimukset; tai

2) arvopapereita, joita tarjotaan vastikkeena sulautumisen tai jakautumisen yhteydessä ja vastikkeen tarjoaja on julkaissut tarjouksesta asiakirjan, jonka Finanssivalvonta katsoo sisältävän esitteessä esitettäviä tietoja vastaavat tiedot ottaen huomioon Euroopan unionin lainsäädännön vaatimukset.

Finanssivalvonta voi lisäksi hakemuksesta myöntää osittain tai kokonaan poikkeuksen velvollisuudesta julkaista esite, jos säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi haetaan arvopapereita, jotka on jo otettu toiselle säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi edellyttäen, että:

1) arvopaperit tai niiden kanssa samanlaiset arvopaperit ovat olleet yli 18 kuukautta mainitun kaupankäynnin kohteena;

2) arvopapereista on julkaistu tässä laissa ja komission esiteasetuksessa tarkoitettu esite tai ennen lain voimaantuloa arvopapereiden otta-

misesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/34/EY tarkoitettu listalleottoesite tai listalleottoesitettä koskeneiden vaatimusten mukaan tehty tarjousesite;

3) arvopaperien kyseisen kaupankäynnin kohteena olon edellytyksenä olevaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuutta on noudatettu; ja

4) se, joka hakee arvopaperien ottamista kaupankäynnin kohteeksi, julkaisee tämän luvun 9 §:ssä tarkoitetun ja komission esiteasetuksen mukaisen tiivistelmän ja tiedon siitä, missä arvopaperin liikkeeseenlaskijasta ja kyseisestä arvopaperista viimeksi julkaistu esite ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan jatkuvan tiedonantovelvollisuuden nojalla julkaisemat taloudelliset tiedot ovat saatavissa.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta myöntää osittain tai kokonaan poikkeuksen velvollisuudesta julkaista esite myös, jos arvopapereita tarjotaan yleisesti hyödyllisen, pääasiassa muun kuin voittoa tavoittelevan toiminnan rahoittamiseksi eikä poikkeuksen myöntäminen vaaranna sijoittajien asemaa.

6 §

Esitteen sisältö ja rakenne

Esitteessä on annettava sijoittajalle riittävät tiedot perustellun arvion tekemiseksi arvopapereista ja niiden liikkeeseenlaskijasta sekä mahdollisesta takaajasta. Esitteessä on oltava olennaiset ja riittävät tiedot liikkeeseenlaskijan ja mahdollisen takaajan varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta, tuloksesta ja tulevaisuuden näkymistä sekä arvopapereihin liittyvistä oikeuksista ja muista arvopaperien arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista. Tiedot on esitettävä johdonmukaisessa ja helposti ymmärrettävässä muodossa.

Esitteessä ei kuitenkaan tarvitse olla tietoja arvopaperin takaajasta, jos takaaja on Suomen valtio tai jokin muu ETA-valtio.

Esitteessä on esitettävä tässä laissa, sen nojalla annetuissa säännöksissä ja komission esiteasetuksessa vaaditut tiedot. Jos arvopaperit sisältyvät tarjoukseen, jonka yhteenlaskettu vastike laskettuna Euroopan talousalueella 12 kuukauden aikana tehdyistä tarjouksista on alle 5 000 000 euroa eikä arvopapereita haeta kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle, esite voidaan kuitenkin laatia yksinomaan tässä laissa ja 5 luvun 11 §:n nojalla annetussa valtiovarainministeriön asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Esite on julkaistava joko yhtenä tai kolmesta osasta koostuvana asiakirjana. Jos esite julkaistaan kolmiosaisena, sen osat on nimettävä rekisteröintiasiakirjaksi, arvopaperiliitteeksi ja tiivistelmäksi.

7 §

Rekisteröintiasiakirja

Rekisteröintiasiakirjan on sisällettävä tiedot liikkeeseenlaskijasta.

Esitteen julkaisemisesta vastuussa oleva voi hakea yksinomaan tässä pykälässä tarkoitettun rekisteröintiasiakirjan hyväksymistä. Rekisteröintiasiakirjan voimassaoloon sovelletaan tällöin tämän luvun 16 §:ää ja sen hyväksymiseen 5 lukua.

Rekisteröintiasiakirjan hyväksyminen ei oikeuta arvopaperien tarjoamiseen tai ottamiseen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle ilman 5 luvun mukaisesti hyväksyttyä arvopaperiliitettä ja tiivistelmää.

8 §

Arvopaperiliite

Arvopaperiliitteen on sisällettävä tiedot arvopapereista, joita tarjotaan yleisölle tai joita haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle. Arvopaperiliitteessä on myös tarvittaessa esitettävä tiedot rekisteröintiasiakirjan tiedoissa tapahtuneista muutoksista, joilla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajille.

9 §

Tiivistelmä

Esitteeseen on sisällyttävä tiivistelmä. Tiivistelmässä on esitettävä ytimekkäästi ja yleiskielellä keskeiset tiedot, jotka yhdessä muun esitteen kanssa auttavat perustellun arvion tekemistä kyseisistä arvopapereista. Tiivistelmän tietojen ja niiden esittämistavan on autettava samankaltaisista arvopapereista laadittujen tiivistelmien vertailua.

Tiivistelmää ei tarvitse laatia, jos esite liittyy sellaisten muiden kuin osakesidonnaisten arvopapereiden, joiden nimellis- tai vasta-arvo on vähintään 100 000 euroa, hakemiseen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle.

10 §

Ohjelmaesite

Jos muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita tai sellaisia osakesidonnaisia arvopapereita, jotka oikeuttavat osakkeisiin tai osakkeiden arvonkehitykseen perustuvaan suoritukseen, tarjotaan osana liikkeeseenlaskuohjelmaa, esite voidaan julkaista ohjelmaesitteen muodossa.

Ohjelmaesitteen on sisällettävä rekisteröinti-asiakirjan, arvopaperiliitteen ja tiivistelmän tiedot. Jos lopullisia arvopaperin tarjoamisen ehtoja ei ole sisällytettävissä ohjelmaesitteeseen sitä julkaistaessa tai täydennettäessä, ehdot on julkaistava ilman aiheutonta viivytystä siitä, kun ne on päätetty.

Ohjelmaesitettä on täydennettävä noudattaen, mitä 14 §:ssä säädetään.

Lopulliset arvopaperien tarjoamisen ehdot on, jolleivät ne sisälly ohjelmaesitteeseen tai esitteen täydennykseen, toimitettava Finanssivalvonnalle, vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle samalla, kun ne julkaitaan 2 momentin mukaisesti.

11 §

Tietojen sisällyttäminen esitteeseen viittaamalla

Esitteessä voi antaa tietoja viittaamalla aiemmin julkistettuun tai esitteen kanssa samanaikaisesti julkistettavaan asiakirjaan edellyttäen, että tällainen asiakirja on Finanssivalvonnan aiemmin hyväksymä tai se on toimitettu Finanssivalvonnalle esitteen hyväksymistä koskevan hakemuksen tai 10 luvussa tarkoitetun julkistamisen yhteydessä.

Tiivistelmässä tietoja ei saa antaa viittaamalla toiseen asiakirjaan.

12 §

Esitteen kieli

Esite on laadittava suomen tai ruotsin kielellä, jos arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle yksinomaan Suomessa. Finanssivalvonta voi kuitenkin antaa hakemuksesta suostumuksen esitteen laatimiseen muulla kielellä.

Jos arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle vain muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, esite on laadittava vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä. Esitteen tiivistelmä on käännettävä vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta sen vaatimalle yhdelle tai useammalle viralliselle kielelle. Kun esite annetaan Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi, esite on kuitenkin laadittava kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Jos arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle Suomessa ja muussa ETA-valtiossa, esite on asetettava vastaanottavissa ETA-valtioissa saataville joko kunkin vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä. Esit-

teen tiivistelmä on käännettävä vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta sen vaatimalle yhdelle tai useammalle viralliselle kielelle.

Jos muita kuin osakesidonnaisia arvopapereita, joiden nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 100 000 euroa, haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa, esite voidaan laatia kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä tai Finanssivalvonnan ja kunkin muun vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä. Finanssivalvonta voi vaatia, että tiivistelmä on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka näillä kummallakin kielellä, jos se on tarpeen sijoittajien suojaamiseksi. Esitteen tiivistelmä on vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta käännettävä sen vaatimalle yhdelle tai useammalle viralliselle kielelle.

Muussa ETA-valtiossa hyväksytty esite ja sen täydennykset tulee olla laadittu kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Finanssivalvonta voi vaatia, että ilmoitukseen liitetään suomen tai ruotsin kielelle taikka kummallekin niistä käännetty esitteen tiivistelmä, jos se on tarpeen sijoittajien suojaamiseksi.

13 §

Finanssivalvonnan suostumus tietojen jättämiseen pois esitteestä

Finanssivalvonta voi esitteen hyväksymisen yhteydessä suostua siihen, että jokin tämän luvun tai sen nojalla annettujen säännösten taikka komission esiteasetuksen mukainen tieto jätetään pois esitteestä, jos:

1) tieto on merkitykseltään vähäinen eikä se ole omiaan olennaisesti vaikuttamaan liikkeeseenlaskijan varojen, vastuiden, taloudellisen aseman, tuloksen tai tulevaisuudennäkymien arviointiin;

2) tiedon ilmaiseminen olisi vastoin yleistä etua tai aiheuttaisi vakavaa haittaa liikkeeseenlaskijalle; jälkimmäisessä tapauksessa edellytyksenä on kuitenkin, että tiedon pois jättäminen ei ole omiaan johtamaan yleisöä harhaan arvopaperien arvoon olennaisesti vaikuttavista tosiseikoista ja olosuhteista.

Finanssivalvonta voi antaa suostumuksen myös siihen, että joidenkin esitteessä annettaviksi edellytetyjen tietojen sijaan esitteessä voidaan antaa vastaavat tiedot. Suostumus voidaan antaa, jos esitteessä annettavaksi edellytetyt tiedot osoittautuvat epätarkoituksenmukaisiksi ottaen huomioon liikkeeseenlaskijan toimiala, sen oikeudellinen muoto tai esitteessä tarkoitetut arvopaperit.

14 §

Esitteen korjaaminen ja täydentäminen

Esitteessä oleva virhe tai puute taikka olennainen uusi tieto, joka käy ilmi esitteen hyväksymisen jälkeen, mutta ennen tarjouksen voimaansaoloajan päättymistä tai arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on ilman aiheutonta viivytystä saatettava yleisön tietoon julkaisemalla esitteen oikaisu tai täydennys samalla tavalla kuin esite.

Oikaisun tai täydennyksen saa julkaista, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt sen tai muun ETA-valtion toimivaltainen viranomainen on 5 luvun 2 §:n mukaisesti ilmoittanut Finanssivalvonnalle sen hyväksymisestä.

Sijoittajille, jotka ovat sitoutuneet merkitsemään tai ostamaan arvopapereita ennen esitteen oikaisun tai täydennyksen julkaisemista, on annettava oikeus perua päätöksensä määräajassa, joka on vähintään kaksi pankkipäivää siitä, kun oikaisu tai täydennys on julkaistu. Perumisoikeuden edellytyksenä on lisäksi, että 1 momentissa tarkoitettu virhe, puute tai olennainen uusi tieto on käynyt ilmi ennen arvopaperien toimitamista sijoittajille. Tieto perumisoikeudesta on annettava oikaisussa tai täydennyksessä.

15 §

Arvopaperien määrää ja hintaa koskevien tietojen täydentäminen

Jos tarjottavien arvopaperien lopullinen määrä tai hinta ei ole sisällytettävissä esitteeseen sitä julkaistaessa tai täydennettäessä, esitteessä on ilmoitettava ne perusteet tai ehdot, joilla arvopaperien lopullinen määrä tai hinta määräytyy, ja tarjouksen mukainen enimmäishinta. Lopullinen määrä tai hinta on julkaistava sekä toimitettava Finanssivalvonnalle ilman aiheutonta viivytystä siitä, kun ne on päätetty.

Jos esitteessä ei ole julkaistu arvopaperien määrän ja hinnan määräytymisperusteita eikä enimmäishintaa, sijoittajalla on oikeus perua jo tekemänsä arvopaperien merkitsemis- tai ostopäätös kahden pankkipäivän kuluessa siitä, kun tiedot arvopaperien lopullisesta määrästä ja hinnasta on julkaistu.

16 §

Esitteen voimassaolo

Esite on voimassa siitä lähtien, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt sen, tai muun ETA-valtion toimivaltainen viranomainen on 5 luvun 2 §:n mukaisesti ilmoittanut Finanssivalvonnalle sen hyväksymisestä.

Esite on voimassa, kunnes esitteessä tarkoitettuja arvopapereita koskeva tarjouksen voimassaolo on päättynyt tai esitteessä tarkoitettujen arvopaperien otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, kuitenkin enintään 12 kuukautta siitä, kun esite on hyväksytty.

Aiemmin hyväksyttyä ja julkaistua esitettä, jonka hyväksymisestä on kulunut enintään 12 kuukautta, voi käyttää tarjottaessa tai haettaessa arvopapereita kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle.

Ohjelmaesite on voimassa 12 kuukautta siitä, kun se on hyväksytty.

Hyväksytty rekisteröintiasiakirja on voimassa 12 kuukautta siitä, kun se on hyväksytty.

17 §

Kiinnitysluottopankkilaisissa tarkoitettujen esitteiden voimassaolo

Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010) tarkoitettuja katettuja joukkolainoja tai niitä vastaavia ulkomaisia arvopapereita koskeva esite on voimassa niin kauan kuin kyseisiä arvopapereita lasketaan liikkeeseen jatkuvasti ja toistuvasti.

5 luku

Finanssivalvonnan toimivalta ja menettely esitteen hyväksymisessä

1 §

Finanssivalvonnan toimivalta ottaa esite hyväksyttäväksi

Finanssivalvonta on toimivaltainen ottamaan esitteen hyväksymistä koskevan hakemuksen käsiteltäväkseen, jos:

1) hakemuksessa tarkoitettujen arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on Suomi;

2) toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen on pyytänyt sitä ottamaan esitteen hyväksymisen käsiteltäväkseen, ilmoittanut pyynnöstä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Finanssivalvonta on suostunut pyyntöön; taikka

3) esitteeseen ei sovelleta komission esiteasetusta.

Finanssivalvonnan on päätettävä esitteen hyväksymisestä 10 pankkipäivän kuluessa siitä, kun esite on jätetty sen hyväksyttäväksi. Jos esite koskee sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopapereita, jonka arvopapereita ei ole aiemmin tarjottu yleisölle tai otettu kaupankäynnin säännellyllä markkinalla tai sitä ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin kohteeksi, Finanssivalvonnan on tehtävä edellä tarkoitettu päätös 20 pankkipäivän kuluessa siitä, kun esite on jätetty sen hyväksyttäväksi.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että sille toimitetut asiakirjat ovat puutteelliset tai että niitä on

täydennettävä, määräaika esitteen hyväksymiselle alkaa siitä päivästä, jona täydentävät tiedot toimitetaan Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan on kehotettava hakijaa täydentämään hakemustaan 10 pankkipäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä. Jos esitettä on sen hyväksymisen jälkeen täydennettävä 4 luvun 14 §:n mukaisesti, Finanssivalvonnan on päätettävä täydennyksen hyväksymisestä 7 pankkipäivän kuluessa siitä, kun täydennys on jätetty sen hyväksyttäväksi.

Esite on hyväksyttävä, jos se täyttää 3—5 luvussa säädetyt edellytykset.

2 §

Muussa ETA-valtiossa hyväksytyt esitteet

Muussa ETA-valtiossa hyväksytyt esite ja sen täydennykset ovat voimassa Suomessa ja ne on annettava yleisön saataville täällä, jos arvopapereiden liikkeeseenlaskun kotivaltio on muu kuin Suomi ja arvopapereita tarjotaan yleisölle tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle Suomessa ja kyseisen muun valtion toimivaltainen viranomainen on toimittanut Finanssivalvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle jäljennökset esitteestä ja sen täydennyksestä sekä todistuksen siitä, että ne on laadittu esitedirektiivin mukaisesti.

Jos muun valtion viranomainen on antanut luvan olla julkaisematta esitteessä tiettyä esitedirektiivin mukaan vaadittavaa tietoa, poikkeus ja sen perustelut on käytävä ilmi viranomaisen todistuksesta, jotta poikkeus olisi voimassa Suomessa.

3 §

Kolmannessa maassa hyväksytyt esitteet

Jos sellaisen liikkeeseenlaskijan, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, esite on laadittu kolmannen maan lainsäädännön mukaisesti, Finanssivalvonnan on hyväksyttävä esite ja sen täydennykset edellyttäen, että ne täyttävät arvopaperimarkkinoiden valvontaviranomaisten kansainvälisten sääntelyjärjestö-

jen vaatimukset, jotka vastaavat tätä lakia, esitedirektiiviä ja niiden nojalla annettuja säännöksiä. Hakijan on esitettävä selvitys vaatimusten vastaavuudesta ja siitä, onko liikkeeseenlaskijan kotipaikan viranomainen tai muu viranomainen hyväksynyt esitteen.

4 §

Markkinointiaineiston toimittaminen Finanssivalvonnalle

Tarjoukseen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen säännellyllä markkinalla liittyvä markkinointiaineisto on toimitettava Finanssivalvonnalle viimeistään silloin, kun markkinointi aloitetaan. Markkinointiaineistossa on viitattava esitteeseen ja mainittava paikka, jossa esite on saatavilla.

5 §

Esitteen hyväksymisen siirtäminen muun ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle

Finanssivalvonta saa esitteen hyväksymisen sijaan päättää hakemuksen käsittelyn siirtämisestä muun ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Siirron edellytyksenä on, että hakija pyytää käsittelyn siirtoa tai liikkeeseenlaskun olosuhteista johtuu, että tarjouksella tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisella on merkittävä liityntä muuhun ETA-valtioon. Siirron edellytyksenä on lisäksi, että vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen suostuu siirtoon ja Finanssivalvonta ilmoittaa päätöksestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestään hakijalle kolmen pankkipäivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

6 §

Finanssivalvonnan ilmoitus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle esitteen hyväksymisestä

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 §:n mukaisesti esitteen ja sen täydennyksen hyväksy-

misestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle samalla, kun se ilmoittaa päätöksestä liikkeeseenlaskijalle ja sille, joka on pyytänyt esitteen hyväksymistä.

7 §

Finanssivalvonnan ilmoitus muun ETA-valtion viranomaiselle esitteen hyväksymisestä

Jos arvopapereita on tarkoitus tarjota yleisölle tai hakea otettavaksi kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla yhdessä tai useammassa muussa ETA-valtiossa, Finanssivalvonnan on toimitettava hakijan pyynnöstä asianomaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle todistus siitä, että hyväksytyt esite ja sen täydennykset on laadittu esitedirektiivin mukaisesti sekä jäljennös esitteestä ja sen täydennyksistä. Finanssivalvonnan on toimitettava todistus toimivaltaiselle viranomaiselle kolmen pankkipäivän kuluessa todistuksen toimittamista koskevan pyynnön esittämisestä tai, jos pyyntö on esitetty samalla, kun esite tai sen täydennys on jätetty hyväksyttäväksi, yhden pankkipäivän kuluessa esitteen tai sen täydennyksen hyväksymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen on tarvittaessa liitettävä hakijan vastuulla tehty tiivistelmän käänнос vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen vaatimalle viralliselle kielelle. Jos Finanssivalvonta on antanut luvan olla julkaisematta esitteessä tiettyä tietoa, poikkeus ja sen perustelut on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettussa todistuksessa.

8 §

Finanssivalvonnan pyyntö muun ETA-valtion viranomaiselle vaatia esitteen täydentämistä

Finanssivalvonnan on havaitessaan esitteessä, jonka perusteella arvopapereita tarjotaan yleisölle Suomessa tai haetaan kaupankäynnin kohteeksi pörssissä, virheen tai puutteen, ilmoitettava siitä esitteen hyväksyneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja pyydettyä tätä vaati-

maan esitteen täydentämistä 4 luvun 14 §:ää vastaavalla tavalla.

9 §

Finanssivalvonnan velvollisuus julkaista esite internetsivuillaan

Finanssivalvonnan on pidettävä saatavilla internetsivuillaan viimeisten 12 kuukauden aikana hyväksymänsä esitteet tai luettelo niistä ja huolehdittava siitä, että esitteet ovat Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen saatavilla vastaavan ajan.

Finanssivalvonnan on pidettävä saatavilla internetsivuillaan luettelo niistä hyväksytyistä esitteistä ja esitteen täydennyksistä, jotka muun ETA-valtion viranomaisen on viimeisen 12 kuukauden aikana 2 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut Finanssivalvonnalle, sekä linkit niihin esitteisiin ja täydennyksiin, jotka on julkaistu kysymyksessä olevan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen, liikkeeseenlaskijan tai säännellyn markkinan internetsivuilla.

10 §

Finanssivalvonnan ilmoitukset ja toimenpiteet rikkomusten johdosta Euroopan talousalueella

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos se havaitsee vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisena viranomaisena, että:

1) liikkeeseenlaskija tai arvopapereita yleisölle tarjoava sijoituspalvelun tarjoaja rikkoo 3—5 luvun säännöksiä tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä arvopaperien tarjoamisesta tai rikkoo 3—5 lukua koskevia Euroopan unionin säädöksiä;

2) liikkeeseenlaskija rikkoo velvollisuuksia, jotka liittyvät siihen, että sen liikkeeseen laskevat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

Jos liikkeeseenlaskun kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja 1 momentissa tarkoitettu toimin-

ta jatkuu, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta mainitulle viranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sijoittajien suojaamiseksi. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toimenpiteistä Euroopan komissiolle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

11 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:

- 1) esitteen rakenteesta ja sisällöstä sekä esitteen tiivistelmässä annettavista tiedoista;
- 2) esitteen julkaisemisajankohdasta ja -tavasta;
- 3) velvollisuudesta julkaista esite, kun esite-direktiiviä ei sovelleta arvopaperiin, tarjoukseen tai kaupankäynnin kohteeksi hakemiseen;
- 4) laskettuna 12 kuukauden ajalta, vastikkeell-taan Euroopan talousalueella yhteensä alle 5 000 000 euron, mutta vähintään 1 500 000 euron suuruiseen tarjoukseen sisältyvistä arvopa-pereista julkaistavan esitteen rakenteesta ja si-sällöstä.

III OSA

TIEDONANTOVELVOLLISUUS

6 luku

Jatkuva tiedonantovelvollisuus

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään liikkeeseenlaskijan jatkuvasta velvollisuudesta antaa tietoja sijoitta-jille.

Tämän luvun säännöksiä, lukuun ottamatta 9 §:ää, sovelletaan liikkeeseenlaskijaan:

- 1) jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa ja jonka liikkeeseen laskema arvo-

paperi on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla;

- 2) jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena pörssissä; tai

- 3) joka on hakenut liikkeeseen laskemansa ar-vopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi 1 tai 2 kohdan mukaisesti pörssiin tai säännellyl-le markkinalle.

2 §

Soveltamisalan rajaus

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta, jos liik-keeseenlaskija on valtio, sen keskuspankki, kun-ta, kuntayhtymä tai Euroopan keskuspankki taikka sellainen kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on vähintään kaksi ETA-valtio-ta, paitsi, jos mainittu liikkeeseenlaskija julkis-taa muualla Euroopan talousalueella 4 §:ssä tar-koitetun tiedon.

Tässä luvussa tarkoitettu tiedonantovelvolli-suus koskee myös suljettua yhteissijoitusyritys-tä, jonka osuudet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla. Sijoitusrahastoja kos-kevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään si-joitusrahastolaissa.

3 §

Suhde Euroopan unionin lainsäädäntöön

Liikkeeseenlaskijan jatkuvasta tiedonantovel-vollisuudesta ja kaupankäynnistä omilla osak-keilla säädetään tämän lain ja sen nojalla annet-tujen säännösten ohella komission takaisinosto-asetuksessa.

4 §

Velvollisuus julkistaa arvopaperin arvoon olen-naisesti vaikuttavat tiedot

Kaupankäynnin kohteena säännellyllä mark-kinalla olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava kaikki sellaiset päätöksensä sekä liikkeeseenlas-kijaa ja sen toimintaa koskevat seikat, jotka ovat

omiaan olennaisesti vaikuttamaan mainitun arvopaperin arvoon.

Pörssin on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava sen tietoon tulleet 1 momentissa ja 6 §:ssä tarkoitetut päätökset ja seikat, joita liikkeeseenlaskija ei ole julkistanut.

5 §

Tiedon julkistamisen lykkäminen

Liikkeeseenlaskija saa hyväksyttävästä syystä lykätä tiedon julkistamista, jos tiedon julkistamatta jättäminen ei vaaranna sijoittajien asemaa ja liikkeeseenlaskija pystyy varmistamaan tiedon säilymisen luottamuksellisena. Liikkeeseenlaskijan on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja asianomaiselle säännellyn markkinan ylläpitäjälle päätöksestään lykätä tiedon julkistamista ja sen syistä.

6 §

Julkistettavan seikan ilmaisemisesta johtuva julkistamisvelvollisuus

Jos liikkeeseenlaskija tai sen lukuun taikka puolesta toimiva ilmaisee toiselle julkistamattoman tiedon, joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan arvopaperin arvoon, tieto on julkistettava samanaikaisesti. Jos tieto on ilmaistu tahattomasti, tieto on julkistettava ilman aiheetonta viivytystä. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos tiedon saanut henkilö on velvollinen pitämään sen salassa.

7 §

Jatkuvan tiedonantovelvollisuuden kieli

Liikkeeseenlaskijan jatkuvan tiedonantovelvollisuuden kielestä on voimassa, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään säänneltyjen tietojen kielestä.

8 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa komission markkinoiden väärinkäyttödirektiivin nojalla antamien säädösten täytäntöön panemiseksi tarvittavia tarkempia määräyksiä jatkuvasta tiedonantovelvollisuudesta.

9 §

Velvollisuus julkistaa arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavat tiedot monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä

Arvopaperin liikkeeseenlaskijan, jonka arvopaperi on otettu liikkeeseenlaskijan hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa, on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava kaikki päätöksensä sekä liikkeeseenlaskijaa ja sen toimintaa koskevat seikat, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan arvopaperin arvoon. Liikkeeseenlaskijan tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on pidettävä julkistetut tiedot sijoittajien saatavilla.

7 luku

Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja kotivaltio

Tässä luvussa säädetään tilinpäätöstä ja osavuotisia taloudellisia katsauksia koskevasta liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta antaa tietoja sijoittajille.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka 2 ja 3 §:n mukainen säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on Suomi.

2 §

Osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvopaperin ja näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvopaperin ja näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on Suomi, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa.

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvopaperin ja näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on Suomi myös, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa ja osakkeita on tarjottu tai haettu kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle ensimmäisen kerran Suomessa. Jos tarjoamisesta tai kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta on päättänyt muu kuin liikkeeseenlaskija, liikkeeseenlaskija voi myöhemmin valita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltioksi toisen ETA-valtion.

3 §

Muun arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio

Muun kuin 2 §:ssä tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijan, jonka liikkeeseen laskevan, säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähemmän kuin 1 000 euroa, säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on Suomi, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa. Jos tällaisen arvopaperin liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltion määräytyy 2 §:n 2 momentin mukaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun arvopaperin, jonka nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-

arvo on vähintään 1 000 euroa, liikkeeseenlaskijan on valittava säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltiokseen jokin ETA-valtioista. Säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on valittava vähintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Liikkeeseenlaskija voi valita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltiokseen valtion, jossa liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, tai yhtiöoikeudellisen kotipaikkansa mukaisen ETA-valtion.

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tieto siitä, minkä valtion se on valinnut säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltioksi.

4 §

Soveltamisalan rajaus

Tässä luvussa säädetty tiedonantovelvollisuus ei koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää, muuta valtiota, sen keskuspankkia tai sen alueellista tai paikallista hallintoyksikköä, Euroopan keskuspankkia eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään yksi ETA-valtio.

Tässä luvussa säädetty tiedonantovelvollisuus koskee myös suljettua yhteissijoitusyritystä, jonka osuudet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla. Sijoitusrahastoja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

5 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheetonta viivytystä viimeistään kolme viikkoa ennen sitä yhtiökokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään

kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

6 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältö

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Liikkeeseenlaskijan on lisäksi esitettävä toimintakertomuksessa tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan julkiseen os-totarjoukseen yhtiön arvopapereista.

7 §

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Liikkeeseenlaskijan on esitettävä toiminta-kertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa sel-vitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

8 §

Tilintarkastuskertomus ja sen julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpää-töksen ja toimintakertomuksen ohessa tilintar-kastuskertomus.

Jos tilikauden aikana kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta tai pidennetyn tilikauden 12 ensim-mäiseltä kuukaudelta laadittua osavuositarkastus-ta ei tilintarkastajien käsityksen mukaan ole laa-dittu sitä koskevien säännösten mukaisesti, tästä on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa.

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpää-tös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskerto-mus välittömästi, jos tilintarkastaja:

1) antaa muun kuin tilintarkastuslain (459/2007) 15 §:n 3 momentissa tarkoitetun va-kiomuotoisen lausunnon tai antaa lausunnon ohella samassa pykälässä tarkoitettuja lisätieto-ja;

2) esittää suorittamansa tilintarkastuksen pe-rusteella tilintarkastuslain 15 §:n 4 momentissa tarkoitettua huomautuksen; tai

3) toteaa, että selvitystä hallinto- ja ohjausjär-jestelmästä ei ole annettu tai että se ei ole yhden-mukainen tilinpäätöksen kanssa.

9 §

Tilinpäätöstiedotteen sisältö ja julkistaminen

Osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvo-paperin tai näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätös-tiedote ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa tilikau-den päättymisestä. Tilinpäätöstiedotteen julkis-tamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Mitä 11—13 §:ssä säädetään tilikauden kuu-delta ensimmäiseltä kuukaudelta julkistettavan osavuositarkastuksen sisällöstä, koskee vastaa-vasti tilinpäätöstiedotetta. Tilinpäätöstiedotes-sa on lisäksi kerrottava hallituksen esitys voit-toa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys jakokelpoisista varoista.

Osavuositarkastus

10 §

Osavuositarkastuksen julkistaminen

Osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvo-paperin tai näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava osavuositarkastus tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskija voi kuitenkin päättää, ettei se julkista osavuositarkastusta tilikauden kolmelta eikä yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos se yhtiön koko, toimiala tai muu vastaava syy huomioon ottaen on perusteltua. Liikkeeseenlas-kijan on tällöin julkistettava tilikauden ensim-mäisen ja toisen kuuden kuukauden aikana 14 §:ssä tarkoitettu johdon osavuotinen selvitys.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun arvo-paperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava osa-vuositarkastus tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Velvollisuus julkistaa osavuositarkastus

saus ei kuitenkaan koske liikkeeseenlaskijaa, joka on laskenut liikkeeseen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla vain muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimellisarvo on vähintään 100 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa.

Osavuositarkastus on julkistettava ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Osavuositarkastuksen julkistamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

11 §

Osavuositarkastuksen sisältö ja rakenne

Osavuositarkastuksen on annettava oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Osavuositarkastus on laadittava noudattaen samoja kirjaa- ja arvostusperiaatteita kuin tilinpäätöksessä. Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin. Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuositarkastus annetaan konsernin tietoina.

Osavuositarkastuksen selostusosassa on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Siinä on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan ja annettava kuvaus liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Osavuositarkastuksen taulukko-osa on laadittava noudattaen kirjanpitolaisissa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja osavuositarkastuksista. Liikkeeseenlaskija voi kuitenkin laatia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta suppean taulukko-osan.

12 §

Osavuositarkastuksen tarkastus ja tilintarkastajan lausunnon julkistaminen

Jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on tarkastanut osavuositarkastuksen, tilintarkastajan on ilmoitettava launnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan lausunto on tällöin liitettävä osavuositarkastukseen.

Jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja ei ole tarkastanut osavuositarkastusta, liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tästä osavuositarkastuksessa.

13 §

Osavuositarkastus pidennetyllä tilikaudella

Jos liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty, liikkeeseenlaskijan on lisäksi julkistettava tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastus, joka vastaa 11 §:ssä tarkoitettua tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta julkistettavaa osavuositarkastusta.

Jos osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvopaperin tai näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty yli 15 kuukauden ja liikkeeseenlaskija on julkistanut tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastuksen, liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilikauden 15 ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastus, joka vastaa 10 §:ssä tarkoitettua tilikauden kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta julkistettavaa osavuositarkastusta.

Johdon osavuotinen selvitys

14 §

Johdon osavuotisen selvityksen sisältö ja julkistaminen

Jollei liikkeeseenlaskija julkaise osavuositarkastusta tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, sen on ennen tilikauden alkamista julkistettava tieto siitä sekä perusteet julkaisematta jättämiselle.

Liikkeeseenlaskijan on tällöin julkistettava johdon osavuotinen selvitys aikaisintaan kymmenen viikon kuluttua asianomaisen kuuden kuukauden ajanjakson alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen sen päättymistä. Johdon osavuotisen selvityksen julkistamisajankohda on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Johdon osavuotisessa selvityksessä on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella julkistamisajankohtaan asti. Selvityksessä on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, johdon osavuotinen selvitys annetaan konsernin tietoina.

Tässä pykälässä tarkoitettu selvitys on nimetty johdon osavuotiseksi selvitykseksi.

15 §

Johdon osavuotinen selvitys pidennetyllä tilikaudella

Jos osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan arvopaperin tai näihin rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty yli 15 kuukauden ja liikkeeseenlaskija on julkistanut johdon osavuotisen selvityksen tilikauden ensimmäisen ja toisen kuuden kuukauden aikana, liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilikauden 12 kuukauden ylittävältä ajanjaksolta johdon osavuotinen selvitys.

Muut säännökset

16 §

Säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kieli

Liikkeeseenlaskijan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kielestä on voimassa, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään.

17 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:

1) tässä luvussa säädetystä tiedonantovelvollisuudesta avoimuusdirektiivin ja komission avoimuusdirektiivin perusteella antamien säästöjen täytäntöön panemiseksi;

2) tässä luvussa säädetyn tiedonantovelvollisuuden, kuten osavuosikatsauksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja julkistamisesta;

3) arvopaperin liikkeeseenlaskijan hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitettävästä selvityksestä ja sen julkistamisesta yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annetun neuvoston direktiivin 78/660/ETY, konsolidoiduista tilinpäätöksistä annetun neuvoston direktiivin 83/349/ETY, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä annetun neuvoston direktiivin 86/635/ETY sekä vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä annetun neuvoston direktiivin 91/674/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/46/EY täytäntöön panemiseksi sekä säännökset arvopaperin liikkeeseenlaskijan tarkastusvaliokunnan tehtäviä hoitavaa toimielintä koskevien tietojen antamisesta, jotka perustuvat tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2006/43/EY;

4) kolmannen maan säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskevan sääntelyn vastaavuudesta siten, etteivät asetuksen säännökset ole avoimuusdirektiivin taikka tilinpäätöstä tai konsernitilinpäätöstä koskevien Euroopan unionin säännösten vastaisia.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus ja oikeus myöntää poikkeuksia

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 17 §:n nojalla annetussa asetuksessa tarkoitetuista toimintakertomuksen tiedoista.

Finanssivalvonta voi myöntää poikkeuksen osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen julkistamisesta, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajien asemaa eikä ole tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä tai esitettä koskevien Euroopan unionin säännösten vastainen. Finanssivalvonnan on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on kolmannessa maassa, poikkeus julkistaa osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja tilinpäätöstiedotteen tiedot liikkeeseenlaskijan kotivaltion sääntelyn mukaisesti, jos kotivaltion lainsäädännön vaatimukset katsotaan Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos se myöntää 2 momentissa tarkoitettua poikkeuksen liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on kolmannessa maassa.

8 luku

Muu tiedonantovelvollisuus

1 §

Soveltamisala

Tämän luvun 2, 3 ja 7 §:n säännöksiä sovelletaan liikkeeseenlaskijaan:

1) jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa, ja jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla;

2) jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena pörssissä; tai

3) joka on hakenut liikkeeseen laskemansa arvopaperin ottamista kaupankäynnin kohteeksi 1 tai 2 kohdan mukaisesti pörssiin tai säänneltylle markkinalle.

Tämän luvun 4—6 §:ää sovelletaan 7 luvun 2 ja 3 §:ssä tarkoitettuihin liikkeeseenlaskijoihin, joiden säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on Suomi.

Tämän luvun 8 §:n säännöksiä sovelletaan liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa, ja jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

2 §

Omilla osakkeilla tehtyjen kauppajen ilmoittaminen

Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava omilla osakkeillaan tekemänsä kaupat sen säännellyn markkinan, jolla sen osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena, ylläpitäjälle. Ilmoitus on tehtävä ennen seuraavan kaupankäyntipäivän alkua.

Liikkeeseenlaskijan on lisäksi noudatettava omilla osakkeilla tekemisään kaupoissa 9 luvun säännöksiä huomattavan omistus- ja ääniosuuden julkistamisesta.

3 §

Omilla osakkeilla tehtyjä kauppajia koskevien ilmoitusten julkistaminen

Pörssin on julkistettava 2 §:n nojalla pörssille ilmoitetut tiedot.

4 §

Yhtiökokouksessa käytettävä valtakirjamalli ja joukkovelkakirjanhaltijoiden kokous

Osakkeen liikkeeseenlaskijan on pidettävä osakkeenomistajan saatavilla yhtiökokouksessa käytettävä valtakirjamalli, jos tällainen on laadittu liikkeeseenlaskijan lukuun tai sen puolesta.

Jos kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla olevan joukkovelkakirjalainan ehdoissa on määräys joukkovelkakirjanhaltijoiden

kokouksesta, joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijan on julkistettava tiedot kokouksen ajankohdasta, paikasta, käsiteltävistä asioista ja muista keskeisistä joukkovelkakirjanhaltijan oikeuksista sekä kokouskutsu.

Liikkeeseenlaskijan on lisäksi pidettävä joukkovelkakirjahaltijan saatavilla kokouksessa käytettävä valtakirjamalli, jos sellainen on laadittu liikkeeseenlaskijan lukuun tai puolesta.

Kokouskutsussa on ilmoitettava, miten 1 ja 2 momentissa tarkoitettu valtakirjamalli on saatavilla.

5 §

Yhtiökokouskutsun julkistaminen

Osakkeen liikkeeseenlaskijan on julkistettava kutsu yhtiökokoukseen.

6 §

Osakkeiden kokonaismäärän ja äänimäärän julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava osakkeiden tuottama äänimäärä ja osakkeiden kokonaismäärä kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana kyseinen määrä on muuttunut, jollei määrää ole julkistettu jo kalenterikuukauden aikana.

7 §

Tiedottaminen hakemuksesta arvopaperin ottamiseksi kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Liikkeeseenlaskijan on viipymättä julkistettava tieto siitä, että se on jättänyt hakemuksen arvopaperinsa ottamiseksi kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle. Pörssin on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava hakemuksen saapuminen, jota liikkeeseenlaskija ei ole julkistanut.

8 §

Liikkeeseenlaskijan oikeus saada tietoja osakkaistaan

Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettulla hallintarekisteröinnin hoitajalla ja arvopaperitileistä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säilyttäjällä on velvollisuus antaa liikkeeseenlaskijalle sen osakkaita koskevat tiedot.

9 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 2 §:ssä tarkoitetuista liikkeeseenlaskijan omilla osakkeilla tehtyjä kauppvoja koskevista ilmoituksista ja 3 §:ssä tarkoitettua pörssin ilmoitusten julkistamisesta.

9 luku

Huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoittaminen

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoittamisesta ja julkistamisesta liikkeeseenlaskijassa, jonka osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan kohdeyhtiönä olevaan pörssiyhtiöön ja sen osakkeenomistajaan sekä osakkeenomistajaan rinnastettavaan henkilöön. Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös muuhun liikkeeseenlaskijaan, jonka säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on 7 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan Suomi, ja sen osakkeenomistajaan sekä osakkeenomistajaan rinnastettavaan henkilöön.

2 §

Soveltamisalan raja

Tämän luvun säännökset eivät koske osakkeita, joita Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit hankkivat tai luovuttavat rahaviranomaisen tehtäviä hoitaessaan tai maksujärjestelmän puitteissa, jos kyseisiin osakkeisiin liittyvää äänioikeutta ei käytetä.

Tämän luvun säännökset koskevat myös suljetun yhteissijoitusyrityksen liikkeeseen laskevia osuuksia.

3 §

Kohdeyhtiö

Kohdeyhtiöllä tarkoitetaan tässä luvussa pörs-siyhtiötä ja muuta 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua liikkeeseenlaskijaa, jonka osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla ja johon kohdistuva omistus- ja ääniosuus on ilmoitettava ja julkistettava tämän luvun säännösten mukaisesti.

4 §

Osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö

Mitä tässä luvussa säädetään osakkeenomistajasta, koskee myös osakkeenomistajaan rinnastettavaa henkilöä.

Osakkeenomistajaan rinnastetaan henkilö, joka käyttää määräysvaltaa osakkeenomistajassa ja muu henkilö, jonka 5 tai 6 §:ssä tarkoitettu tai 7 §:ssä säädetyllä tavalla mukaan luettu osuus kohdeyhtiössä muuttuu.

5 §

Omistus- ja ääniosuutta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Osakkeenomistajan on ilmoitettava omistus- ja ääniosuutensa kohdeyhtiölle ja Finanssivalvonnalle (*liputusilmoitus*), kun osuus saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 90 prosentin taikka kahden kolmas-

osan kohdeyhtiön äänimäärästä tai osakkeiden kokonaismäärästä.

Liputusilmoitus on tehtävä myös, kun osakkeenomistaja on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa 1 momentissa tarkoitettun rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka osuuden vähenemiseen liputusrajan alle.

6 §

Ääniosuutta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuun osuuteen luetaan myös osakkeenomistajan oikeus hankkia, luovuttaa tai käyttää toisen henkilön omistamiin kohdeyhtiön osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia esimerkiksi seuraavissa tapauksissa tai niiden yhdistelmissä:

1) äänioikeus on ilmoitusvelvollisella henkilöllä tämän toisen henkilön kanssa tehdyn sopimuksen nojalla ja sopimus velvoittaa osapuolet käyttämään äänioikeuttaan yhteisymmärryksessä ja näin soveltamaan kyseisen yrityksen johtamisessa pysyvää yhteistä toimintatapaa;

2) äänioikeus on ilmoitusvelvollisella henkilöllä tämän toisen henkilön kanssa tehdyn, äänioikeuden väliaikaista vastikkeellista siirtoa koskevan sopimuksen nojalla;

3) ilmoitusvelvollisen henkilön hallussa vaakuutena oleviin osakkeisiin liittyy äänioikeus, jonka käyttämisestä hän voi määrätä ja edellyttää, että hän on ilmoittanut aikovansa käyttää sitä;

4) ilmoitusvelvollisella henkilöllä on elinikäinen käyttöoikeus osakkeisiin liittyvään äänioikeuteen;

5) ilmoitusvelvollisen henkilön haltuun talletettuihin osakkeisiin liittyy äänioikeus, jota henkilö voi käyttää harkintansa mukaan eikä näiden osakkeiden omistaja ole antanut tarkempia ohjeita äänioikeuden käyttämisestä;

6) äänioikeutta pitää hallussaan kolmas henkilö omissa nimissään ja ilmoitusvelvollisen luokun;

7) ilmoitusvelvollinen henkilö voi käyttää äänioikeutta edustajana tai asiamiehenä edellyttäen, että henkilö voi käyttää äänioikeutta har-

kintansa mukaan eikä näiden osakkeiden omistaja ole antanut tarkempia ohjeita äänioikeuden käyttämisestä.

7 §

Omistus- ja ääniosuuden laskeminen

Osakkeenomistajan ilmoitettavaan osuuteen luetaan 5 ja 6 §:ssä tarkoitettujen osuuksien lisäksi:

- 1) osakkeenomistajan määräysvallassa olevan yhteisön ja säätiön omistus- ja ääniosuus;
- 2) osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiön ja eläkekassan omistus- ja ääniosuus.

8 §

Poikkeukset ilmoitusvelvollisuudesta

Tämän luvun säännökset eivät koske:

1) osakkeita, jotka hankitaan yksinomaan selvitystoimintaa varten enintään neljäksi kaupankäyntipäiväksi eikä arvopaperien säilyttäjiä, jotka tässä ominaisuudessa pitävät hallussaan osakkeita ja voivat käyttää hallitsemiinsa osakkeisiin liittyvää äänioikeutta vain erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti;

2) sijoituspalvelun tarjoajan markkinatakaajan ominaisuudessa tekemää omistus- tai ääniosuuden hankintaa tai luovutusta, joka toteutuessaan johtaa 5 prosentin rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka osuuden väheneemiseen tämän rajan alle, jollei markkinatakaaja puutu liikkeeseenlaskijan johtamiseen eikä vaikuta liikkeeseenlaskijaan, jotta se ostaisi kyseisiä osakkeita tai vaikuttaisi niiden hintaan. Lisäksi edellytetään, että markkinatakaaja ilmoittaa Finanssivalvonnalle poikkeuksen soveltamisesta valtionvarainministeriön asetuksessa tarkemmin määrättävällä tavalla;

3) luottolaitoksen tai sijoituspalvelun tarjoajan kaupankäyntisalkussa olevia omistus- ja ääniosuuksia jos:

a) kaupankäyntisalkussa oleva osuus ei ylitä 5 prosenttia kohdeyhtiön äänimäärästä eikä osakkeiden kokonaismäärästä; ja

b) luottolaitos tai sijoituspalvelun tarjoaja varmistaa, että kaupankäyntisalkussa oleviin osakkeisiin liittyvää äänioikeutta ei käytetä eikä niillä muuten vaikuteta liikkeeseenlaskijan johtamiseen.

9 §

Liputusilmoituksen tekeminen

Liputusilmoitus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään seuraavana kaupankäyntipäivänä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja sai tietää tai hänen olisi pitänyt tietää tapahtuneesta hankinnasta tai luovutuksesta, mahdollisuudestaan käyttää äänioikeutta tai tehdystä oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistus- ja ääniosuutensa on muuttunut tai muuttuu oikeustoimen toteutuessa 5 §:ssä säädetyllä tavalla. Osakkeenomistajan on katsottava saaneen tiedon kyseisestä oikeustoimesta viimeistään kahden päivän kuluttua oikeustoimesta.

Osakkeenomistajan ei tarvitse tehdä liputusilmoitusta, jos liputusilmoituksen tekee henkilö, jonka määräysvallassa osakkeenomistaja on.

Liputusilmoituksessa on käytettävä kohdeyhtiön 8 luvun 6 §:n mukaan julkistamia tietoja kohdeyhtiön kokonaisäänimääristä ja kokonaisosakemääristä.

10 §

Kohdeyhtiön julkistamisvelvollisuus

Kun kohdeyhtiö saa liputusilmoituksen, sen on ilman aiheetonta viivytystä julkistettava liputusilmoituksessa olevat tiedot.

Kohdeyhtiöllä ei ole julkistamisvelvollisuutta, ellei osakkeenomistajalla ole ilmoitusvelvollisuutta.

Kohdeyhtiön on julkistettava liputusilmoitukseen sisältyvät tiedot sen oman omistus- tai ääniosuuden muutoksista 5—7 §:ssä tarkoitettulla tavalla ilman aiheetonta viivytystä.

11 §

Liputusilmoituksessa sekä sen julkistamisessa käytettävä kieli

Liputusilmoitus on tehtävä kirjallisesti suomen tai ruotsin kielellä taikka kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä.

Kohdeyhtiön julkistaessa liputusilmoituksen tiedot käytettävään kieleen sovelletaan 10 luvun 4 §:ää.

12 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:

1) tässä luvussa säädetystä ilmoitusvelvollisuudesta avoimuusdirektiivin sekä komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöön panemiseksi;

2) kohdeyhtiön, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, liputusilmoituksen julkistamisesta kyseisen kolmannen maan ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn mukaisesti siten, etteivät asetuksen säännökset ole avoimuusdirektiivin vastaisia;

3) siitä, millaisista rahoitusvälineistä ja muista oikeustoimista on tehtävä liputusilmoitus 5 ja 6 §:ää sovellettaessa;

4) ilmoitusvelvollisen omistus- ja ääniosuuk-sien yhteenlaskemisesta sen emoyrityksen omistus- ja ääniosuuk-sien kanssa, kun ilmoitusvelvollinen on:

a) sijoitusrahastolaissa tarkoitetun rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto;

b) muussa ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa toimiluvan saanut rahastoyhtiö tai sen hallinnoima sijoitusrahasto;

c) muu yhteissijoitusyritys;

d) sijoituspalvelun tarjoaja, joka omaisuudenhoitajana hallinnoi omistus- ja ääniosuuksia.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus myöntää poikkeuksia

Finanssivalvonta voi myöntää kohdeyhtiölle luvan poiketa 10 §:ssä säädetystä velvollisuudesta julkistaa liputusilmoituksen tiedot, jos julkistaminen olisi yleisen edun vastaista tai jos siitä olisi kohdeyhtiölle olennaista haittaa. Lupa on haettava välittömästi velvollisuuden synnyttävä.

Finanssivalvonnan on myönnettävä kohdeyhtiölle, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, lupa julkistaa liputusilmoituksen tiedot kyseisen kolmannen maan sääntelyn mukaisesti, jos kolmannen maan lainsäädännön vaatimukset katsotaan Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos se myöntää 2 momentissa tarkoitetun luvan.

10 luku

Säänneltyjen tietojen julkistaminen ja saatavilla pito

1 §

Soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on 7 luvun mukaan Suomi. Jos arvopaperi on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla ainoastaan yhdessä muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, säänneltyjen tietojen julkistamisessa on 3 §:n 1 momentin sijaan noudatettava vastaanottavan ETA-valtion säännöksiä säänneltyjen tietojen julkistamisesta.

Tämän luvun 3 §:n 1 momenttia sovelletaan lisäksi liikkeeseenlaskijaan, jonka säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio on 7 luvun mukaan muu kuin Suomi, jos liikkeeseenlaskijalla on arvopapereita kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla ainoastaan Suomessa.

2 §

Säännellyt tiedot

Säännellyillä tiedoilla tarkoitetaan tässä lais-
sa liikkeeseenlaskijan julkistettaviksi 6—9 ja
11 luvussa säädettyjä tietoja.

3 §

*Säänneltyjen tietojen jakelu ja toimittaminen
tiedotevarastoon*

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava säännel-
lyt tiedot siten, että nopea ja tasapuolinen tie-
donsaanti voidaan turvata. Liikkeeseenlaskijan
on toimitettava tiedot keskeisille tiedotusväli-
neille sekä asetettava ne saataville liikkeeseen-
laskijan internetsivuilla.

Liikkeeseenlaskijan on lisäksi toimitettava
säännellyt tiedot valtiovarainministeriön nimeä-
mään tiedotevarastoon, Finanssivalvonnalle
sekä asianomaiselle säännellyn markkinan yllä-
pitäjälle.

4 §

Säänneltyjen tietojen kieli

Säännellyt tiedot on julkistettava suomen tai
ruotsin kielellä. Liikkeeseenlaskija voi Finanssi-
valvonnan luvalla kuitenkin käyttää julkista-
misessa muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Jos Suomessa säännellyllä markkinalla kau-
pankäynnin kohteena oleva arvopaperi on otettu
kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markki-
nalle myös muussa ETA-valtiossa, säännellyt
tiedot on julkistettava myös vastaanottavan
ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hy-
väksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitus-
markkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä.

Jos arvopaperi on otettu kaupankäynnin koh-
teeksi säännellyllä markkinalla yhdessä tai
useammassa ETA-valtiossa muttei Suomessa,
säännellyt tiedot on julkistettava vastaanottavan
ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hy-
väksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitus-
markkinoilla yleisesti käytetyllä kielellä.

Liikkeeseenlaskija, jonka arvopapereista
säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohtee-
na on vain sellaisia muita kuin osakesidonnaisia
arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimel-
isarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähin-
tään 100 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäi-
vänä vastaava määrä muussa valuutassa, voi jul-
kistaa säännellyt tiedot suomen tai ruotsin kie-
lellä ja vastaanottavan ETA-valtion toimivaltai-
sen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kan-
sainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käy-
tetyllä kielellä.

5 §

*Säänneltyjen tietojen saatavilla pito internet-
sivuilla*

Liikkeeseenlaskijan on pidettävä 6—9 ja
11 luvussa tarkoitetut säännellyt tiedot sekä tie-
to liikkeeseenlaskijan 7 luvun 3 §:n 3 momentti-
sa tarkoitetusta kotivaltioalinnasta yleisön saa-
tavilla internetsivuillaan vähintään viiden vuo-
den ajan.

6 §

*Säänneltyjen tietojen pitäminen saatavilla tiedo-
tevarastossa*

Tiedotevarastoon toimitetut säännellyt tiedot
on pidettävä yleisön saatavilla tiedotevarastossa
vähintään viiden vuoden ajan.

7 §

*Finanssivalvonnan ilmoitukset ja toimenpiteet
rikkomusten johdosta Euroopan talousalueella*

Finanssivalvonnan on ilmoitettava asian-
omaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja Eu-
roopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos
Finanssivalvonta havaitsee vastaanottavan ETA-
valtion toimivaltaisena viranomaisena, että
osakkeiden tai muiden rahoitusvälineiden liike-
eseenlaskija, omistaja tai haltija tai se, joka on
velvollinen ilmoittamaan omistus- ja ääniosuu-
tensa 9 luvun mukaisesti, rikkoo 6—10 luvun
säännöksiä tai sen nojalla annettuja säännöksiä

tai määräyksiä tai 6—10 lukua koskevia Euroopan unionin säädöksiä.

Jos liikkeeseenlaskun kotivaltion tai säännöllisen tiedonantovelvollisuuden toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja 1 momentissa tarkoitettu rikkominen jatkuu, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta mainitulle viranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sijoittajien suojaamiseksi. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toimenpiteistä Euroopan komissiolle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

8 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset 3 §:n 2 momentissa tarkoitettusta tiedotevarastosta ja 6 §:ssä tarkoitettusta tietojen saatavilla pitämisestä avoimuusdirektiivin sekä komission avoimuusdirektiivin perusteella antamien säädösten täytäntöön panemiseksi.

9 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä luvussa säädetystä säänneltyjen tietojen julkistamisesta ja saatavilla pidosta.

IV OSA

JULKINEN OSTOTARJOUS JA TARJOUSVELVOLLISUUS

11 luku

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus*Soveltamisala*

1 §

Yleinen soveltamisala

Tätä lukua, 27 §:ää lukuun ottamatta, sovelletaan tarjouduttaessa vapaaehtoisesti (*vapaaehtoinen ostotarjous*) tai 19 §:n velvoittamana (*pakkollinen ostotarjous*) julkisesti ostamaan säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita.

Tätä lukua, 27 §:ää lukuun ottamatta, sovelletaan myös osakkeisiin oikeuttavista muista arvopapereista tehtäviin tarjouksiin, jos:

1) osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Suomessa ja niihin oikeuttavien arvopaperien liikkeeseenlaskija on sama kuin näillä osakkeilla; tai

2) osakkeeseen oikeuttavat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Suomessa ja niiden liikkeeseenlaskija on sama kuin näillä osakkeilla.

Jollei 1 tai 2 momentista muuta johdu, 27 §:ää sovelletaan tarjouduttaessa julkisesti ostamaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakeuksesta kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita.

2 §

Säännösten soveltaminen Euroopan talousalueella

Mitä 5 ja 6 §:ssä, 10 §:n 2 momentissa, 11 §:n 3 momentissa sekä 13, 14, 19—22, 26 ja 28 §:ssä säädetään, sovelletaan kohdeyhtiöön ja sen osakkeenomistajaan myös, kun kohdeyhtiön

yhtiöoikeudellinen kotipaikka on Suomessa ja sen liikkeeseen laskemat osakkeet tai osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

3 §

Soveltamisalan rajoitus

Mitä tässä luvussa säädetään, lukuun ottamatta 11 §:n 1 momenttia ja 30 §:n 2 momenttia, ei sovelleta julkisiin ostotarjouksiin, joissa kohdeyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, jos ostotarjousdirektiivin mukainen toimivaltainen valtio on muu kuin Suomi.

Jos kohdeyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, sovelletaan tämän valtion säännöksiä 13 §:ssä tarkoitettuun kohdeyhtiön lausuntoon ostotarjouksesta ja 19—22 §:ssä tarkoitettuun tarjousvelvollisuuden synnyttävään ääniosuuteen sekä poikkeuksiin tarjousvelvollisuudesta.

4 §

Omien osakkeiden hankinta julkisella ostotarjouksella

Tämän luvun 7—12 §:n, 15 §:n 1 ja 2 momentin, 16 §:n 1 ja 2 momentin sekä 18 ja 26 §:n säännöksiä sovelletaan myös, kun kohdeyhtiö hankkii omia osakkeitaan julkisella ostotarjouksella.

Määritelmät

5 §

Yksissä tuumin toimivat henkilöt

Tässä luvussa tarkoitetaan *yksissä tuumin toimivilla henkilöillä* luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka sopimuksen perusteella tai muutoin toimivat yhteistyössä osakkeenomistajan, ostotarjouksen tekijän tai kohdeyhtiön kanssa tarkoituksenaan käyttää tai hankkia merkittä-

vää vaikutusvaltaa kohdeyhtiössä tai estää julkisen ostotarjouksen toteutuminen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yksissä tuumin toimivia henkilöitä ovat ainakin:

1) osakkeenomistaja ja tämän määräysvallassa olevat yhteisöt ja säätiöt sekä näiden eläkesäätiöt ja eläkekassat;

2) kohdeyhtiö ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvat oikeushenkilöt ja näiden eläkesäätiöt ja eläkekassat;

3) osakkeenomistaja ja häneen 12 luvun 4 §:n 1—4 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevat.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta erityisesti syystä päättää, että edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä ei ole pidettävä yksissä tuumin toimivina.

6 §

Osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö

Mitä tässä luvussa säädetään osakkeenomistajasta, sovelletaan myös henkilöön, joka ei omista osakkeita, mutta jonka 20 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettu ääniosuus ylittää 19 §:ssä tarkoitettua tarjousvelvollisuusrajan.

Yleiset periaatteet

7 §

Tasapuolisuus

Julkisen ostotarjouksen tekijä ei saa asettaa kohdeyhtiön 1 §:ssä tarkoitettujen arvopaperien haltijoita eriarvoiseen asemaan (*tasapuolinen kohtelu*).

8 §

Velvollisuus edistää ostotarjouksen toteutumista

Julkisen ostotarjouksen tekijä ei saa omilla toimenpiteillään estää tai olennaisesti vaikeuttaa julkisen ostotarjouksen ja sen toteuttamiselle asetettujen ehtojen toteutumista.

Ostotarjouksen tekijä tai tämän kanssa yksissä tuumin toimiva henkilö ei ostotarjouksen julkistamisen jälkeen ja ennen ostotarjouksen tu-

loksen julkistamista saa ilman erityistä syytä luovuttaa kohdeyhtiön liikkeeseen laskemia osakkeita tai niihin oikeuttavia kohdeyhtiön liikkeeseen laskemia arvopapereita. Jos arvopapereita luovutetaan, ostotarjouksen tekijän on julkistettava tieto suunnitellusta luovutuksesta hyvissä ajoin ja vähintään viisi pankkipäivää ennen arvopaperien luovutusta.

Tarjousprosessi

9 §

Ostotarjouksen julkistaminen ja antaminen tiedoksi

Päätös julkisesta ostotarjouksesta on julkistettava välittömästi sekä annettava tiedoksi kohdeyhtiölle.

Julkistamisen jälkeen päätös on annettava viipymättä tiedoksi kohdeyhtiön ja tarjouksen tehneen yrityksen henkilöstön edustajalle tai, jollei tällaista ole, henkilöstölle.

Julkistamisessa on mainittava tarjouksen tarkoittama arvopaperimäärä, tarjouksen voimassaoloaika ja tarjottu vastike sekä muut tarjouksen toteuttamiselle asetetut olennaiset ehdot. Julkistamisesta on myös käytävä ilmi, miten menettellään, jos hyväksyvät vastaukset kattavat tarjouksen tarkoittamaa määrää suuremman määrän arvopapereita. Julkistamisesta on myös käytävä ilmi, onko ostotarjouksen tekijä sitoutunut noudattamaan 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua suositusta ja jollei ole, perustelut sille, miksei ole sitoutunut.

Ennen julkistamista ostotarjouksen tekijän tulee varmistautua siitä, että se voi suorittaa täysimääräisesti mahdollisesti tarjottavan rahavastikkeen ja toteuttaa kaikki kohtuudella vaadittavat toimenpiteet varmistaakseen muuntyyppisen vastikkeen suorittamisen.

Finanssivalvonta voi kohdeyhtiön hallituksen hakemuksesta asettaa henkilölle, joka on ottanut yhteyttä kohdeyhtiöön tai sen osakkeenomistajiin ostotarjoustarkoituksessa tai julkisesti ilmoittanut suunnittelevansa ostotarjousta, määräajan, johon mennessä henkilön tulee joko julkistaa ostotarjous tai ilmoittaa, ettei tule teke-

mään julkista ostotarjousta. Määräaika voidaan asettaa, jos tieto suunnitellusta ostotarjouksesta on omiaan aiheuttamaan häiriöitä kohdeyhtiön tai muiden tarjouksen vaikutuspiirissä olevien arvopaperien markkinoiden tavanomaiselle toiminnalle tai vaikeuttamaan liiketoiminnan harjoittamista kohdeyhtiössä kohtuuttoman kauan. Jos ostotarjousta ei julkisteta määräaikaan mennessä tai määräajan kohteena oleva henkilö julkisesti ilmoittaa, ettei tule tekemään julkista ostotarjousta, määräajan kohteena oleva henkilö tai tämän kanssa yksissä tuumin toimiva henkilö ei saa tehdä julkista ostotarjousta määräajan päättymistä tai julkista ilmoitusta seuraavan kuuden kuukauden kuluessa. Julkisen ostotarjouksen tekemistä koskeva rajoitus päättyy, jos muu kuin määräajan kohteena oleva henkilö tai tämän kanssa yksissä tuumin toimiva henkilö tekee julkisen ostotarjouksen kohdeyhtiön arvopapereista.

10 §

Julkistamisessa noudatettava menettely

Tässä luvussa säädettyjen tietojen julkistamisessa on tarjousasiakirjan julkistamista lukuun ottamatta noudatettava, mitä 10 luvussa säädetään julkistettavien tietojen julkistamismenettelystä, tiedoksi antamisesta ja saatavilla pitämisestä. Ostotarjouksen tekijän ja tarjousvelvollisen on lisäksi annettava julkistettavat tiedot tiedoksi kohdeyhtiölle. Kohdeyhtiön on annettava julkistettavat tiedot tiedoksi ostotarjouksen tekijälle.

Julkistamisen jälkeen tässä luvussa julkistettavaksi edellytetyt tiedot on annettava viipymättä tiedoksi kohdeyhtiön ja tarjouksen tehneen yrityksen henkilöstön edustajalle tai, jollei tällaista ole, henkilöstölle.

11 §

Tarjousasiakirja

Ennen ostotarjouksen voimaantuloa ostotarjouksen tekijän on julkistettava ja pidettävä tarjouksen voimassaoloajan yleisön saatavilla tar-

jousasiakirja, joka sisältää olennaiset ja riittävät tiedot tarjouksen edullisuuden arvioimiseksi, sekä toimitettava se kohdeyhtiölle ja asianomaiselle kaupankäynnin järjestäjälle säännellyllä markkinalla.

Tarjousasiakirjan saa julkistaa, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt sen. Finanssivalvonnan on päätettävä viiden pankkipäivän kuluessa siitä, kun asiakirja on annettu sen hyväksyttäväksi, voidaanko se julkistaa. Tarjousasiakirjan saa jättää Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi, kun päätös ostotarjouksesta on julkistettu 9 §:n mukaisesti. Tarjousasiakirja on hyväksyttävä, jos se täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Tarjousasiakirjan julkistamisen jälkeen kohdeyhtiön on annettava se tiedoksi henkilöstönsä edustajalle tai, jollei tällaista ole, henkilöstölle.

Tarjousasiakirjassa oleva virhe tai puute taikka olennainen uusi tieto, joka käy ilmi ennen tarjouksen voimassaoloajan päättymistä ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä saatettava yleisön tietoon julkistamalla oikaisu tai täydennys samalla tavalla kuin tarjousasiakirja. Finanssivalvonta voi tarjousasiakirjan täydennyksen hyväksymisen yhteydessä edellyttää tarjousaikaa jatkettavaksi enintään kymmenellä pankkipäivällä, jotta tarjouksen kohteena olevien arvopaperien haltijat voivat harkita tarjousta uudelleen.

Finanssivalvonnan on tunnustettava tarjousasiakirjaksi tarjouksen kohteena olevista arvopapereista laadittu esite, jonka toimivaltainen viranomainen ETA-valtiossa on hyväksynyt ja joka täyttää tarjousasiakirjalle asetetut vaatimukset.

12 §

Tarjouksen voimassaolo

Ostotarjouksen voimassaoloajan on oltava vähintään kolme ja enintään kymmenen viikkoa. Oikeustoimia, joilla siirretään ostotarjouksessa myytäväksi tarjottujen arvopaperien omistus- tai äänioikeus ostotarjouksen tekijälle ostotarjouksen ehtojen mukaisesti (*ostotarjouksen toteutuskauppa*), ei saa tehdä ennen kuin ostotarjous on ollut voimassa vähintään kolme viikkoa.

Ostotarjous voi erityisestä syystä olla voimassa yli kymmenen viikkoa edellyttäen, että kohdeyhtiön liiketoiminta ei vaikeudu kohtuuttoman kauan. Tieto ostotarjouksen voimassaoloajan päättymisestä tulee julkistaa vähintään kaksi viikkoa ennen voimassaoloajan päättymistä.

Finanssivalvonta voi kohdeyhtiön hakemuksesta ja tarvittaessa ostotarjouksen tekijää kuulematta päättää ostotarjouksen voimassaoloajan ja 1 momentissa ostotarjouksen toteutuskauppojen tekemiselle asetetun rajoituksen pidentämisestä, jotta kohdeyhtiö voi kutsua koolle yhtiökokouksen tarkastelemaan tarjousta. Ostotarjouksen tekijällä on pidentämisen johdosta oikeus luopua tarjouksesta viiden pankkipäivän kuluessa Finanssivalvonnan päätöksen tiedoksi-saannista.

13 §

Kohdeyhtiön lausunto ostotarjouksesta

Kohdeyhtiön hallituksen on julkistettava lausuntonsa tarjouksesta. Lausunto tulee julkistaa mahdollisimman pian sen jälkeen, kun tarjousasiakirja tai sen luonnos on toimitettu kohdeyhtiölle, kuitenkin viimeistään viisi pankkipäivää ennen tarjouksen voimassaoloajan aikaisinta mahdollista päättymistä. Lausunto on liitettävä tarjousasiakirjaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa lausunnossa on esitettävä perusteltu arvio:

1) tarjouksesta kohdeyhtiön ja tarjouksen kohteena olevien arvopaperien haltijoiden kannalta;

2) ostotarjouksen tekijän tarjousasiakirjassa esittämistä strategisista suunnitelmista ja niiden todennäköisistä vaikutuksista kohdeyhtiön toimintaan ja työllisyyteen kohdeyhtiössä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa lausunnossa on myös oltava tieto siitä, onko kohdeyhtiö sitoutunut noudattamaan julkisissa ostotarjouksissa noudatettavista menettelytavoista annettu 28 §:ssä tarkoitettua suositusta ja jollei ole, perustelut sille, miksei ole sitoutunut.

Kohdeyhtiön on annettava 1 momentissa tarkoitettu lausunto julkistamisen yhteydessä tie-

doksi henkilöstönsä edustajille tai, jollei edustajia ole, henkilöstölle.

Jos ennen 1 momentissa tarkoitettun lausunnon julkistamista kohdeyhtiö saa henkilöstön edustajilta erillisen lausunnon tarjouksen vaikutuksista työllisyyteen, tämä lausunto tulee liittää hallituksen lausuntoon.

14 §

Kohdeyhtiön yhtiökokouksessa päätettävät asiat

Mikäli kohdeyhtiön hallitus aikoo sen tietoon tulleen julkistetun ostotarjouksen jälkeen käyttää osakeyhtiölain 9 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua osakeantivaltuutusta tai päättää osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädettyyn yleistoimivaltaansa kuuluvista toimista ja järjestelyistä siten, että ne estävät tai saattavat estää taikka olennaisesti vaikeuttaa ostotarjouksen tai sen olennaisten ehtojen toteutumista, hallituksen on siirrettävä asia osakeyhtiölain 6 luvun 7 §:n 2 momentin mukaisesti yhtiökokouksen päätettäväksi. Asiaa ei kuitenkaan tarvitse siirtää yhtiökokouksen päätettäväksi, jos menettely on osakeyhtiölain 1 luvun ja ostotarjousdirektiivin 3 artiklan yleisten periaatteiden mukainen ja kohdeyhtiön hallitus julkistaa viipymättä siirtämättä jättämisen syyn.

15 §

Ostotarjouksen ehdot

Vapaaehtoisen ostotarjouksen tekijä voi asettaa ehtoja tarjouksen toteuttamiselle. Pakollinen ostotarjous voi olla ehdollinen vain tarvittavien viranomaispäätösten saamiselle. Ostotarjouksen tekijän tulee ilman aiheutonta viivytystä julkistaa tieto ostotarjouksen ehtojen täyttymisestä tai siitä, että ostotarjouksen tekijä luopuu vaatimasta ehtojen täyttymistä.

Jos ostotarjouksen tekijä on muuttanut tarjouksen ehtoja, muutettuihin ehtoihin sovelletaan, mitä 9 §:ssä säädetään ostotarjouksen julkistamisesta ja antamisesta tiedoksi sekä 11 §:n 4 momentissa tarjousasiakirjan täydentämisestä.

Kohdeyhtiön hallituksen on täydennettävä 13 §:ssä tarkoitettua lausuntoaan ostotarjouksesta mahdollisimman pian sen jälkeen, kun muutetut ehdot on toimitettu hallitukselle, kuitenkin viimeistään viisi pankkipäivää ennen muutetun tarjouksen voimassaoloajan aikaisinta mahdollista päättymistä.

16 §

Ostotarjouksen hyväksymisen sitovuus

Jos ehdollisen ostotarjouksen tekijä on varannut itselleen oikeuden luopua joistakin ostotarjouksen toteuttamiselle asetetuista ehdoista tai muuttaa niitä, ostotarjouksen hyväksyneet kohdeyhtiön arvopaperien haltijat voivat perua hyväksymisensä ostotarjouksen voimassaoloaikana, kunnes ostotarjouksen tekijä on julkistanut kaikkien ostotarjouksen ehtojen täytyneen tai luopuneensa vaatimasta niiden täyttymistä.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ostotarjouksen hyväksyneet kohdeyhtiön arvopaperien haltijat voivat perua hyväksymisensä ostotarjouksen voimassaoloaikana, jos ostotarjous on ollut voimassa yli kymmenen viikkoa, eikä ostotarjouksen toteutuskauppoja ole tehty.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ostotarjouksen hyväksyneet kohdeyhtiön arvopaperien haltijat voivat perua hyväksymisensä ostotarjouksen voimassaoloaikana, jos ostotarjoukselle on julkistettu kilpaileva ostotarjous eikä ostotarjouksen toteutuskauppoja ole vielä tehty.

17 §

Kilpaileva tarjous

Jos tarjousaikana julkisen ostotarjouksen kohteena olevista arvopapereista julkistetaan toinen ostotarjous (*kilpaileva tarjous*), saa ensimmäisen ostotarjouksen tekijä pidentää tarjoustaan kilpailevan tarjouksen mukaiseksi 12 §:n 1 momentissa säädetystä enimmäisajasta huolimatta. Samalla ensimmäisen ostotarjouksen tekijä voi myös muuttaa tarjouksensa ehtoja 15 §:n

mukaisesti. Päätös tarjousajan pidentämisestä ja ehtojen muuttamisesta tulee julkistaa. Päätöksen julkistamiseen sovelletaan, mitä 11 §:n 4 momentissa säädetään tarjousasiakirjan täydentämisestä. Kohdeyhtiön hallituksen on täydennettävä 13 §:ssä tarkoitettua lausuntoaan ostotarjouksesta mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kilpaileva tarjous on julkistettu, kuitenkin viimeistään viisi pankkipäivää ennen ensimmäisen tarjouksen voimassaoloajan aikaisinta mahdollista päättymistä.

Jos kilpaileva tarjous on tehty, voi ensimmäisen vapaaehtoisen ostotarjouksen tekijä päättää tarjouksensa raukeamisesta tarjousaikana ennen kilpailevan tarjouksen voimassaolon päättymistä. Päätös raukeamisesta tulee julkistaa.

Finanssivalvonta voi kohdeyhtiön hakemuksesta asettaa kilpailevien ostotarjousten tekijöille määräajan, jonka jälkeen ostotarjouksen ehtoja ei saa enää muuttaa. Määräaika voidaan asettaa aikaisintaan kymmenen viikon kuluttua ensimmäisen ostotarjouksen julkistamisesta, jos kilpailevat ostotarjoukset ovat omiaan vaikeuttamaan liiketoiminnan harjoittamista kohdeyhtiössä kohtuuttoman kauan.

18 §

Ostotarjouksen tulos

Tarjousajan päätyttyä ostotarjouksen tekijän on viipymättä julkistettava se omistus- ja ääniosuus kohdeyhtiössä, joka hänen on mahdollista saavuttaa hankkimalla tarjouksen perusteella myytäväksi ilmoitetut arvopaperit ottaen huomioon hänen muutoin hankkimansa ja aiemmin omistamansa arvopaperit. Jos ostotarjous on ollut ehdollinen, samalla on ilmoitettava, toteuttaako ostotarjouksen tekijä tarjouksen.

Tarjousvelvollisuus

19 §

Pakollinen ostotarjous

Osakkeenomistajan, jonka ääniosuus kasvaa yli 30 prosentin tai yli 50 prosentin kohdeyhtiön

osakkeiden äänimäärästä (*tarjousvelvollisuusraja*) sen jälkeen, kun kohdeyhtiön osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle (*tarjousvelvollinen*), on tehtävä julkinen ostotarjous kaikista muista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja niihin oikeuttavista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista arvopapereista.

20 §

Ääniosuuden laskeminen

Osakkeenomistajan ääniosuuteen luetaan:

- 1) osakkeenomistajan omistamat osakkeet;
- 2) osakkeenomistajan kanssa yksissä tuumin toimivien henkilöiden omistamat osakkeet;
- 3) osakkeenomistajan tai osakkeenomistajan kanssa yksissä tuumin toimivan henkilön yhdessä toisen kanssa omistamat osakkeet;
- 4) osakkeet, joihin liittyvää äänivaltaa osakkeenomistaja on sopimuksen tai muun järjestyksen perusteella oikeutettu käyttämään tai ohjaamaan.

Osakkeenomistajan ääniosuutta laskettaessa ei oteta huomioon lakiin tai yhtiöjärjestykseen taikka muuhun sopimukseen perustuvaa äänestysrajoitusta. Kohdeyhtiön kokonaisäänimäärässä ei oteta huomioon kohdeyhtiölle itselleen tai sen määräysvallassa olevalle yhteisölle tai säätöille kuuluviin osakkeisiin liittyviä ääniä.

Kysymyksen siitä, mikä 1 momentissa tarkoitettuista henkilöistä on tarjousvelvollinen, ratkaisee epäselvässä tapauksessa Finanssivalvonta.

21 §

Poikkeukset velvollisuudesta tehdä pakollinen ostotarjous

Jos tarjousvelvollisuusrajan ylitykseen johtaneet arvopaperit on hankittu julkisella ostotarjouksella, joka on tehty kaikista kohdeyhtiön osakkeista ja niihin oikeuttavista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista arvopapereista tai muutoin tällaisen julkisen ostotarjouksen voimassaoloaikana, ei velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous kuitenkaan synny. Jos tarjousvelvollisuus

suusrajan ylitykseen johtaneet arvopaperit on muutoin hankittu julkisella ostotarjouksella, ei velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous synny ennen kuin ostotarjouksella hankittuihin arvopapereihin liittyvä äänioikeus on siirtynyt ostotarjouksen tekijälle.

Jos kohdeyhtiössä on yksi osakkeenomistaja, jonka ääniosuus on suurempi kuin tarjousvelvollisuusraja, ei toiselle osakkeenomistajalle synny velvollisuutta tehdä pakollista ostotarjousta ennen kuin tämän ääniosuus ylittää ensiksi mainitun osakkeenomistajan ääniosuuden.

Jos tarjousvelvollisuusrajan ylittyminen johdetaan yksinomaan kohdeyhtiön tai toisen osakkeenomistajan toimenpiteestä, ei velvollisuutta tehdä pakollista ostotarjousta synny ennen kuin tarjousvelvollisuusrajan ylittänyt osakkeenomistaja hankkii tai merkitsee lisää kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin kasvattaa ääniosuuttaan kohdeyhtiössä.

Jos tarjousvelvollisuusrajan ylittyminen johdetaan siitä, että osakkeenomistajat toimivat yksissä tuumin tehdessään vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kohdeyhtiöstä, ei velvollisuutta tehdä pakollista ostotarjousta synny, jos yksissä tuumin toimiminen rajoittuu yksinomaan julkisen ostotarjouksen tekemiseen.

Velvollisuutta tehdä pakollinen ostotarjous ei enää ole, jos tarjousvelvollinen tai muu yksissä tuumin toimiva henkilö kuukauden kuluessa tarjousvelvollisuuden syntymisestä luopuu tarjousvelvollisuusrajan ylittävästä ääniosuudesta luovuttamalla kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin vähentämällä ääniosuuttaan kohdeyhtiössä. Vapautuakseen tarjousvelvollisuudesta tarjousvelvollinen ja tämän kanssa yksissä tuumin toimivat henkilöt eivät saa tänä aikana käyttää kohdeyhtiössä äänivaltaa. Tarjousvelvollisen on lisäksi julkistettava tieto aikeestaan luopua tarjousvelvollisuusrajan ylittävästä ääniosuudesta tarjousvelvollisuuden syntymistä koskevan tiedon julkistamisen yhteydessä. Tieto ääniosuuden vähentymisestä alle tarjousvelvollisuusrajan on julkistettava välittömästi.

22 §

Menettely pakollisessa ostotarjouksessa

Tarjousvelvollisen on julkistettava tieto tarjousvelvollisuuden syntymisestä välittömästi.

Tarjousvelvollisen on julkistettava ostotarjous kuukauden kuluessa tarjousvelvollisuuden syntymisestä. Ostotarjousmenettely on aloitettava kuukauden kuluessa tarjouksen julkistamisesta.

Tarjouksen hinnoittelu

23 §

Tarjousvastike pakollisessa ostotarjouksessa

Tarjousvastikkeena pakollisessa ostotarjouksessa on maksettava käypä hinta. Rahavastikkeen vaihtoehtona voidaan tarjota arvopaperivastiketta tai arvopaperi- ja rahavastikkeen yhdistelmää.

Käypää hintaa määritettäessä lähtökohtana on pidettävä korkeinta tarjousvelvollisen tai tähän 5 §:ssä tarkoitettussa suhteessa olevan tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksamaa hintaa. Tästä hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä.

Jos tarjousvelvollinen tai tähän 5 §:ssä tarkoitettussa suhteessa oleva ei ole tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana hankkinut tarjouksen kohteena olevia arvopapereita, käyvän hinnan määrittämisen lähtökohtana pidetään tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltävän kolmen kuukauden aikana säännellyn markkinan kaupankäynnissä tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotettua keskiarvoa. Tästä hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä.

Tarjousvelvollisen ja tähän 5 §:ssä tarkoitettussa suhteessa olevan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tarjousvelvollisuuden syntymistä edeltäneen 12 kuukauden sekä tarjousvelvollisuuden syntymisen ja ostotarjouksen päättymisen välisenä aikana hankkimansa kohdeyhtiön osakkeet ja niihin oikeuttavat kohdeyhtiön liik-

keeseen laskemat arvopaperit ja niistä maksetut vastikkeet.

24 §

Tarjousvastike vapaaehtoisessa ostotarjouksessa

Tarjousvastike vapaaehtoisessa ostotarjouksessa voidaan maksaa rahana, arvopapereina tai näiden yhdistelmänä. Ostotarjouksen tekijä voi vapaaehtoisessa ostotarjouksessa päättää tarjousvastikkeesta vapaasti, jollei 2 ja 3 momentista tai 7 §:stä muuta johdu.

Rahavastikkeen tarjoamista ainakin vaihtoehtona edellytetään silloin, jos vapaaehtoinen ostotarjous tehdään kaikista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja niihin oikeuttavista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista arvopapereista ja jos:

1) vastikkeena tarjottavat arvopaperit eivät ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, eikä niitä myöskään ostotarjouksen yhteydessä haeta tällaisen kaupankäynnin kohteeksi; tai

2) ostotarjouksen tekijä tai tähän 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa oleva on hankkinut tai hankkii rahavastiketta vastaan kohdeyhtiön arvopapereita, jotka oikeuttavat vähintään viiteen prosenttiin kohdeyhtiön äänimäärästä, ajanjaksona, joka alkaa kuusi kuukautta ennen ostotarjouksen julkistamista ja päättyy tarjouksen voimaoloajan päättyessä.

Jos vapaaehtoinen ostotarjous tehdään kaikista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja niihin oikeuttavista kohdeyhtiön liikkeeseen laskemista arvopapereista, tarjousvastiketta määritettäessä lähtökohtana on pidettävä korkeinta ostotarjouksen tekijän tai tähän 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa olevan ostotarjouksen julkistamista edeltävän kuuden kuukauden aikana tarjouksen kohteena olevista arvopapereista maksamaa hintaa. Tästä hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä. Tällaisiin tarjouksiin sovelletaan, mitä 23 §:n 4 momentissa säädetään tietojen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

25 §

Hankinnat tarjousaikana ja sen jälkeen

Jos julkisen ostotarjouksen tekijä tai tähän 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa oleva vapaaehtoisen ostotarjouksen julkistamisen tai tarjousvelvollisuuden syntymisen jälkeen ja ennen tarjousajan päättymistä hankkii kohdeyhtiön arvopapereita tarjousehtoja paremmin ehdoin, on ostotarjouksen tekijän muutettava tarjoustaan vastaamaan tätä paremmin ehdoin tapahtunutta hankintaa (*korotusvelvollisuus*).

Jos julkisen ostotarjouksen tekijä tai tähän 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa oleva yhdeksän kuukauden kuluessa tarjousajan päättymisestä hankkii kohdeyhtiön arvopapereita tarjousehtoja paremmin ehdoin, tulee julkisen ostotarjouksen hyväksyneille arvopaperien haltijoille hyvittää paremmin ehdoin tapahtuneen hankinnan ja julkisessa ostotarjouksessa tarjotun vastikkeen välinen ero (*hyvitysvelvollisuus*).

Jos 19 §:n mukainen tarjousvelvollisuus on syntynyt vapaaehtoisessa ostotarjouksessa, vapaaehtoisen ostotarjouksen hyväksyneet arvopaperien haltijat rinnastetaan 1 ja 2 momenttia sovellettaessa pakollisen ostotarjouksen hyväksyneisiin arvopaperien haltijoihin.

Julkisen ostotarjouksen tekijän on julkistettava korotus- tai hyvitysvelvollisuuden syntyminen välittömästi. Edellä 1 momentissa tarkoitettu korotus on suoritettava ostotarjouksen hyväksyneille arvopaperien haltijoille tarjousvastikkeen maksamisen yhteydessä tai, jos tarjousvastike on jo maksettu, viipymättä. Edellä 2 momentissa tarkoitettu hyvitys on suoritettava ostotarjouksen hyväksyneille arvopaperien haltijoille kuukauden kuluessa hyvitysvelvollisuuden syntymisestä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta osakeyhtiölakiin perustuvassa välitystuomiossa kohdeyhtiön arvopaperista maksettavaksi määrättyyn korkeampaan hintaan, jos ostotarjouksen tekijä tai tähän 5 §:ssä tarkoitetussa suhteessa oleva ei ole tarjoutunut hankkimaan kohdeyhtiön arvopapereita tarjousehtoja paremmin ehdoin ennen välitysmenettelyä tai sen kuluessa.

Poikkeusten myöntäminen

26 §

Poikkeusten myöntäminen

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan poiketa tarjousvelvollisuudesta ja muista tässä luvussa säädettyistä velvollisuuksista edellyttäen, ettei poikkeus ole vastoin 1 luvun 2—4 §:n yleisiä säännöksiä eikä tämän luvun 7 ja 8 §:n eikä ostotarjousdirektiivin 3 artiklan yleisiä periaatteita.

Finanssivalvonta voi myöntää luvan poiketa tämän luvun säännösten soveltamisesta, jos kohdeyhtiön yhtiöoikeudellisen kotipaikan mukainen toimivaltainen ETA-valtio on muu kuin Suomi. Poikkeus voidaan myöntää myös silloin, jos kohdeyhtiön arvopaperien haltijoiden asemaa suojataan muussa valtiossa sovellettavien tämän luvun säännöksiä vastaavien säännösten nojalla.

Erinäisiä säännöksiä

27 §

Julkinen ostotarjous monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä

Joka tarjoutuu julkisesti ostamaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi otettuja osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita, ei saa asettaa ostotarjouksen kohteena olevien arvopaperien haltijoita eriarvoiseen asemaan.

Ostotarjouksen tekijän on annettava kohdeyhtiön arvopaperien haltijoille olennaiset ja riittävät tiedot, joiden perusteella arvopaperin haltijat voivat tehdä perustellun arvion ostotarjouksesta.

Ostotarjous on julkistettava sekä toimitettava tiedoksi arvopaperien haltijoille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja Finanssivalvonnalle. Ennen tarjouksen julkistamista ostotarjouksen tekijän tulee varmistua siitä, että se

voi suorittaa täysimääräisesti mahdollisesti tarjottavan rahavastikkeen ja toteuttaa kaikki kohdulla vaadittavat toimenpiteet varmistaakseen muuntyyppisen vastikkeen suorittamisen.

Julkiseen ostotarjoukseen sovelletaan, mitä 24 §:n 1 ja 3 momentissa ja 25 §:ssä säädetään.

28 §

Suositus julkisissa ostotarjouksissa noudatettavista menettelytapoista

Pörssi-yhtiön on suoraan tai välillisesti kuuluttava riippumattomaan, elinkeinoelämää laajasti edustavaan Suomessa perustettuun toimielimeen, joka on antanut hyvän arvopaperimarkkinatavan noudattamisen edistämiseksi suosituksen kohdeyhtiön johdon toiminnasta julkisessa ostotarjouksessa ja määräysvallan ylläpitämistä koskevista sopimusperusteisista rakenteista, tai yrityskauppatilanteissa noudatettavien yhtiöoikeudellisten menettelytapojen ohjaamiseksi. Toimielin voi antaa näistä kysymyksistä myös lausuntoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tai siihen rinnastettava toimielin voi antaa hyvän arvopaperimarkkinatavan noudattamisen edistämiseksi myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja tämän lain soveltamisalaa ja siihen liittyviä yhtiöoikeudellisia kysymyksiä koskevia suosituksia ja lausuntoja. Jokaisella arvopaperimarkkinoilla toimivalla on oikeus pyytää toimielimeltä lausunto.

Pörssi-yhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, mihin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun toimielimeen se kuuluu. Finanssivalvonnan pyynnöstä toimielimen on toimitettava Finanssivalvonnalle sääntönsä ja muut Finanssivalvonnan pyytämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot toimielimestä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu suositus on otettu osaksi pörssin sääntöjä, ostotarjouksen tekijän on sitouduttava noudattamaan pörssin sääntöjä.

29 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai 28 §:ssä tarkoitettun toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai toimihenkilönä on saanut tietää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan tai liike- tai ammatillisaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muuten paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaista tai ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Jos 28 §:ssä tarkoitettu toimielin on pörssi, pörssin toimielimen jäsen, varajäsen tai toimihenkilö voi 1 momentin estämättä ilmaista säännöksessä tarkoitettun tiedon henkilölle, joka on muussa valtiossa toimivan säänneltyä markkinaa vastaavaa kaupankäyntiä järjestävän ja viranomaisen valvonnassa olevan yhteisön palveluksessa tai toimielimen jäsen, jos tiedon ilmaiseminen on tarpeen arvopaperimarkkinoiden tehokkaan valvonnan turvaamiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöä koskee 1 momentissa säädettyä vastaava salassapitovelvollisuus.

Finanssivalvonnan oikeudesta antaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

30 §

Asetuksenantovaltuus

Tarjousasiakirjan sisällöstä ja julkistamisesta sekä sisällöstä myönnettävistä poikkeuksista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin toimivaltaisen viranomaisen ETA-valtiossa hyväksymän tarjousasiakirjan tunnustamismenettelystä, tällaisen tarjousasiakirjan kääntämisestä suomen- tai ruotsinkieliseksi sekä siinä esitettävistä lisätiedoista.

31 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä perusteista, joilla 5 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden katsotaan toimivan yksissä tuumin, 20 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettun sopimuksen tai muun järjestelyn perusteista sekä 26 §:ssä tarkoitettujen poikkeusten myöntämisen perusteista.

V OSA

MARKKINOIDEN VÄÄRINKÄYTTÖ

12 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämän lain 12—14 luvuissa säädetään sisäpiiriläisen ja hänen lähipiirinsä rahoitusvälineillä tekemien liiketoimien julkisuudesta, julkisesta ja yrityskohtaisesta sisäpiirirekisteristä sekä markkinoiden väärinkäytöstä.

Tämän lain 12—14 lukua sovelletaan rahoitusvälineeseen, joka on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, ja sen liikkeeseenlaskijaan. Mitä 12—14 luvussa säädetään säännellyllä markkinalla ja Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevasta rahoitusvälineestä ja sen liikkeeseenlaskijasta, sovelletaan rahoitusvälineeseen, jota on haettu otettavaksi kaupankäynnin kohteeksi, ja sen liikkeeseenlaskijaan. Lain 13 lukua julkisesta ja yrityskohtaisesta sisäpiirirekisteristä ei kuitenkaan sovelleta Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijaan, ellei rahoitusväline ole tämän hakemuksesta kaupankäynnin kohteena.

Tämän lain 12—14 lukua ei sovelleta, jos Suomen valtio, Suomen Pankki tai muu ETA-valtio, sen keskuspankki tai sen alueellinen hallintoyksikkö tai sellainen kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on vähintään yksi ETA-valtio, tai Euroopan keskuspankki, tekee rahoitusvälinettä koskevan liiketoimen raha- tai valuuttapolitiikan toteuttamiseksi taikka julkisen velan hoitoa koskevan politiikan mukaisesti, eikä tällaisen liiketoimen toteuttavaan mainitun yhteisön asiamieheen.

2 §

Sisäpiirintieto

Sisäpiirintiedolla tarkoitetaan säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen liittyvää luonteeltaan täsmällistä tietoa, jota ei ole julkistettu tai joka muuten ei ole ollut markkinoilla saatavissa ja joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan sanotun rahoitusvälineen tai siihen liittyvien muiden rahoitusvälineiden arvoon.

Hyödykkeeseen tai päästöoikeuteen perustuvaan johdannaissopimukseen liittyvällä sisäpiirintiedolla tarkoitetaan säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan hyödykkeeseen tai päästöoikeuteen perustuvaan johdannaissopimukseen liittyvää luonteeltaan täsmällistä tietoa, joka ei ole ollut markkinoiden saatavissa tietojen julkistamista koskevien säännösten tai määräysten taikka hyväksytyjen markkinatapojen mukaisesti, tai joka yleisesti toimitetaan markkinoille ja jonka markkinoilla toimivat voivat odottaa saavansa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös rahoitusvälineeseen, jonka arvo määrittyy 1 ja 2 momentissa tarkoitettun rahoitusvälineen perusteella.

3 §

Sisäpiiriläinen

Julkisella sisäpiiriläisellä (*sisäpiiriläinen*) tarkoitetaan:

1) suomalaisen liikkeeseenlaskijan, jonka osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa, toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) 1 kohdassa tarkoitettun liikkeeseenlaskijan muuta ylimpään johtoon kuuluvaa, jolla on säännöllinen pääsy sisäpiirintietoon ja jolla on oikeus tehdä yhtiön tulevaa kehitystä ja liiketoiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan eurooppayhtiölain mukaisesti Suomessa rekisteröityyn eurooppayhtiöön.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sisäpiiriläiseen sellaisessa liikkeeseenlaskijassa, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, jos liikkeeseenlaskijan osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Suomessa.

4 §

Lähipiiri

Sisäpiiriläisen *lähipiiriin* kuuluu:

1) sisäpiiriläisen avioliittolaissa (234/1929) tarkoitettu aviopuoliso;

2) sisäpiiriläisen rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettu parisuhteen osapuoli;

3) vajaanvaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

4) sisäpiiriläisen avopuoliso tai muu sisäpiiriläisen perheenjäsen, joka on asunut vähintään yhden vuoden samassa taloudessa mainitun sisäpiiriläisen kanssa;

5) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1—4 kohdassa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai

yhdessä taikka sisäpiiriläisellä yhdessä toisen saman liikkeeseenlaskijan sisäpiiriläisen tai tähän 1—4 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan kanssa on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

6) yhteisö, jonka osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai osakkeiden kokonaismäärästä taikka muusta vastaavasta osuudesta sisäpiiriläinen tai 1—4 kohdassa tarkoitettu henkilö yksin tai yhdessä omistaa suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia ja jossa edellä tarkoitettulla henkilöllä on huomattava vaikutusvalta, kun yhteisö ei ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;

7) avoin yhtiö, jonka yhtiömies, tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies, on sisäpiiriläinen tai 1—4 kohdassa tarkoitettu henkilö.

Sisäpiiriläisen lähipiiriin eivät kuulu asunto-osakeyhtiöt, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettut keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt, aatteelliset ja taloudelliset yhdistykset eivätkä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Jos yhteisö säännöllisesti käy kauppaa rahoitusvälineellä, sen katsotaan kuitenkin kuuluvan sisäpiiriläisen lähipiiriin.

Henkilöllä on huomattava vaikutusvalta 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa yhteisössä, jos hän on siinä 3 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa tai siihen rinnastuvassa asemassa.

13 luku

Julkinen sisäpiirirekisteri ja yrityskohtainen sisäpiirirekisteri

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään julkisesta sisäpiirirekisteristä ja yrityskohtaisesta sisäpiirirekisteristä.

Julkinen sisäpiirirekisteri

2 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Suomalaisen liikkeeseenlaskijan, jonka osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on ilmoitettava Finanssivalvonnalle:

1) tieto sisäpiiriläisistään ja heidän ilmoittamastaan lähipiiristä 14 päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen aloitti tehtävässään (*sisäpiiri-ilmoitus*);

2) sisäpiiri-ilmoituksessa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset 7 päivän kuluessa muutoksesta;

3) sisäpiiriläisten ja heidän ilmoittamansa lähipiiriin omistamat 5 momentissa tarkoitettut rahoitusvälineet 14 päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen aloitti tehtävässään (*omistusilmoitus*);

4) sisäpiiriläisten ja heidän lähipiirinsä omistuksissa tapahtuneet muutokset 7 päivän kuluessa muutoksesta, kun omistettujen rahoitusvälineiden arvo muuttuu vähintään 5 000 euroa.

Sisäpiiriläisen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot liikkeeseenlaskijalle ilman aiheutonta viivytystä. Lähipiiriin kuuluvan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot sisäpiiriläiselle ilman aiheutonta viivytystä. Sisäpiiriläisen tulee riittävin toimenpitein varmistaa, että hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö on tietoinen ilmoitusvelvollisuudestaan.

Sisäpiiri-ilmoitukseen ja omistusilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön tai yhteisön taikka säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä liiketointa koskevat tiedot.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on kolmannessa maassa, jos liikkeeseenlaskijan osake on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Suomessa.

Ilmoitusvelvollisuus koskee säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaa liikkeeseenlaskijan osaketta ja sellais-

ta rahoitusvälinettä, jonka arvo määräytyy kyseisen osakkeen perusteella.

3 §

Liikkeeseenlaskijan velvollisuus neuvoa sisäpiiriläistä

Liikkeeseenlaskijan on neuvottava sisäpiiriläistä sisäpiiri-ilmoitusten ja omistusilmoitusten laatimisessa.

4 §

Julkinen sisäpiirirekisteri

Finanssivalvonnan on pidettävä julkista rekisteriä, josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläinen ja hänen lähipiirinsä, sisäpiiriläisen ja hänen lähipiirinsä omistamat rahoitusvälineet sekä niiden hankinnat ja luovutukset eriteltyinä (*julkinen sisäpiirirekisteri*).

5 §

Julkisen sisäpiirirekisterin ylläpito, säilytys ja tietojen luovuttaminen

Julkisen sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Finanssivalvonnan on pidettävä julkisen sisäpiirirekisterin sisältämät tiedot yleisön saatavilla internetsivuillaan. Rahoitusvälineiden omistuksessa tapahtuneita muutoksia koskevat tiedot on pidettävä internetsivuilla 12 kuukauden ajan muutoksesta. Tiedot on päivitettävä ilman aihee-

tonta viivästystä, kun liikkeeseenlaskija ilmoittaa muutoksesta tietoihin.

Yrityskohtainen sisäpiirirekisteri

6 §

Yrityskohtainen sisäpiirirekisteri

Säännellyllä markkinalla tai monenkeskisesä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan on pidettävä rekisteriä toimi- elimiinsä kuuluvista ja palveluksessaan olevista, joilla on asemansa tai tehtäviensä nojalla säännöllinen pääsy sisäpiirintietoon, sekä muista henkilöistä, jotka muun sopimuksen perusteella työskentelevät tälle ja joilla on säännöllinen pääsy sisäpiirintietoon (*pysyvä yrityskohtainen sisäpiirirekisteri*).

Lisäksi 1 momentissa tarkoitetun liikkeeseenlaskijan on pidettävä rekisteriä henkilöistä, joille liikkeeseenlaskija antaa yksilöityä hanketta koskevaa sisäpiirintietoa (*hankekohtainen sisäpiirirekisteri*).

Pysyvä yrityskohtainen sisäpiirirekisteri ja hankekohtainen sisäpiirirekisteri muodostavat yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin.

Yrityskohtainen sisäpiirirekisteri ei ole julkinen. Liikkeeseenlaskijan palveluksessa olevaa henkilöä, jolla asemansa tai tehtäviensä vuoksi on säännöllinen pääsy sisäpiirintietoon, koskevat tiedot saadaan kuitenkin asianomaisen henkilön suostumuksella julkistaa.

Mitä tässä luvussa säädetään liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta pitää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä, koskee myös suomalaista liikkeeseenlaskijaa, jonka liikkeeseen laskema rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla toisessa ETA-valtiossa.

Mitä tässä luvussa säädetään liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta pitää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä, koskee myös liikkeeseenlaskijan puolesta tai lukuun toimivaa.

7 §

Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkittävät tiedot

Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) rekisterin perustamispäivä;
- 2) henkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot;
- 3) peruste, miksi henkilö merkitään rekisteriin;
- 4) ajankohta, jolloin henkilölle on annettu tai jona hän on saanut sisäpiirintietoa;
- 5) ajankohta, jolloin peruste ylläpitää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä lakkasi.

Yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä on päivitettävä aina, kun:

- 1) peruste henkilön merkitsemiseksi rekisteriin muuttuu;
- 2) uusi henkilö merkitään rekisteriin;
- 3) henkilö, joka on merkitty listaan, ei enää saa sisäpiirintietoa.

8 §

Yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin ylläpito ja säilytys

Yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin rekisterinpito on järjestettävä luotettavalla tavalla ja siten, että ainoastaan rekisterin pitämiseen oikeutetut voivat muuttaa tietoja. Rekisterimerkintä on tehtävä ilman aiheutonta viivästystä.

Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkitylle henkilölle on ilmoitettava kirjallisesti tai muutoin todisteellisesti hänen merkitsemistään rekisteriin ja siitä hänelle aiheutuvista velvollisuuksista.

Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt.

Yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin ylläpitäjällä tulee olla rekisteriä koskeva kirjallinen ohje.

9 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 2 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä 6 §:ssä tarkoitetun yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

14 luku

Markkinoiden väärinkäyttöä koskevat säännökset

1 §

Luvun soveltamisala

Tässä luvussa säädetään sisäpiirintiedon käytöstä ja ilmaisemisesta, markkinoiden vääristämistä, sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle epäilyttäviä liiketoimista, rahoitusvälineitä koskevien tutkimustietojen ja sijoitussuosituksen esittämisestä sekä sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuudesta raportoida rahoitusvälineitä koskevat liiketoimet Finanssivalvonnalle.

2 §

Sisäpiirintiedon käyttö ja ilmaiseminen

Sisäpiirintietoa rahoitusvälineen omistajana taikka asemansa, toimensa tai tehtäviensä nojalla saanut ei saa käyttää tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, jota tieto koskee, eikä neuvoa suoraan tai välillisesti toista tällaisen rahoitusvälineen hankinnassa tai luovutuksessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös henkilöön, joka on saanut sisäpiirintiedon rikollisen toiminnan kautta.

Sisäpiirintietoa ei saa ilmaista toiselle, ellei se tapahdu osana tiedon ilmaisevan henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös muuta henkilöä, joka tiesi tai jonka olisi

pitänyt tietää, että hänen saamansa tieto on sisäpiirintietoa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen ja rahoitusvälineeseen, jonka arvo määräytyy kyseisen rahoitusvälineen perusteella.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen ja rahoitusvälineeseen, jonka arvo määräytyy kyseisen rahoitusvälineen perusteella siitä riippumatta, suoritetaanko tällaista rahoitusvälinettä koskeva liiketoimi Suomessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös toisessa ETA-valtiossa kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla olevaan rahoitusvälineeseen ja rahoitusvälineeseen, jonka arvo määräytyy kyseisen rahoitusvälineen perusteella, kun tällaista rahoitusvälinettä koskeva liiketoimi suoritetaan Suomessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei rajoita oikeutta hankkia tai luovuttaa Suomessa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella sellaista rahoitusvälinettä, jota ei ole liikkeenlaskijan hakemuksesta otettu monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei rajoita henkilön oikeutta käydä kauppaa rahoitusvälineillä, jos rahoitusvälineiden hankinta tai luovutus perustuu sopimukseen, joka on tehty ennen kuin henkilö sai kyseistä rahoitusvälinettä koskevaa sisäpiirintietoa.

Mitä tässä pykälässä säädetään sisäpiirintiedon käyttämisestä, ei sovelleta sellaiseen kaupankäyntiin rahoitusvälineillä, jossa liikkeenlaskija hankkii omia osakkeitaan tai sijoituspalvelun tarjoaja vakauttaa arvopaperien hintaa sen mukaisesti, mitä komission takaisinostoasetuksessa säädetään.

3 §

Markkinoiden vääristäminen

Säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen markkinoita ei saa vääristää.

Markkinoiden vääristämisen tarkoitetaan:

1) säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaa rahoitusvälinettä koskevaa harhaanjohtavaa osto- tai myyntitarjousta, näennäiskauppaa ja muuta vilpillistä toimintatapaa;

2) liiketoimia ja muita toimia, jotka ovat omiaan antamaan väärää tai harhaanjohtavaa tietoa säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta;

3) liiketoimia ja muita toimia, joilla yksi tai useampi yhteistyössä toimiva henkilö varmistaa säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden hinnan epätavalliselle tai keinotekoiselle tasolle;

4) säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaa rahoitusvälinettä koskevan väärän tai harhaanjohtavan tiedon julkaisemista tai muuta levittämistä, jos tiedon julkaisija tai levittäjä tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää tiedon olevan väärä tai harhaanjohtava.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen tai muuhun toimeen, jos se vääristää 1 momentissa tarkoitettua rahoitusvälineen markkinoita.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen ja 3 momentissa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen siitä riippumatta, suoritetaanko tällaista rahoitusvälinettä koskeva liiketoimi Suomessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös toisessa ETA-valtiossa kaupankäynnin

kohteena säännellyllä markkinalla olevaan rahoitusvälineeseen ja 3 momentissa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen, kun sitä koskeva liiketoimi suoritetaan Suomessa.

4 §

Markkinoiden vääristämistä koskeva poikkeus

Mitä 3 §:ssä säädetään markkinoiden vääristämisestä, ei sovelleta sellaiseen kaupankäyntiin, jossa liikkeeseenlaskija hankkii omia osakkeitaan tai sijoituspalvelun tarjoaja vakauttaa arvopaperien hintaa sen mukaisesti, mitä komission takaisinostoasetuksessa säädetään.

Mitä 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa säädetään, ei sovelleta sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa (460/2003) tarkoitettuun yleisön saataville toimitetun viestin laatijaan, joka viestin laadinnassa on sitoutunut noudattamaan mainitussa laissa tarkoitettussa julkaisu- ja ohjelmatoiminnassa viestejä laativia henkilöitä ammatillisesti edustavan järjestön ammattikuntaa varten laatimia sääntöjä tai julkaisu- ja ohjelmatoiminnan harjoittajan laatimia sääntöjä, joiden vaikutukset vastaavat markkinoiden väärinkäyttödirektiivin ja Euroopan komission sen nojalla antamien säädösten vaikutuksia. Mainittua kohtaa sovelletaan kuitenkin, jos viestin laatija saa itselleen erityistä etua tai hyötyä tiedon julkaisemisesta tai levittämisestä.

Edellä 3 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa liiketoimi tai muu toimi ei kuitenkaan ole markkinoiden vääristämistä, jos sillä on hyväksyttävä peruste ja se täyttää Finanssivalvonnan hyväksymät kyseisellä säännellyllä markkinalla tai kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä käytävässä kaupassa noudatettavat markkinatavat.

Hyväksyttäviä markkinatapoja arvioitaessa on otettava huomioon:

- 1) markkinakäytännön läpinäkyvyys;
- 2) markkinoiden moitteettoman toiminnan turvaaminen;
- 3) vaikutus markkinoiden vaihdantaan, tehokkuuteen ja luotettavuuteen;
- 4) vaikutus markkinamekanismeihin ja -toimijoihin;

- 5) markkinoiden rakenteet;
- 6) markkinatapoja koskevat tutkimukset;
- 7) markkinatapaan sisältyvä riski muiden markkinoiden luotettavuudelle;
- 8) muut vastaavat seikat.

Sijoituspalvelun tarjoaja, joka harjoittaa sijoituspalveluna kaupankäyntiä omaan lukuun liikkeeseen laskemallaan, 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla arvopaperilla, saa tehdä tällaista toimintaa koskevan sopimuksen, jonka tarkoituksena on vaikuttaa arvopaperin hintatasoon.

5 §

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Jos suomalaisen sijoituspalvelun tarjoajalla tai ulkomaisen sijoituspalvelun tarjoajan Suomessa sijaitsevalla sivuliikkeellä on syytä epäillä, että rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen saattaa liittyä tämän luvun tai rikoslain (39/1889) 51 luvun vastaista sisäpiirintiedon käyttöä tai markkinoiden vääristämistä, sen on viipymättä ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnan. Sijoituspalvelun tarjoajan palveluksessa olevan, jolla on syytä epäillä, että rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen saattaa liittyä tämän luvun tai rikoslain 51 luvun vastaista sisäpiirintiedon käyttöä tai markkinoiden vääristämistä, on viipymättä ilmoitettava asiasta sijoituspalvelun tarjoajalle.

Ilmoituksen tekoa ei saa paljastaa sille, johon epäily kohdistuu, eikä muulle henkilölle.

Ilmoituksen on sisällettävä tiedot ilmoituksen tekijästä, epäilyttävästä liiketoimesta ja siihen liittyvistä henkilöistä sekä ilmoituksen tekijällä olevat tiedot, joilla saattaa olla merkitystä epäilyn selvittämiseksi.

6 §

Rahoitusvälineitä koskevien tutkimustietojen ja sijoitussuosittelusten esittäminen

Suomalaisen sijoituspalvelun tarjoajan ja ulkomaisen sijoituspalvelun tarjoajan Suomessa

sijaitsevan sivuliikkeen, joka tuottaa tai levittää säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevia rahoitusvälineitä tai niiden liikkeeseenlaskijoita koskevaa tutkimustietoa taikka tuottaa tai levittää muita sijoittajille tai yleisölle tarkoitettuja sijoitussuosituksia, on kohtuullisin keinoin pyrittävä varmistamaan, että tieto esitetään asianmukaisesti. Sijoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava tiedon kohteena oleviin rahoitusvälineisiin mahdollisesti liittyvät etunsa ja eturistiriidat.

Mitä 1 momentissa säädetään sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuudesta, sovelletaan myös muuhun henkilöön, joka ammatti- tai liiketoimintanaan tuottaa tai levittää 1 momentissa tarkoitettua tietoa.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa tarkoitettuun yleisön saataville toimitetun viestin laatijaan, jos laatija on sitoutunut noudattamaan julkaisu- ja ohjelmatoiminnassa viestejä laativia henkilöitä ammatillisesti edustavan järjestön ammattikuntaa varten laatimia sääntöjä taikka julkaisijan tai ohjelmatoiminnan harjoittajan laatimia sääntöjä, jotka vaikutuksiltaan vastaavat markkinoiden väärinkäyttödirektiivin sekä Euroopan komission sen nojalla antamien säädösten vaikutuksia.

7 §

Kaupparaportointi

Suomalaisen sijoituspalvelun tarjoajan ja ulkomaisen sijoituspalvelun tarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen on raportoitava Finanssivalvonnalle kaikki säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteina olevilla rahoitusvälineillä sekä rahoitusvälineillä, joiden arvo riippuu tällaisesta rahoitusvälineestä, toteuttamansa liiketoimet viipymättä ja viimeistään seuraavana pankkipäivänä riippumatta siitä, missä liiketoimi toteutettiin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske suomalaisen sijoituspalvelun tarjoajan ulkomailla sijaitsevan sivuliikkeen toteuttamia liiketoimia.

Liiketoimet voi raportoida Finanssivalvonnalle:

1) sijoituspalvelun tarjoaja;
2) sijoituspalvelun tarjoajan puolesta toimiva kolmas taho;

3) sijoituspalvelun tarjoajan sijasta pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä tai niitä muussa ETA-valtiossa vastaava kaupankäynnin järjestäjä, jonka järjestämässä kaupankäynnissä liiketoimi toteutettiin; tai

4) sijoituspalvelun tarjoajan sijasta muu kauppojen täsmäytys- tai ilmoitusjärjestelmän ylläpitäjä, jonka Finanssivalvonta on erikseen hyväksynyt.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin raportoitavista liiketoimista, raportin tietosisällöstä ja raportointijärjestelmille asetettavista vaatimuksista sekä edellytyksistä, joilla Finanssivalvonnan on hyväksyttävä 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien ylläpitäjä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen sijoituspalvelun tarjoajan, joka välittää 1 momentissa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevan toimeksianton muulle sijoituspalvelun tarjoajalle toteuttamista varten, on raportoitava Finanssivalvonnalle viipymättä ja viimeistään seuraavana pankkipäivänä tieto liiketoimen toteutumisesta ja siitä, kenen lukuun liiketoimi on tehty, jollei liiketoimen toteuttanut sijoituspalvelun tarjoaja ole raportoinut näitä tietoja asianmukaisesti. Tässä momentissa säädettyyn raportointivelvollisuuteen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään.

Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa raportointitietoja edelleen ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa.

8 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 5 §:ssä tarkoitettujen markkinoiden väärinkäyttöön liittyvän ilmoituksen sisällöstä ja tekoavasta, komission markkinoiden väärinkäyttö-

direktiivin nojalla antamien tutkimustietoa ja sijoitussuosituksia koskevien säädösten täytäntöönpanemiseksi ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen sallimissa rajoissa 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaupparaportin tietosisällöstä sekä tehokkaan valvonnan turvaamiseksi 7 §:n 5 momentissa tarkoitettua kaupparaportin tietosisällöstä. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 7 §:ssä tarkoitettua kaupparaportin toimistavasta ja esitysmuodosta.

VI OSA

SEURAAMUKSET, MUUTOKSENHAKU JA ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

- 1) 5 luvun 4 §:n säännös markkinointiaineiston toimittamisesta Finanssivalvonnalle;
- 2) 8 luvun 2—7 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta;
- 3) 9 luvun 5 ja 9—11 §:n säännökset huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoitusvelvollisuudesta;
- 4) 10 luvun 5 ja 6 §:n säännökset säänneltyjen tietojen saatavilla pidosta;
- 5) 13 luvun 2 §:n säännös ilmoitusvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös

momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

- 1) 1 luvun 3 ja 4 §:n säännökset totuudenvastaisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisen kiellosta ja riittävien tietojen tasapuolisesta saatavilla pitämisestä;
 - 2) 4 luvun 1, 6—12 sekä 14 ja 15 §:n säännökset esitteen julkaisemisvelvollisuudesta;
 - 3) 6 luvun 4—7 ja 9 §:n, 7 luvun 5—16 §:n sekä 10 luvun 3 ja 4 §:n säännökset tietojen julkistamisesta;
 - 4) 11 luvun 7—11, 13 ja 14, 16—19, 22—25 ja 27 §:n säännökset julkisesta ostotarjouksesta tai tarjousvelvollisuudesta;
 - 5) 13 luvun 6—8 §:n ja 14 luvun 2, 3, 5 ja 6 §:n säännökset yrityskohtaisesta sisäpiirekisteristä sekä markkinoiden väärinkäytöstä.
- Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja esitedirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

16 luku

Vahingonkorvaus

1 §

Korvausvastuun peruste

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa toiselle vahinkoa tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka avoimuusdirektiivin, esitedirektiivin tai markkinoiden väärinkäyttödirektiivin nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

2 §

Vastuu esitteen tiivistelmässä annetuista tiedoista

Vahinko, joka johtuu yksinomaan sijoittajalle annettavan esitteen 4 luvun 9 §:ssä tarkoitetussa tiivistelmässä annetuista tiedoista, on korvattava vain, jos tiedot ovat harhaanjohtavia, epätarkkoja tai ristiriitaisia suhteessa esitteen muihin osiin tai jollei tiivistelmässä anneta keskeisiä tietoja suhteessa esitteen muihin osiin. Tiivistelmässä on oltava tätä koskeva selkeä varoitus.

3 §

Vastuu epäilyttäviä arvopaperikauppoja koskevista ilmoitusvelvollisuudesta

Sijoituspalvelun tarjoaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka asiakkaalle on aiheutunut 14 luvun 5 §:ssä tarkoitettusta ilmoituksesta vain, jos sijoituspalvelun tarjoaja ei ole noudattanut sellaista huolellisuutta, jota siltä olosuhteet huomioon ottaen voidaan kohtuudella vaatia.

4 §

Vahingonkorvauslain soveltaminen

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

5 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin 2 §:ssä tarkoitettuun esitteen tiivistelmään sisältyvän varoituksen sisällöstä.

17 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkääminen

Finanssivalvonta voi määrätä, että arvopaperin yleisölle tarjoamista lykätään enintään 10 perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että arvopaperin tarjoaja tai se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta, toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava määräyksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

2 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii arvopaperien ja muiden rahoitusvälineiden tarjoamisessa, markkinoinnissa ja vaihdannassa tai arvopapereita ja muita rahoitusvälineitä koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä arvopaperimarkkinoilla tämän lain vastaisesti, jatka-

masta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä. Finanssivalvonta voi samalla velvoittaa menettelyn muutettavaksi tai oikaistavaksi, jos sitä on pidettävä tarpeellisena sijoittajille aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi.

3 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 ja 2 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Finanssivalvonta. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

18 luku

Muutoksenhaku ja rangaistukset

1 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996) ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä 11 luvun 12 §:ssä tarkoitettu asia kiireellisenä.

2 §

Sisäpiirintiedon väärinkäyttö, markkinoiden vääristäminen ja tiedottamisrikos

Rangaistus tahallisesta tai törkeästä huolimattomuudesta hyötymistarkoituksessa tapahtuvasta sisäpiirintiedon väärinkäytöstä säädetään rikoslain 51 luvun 1 ja 2 §:ssä.

Rangaistus hyötymistarkoituksessa tapahtuvasta markkinoiden vääristämisestä säädetään rikoslain 51 luvun 3 ja 4 §:ssä.

Rangaistus arvopaperimarkkinoita koskevas-
ta tiedottamisrikoksesta säädetään rikoslain 51 luvun 5 §:ssä.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 11 luvun 29 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

19 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan arvopaperimarkkina-
laki (495/1989), jäljempänä *kumottava laki*, ja sen nojalla annetut valtiovarainministeriön asetukset.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai asetukseen tai muutoin tarkoitetaan kumottavan lain tai asetuksen säännöstä, sen sijasta sovelletaan säännöksen tilalle tullutta tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen säännöstä.

Tämän lain 11 luvun 28 §:ssä tarkoitettua toimitelimen on kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta annettava 11 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu suositus sekä kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta annettava 11 luvun 28 §:n 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus.

Kumottavan lain nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä voidaan soveltuvin osin soveltaa kuuden kuukauden ajan lain voimaantulosta, jollei tästä laista muuta johdu.

Kumottavan lain 5 luvun 15 §:n nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä voidaan kuitenkin soveltaa valtiovarainministeriön asetuksella säädettyyn ajankohtaan asti.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2 §

Lain 4 lukua koskeva siirtymäsäännös

Lain 4 lukua sovelletaan lain voimaantulon jälkeen julkaistaviin esitteisiin. Ennen tämän lain voimaantuloa julkaistuihin esitteisiin ja niiden täydennyksiin sovelletaan kumottavan lain ja sen nojalla annettujen asetusten säännöksiä.

3 §

Lain 7 lukua koskevat siirtymäsäännökset

Lain 7 lukua sovelletaan lain voimaan tultua julkistettavaan tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen, johdon osavuotiseen selvitykseen ja osavuosikatsaukseen. Liikkeeseenlaskija saa kuitenkin julkistaa tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, tilinpäätöstiedotteen ja osavuosikatsauksen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti siltä tilikaudelta ja siltä katsauskaudelta, joka on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Osavuosikatsauksen sisältöä ja rakennetta koskevaa 7 luvun 11 §:ää sovelletaan lain voimaantulon jälkeen julkistettaviin osavuosikatsauksiin.

4 §

Lain 8 lukua koskeva siirtymäsäännös

Omilla osakkeilla tehtyjä kauppvoja koskevaa 8 luvun 2 §:n 2 momenttia sovelletaan 9 luvun 5 §:ssä tarkoitetun rajan saavuttamiseen, ylittymiseen tai alittumiseen, joka tapahtuu sen jälkeen, kun kuusi kuukautta on kulunut lain voimaantulosta.

5 §

Lain 9 lukua koskeva siirtymäsäännös

Liputusilmoituksen tekemistä koskevan 9 luvun 9 §:n 1 momentissa säädetyn määräajan sijasta kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta syntyvään ilmoitusvelvollisuuteen sovel-

letaan, mitä kumottavassa laissa on säädetty ilman aiheetonta viivytystä tapahtuvasta ilmoitusvelvollisuudesta.

6 §

Lain 11 lukua koskevat siirtymäsäännökset

Osakkeenomistajalle syntyy 11 luvun 20 §:ssä tarkoitettu tarjousvelvollisuus, jos tarjousvelvollisuusraja ylittyy lain voimaantulon jälkeen. Jos tarjousvelvollisuus on ylittynyt ennen lain voimaantuloa, sovelletaan kumottavan lain säännöksiä.

Pörssiyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, mihin 11 luvun 28 §:n 3 momentissa tarkoitettuun toimitimeen se kuuluu ja mikä toimielin on antanut 11 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitetun suosituksen.

Kumottavan lain nojalla annettua julkisissa ostotarjouksissa noudatettavia menettelytapoja koskevaa Keskuskauppakamarin yrityskauppalautakunnan suositusta sovelletaan, kunnes 11 luvun 28 §:n 3 momentissa tarkoitettu toimielin on antanut 11 luvun 28 §:n 1 momentissa tarkoitetun suosituksen.

7 §

Lain 12 ja 13 lukua koskevat siirtymäsäännökset

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin 13 luvun 4 §:ssä tarkoitetun julkisen sisäpiirirekisterin perustamiseksi sekä perustettava ja otettava se käyttöön valtiovarainministeriön asetuksella säädettävänä ajankohtana. Valtiovarainministeriön asetus on annettava viimeistään kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Siihen asti kunnes Finanssivalvonta on perustanut julkisen sisäpiirirekisterin ja ottanut sen käyttöön, sovelletaan 12 luvun 3 ja 4 §:n sekä 13 luvun 2—5 §:n asemesta kumottavan lain 5 luvun 3, 4, 6, 7 ja 15 §:n säännöksiä omistuksen julkisuudesta ja ilmoitettavista tiedoista sekä julkisesta sisäpiirirekisteristä.

8 §

Lain 14 lukua koskevat siirtymäsäännökset

Kaupparaportointia koskevan 14 luvun 7 §:n 5 momenttia on sovellettava kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Sijoituspalvelulaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET JA OIKEUS TARJOTA SIOITUSPALVELUA

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan liiketoimintaan, jossa tarjotaan sijoituspalvelua.

Liiketoiminnan harjoittajaan, joka käy omaan lukuun kauppaa rahoitusvälineillä 11 §:n 3 kohdan mukaisesti ja joka ei tarjoa muuta sijoituspalvelua, lakia sovelletaan vain, jos tämä:

- 1) tarjoutuu käymään kauppaa jatkuvasti omaan lukuun ostamalla ja myymällä rahoitusvälineitä itse määrittämäänsä hintaan; tai
- 2) käy kauppaa omaan lukuun kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetun säännellyn markkinan ulkopuolella suunnitelmallisesti, toistuvasti ja järjestelmällisesti tarjoamalla kolmansille osapuolille avoimen järjestelmän tarkoituksenaan saada nämä mukaan kaupankäyntiin.

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta, jos:

- 1) palvelua tarjotaan yksinomaan samaan konserniin kuuluvalla kirjanpitovelvolliselle;
- 2) toimintaa harjoitetaan satunnaisesti muun erikseen laissa säännellyn liike- tai ammattitoiminnan ohessa;
- 3) liiketoiminnan harjoittaja pääasiallisen liiketoimintansa oheistoimintana käy omaan lukuun kauppaa rahoitusvälineillä, taikka tarjoaa johdannaissopimuksiin, joiden kohde-etuutena on hyödyke, tai 10 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin liittyvää sijoituspalvelua pääasiallisen liiketoimintansa asiakkaille, eikä liiketoiminnan harjoittajan tai sen konsernin pääasiallisena liiketoimintana ole sijoituspalvelun tarjoaminen tai luottolaitostoiminta;
- 4) liiketoiminnan harjoittajan pääasiallisena liiketoimintana on kaupankäynti omaan lukuun hyödykkeillä tai johdannaissopimuksilla, joiden kohde-etuus on hyödyke, eikä liiketoiminnan harjoittaja kuulu konserniin, jonka pääasiallisena liiketoimintana on sijoituspalvelun tarjoaminen tai luottolaitostoiminta;
- 5) kauppaa käydään ainoastaan omaan lukuun 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä sekä niiden kohde-etuuksil-

la yksinomaan johdannaismarkkinoilla tehtyjen sijoitusten suojaamiseksi; tai

6) toimeksiantoja toteutetaan 5 kohdassa tarkoitettujen markkinoiden muiden markkinaosapuolten lukuun tai rahoitusvälineitä koskevien tarjousten tai tarjouskehotusten antamiseen kyseisillä markkinoilla ja toiminnalla on selvitysosapuolten takaus siitä, että nämä vastaavat tehtyjen sopimusten selvittämisestä.

Tämä laki ei koske:

1) Valtiokonttoria, Euroopan keskuspankkia, Suomen Pankkia eikä muita kansallisia keskuspankkeja;

2) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua arvopaperikeskusta;

3) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytysyhteisöjä eikä muita yhteissijoitusyrityksiä, niiden säilytysyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei 4 ja 6 §:stä muuta johdu:

4) henkilöstörahastolaissa (934/2010) tarkoitettuja henkilöstörahastoja;

5) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettuja vakuutusyhtiöitä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettuja työeläkevakuutusyhtiöitä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettuja ulkomaisia vakuutusyhtiöitä eikä vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettuja vakuutusyhdistyksiä;

6) eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettuja eläkesäätiöitä eikä vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettuja eläkekassoja.

3 §

Ulkomaisiin sijoituspalveluyrityksiin sovellettavat säännökset

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään 9 §:ssä, 2 luvun 1 §:ssä, 4 ja 5 luvussa, 7 luvun 20—22 §:ssä, 9 luvun 9 §:ssä, 10 luvun 14 §:ssä, 11 luvun 18—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä sekä 14 ja 15 luvussa.

4 §

Lain soveltaminen luottolaitoksiin ja rahastoyhtiöihin

Luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 4—6 §:ssä, 7 §:n 1—3, 5 ja 6 momentissa, 8—11 ja 17—19 §:ssä, 9—11 luvussa, 13 luvun 6 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 15 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 4—6, 8—11 ja 17—19 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Mitä 7 luvun 8 §:n 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta, sovelletaan vastaavasti tässä pykälässä tarkoitetun luottolaitoksen ja rahastoyhtiön hallituksen jäseniin ja toimitusjohtajaan.

Mitä 16 luvun 1 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen ja sen omistajien, toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee vastaavasti edellä tässä pykälässä tarkoitettua luottolaitosta ja rahastoyhtiötä sekä niiden omistajia, toimitusjohtajaa ja hallituksen jäseniä.

5 §

Lain soveltaminen ulkomaisiin luottolaitoksiin

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 4 luvun 2 §:n 2 momentissa, 7 luvun 20 §:ssä, 10 luvun 14 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä.

Ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa Suomeen sijoittuneille osapuolille suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskistä

kaupankäyntiä vastaavassa järjestelmässä, sovelletaan, mitä 4 luvun 2 §:n 5 momentissa säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä.

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuun kolmannen maan luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 5 luvun 2 §:n 2 momentissa, 7 luvun 21 §:ssä, 9 luvun 9 §:ssä, 10 luvun 14 §:ssä ja 11 luvun 20—25 §:ssä säädetään kolmannen maan sijoituspalveluyrityksestä, 9 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetään talletuspankista ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä.

Mitä 14 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja sen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee vastaavasta edellä tässä pykälässä tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta ja sen sivuliikkeen johtajaa.

6 §

Lain soveltaminen ulkomaisiin rahastoyhtiöihin

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 7 luvun 20 §:ssä, 10 luvun 14 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä.

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun kolmannen maan rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 5 luvun 2 §:n 2 momentissa, 7 luvun 21 §:ssä, 9 luvun 9 §:ssä, 10 luvun 14 §:ssä ja 11 luvun 20—25 §:ssä säädetään kolmannen maan sijoituspalveluyrityksestä ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä.

Mitä 14 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja sen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee vastaavasta tässä pykälässä tarkoitettua ulko-

maista rahastoyhtiötä ja sen sivuliikkeen johtajaa.

7 §

Euroopan unionin tekniset standardit

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia määräyksiä on rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

8 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/39/EY;

2) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/65/EY;

3) *luottolaitosdirektiivillä* luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/48/EY;

4) *omien varojen direktiivillä* sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/49/EY;

5) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksella* Euroopan parlamen-

tin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1287/2006;

6) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettua komission direktiiviä 2006/73/EY;

7) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

8) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010 tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

9 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua;

2) *ulkomaisella sijoituspalveluyrityksellä* liiketoimintana sijoituspalveluja tarjoavaa luon-

nollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on saanut 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa valtiossa kuin Suomessa;

3) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

4) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

5) *ulkomaisella ETA-valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa muun ETA-valtion kuin Suomen toimivaltaista viranomaista;

6) *kolmannen maan valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa kolmannen maan toimivaltaista viranomaista;

7) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* ulkomaista sijoituspalveluyritystä, jolla on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen myöntämä toimilupa sijoituspalvelun tarjoamiseen;

8) *kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä* ulkomaista sijoituspalveluyritystä, jolla on kolmannen maan valvontaviranomaisen myöntämä toimilupa sijoituspalvelun tarjoamiseen;

9) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua.

Mitä tässä laissa säädetään ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeestä, sovelletaan Suomeen sijoittautuneeseen ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sidonnaisasiamiehen.

10 §

Rahoitusväline

Tässä laissa *rahoitusvälineellä* tarkoitetaan:

1) arvopaperimarkkinalaissa (/) tarkoitettua arvopaperia;

2) sellaista yhteissijoitusyrityksen osuutta ja rahamarkkinavälinettä, joka ei ole 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperi;

3) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissovimusta, jonka kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko, tuotto, toinen johdannaissojimus, rahoitusmarkkinoihin liittyvä indeksi tai

muu tunnusluku ja joka voidaan toteuttaa luovuttamalla kohde-etuus tai tilittämällä sen nettoarvo;

4) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka on toteutettava tai voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä;

5) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, kun sillä käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;

6) muuta kuin 5 kohdassa tarkoitettua optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, jonka kohde-etuutena on hyödyke ja joka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttaen, jos johdannaissopimus tehdään sijoitus- tai suojaustarkoituksessa ja se on muiden johdannaissopimusten kaltainen;

7) luottoriskin siirtoon tarkoitettua johdannaissopimusta;

8) hinnaneropsopimusta;

9) optiota, termiiniä tai muuta johdannaissopimusta, joka liittyy ilmastonvaihteluihin, kuljetusmaksuihin, päästöoikeuksiin tai inflaatioasteisiin tai muihin virallisiin taloustilastoihin ja joka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä, sekä muuta johdannaissopimusta, joka liittyy omaisuuteen, oikeuksiin, velvollisuuksiin, indekseihin ja muihin kuin edellä mainittuihin tunnuslukuihin ja joka on muiden johdannaissopimusten kaltainen.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden ominaispiirteistä ja 9 kohdan soveltamisalaan kuuluvista johdannaissopimuksista.

11 §

Sijoituspalvelut

Tässä laissa *sijoituspalvelulla* tarkoitetaan:

1) rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä (*toimeksiantojen välittäminen*);

2) rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttamista asiakkaan lukuun (*toimeksiantojen toteuttaminen*);

3) kaupankäyntiä rahoitusvälineillä omaan lukuun (*kaupankäynti omaan lukuun*);

4) rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan tai osittain toimeksiannon saajalle (*omaisuudenhoito*);

5) yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle tiettyä rahoitusvälinettä koskevaksi liike-toimeksi (*sijoitusneuvonta*);

6) rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvä merkintä- tai ostopitoytymus (*liikkeeseenlaskun takaaminen*);

7) rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä ilman merkintä- tai ostopitoytymuksen antamista (*liikkeeseenlaskun järjestäminen*);

8) rahoitusvälineiden kaupankäynnin järjestämistä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä (*monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen*);

9) arvopaperitileistä annetussa laissa (/) tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sekä toimimista arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain mukaisena tilinhoitajana muutoin kuin omaan lukuun (*rahoitusvälineiden säilyttäminen*).

12 §

Luottolaitos ja rahoituslaitos

Tässä laissa *luottolaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta.

Tässä laissa *rahoituslaitoksella* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettua yhteisöä.

13 §

Konserni, emoyritys ja tytäryritys

Tässä laissa *konsernilla*, *emoyrityksellä* ja *tytäryrityksellä* tarkoitetaan kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

14 §

Palveluyritys

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalveluyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle.

15 §

Omistusyhteisö

Tässä laissa *omistusyhteisöllä* tarkoitetaan rahoituslaitosta, jonka tytäryritykset ovat pääasiassa sijoituspalveluyrityksiä tai muita rahoituslaitoksia ja jonka tytäryrityksistä ainakin yksi on sijoituspalveluyritys.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut sijoituspalveluyrityksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 1 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

16 §

Konsolidointiryhmä

Tässä laissa *konsolidointiryhmällä* tarkoitetaan konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulko-

mainen omistusyhteisö (*konsolidointiryhmän emoyritys*), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*).

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään 6 luvun 2 §:n 3 momentissa ja luottolaitostoinnasta annetun lain 72 §:ssä.

17 §

Ulkoistaminen

Tässä laissa *ulkoistamisella* tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa sijoituspalveluyritykselle toiminnon tai palvelun, jonka sijoituspalveluyritys olisi muutoin itse suorittanut.

18 §

Ammattimainen ja ei-ammattimainen asiakas

Tässä laissa *ammattimaisella asiakkaalla* tarkoitetaan:

1) rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittavaa tai säänneltyä yhteisöä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa:

- a) sijoituspalveluyritystä;
- b) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta;
- c) sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä;
- d) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettua pörssiä;
- e) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua arvopaperikeskusta, selvitysyhteisöä ja ulkomaista selvitysyhteisöä;
- f) vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä;

g) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä, eläkesäätiölaissa tarkoitettua eläkesäätiötä ja vakuutus-kassalaissa tarkoitettua eläkekassaa;

h) 2 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua yhteisöä;

i) hyödykkeitä ja hyödykejohtannaisia omaan lukuunsa ostavaa ja myyvää yritystä;

j) muuta kuin a—i alakohdassa tarkoitettua yhteisösijoittajaa;

2) suuryritystä, joka täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

a) taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa;

b) liikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa;

c) omat varat ovat vähintään 2 000 000 euroa;

3) Suomen valtiota, Valtiokonttoria, Ahvenanmaan maakuntaa, ulkomaista valtiota ja osavaltiota sekä valtionvelkaa hoitavaa ulkomaista toimielintä;

4) Euroopan keskuspankkia, Suomen Pankkia ja siihen rinnastettavaa ulkomaista keskuspankkia sekä Kansainvälistä valuuttarahastoa, Maailmanpankkia ja niihin rinnastettavaa muuta kansainvälistä yhteisöä tai organisaatiota;

5) yhteisösijoittajaa, jonka pääasiallisena toimialana on rahoitusvälineisiin sijoittaminen;

6) muuta asiakasta, jota sijoituspalveluyritys 2 momentin perusteella kohtelee ammattimaisena asiakkaana.

Sijoituspalveluyritys voi kohdella muuta kuin 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua asiakasta ammattimaisena asiakkaana, jos se arvioi, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit ja jos asiakas lisäksi täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

1) asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

2) asiakkaan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

3) asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitusalailla ammattimaisesti vähintään vo-

den tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista ja palveluista.

Tässä laissa *ei-ammattimaisella asiakkaalla* tarkoitetaan muuta asiakasta kuin 1 momentissa tarkoitettua ammattimaista asiakasta.

19 §

Hyväksyttävä vastapuoli

Tässä laissa *hyväksyttävällä vastapuolella* tarkoitetaan:

1) 18 §:n 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua asiakasta;

2) 18 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua yritystä, joka on antanut suostumuksensa siihen, että sitä kohdellaan hyväksyttävänä vastapuolena;

3) 18 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua asiakasta, joka on pyytänyt, että sitä kohdellaan hyväksyttävänä vastapuolena sellaisissa palveluissa ja liiketoimissa, joiden osalta sitä voidaan pitää ammattimaisena asiakkaana.

20 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta siten kuin tässä laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) säädetään.

Finanssivalvonnan velvollisuudesta tehdä yhteistyötä kuluttaja-asiamiehen kanssa asiakkaansuojan valvonnassa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 5 luvussa.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen luvanvaraisuus

Sijoituspalvelua saa tarjota vain tässä laissa tarkoitettun toimiluvan saanut yritys sekä ulkomainen yritys, jolla on 4 tai 5 luvun mukainen

lupa tai oikeus sijoituspalvelujen tarjoamiseen Suomessa.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoaminen muun luvan nojal- la

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, sijoituspalvelua saa tarjota suomalainen ja ulkomainen luottolaitos sekä suomalainen ja ulkomainen rahastoyhtiö.

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, monenkeskistä kaupankäyntiä saa järjestää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi.

Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvussa säädetään oikeudesta toimia sanotussa laissa tarkoitettuna tilinhoidtajana.

Arvopaperikeskuksen ja arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991) tarkoitettun omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan toiminnasta arvopaperien säilyttäjänä säädetään erikseen.

3 §

Oheispalvelut

Sijoituspalveluyritys saa, myönnetyn toimiluvan mukaisesti, sijoituspalvelun lisäksi:

1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;

2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;

3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuuttapalvelua;

4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyyskejä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;

5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun takaamiseen tai järjestämiseen liittyviä palveluja;

6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momentissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palveluja sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopimuksilla harjoitettavaan toimintaan;

7) tarjota muuta kuin 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä;

8) harjoittaa muuta tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota toimeksiantojen välittämistä tai toteuttamista, omaisuudenhoitoa taikka sijoitusneuvontaa, se saa tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälinettä koskevaa toimiluvan mukaista palvelua sekä tätä sijoituskohdetta koskevaa sijoitus- ja rahoitusneuvontaa. Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä, se saa tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälinettä koskevaa toimiluvan mukaista palvelua.

4 §

Toiminimi

Muu yritys kuin sijoituspalveluyritys saa toiminimessään tai muutoin toiminnassaan käyttäen nimitystä pankkiiri tai pankkiiriliike vain, jos on ilmeistä, että nimityksen käyttäminen ei viittaa harhaanjohtavasti sijoituspalveluyrityksen toimintaan.

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta toimiluvan sijoituspalvelun tarjoamiseen. Jos sijoituspalveluyrityksen on 11 luvun 1 §:n mukaan

kuuluttava sijoittajien korvausrahastoon, jäljempänä *korvausrahasto*, Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemukselta lausunto korvausrahastolta.

Hakemukseen on liitettävä riittävät selvitykset hakijasta sekä sijoituspalveluyrityksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) taloudellisista toimintaedellytyksistä.

Säännöksiä hakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä tarkempia säännöksiä hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovarainministeriön asetuksella.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettävä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin tällaisessa sijoituspalveluyrityksessä, luottolaitoksessa tai vakuutusyhtiössä. Lausuntopyyntöissä lausunnonantajaa on pyydettävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai sijoituspalveluyrityksen valvonnan kannalta.

2 §

Toimilupapäätös

Toimilupaa koskeva hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole annettu säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen

Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Toimiluvassa on mainittava ne sijoituspalvelut sekä ne 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetut oheispalvelut, joita sijoituspalveluyrityksellä on oikeus tarjota. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen sijoituspalveluyrityksen hakemuksesta muuttaa toimilupaa siinä mainittujen sijoituspalveluyritykselle sallittujen palvelujen osalta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että sijoituspalveluyrityksen omistajat täyttävät 4 §:ssä säädetyt vaatimukset ja sijoituspalveluyritys talouden vakaudelle ja toiminnalle 6, 7, 9 ja 10 luvussa säädetyt vaatimukset.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle sijoituspalveluyritykselle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangastukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan sijoituspalveluyritystä; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan sijoituspalveluyritystä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa sijoituspalveluyrityksen omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä sijoituspalveluyrityksessä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

5 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on pyydettävä lupahakemuksesta eurooppayhtiön kotivaltion arvopaperimarkkinoita valvovan Finanssivalvontaa vastaavan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

6 §

Toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin sekä tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja korvausrahastolle.

Perustettavalle sijoituspalveluyritykselle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

7 §

Sijoituspalvelurekisteri

Finanssivalvonta pitää sijoituspalveluyrityksistä julkista rekisteriä, johon merkitään tiedot niistä palveluista, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa.

8 §

Toiminnan aloittaminen

Sijoituspalveluyritys voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, sijoituspalveluyritys on rekisteröity.

9 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi sekä tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja korvausrahastolle.

4 luku

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen aloittaminen

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi perustaa sivuliikkeen Suomeen ulkomaisen

ETA-valvontaviranomaisen ilmoitettua sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle.

Ilmoituksessa on oltava perustettavan sivuliikkeen yhteystiedot sekä riittävät tiedot:

1) rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisista tarjottavista sijoitus- ja oheispalveluista;

2) sivuliikkeen organisaatorakenteesta ja sidonnaisasiamiehen käyttämisestä;

3) sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;

4) sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettua suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Sivuliike voidaan perustaa ja se saa aloittaa toimintansa Finanssivalvonnan päättämänä ajankohtana, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta sai 2 momentissa tarkoitetut tiedot.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä on oikeus tarjota sijoituspalvelua Suomessa perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä.

Ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä on oikeus tarjota oheispalvelua ainoastaan sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi aloittaa sijoituspalvelun tarjoamisen Suomessa, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisista tarjottavista sijoitus- ja oheispalveluista sekä tiedot siitä, tarjotaanko palvelua sidonnaisasiamiehen välityksellä.

Jos ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys käyttää sijoituspalvelujen tarjoamisessa Suomessa sidonnaisasiamiestä, Finanssivalvonnalla on oikeus pyytää ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta tiedot sidonnaisasiamiehen henkilöllisyydestä. Finanssivalvonnalla on oikeus julkistaa sidonnaisasiamiehen henkilöllisyys.

Ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys voi tarjota Suomeen sijoittautuneille sijoituspalve-

luyrityksille, luottolaitoksille tai muille henkilöille suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, kun Finanssivalvonta on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta tiedot toiminnan aloittamisesta ja siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota. Finanssivalvonnalla on oikeus pyytää edellä mainitulta viranomaiselta tiedot niistä sijoituspalveluyrityksistä, luottolaitoksista ja muista henkilöistä, joille ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys on myöntänyt kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

3 §

Sivuliikkeen toiminnan ja rajat ylittävän sijoituspalvelun tarjoamisen rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys jatkaa ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta säännösten tai määräysten vastaista toimintaa Suomessa, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sellaisen toiminnan jatkamisen estämiseksi, joka vaarantaa sijoittajien suojan tai markkinoiden luotettavan toiminnan. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi estää uusien liiketoimien aloittamisen.

Finanssivalvonnan oikeuteen kieltää kokonaan tai osittain sivuliikkeen toiminnan jatkaminen ja sijoituspalvelujen tarjoaminen sovelletaan lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä säädetään.

5 luku

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen toimiluvan hakeminen

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja, on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa Suo-

meen perustettavalle sivuliikkeelle. Hakemuksesta on pyydetty lausunto korvausrahostolta.

Hakemukseen on liitettävä tarpeelliset selvitykset sijoituspalveluyrityksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta;
- 3) hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta;
- 4) riskien hallinnasta;
- 5) vakavaraisuudesta, maksuvalmiudesta ja niiden hallinnasta;
- 6) sijoituspalveluyrityksen kotimaan lainsäädännöstä ja arvopaperimarkkinoiden valvonnasta.

Hakemukseen on liitettävä lisäksi tarpeelliset selvitykset sivuliikkeen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, asiakkaiden tunnistamiseksi ja rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi noudatetuista menettelytavoista, sekä sivuliikkeen johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta.

Säännöksiä hakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä tarkempia säännöksiä hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovarainministeriön asetuksella.

2 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeelle, jos:

- 1) sijoituspalveluyrityksen toiminta ei olennaisesti eroa suomalaiselle sijoituspalveluyritykselle sallitusta toiminnasta;
- 2) sijoituspalveluyritykseen sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;
- 3) sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuus, suuret asiakasriskit, maksuvalmius, sisäinen valvonta, riskienhallintajärjestelmät sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;
- 4) sijoituspalveluyritystä muutoinkin valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

5) sivuliikkeen hallinto ja toiminta on järjestetty terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti;

6) sivuliikkeen johtaja täyttää 7 luvun 22 §:ssä tarkoitettut vaatimukset.

Sivuliikkeen toimilupaa myönnettäessä on arvioitava sitä, vastaako sivuliikkeen kotivaltion sijoittajien korvausjärjestelmä korvausrahoston tarjoaman suojan tasoa ja laajuutta. Toimilupaa myöntäessään Finanssivalvonta voi päättää sivuliikkeen jäsenyydestä korvausrahostossa.

Sivuliikkeen toimilupaa koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toimiluvasta annettavasta päätöksestä. Finanssivalvonnan on kymmenen työpäivän kuluessa toimilupahakemuksen vastaanottamisesta ilmoitettava hakijalle 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu määräajasta ja valitusmahdollisuudesta.

Sivuliikkeen toimilupa oikeuttaa harjoittamaan toimintaa yhdessä tai useammassa toimipaikassa.

3 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimiluvan peruuttamisesta ja toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on lisäksi viipymättä peruutettava sivuliikkeen toimilupa, jos kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen kotivaltion viranomainen on peruuttanut sijoituspalveluyrityksen toimiluvan.

4 §

Sivuliikkeen toiminnan lopettaminen

Kun Finanssivalvonta peruuttaa kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimiluvan, sivuliikkeen toiminta on välittömästi lopetettava. Mitä muualla laissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta, sovelletaan sivuliikkeen valvontaan sen lopetettua toimintansa, kunnes

2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty sekä sijoituspalveluyrityksen velvoitteet sivuliikkeen asiakkaille on täytetty.

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen on viivytyksettä sen sivuliikkeen toiminnan lopettamisen jälkeen ilmoitettava sivuliikkeen asiakkaille, miten sivuliikkeen velvoitteet asiakkaille täytetään. Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset tässä momentissa tarkoitusta menettelystä.

Mitä 1 momentissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta ja 2 momentissa kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen ilmoitusvelvollisuudesta sekä mitä 2 momentissa säädetään Finanssivalvonnan toimivallasta antaa tarkempia määräyksiä, sovelletaan rajoitettaessa 3 §:ssä tai Finanssivalvonnasta annetun lain 27 §:ssä tarkoitulla tavalla sivuliikkeen toimintaa.

5 §

Sijoituspalvelun tarjoaminen tytäryritystä tai sivuliikettä perustamatta

Jos kolmannen maan sijoituspalveluyritys aikoo tarjota sijoituspalvelua Suomessa perustamatta sivuliikettä tai tytäryritystä, sijoituspalveluyrityksen on haettava siihen lupa Finanssivalvonnalta.

Ennen luvan myöntämistä kolmannen maan valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä tulee olla allekirjoitettu kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja. Luvan myöntämisestä on muutoin voimassa, mitä 2 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa ja 2 momentissa säädetään sivuliikkeen toimiluvan myöntämisestä.

Luvan peruuttamisesta ja luvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Lisäksi luvan peruuttamiseen sovelletaan, mitä 3 §:ssä säädetään sivuliikkeen toimiluvan peruuttamisesta.

II OSA

TOIMINTAEDELLYTYKSET JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Vähimmäispääoma

Sijoituspalveluyrityksen osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna vain toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa tai liikkeeseenlaskun järjestämistä, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalvelua yksinomaan hyödykemarkkinoihin liittyvillä 1 luvun 10 §:n 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisopimuksilla, 8 kohdassa tarkoitetuilla hinnaerosopimuksilla tai 9 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisopimuksilla, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisella sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan sijoitusneuvontaa tai toimeksiantojen välittämistä ja jolla ei ole hallussaan asiakasvaroja, on oltava:

- 1) vähintään 50 000 euron osakepääoma;
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai
- 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Jos 4 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoava sijoituspalveluyritys toimii vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettuna vakuutusmeklarina, yrityksellä on oltava sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

- 1) vähintään 25 000 euron osakepääoma;
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 500 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 750 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai
- 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimitilupaa myönnettäessä.

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 5 ja 6 luvussa säädetään, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän luvun 1 §:ää.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

Mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 72 §:ssä säädetään konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys ja edellyttäen, että luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 67—69 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspal-

veluyritykseen, joka harjoittaa ainoastaan tämän lain 1 luvun 11 §:n 1, 2, 4, 5, 7 tai 9 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

3 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään sijoituspalveluyritysten osalta:

1) luottolaitostoinnasta annetun lain 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista johdon ja henkilöstön palkitsemista koskevista periaatteista ja menettelytavoista;

2) luottoriskin omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovellettavista varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvokertoimista käytettäessä luottolaitostoinnasta annetun lain 58 §:n mukaista vakio menetelmää;

3) eristä, jotka saadaan jättää huomioon ottamatta laskettaessa luottolaitostoinnasta annetun lain 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskirajoituksia;

4) luottolaitosdirektiivin VII liitteen 2 osan 12 ja 15 kohdan ja 4 osan 44, 48, 66, 71, 86 ja 95 kohdan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoinnasta annetun lain 59 §:ää;

5) luottolaitosdirektiivin VIII liitteen 1 osan 15—17, 20 ja 21 kohdan sekä mainitun liitteen 3 osan 72, 73 ja 89 kohdan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoinnasta annetun lain 59 §:ää;

6) omien varojen direktiivin 19 artiklan huomioon ottamisesta sovellettaessa luottolaitostoinnasta annetun lain 64 §:ää.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään lisäksi, jollei luottolaitostoinnasta annetun lain 93 §:stä muuta johdu, siitä, milloin sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta olevat saamiset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset tai sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevat varat tai vakuudet saadaan ottaa huomioon luottolaitostoinnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa edellä tarkoitettussa toisessa valtios-

sa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaisesti.

4 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja omien varojen direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalveluyrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä.

Finanssivalvonta voi määrätä, että sen estämättä, mitä 3 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään, sijoituspalveluyrityksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta oleviin saamiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, tällaisessa valtiossa oleviin varoihin taikka saamiin tai sitoumuksiin, joiden vakuus on toisessa ETA-valtiossa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa tällaisessa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaista riskiluokitusta tai -kerrointa, joka on ankarampi kuin mitä 3 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään. Tässä momentissa tarkoitettu määräys voidaan antaa, jos siihen on edellä tarkoitettun valtion erityisiin oloihin perustuva, tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

1 §

Toimipaikka ja pääkonttori

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimintaansa varten vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Se voi harjoittaa toimintaansa lisäksi muissa toimipaikoissa.

Sijoituspalveluyrityksen pääkonttorin on oltava Suomessa.

2 §

Sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuus

Sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää sijoituspalveluyrityksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä laissa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevista tiedoista tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä pantiksi ainoastaan 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitettun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidoin-

tiryhmään kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalveluyrityksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään omista ja emoyrityksen osakkeista ja osuuksista, sovelletaan vastaavasti omiin ja emoyrityksen pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debentureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

4 §

Sijoituspalvelun tai muun merkittävän toiminnon ulkoistaminen

Sijoituspalveluyritys voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon, jos ulkoistaminen ei haittaa sijoituspalveluyrityksen riskien hallintaa, sisäistä valvontaa eikä sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan taikka toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista. Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoituspalveluyrityksen toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon ulkoistaminen ei saa haitata sijoituspalveluyrityksen toiminnan valvontaa. Ulkoistamisesta huolimatta sijoituspalveluyritys vastaa tästä laista johtuvien velvoitteidensa täyttämisestä.

Toiminto on sijoituspalveluyrityksen toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti sijoituspalveluyrityksen toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai sijoituspalveluyrityksen toimiluvan ehtojen noudattamista taikka sijoituspalveluyrityk-

sen taloudellista asemaa tai sijoituspalvelun tarjoamisen jatkuvuutta.

Sijoituspalvelun tai merkittävän muun toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Sijoituspalveluyrityksen, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon muulle kuin samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Sijoituspalveluyrityksen ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa säädetään 9 luvun 2 §:ssä.

5 §

Ulkoistamisen edellytykset

Sijoituspalveluyrityksen on toimittava huolellisesti, kun se ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon. Jos sijoituspalveluyritys ulkoistaa toimiluvanvaraista toimintaa, ulkoistettua toimintaa hoitavalla on oltava tähän tarvittava toimilupa.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti sijoituspalveluyrityksen viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

6 §

Omaisuuksien ulkoistaminen kolmanteen maahan

Sijoituspalveluyrityksen, joka ulkoistaa e-ammattimaiselle asiakkaalle tarjotun omaisuus-

denhoitopalvelun kolmannessa maassa toimivalle palvelun tarjoajalle, on varmistettava, että:

1) sillä on kotivaltiossaan tarvittava toimilupa tai se on kotivaltiossaan rekisteröity omaisuudenhoidon palvelun tarjoamista varten ja että se on vakavaraisuusvalvonnan alainen; ja

2) Finanssivalvonnalla on kyseisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa valvontayhteistyötä koskeva sopimus.

Vaikka 1 momentissa säädetyt edellytykset eivät täyty, sijoituspalveluyritys voi kuitenkin ulkoistaa omaisuudenhoidon palvelun, jos yritys ilmoittaa ulkoistamisesta Finanssivalvonnalle etukäteen eikä Finanssivalvonta vastusta sitä kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnan on julkistettava luettelo niistä kolmannen maan valvontaviranomaisista, joiden kanssa sillä on 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu valvontayhteistyötä koskeva sopimus. Finanssivalvonnan on laadittava ja julkistettava periaatteet, joita se noudattaa soveltaessaan 2 momentin säännöstä.

7 §

Sidonnaisasiamies

Sijoituspalveluyritys voi tarjota 2 momentissa tarkoitettuja palveluja sidonnaisasiamiehen välityksellä. Sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Sidonnaisasiamies voi toimia vain yhden sijoituspalveluyrityksen lukuun.

Sidonnaisasiamies voi:

1) vastaanottaa ja välittää sijoitus- ja oheispalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita ja toimeksiantoja;

2) välittää rahoitusvälineitä asiakkaille;

3) antaa sijoituspalveluyrityksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja tai rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa asiakkaille;

4) markkinoida sijoituspalveluyrityksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja asiakkaille.

Sijoituspalveluyrityksen on käytettävissä olevin keinoin varmistuttava siitä, että sidonnaisasiamies on hyvämaineinen ja riittävän ammattitaitoinen toiminnan harjoittamiseen. Sijoi-

tuspalveluyrityksen on huolehdittava, että sidonnaisasiamies ilmoittaa asiakkaalle toimivansa edustamansa sijoituspalveluyrityksen lukuun sidonnaisasiamiehenä.

Sidonnaisasiamies voi käsitellä asiakkaan rahavaroja tai rahoitusvälineitä sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Jos sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun toisessa ETA-valtiossa, edellytyksenä on kuitenkin, että kyseinen valtio sallii sidonnaisasiamiestä vastaavan asiamiehen käsitellä asiakkaan rahavaroja tai rahoitusvälineitä.

Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä julkista rekisteriä sidonnaisasiamiehistään. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Sijoituspalveluyrityksen on viipymättä ilmoitettava käyttämänsä sidonnaisasiamiehet Finanssivalvonnalle.

Jos sidonnaisasiamies on sijoittautunut sellaiseen ETA-valtioon, joka ei salli kyseisessä valtiossa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten käyttää sidonnaisasiamiestä vastaavaa asiamiestä, sidonnaisasiamies on merkittävä Finanssivalvonnan pitämään rekisteriin. Tähän rekisteriin on merkittävä vastaavat tiedot kuin sijoituspalveluyrityksen ylläpitämään 5 momentin mukaiseen rekisteriin. Finanssivalvonnan pitämään rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt.

8 §

Riskien hallinta, sisäinen valvonta ja toiminnan muu järjestäminen

Sijoituspalveluyrityksen toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Sijoituspalveluyrityksen on asianmukaisin toimin varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, si-

säisen valvontansa toimivuus ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja vastaavat siitä, että sijoituspalveluyritys täyttää tästä laista johtuvat velvoitteensa.

9 §

Varautumisvelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna rahoitusvälineiden säilyttämistä, tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä sijoituspalveluyrityksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettusta huoltovarmuusrahastosta.

10 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kohdalliset toimenpiteet eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi sekä niiden synnyessä kohdeltava asiakasta hyvän tavan mukaisesti.

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on annettava 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla pysyvällä tavalla asiakkaalle riittävät tiedot eturistiriidan luonteesta tai sen syistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

11 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Sijoituspalveluyrityksen on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään vaikuttavassa asemassa olevan ryhtyminen henkilökohtaisiin liiketoiimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita sellaisen liiketoimen tai palvelun kanssa, johon hän osallistuu asemansa vuoksi, jos hänellä on arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettua sisäpiirintietoa taikka jos hänellä on sijoituspalveluyrityksen asiakkaita tai niiden liiketoiimia koskevaa luottamuksellista tietoa. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä muutoinkin turvaamaan.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä tiedot henkilökohtaisista liiketoimista. Sijoituspalveluyrityksen on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys on valvonut henkilökohtaisia liiketoiimia koskevien säännösten, määräysten ja sijoituspalveluyrityksen sisäisten ohjeiden noudattamista, ja siitä, mihin toimenpiteisiin sijoituspalveluyritys on ryhtynyt, jos sanottuja säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita ei ole noudatettu.

Tässä laissa *vaikuttavassa asemassa* olevalla tarkoitetaan:

1) sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa ja muuta ylimpään johtoon kuuluvaa sekä työntekijää tai muuta luonnollista henkilöä, joka yrityksen valvonnassa osallistuu sijoituspalvelun tarjoamiseen;

2) 7 §:ssä tarkoitettua sidonnaisasiamiestä ja, jos tämä on yhtiö tai yhteisö, sen hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsentä, toimitusjohtajaa ja muuta ylimpään johtoon kuuluvaa henkilöä sekä työntekijää tai muuta luonnollista henkilöä, joka sidonnaisasiamiehen valvonnassa osallistuu sijoituspalvelun tarjoamiseen;

3) luonnollista henkilöä, joka osallistuu sijoituspalveluyrityksen tai sidonnaisasiamiehen ulkoistamaan sijoituspalvelun tarjoamiseen.

Tässä laissa *henkilökohtaisella liiketoimella* tarkoitetaan vaikuttavassa asemassa olevan kau-

pankkyntiä tai hänen lukuunsa tapahtuvaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos:

1) vaikuttavassa asemassa oleva toimii asemansa, toimensa tai tehtävänsä ulkopuolella; tai

2) kaupankäynti tapahtuu vaikuttavassa asemassa olevan henkilön, hänen perheenjäsenensä tai hänen kanssaan muussa läheisessä suhteessa olevan lukuun, taikka sellaisen henkilön lukuun, jonka kaupankäynnin tuloksesta vaikuttavassa asemassa oleva saa muuta olennaista etua kuin kaupan toteutuksesta saatavan maksun tai palkkion.

12 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

13 §

Sijoituspalveluyrityksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalvelu-

yrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on tehtävä päätös siitä, täyttääkö sijoituspalveluyritys 1 momentin mukaiset vaatimukset, jos sijoituspalveluyrityksellä ei ole emoyritystä toisessa ETA-valtiossa ja sijoituspalveluyrityksen taseen loppusumma on suurempi kuin sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen minkään toisen sellaisen ulkomaisen tytärluottolaitoksen tai suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavan ulkomaisen tytäryrityksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitettua päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että konsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään konsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

14 §

Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia sijoituspalveluyrityksen osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muutoin merkittävää vaikutusvaltaa sijoituspalveluyrityksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta tai sijoituspalveluyrityksestä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopaperien liikkeesenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muutoin vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Sijoituspalveluyrityksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistus-

ten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista sijoituspalveluyrityksessä;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Osakkeiden hankintaa koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 14 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ennen Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 14 §:ssä tarkoitettua osakkeita vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

16 §

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön johtaminen

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tun-

temus kuin sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangastukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön.

17 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 19 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteriin siten kuin 18 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) sijoituspalveluyrityksen hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitus-

johtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevaa henkilöä, jonka tehtävänä on 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskeva sijoitustutkimus, joka päätehtävänään osallistuu sijoituspalvelun tarjoamiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

Sijoituspalvelua tarjoavan luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen, hallituksen varajäsenen sekä tilintarkastajan, varatilintarkastajan ja sellaisen tilintarkastusyhteisön toimihenkilön, joka on päävastuussa luottolaitoksen tilintarkastuksesta, on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus ainoastaan, jos hän saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa arvopaperimarkkinain 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettua sisäpiiritietoa.

18 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 momentissa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden tai rahoitusvälineiden on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, sijoituspalveluyritys voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

19 §

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri

Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä 18 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 18 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja rahoitusvälineiden sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 18 §:n 6 momentin mukaisesti, sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Sijoituspalveluyrityksen on vuosittain toimittava Finanssivalvonnalle selvitys sisäpiirirekisterin ylläpidon järjestämisestä, sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden valvonnasta ja siitä, mihin toimenpiteisiin sijoituspalveluyritys on ryhtynyt, jos sisäpiiri-ilmoitusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai sijoituspalveluyrityksen sisäisiä ohjeita ei ole noudatettu.

20 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen varautumisvelvollisuus

Mitä 9 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä. Edellä 9 §:n 1 momentissa säädetty velvoite ei kuitenkaan koske ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä, jos se on sijoituspalveluyrityksen kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 9 §:n 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

21 §

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toiminnan järjestäminen

Mitä 4 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään ulkoistamisesta, 5 §:ssä ulkoistamisen edellytyksistä, 8 §:ssä riskien hallinnasta, sisäisestä valvonnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä, 9 §:ssä varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, 10 §:ssä eturistiriitalanteiden hallinnasta ja 11 §:ssä henkilökohtai-

sista liiketoimista, sovelletaan vastaavasti kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen.

Kolmannen maan sijoituspalveluyritys ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen asiakkaiden edut.

22 §

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen johto

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa sijoituspalveluyritystä sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa.

Sivuliikkeen johtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen johtajaan sovelletaan lisäksi, mitä 16 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtajasta.

23 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin säännösten edellyttämät tarkemmat määräykset:

1) 4 §:ssä tarkoitettussa ulkoistamista koskevassa sopimussuhteessa tapahtuvia merkittäviä muutoksia koskevan ilmoituksen sisällöstä;

2) 5 §:ssä tarkoitetuista ulkoistamisen edellytyksistä;

3) 8 §:ssä tarkoitettua toiminnan järjestämisestä;

4) 10 §:ssä tarkoitettujen eturistiriitatilanteiden hallintaan liittyvistä menettelytavoista;

5) 11 §:ssä tarkoitetuista henkilökohtaisista liiketoimista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 11 §:n 2 momentissa tarkoitettusta selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle, 18 §:ssä tarkoitettun sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta, 19 §:ssä tarkoitettun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 19 §:n 4 momentissa tarkoitettusta selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuositarkastus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen, toimintakertomukseen ja osavuositarkastukseen sekä niitä koskevien ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:ssä säädetään.

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määrittämisestä säädetään tilintarkastuslaissa (459/2007) ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 158—160 §:ssä.

3 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden ja niiden arvomuutosten merkitsemisestä sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomukses-

sa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä.

4 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisten korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamiin tai rahoitusleasingsopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä maksamatta Finanssivalvonnan määräyksessä tarkoitettua määräaikaa kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

9 luku

Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely

1 §

Asiakasvarojen säilyttäminen

Sijoituspalveluyrityksen on järjestettävä sen hallintaan luovutettujen asiakkaan rahoitusvälineiden ja rahavarojen (*asiakasvarat*) säilyttäminen ja käsittely luotettavalla tavalla.

Sijoituspalveluyrityksen on asiakasvarojen säilyttämisessä ja käsittelyssä erityisesti huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyrityksen varat pidetään selkeästi erillään asiakasvaroista.

Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä luotettavasti kirjaa asiakasvaroista siten, että kunkin asiakkaan asiakasvarat ovat riittävästi eriteltyinä muiden asiakkaiden varoista.

Asiakasvarojen säilyttämiseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta säädetään 10 luvun 5 §:ssä.

2 §

Asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttäminen ulkopuolisen säilyttäjän hallussa

Sijoituspalveluyrityksen, joka säilyttää asiakkaan rahoitusvälineitä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, on noudatettava riittävää huolellisuutta säilyttäjän valitsemisessa.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä asiakkaan rahoitusvälineitä Finanssivalvonnan, ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen tai kolmannen maan valvontaviranomaisen valvottavana olevan yhteisön hallussa, jos se on mahdollista.

Sijoituspalveluyrityksen on riittävästi varmistuttava siitä, että ulkopuolisen säilyttäjän hallussa säilytetyt asiakkaan rahoitusvälineet erotetaan sijoituspalveluyritykselle ja säilyttäjälle kuuluvista rahoitusvälineistä.

3 §

Asiakkaan rahavarojen sijoittaminen

Sijoituspalveluyrityksen on sijoitettava asiakkaan rahavarat viipymättä tilille keskuspankkiin, talletuspankkiin tai muussa valtiossa toimiluvan saaneeseen talletusten vastaanottamiseen oikeutettuun luottolaitokseen. Asiakkaan rahavarat voidaan sijoittaa myös ETA-valtiossa rekisteröidyn sijoitusrahastodirektiivin edellytykset täyttävän tai muutoin valvonnan kohteena olevan rahamarkkinarahaston rahasto-osuuksiin, jollei asiakas ole sitä kieltänyt.

Jos asiakkaan rahavarat sijoitetaan muulla tavalla kuin tilille keskuspankkiin, sijoituspalveluyrityksen on noudatettava riittävää huolellisuutta rahavarat säilyttävän talletuspankin, ulkomaisen luottolaitoksen ja rahamarkkinarahaston valitsemisessa.

Sijoituspalveluyrityksen on varmistuttava siitä, että asiakkaan rahavarat säilytetään erillään sijoituspalveluyrityksen rahavaroista.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, sijoituspalvelun tarjoaja, joka on talletuspankki, saa kuitenkin sijoittaa asiakkaan rahavarat saman talletuspankin tilille.

4 §

Asiakkaan rahoitusvälineiden panttaaminen tai luovuttaminen

Sijoituspalveluyritys ei saa ilman asiakkaan etukäteen antamaa erillistä nimenomaista suostumusta pantata tai luovuttaa asiakkaalle kuuluvaa rahoitusvälinettä omaan eikä toisen asiakkaan lukuun. Suostumuksen tulee sisältää rahoitusvälineiden panttaamista tai muuta luovuttamista koskevat ehdot. Ei-ammattimaisen asiakkaan suostumus on annettava kirjallisesti tai 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla muulla vastaavalla tavalla.

Jos asiakkaan rahoitusvälineitä säilytetään arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperitilillä tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettulla omaisuudenhoitotilillä, sijoituspalveluyritys voi ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen vain, jos:

1) jokainen asiakas, jonka rahoitusvälineitä säilytetään samalla tilillä, on antanut siihen 1 momentissa tarkoitettua suostumuksen; tai

2) sijoituspalveluyrityksellä on käytössään riittävät järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että toimenpide kohdistuu vain sellaisen asiakkaan rahoitusvälineisiin, joka on antanut siihen 1 momentissa tarkoitettua suostumuksen.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä riittävät tiedot 2 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä viiden vuoden ajan.

Sijoituspalveluyritys saa 1 ja 2 momentin estämättä luovuttaa asiakkaalleen kuuluvan rahoitusvälineen pantiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettulle selvitysyhteisölle, ulkomaiselle selvitysyhteisölle tai selvitysosapuolelle rahoitusvälinettä koskevasta kaupasta johtuvan asiakkaan veloitteen täyttämisen vakuudeksi.

Sijoituspalveluyrityksen oikeudesta pantata tai luovuttaa asiakkaalta pantiksi saamansa rahoitusvälineet säädetään lisäksi rahoitusvakuuslaissa (11/2004).

5 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin säännösten edellyttämät tarkemmat määräykset asiakasvarojen säilyttämisessä noudatettavista menettelytavoista.

6 §

Tilintarkastajan lausunto

Sijoituspalveluyrityksen tulee toimittaa Finanssivalvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko sijoituspalveluyrityksen asiakasvarojen säilyttämistä ja käsittelyä koskevat järjestelyt 1—4 §:n säännösten ja 5 §:n perusteella annettujen määräysten mukaiset vaatimukset.

7 §

Eräiden muiden lakien soveltaminen

Sijoituspalveluyritykseen, joka toimii arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuna tilinhoitajana, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa ja arvo-osuustileistä annetussa laissa säädetään. Sijoituspalveluyritykseen, joka toimii arvopaperitileistä annetussa laissa tarkoitettuna säilyttäjänä, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään.

8 §

Asiamiehen asettaminen

Kun asiakasvaroja säilyttävä sijoituspalveluyritys on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, Finanssivalvonnan on viipymättä asetettava Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoi-

tettu asiamies valvomaan asiakasvarojen nopeaa palauttamista sijoituspalveluyrityksen asiakkaille, jollei asiamiehen asettaminen ole ilmeisen tarpeetonta ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatu ja laajuus. Lisäksi Finanssivalvonnan on asetettava asiamies, jos sijoituspalveluyritys on tullut muutoin maksukyvyttömäksi, eikä maksukyvyttömyyttä ole Finanssivalvonnan arvion mukaan pidettävä tilapäisenä, jollei asiamiehen asettaminen ole ilmeisen tarpeetonta ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatu ja laajuus.

Selvitystilassa olevan sijoituspalveluyrityksen selvitysmiehellä ja konkurssissa olevan sijoituspalveluyrityksen pesänhoitajalla on oikeus asiamiehen vaatimuksesta tai suostumuksella tehdä ja irtisanoa sopimuksia sekä ottaa luottoa asiakasvarojen nopean palauttamisen edistämiseksi.

9 §

Asiakasvarojen säilyttämistä ja muuta käsitellyä sekä asiamiehen asettamista koskevien säännösten soveltaminen kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen

Mitä tässä luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksen asiakasvarojen säilyttämisestä ja muusta käsittelystä sekä asiamiehen asettamisesta, sovelletaan vastaavasti kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen.

III OSA

MENETTELYTAVAT JA KORVAUSRAHASTO

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

1 §

Asiakkaan luokittelu ja asiakkaan asemasta sopiminen

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tämän oikeudesta pyytää asiakasluokittelun muuttamista ja esitettävä selvitys siitä, mikä vaikutus luokittelun muuttamisella on asiakkaan asemaan. Tiedot on annettava siten, että ne osoitetaan asiakkaalle henkilökohtaisesti joko kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina tai siten, että tiedot ovat saatavissa sijoituspalveluyrityksen internetsivuilla niin kauan kuin asiakkaan voidaan olettaa niitä tarvitsevan. Tiedot voidaan antaa muulla pysyvällä tavalla kuin kirjallisesti vain, jos tietojen antaminen tällä tavalla on asianmukaista sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välisen liiketoimen toteuttamisen yhteydessä ja asiakas on valinnut tiedon toimittamisen tällä tavalla.

Sijoituspalveluyritys voi kohdella 1 luvun 18 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua ammattimaista asiakasta joko omasta aloitteestaan tai asiakkaan pyynnöstä ei-ammattimaisena asiakkaana. Asiakkaan kohtelusta ei-ammattimaisena asiakkaana on tehtävä kirjallinen sopimus. Jos sopimusta sovelletaan yhteen tai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhteen tai useaan erityyppiseen rahoitusvälineeseen tai liiketoimeen, tämän on käytävä ilmi sopimuksesta.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 luvun 18 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoite-

tulle asiakkaalleen ennen sijoituspalvelun tarjoamista, että tätä kohdellaan saatavilla olevien tietojen perusteella ammattimaisena asiakkaana, jos asiakkaan kanssa ei toisin sovita.

Asiakkaan, joka haluaa itseään kohdeltavan 1 luvun 18 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuna ammattimaisena asiakkaana yleisesti taikka tietyn sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimi- tai rahoitusvälinetyypin osalta, on pyydettyä tätä sijoituspalveluyritykseltä kirjallisesti. Jos asiakas täyttää mainitun pykälän 2 momentissa säädetty vaatimukset, sijoituspalveluyrityksen on kirjallisesti ilmoitettava asiakkaalle, ettei tämä ammattimaisena asiakkaana kuulu kaikkien tässä laissa tarkoitettujen menettelytapasäännösten suojan ja sijoittajien korvausrahastosuojan piiriin. Asiakkaan on vastaavasti kirjallisesti ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan ja korvausrahastosuojan menettämisestä.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla ja muulla arvopaperin tarjoajalla on oikeus asiakkaan suostumuksella saada sijoituspalveluyritykseltä tieto asiakkaan luokittelusta kysymyksessä olevan arvopaperin osalta.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sisäiset ohjeet asiakkaiden luokittelusta ja siinä noudatettavasta menettelystä.

2 §

Yleiset periaatteet sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa ja markkinoinnissa

Sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisessa on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti, ammattimaisesti ja asiakkaan edun mukaisesti.

Sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä sijoituspalveluyritys ei saa maksaa maksua eikä antaa palkkiota tai muuta etua kolmannelle osapuolelle tai tämän edustajalle eikä ottaa vastaan maksua, palkkiota tai muuta etua kolmannelta osapuolelta tai tämän edustajalta, paitsi jos:

1) maksun, palkkion tai muun edun luonteesta ja määrästä tai määräytymisperusteesta on an-

nettu asiakkaalle kattavat ja selkeät tiedot ennen sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamista; ja

2) maksun, palkkion tai muun edun tarkoituksena on parantaa asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja sen maksaminen ei ole asiakkaan edun vastaista.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja voidaan antaa asiakkaalle tiivistelmänä. Asiakkaalle on tämän pyynnöstä annettava lisätietoja 1 kohdassa tarkoitetuista eduista.

Sijoituspalvelua ja oheispalvelua ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla. Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus.

Sijoittajien korvausrahastosuojaa koskevasta markkinoinnista säädetään 11 luvun 25 §:ssä.

3 §

Sopimus sijoituspalvelusta

Sijoituspalvelun tarjoamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta ilmenevät osapuolten oikeudet ja velvollisuudet sekä muut sopimuksen ehdot. Sopimus voidaan tehdä sähköisesti siten kuin tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta annetun lain (458/2002) 12 §:ssä säädetään. Velvollisuus kirjallisen sopimuksen tekemiseen ei koske sijoituspalveluyritystä, jos se tarjoaa sijoituspalveluna yksinomaan sijoitusneuvontaa. Velvollisuus ei koske sijoituspalveluyritystä myöskään silloin, jos se tarjoaa sijoituspalvelua ammattimaiselle asiakkaalle, ellei muualla laisaa toisin säädetä.

Sopimuksessa ei saa käyttää hyvän tavan vastaista tai asiakkaan kannalta kohtuutonta ehtoa.

4 §

Asiakasta koskevat tiedot

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna sijoitusneuvontaa tai omaisuuden-

hoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä ja palvelua.

Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalvelua eikä kysymyksessä ole rahoitusvälineiden säilyttäminen, sijoituspalveluyrityksen on ennen sijoituspalvelun tarjoamista pyydettävä ei-ammattimaiselta asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Jos sijoituspalveluyritys katsoo saamansa tiedon perusteella, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, sen on ilmoitettava tästä asiakkaalle. Jos asiakas kieltäytyy antamasta pyydettyjä tietoja, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava, ettei se voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske asiakkaan aloitteesta tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista tai niiden välittämistä, jos asiakkaalle on ilmoitettu, ettei sijoituspalveluyritys palvelua tarjotessaan ole velvollinen arvioimaan palvelun tai rahoitusvälineen asianmukaisuutta asiakkaalle ja palvelu liittyy:

1) osakkeisiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena muussa valtiossa;

2) rahamarkkinavälineisiin;

3) joukkovelkakirjoihin tai muihin vastaavankaltaisiin velkasitoumuksiin, joihin ei sisälly johdannaissopimuksen ominaisuutta;

4) sijoitusrahastodirektiivin mukaisiin rahoitusosuuksiin tai yhteissijoitusyritysten osuuksiin; tai

5) muihin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin 38 artiklassa tarkoitettuihin yksinkertaisiin rahoitusvälineisiin.

5 §

Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksen on annettava ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan sopimuksen ehdot sekä riittävät tiedot sijoituspalveluyrityksestä ja tarjottavasta palvelusta. Ehdot ja tiedot on annettava hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä tai ennen kuin palvelua annetaan asiakkaalle, jos se on varhaisempi ajankohta.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava ei-ammattimaiselle asiakkaalle hyvissä ajoin ennen sijoituspalvelun tai oheispalvelun antamista riittävät tiedot:

1) sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamasta palvelusta;

2) palvelun kohteena olevien rahoitusväline-lajien luonteesta ja niihin liittyvistä riskeistä;

3) sijoitusstrategioista, jos niitä on ehdotettu, ja niiden riskeistä;

4) siitä, missä toimeksiantoja toteutetaan;

5) asiakasvarojen säilyttämisestä sekä siihen liittyvistä riskeistä erityisesti tilanteissa, joissa asiakasvaroja säilytetään kolmannen osapuolen hallussa taikka arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperitilillä tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettulla omaisuudenhoitotilillä;

6) palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava ei-ammattimaiselle asiakkaalle hyvissä ajoin etukäteen 2 momentissa tarkoitettujen tietojen olennaisista muutoksista.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava asiakkaalle 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla pysyvällä tavalla. Asiakkaan suostumuksella tiedot voidaan antaa asiakkaalle sijoituspalveluyrityksen internetsivuilla ilman, että ne on osoitettava asiakkaalle henkilökohtaisesti, jos se on asianmukaista sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välisen liiketoimen toteuttamisen yhteydessä ja tiedot ovat saatavilla niin kauan kuin asiakkaan voidaan olettaa niitä tarvitsevan.

Jos sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskeva sopimus tehdään ei-ammattimaisen asiak-

kaan pyynnöstä sellaista kuluttajansuojalain (38/1978) 6 a luvun 4 §:ssä tarkoitettua etäviesintä käyttäen, että 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei voida antaa 4 momentissa tarkoitettulla tavalla ennen sopimuksen tekemistä eikä 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ennen palvelun antamista, 1 momentissa edellytetyt tiedot on annettava viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen ja 2 momentissa edellytetyt tiedot viipymättä sen jälkeen, kun palvelun antaminen on aloitettu.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava eimattimaiselle asiakkaalle riittävät tiedot tälle asiakkaan lukuun suoritetuista liiketoimista, palveluista ja niiden kustannuksista, sijoituspalveluyrityksen hallussa olevista asiakasvaroista sekä muista asiakkaalle annetuista palveluista.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava ammatilliselle asiakkaalle ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan sopimuksen tekemistä asiakkaan sijoituskokemus huomioon ottaen riittävät tiedot tarjottavasta palvelusta sekä palvelun kohteena olevan rahoitusvälineen luonteesta ja siihen liittyvistä riskeistä.

Sijoituspalveluyrityksen, joka myy sijoitusrahastolaisissa tarkoitettujen sijoitusrahastojen tai erikoissijoitusrahastojen rahasto-osuuksia tai antaa tällaisiin sijoituksiin liittyvää neuvontaa, on annettava sijoitusrahastolain 93 §:ssä tarkoitettu avaintietoesite asiakkaalleen.

Sijoittajien korvausrahastosuojaa koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään 11 luvun 12 ja 23 §:ssä.

6 §

Toimeksiantojen huolellinen toteuttaminen

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista, on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet, joilla saatutetaan asiakkaalle paras mahdollinen tulos ottaen huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat. Jos asiakas on anta-

nut erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, sijoituspalveluyrityksen on noudatettava niitä.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimeksiantojen toteuttamista koskevat toimintaperiaatteet, jotka sisältävät tiedot niistä kaupankäyntipaikoista, joissa sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiantoja sekä kaupankäyntipaikan valintaan vaikuttaneet tekijät. Sijoituspalveluyrityksen on seurattava toimintaperiaatteidensa asianmukaisuutta.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle riittävät tiedot toimintaperiaatteistaan ennen sijoituspalvelun tarjoamista. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava toimintaperiaatteidensa olennaisista muutoksista asiakkailleen.

Jos toimeksianto voidaan toimintaperiaatteiden mukaan toteuttaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettua säänneltyä markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän taikka niitä muussa valtiossa vastaavan kaupankäynnin ulkopuolella, on siihen saatava asiakkaan nimenomainen suostumus.

7 §

Toimeksiantojen käsittely

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista, on toteutettava asiakkaiden toimeksiannot ilman aiheutonta viivytystä. Sijoituspalveluyritys ei saa antaa toisen asiakkaan edun tai oman etunsa vaikuttaa asiakkaan toimeksiannon toteuttamiseen.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava asiakkaiden toimeksiannot niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista ottaen huomioon toimeksiannon koko, asiakkaan määräämät hintarajat tai muut toimeksiannon ehdot sekä se, miten toimeksianto on annettu.

Sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta julkistaa asiakkaan antama rajahintatoimeksianto säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 7 luvun 1 §:ssä.

8 §

Asiakkaan toimeksiannon saaminen toiselta sijoituspalveluyritykseltä

Sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan asiakkaan toimeksiannon toiselta sijoituspalveluyritykseltä, voi toimia toiselta sijoituspalveluyritykseltä saamiensa asiakasta koskevien tietojen ja toimeksiantoa koskevien ohjeiden mukaan. Toimeksiannon välittänyt sijoituspalveluyritys vastaa edelleen asiakkaalle antamiensa suositusten ja neuvojen soveltuvuudesta.

9 §

Liiketoimista ja palveluista säilytettävät tiedot

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä tiedot asiakkaan antamista rahoitusvälineitä koskevista toimeksiannoista, omaan tai asiakkaan lukuun suorittamista rahoitusvälineitä koskevista liiketoimista sekä muista asiakkaalle tarjoamista palveluista viiden vuoden ajan. Sijoitus- tai oheispalvelusta asiakkaan kanssa tehty sopimus tai muut palvelun tarjoamista koskevat ehdot on säilytettävä asiakassuhteen keston ajan.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään asiakkaan toimeksiannosta, omaisuudenhoitoon sisältyvästä kaupankäyntipäätöksestä sekä asiakkaan liiketoimista kirjattavista tiedoista.

10 §

Puhelujen tallentaminen

Sijoituspalveluyrityksen on toimeksiantojen todentamiseksi tallennettava asiakkaan rahoitusvälinettä koskevaan toimeksiantoon liittyvät puhelut niihin liittymiin ja niistä liittymistä, jotka on tarkoitettu käytettäväksi asiakkaiden toimeksiantojen vastaanottamiseen.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että asiakkaalla on tieto puhelun tallentamisesta. Puhelutallenteet on säilytettävä vähintään kaksi vuotta ja enintään niin kauan kuin toimek-

siantoon liittyvien oikeuksien tai velvollisuuksien toteuttamiseksi on tarpeen.

11 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaa omaan lukuun tai tarjoaa rahoitusvälineiden säilyttämistä, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—7 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia.

Asiakkaalla, joka on 1 luvun 19 §:n 1 kohdassa tarkoitettu hyväksyttävä vastapuoli, on oikeus pyytää tämän pykälän 1 momentissa mainittujen säännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Jos sijoituspalveluyritys suostuu pyyntöön, asiakasta on kohdeltava ammattimaisena asiakkaana. Jos asiakas kuitenkin pyytää, että sitä kohdellaan ei-ammattimaisena asiakkaana, pyynnön käsittelyyn sovelletaan 1 §:n 3 momentissa säädettyä menettelyä. Edellä tässä momentissa tarkoitettut menettelyt voidaan toteuttaa myös sijoituspalveluyrityksen aloitteesta.

12 §

Liiketoimet säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitettun pörssin kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin ei sovelleta 1—7 §:ää silloin, kun liiketoimi toteutetaan säännellyllä markkinalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitettun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kaupankäyntiosapuolten välisiin sekä kaupankäynnin järjestäjän ja kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin silloin, kun liiketoimi toteutetaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

13 §

Asiakasvalitusten käsittely

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava tehokkaat menettelytavat ei-ammattimaisten asiakkaiden tekemien sijoitus- ja oheispalveluja koskevien valitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti. Sijoituspalveluyrityksen tulee säilyttää tiedot asiakasvalituksista ja niiden ratkaisemiseksi toteutetuista toimenpiteistä viiden vuoden ajan.

Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että niiden ei-ammattimaiset asiakkaat voivat saattaa tämän lain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 2 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

14 §

Säännösten soveltaminen ulkomaisiin sijoituspalveluyrityksiin

Mitä edellä tässä luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, sovelletaan Suomessa sijoituspalvelua tarjoavan ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen ja kolmannen maan sijoituspalveluyritykseen. Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen ei kuitenkaan sovelleta 8 §:ää eikä 13 §:n 1 momenttia.

15 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanodirektiivin

säännösten edellyttämät tarkemmat määräykset:

1) 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalvelun ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä kolmannelle annettavista ja tältä saatavista maksuista, palkkioista ja muista eduista sekä asiakkaalle annettavia tietoja koskevista vaatimuksista;

2) 4 §:ssä tarkoitetuista asiakkaalta pykälän 1 ja 2 momentin mukaan pyydettyistä tiedoista ja tietojen pyytämässä noudatettavista menettelytavoista;

3) 5 §:ssä tarkoitetuista asiakkaalle ilmoitettavista asiakasvarojen säilyttämiseen liittyvistä riskeistä ja muista asiakkaalle annettavista tiedoista sekä tietojen antamisessa noudatettavista menettelytavoista;

4) 6 § ja 7 §:ssä tarkoitettuista toimeksiantojen toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä sekä siitä, miten omaisuudenhoitoa tai toimeksiantojen välittämistä sijoituspalveluna tarjoavan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaidensa toimeksiantoja hoitaessaan ja käsitellessään;

5) 9 §:ssä tarkoitetuista vähimmäistiedoista, jotka sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä, ja tietojen säilyttämistavasta.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

1 §

Korvausrahaston jäsenyys

Sijoittajien rahavarojen ja rahoitusvälineiden, jäljempänä *saaminen*, turvaamiseksi sijoituspalveluyrityksen on kuuluttava korvausrahastoon. Vaatimus jäsenyydestä ei koske sijoituspalveluyritystä, joka tarjoaa sijoituspalveluna yksinomaan toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä ja jolla ei ole hallussaan tai hallinnoitavana asiakasvaroja.

Sijoituspalveluyritys tulee korvausrahaston jäseneksi sinä päivänä, jona sille myönnetään sijoituspalveluyrityksen toimilupa.

2 §

Korvausrahaston säännöt

Korvausrahastolla on oltava säännöt, jotka turvaavat rahaston toiminnan ja sen lakisääteisten tehtävien hoitamisen. Korvausrahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö, jonka on ennen vahvistamista pyydettävä hakemuksesta Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto.

Säännöissä tulee olla tässä ja muualla laissa olevia säännöksiä täydentävät määräykset ainakin siitä:

1) millaisella menettelyllä sijoituspalveluyritys hyväksytään korvausrahaston jäseneksi sekä miten se erotetaan tai eroaa korvausrahastosta;

2) miten ja millä perusteilla korvausrahaston kannatusmaksu määrätään sekä miten se ja hallinnointikustannukset jaetaan korvausrahaston jäsenten kesken, miten rahaston entinen jäsen vastaa ennen jäsenyyden päättymistä syntyneen korvaustapauksen rahastolle aiheuttamista kustannuksista sekä miten korvausrahaston vähimmäispääoma kartutetaan siirtymäaikana ja korvaustapauksen jälkeen;

3) milloin ja miten kannatusmaksu ja hallinnointikustannukset tulee maksaa;

4) milloin, millä ehdoilla ja miten korvausrahasto voi ottaa toimintaansa varten luottoa, miten kannatusmaksuja on tällaisessa tilanteessa korotettava sekä miten vastuu luoton takaisinmaksusta jaetaan korvausrahaston jäsenten kesken;

5) voidaanko rahaston pääomaa kattaa vakuutuskin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin ja, jos voidaan, kuinka suuri osa;

6) kuinka monta hallituksen jäsentä korvausrahastolle tulee valita, miten heidät valitaan, mikä on hallituksen toimikausi, päätöksentekojärjestys, milloin hallitus on päätösvaltainen, mitkä ovat hallituksen tehtävät sekä miten hallitus kutsutaan koolle;

7) miten korvausrahaston valtuuskunta valitaan ja mikä on valtuuskunnan päätöksentekojärjestys, milloin se on päätösvaltainen ja mitkä ovat sen tehtävät sekä miten ja milloin valtuuskunta kutsutaan koolle;

8) voiko korvausrahaston hallitus siirtää päätösvaltaansa toiminnanjohtajalle tai asiamiehelle ja, jos voi, miten sekä mikä on hallituksen ja toiminnanjohtajan tai asiamiehen välinen toimivallan jako;

9) mikä on korvausrahaston tilikausi, milloin tilinpäätös on tehtävä sekä milloin ja miten korvausrahaston tilejä ja hallintoa on tarkastettava;

10) kuinka monta hyväksyttyä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä korvausrahastolle tulee valita, miten valinta tehdään ja mikä on tilintarkastajien toimikausi;

11) miten ja mihin korvausrahaston varoja voidaan sijoittaa;

12) miten sääntöjä muutetaan.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, säännöissä on määrättävä ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen liittymisestä korvausrahastoon, korvausrahastosta erottamisesta ja eroamisesta, korvausrahaston liittymismaksun perusteista ja korvausrahaston korvausvelvollisuuden perusteista.

3 §

Korvausrahaston hallinto

Korvausrahastoa hoitaa siihen kuuluvien sijoituspalveluyritysten valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Korvausrahaston hallituksen tehtävänä on:

1) antaa Finanssivalvonnalle lausunto sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemuksesta;

2) päättää varoituksen antamisesta sijoituspalveluyritykselle ja sijoituspalveluyrityksen erottamisesta korvausrahastosta;

3) määrätä sijoituspalveluyritysten kannatusmaksujen suuruus ja huolehtia niiden keräämisestä;

4) päättää korvauksen maksamisesta sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys on todettu maksukyvyttömäksi;

5) hallinnoida korvausrahadon varoja sekä sijoittaa niitä tässä laissa ja korvausrahadon säännöissä määrättyllä tavalla;

6) valvoa, että sijoituspalveluyritykset noudattavat niille korvausrahadon kuulumisesta aiheutuvia velvollisuuksia;

7) kerätä sijoituspalveluyrityksiltä korvauskorvausrahadon hallinnoimisesta aiheutuvista kustannuksista;

8) huolehtia korvausrahadon tiedottamisesta;

9) ilmoittaa Finanssivalvonnalle kannatusmaksujen suuruuden määrittämisestä koskeva päätöksensä;

10) saattaa välittömästi Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka on vastoin korvausrahadon toiminnasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä;

11) tehdä kaikki muut korvausrahadon hoitamiseksi tarvittavat päätökset, jollei niitä ole säädetty tai tämän lain nojalla määrätty muulla tavalla tehtäviksi.

Korvausrahadon kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia.

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, korvausrahadon hallintoon sovelletaan yhdistyslakia (503/1989).

4 §

Korvausrahadon kannatusmaksu

Rahastoon vuosittain vähintään maksettavien kannatusmaksujen yhteismäärän vahvistaa korvausrahadon esityksestä valtiovarainministeriö, jonka on ennen päätöksen tekemistä pyydettävä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto. Korvausrahadon on ilmoitettava valtiovarainministeriölle vuosittain kunkin rahaston jäsenen korvaussuojan piirissä olevien sijoittajien lukumäärä.

Sijoituspalveluyrityksen on vuosittain maksettava korvausrahadon hallituksen määräämä, sijoittajien saamisten turvaamiseksi riittävä kannatusmaksu. Kannatusmaksun tulee perustua si-

joituspalveluyrityksen tarjoaman korvausrahadon suojan piiriin kuuluvan sijoituspalvelun luonteeseen, suojan piiriin kuuluvien asiakkaiden määrään sekä sijoituspalveluyrityksen konsolidoitujen omien varojen määrään. Korvausrahadon säännöissä määrättävien kannatusmaksun määrätymisperusteiden on oltava samat samaa sijoituspalvelua tarjoaville sijoituspalveluyrityksille. Sijoituspalveluyritysten on pyynnöstä annettava korvausrahadolle kannatusmaksun määrittämiseksi tarvittavat yksilöidyt tiedot.

Talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia luottolaitoksia pidetään kannatusmaksua laskettaessa yhtenä luottolaitoksena. Yhteenliittymän kannatusmaksun maksaa korvausrahadolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön maksama kannatusmaksu jaetaan sen jäseninä olevien luottolaitosten kesken 2 momentin mukaisesti. Finanssivalvonnan luvalla kannatusmaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 2 ja 3 momentin mukaisesti määrätty kannatusmaksut on annettava tiedoksi Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen kuin ne on korvausrahadon sääntöjen mukaan maksettava korvausrahadolle. Finanssivalvonta voi määrätä korvausrahadon korottamaan yksittäisen sijoituspalveluyrityksen kannatusmaksua, jos se katsoo, ettei korvausrahadon hallituksen määräämä kannatusmaksu ole riittävä turvaamaan sijoittajien saamia.

Sijoituspalveluyrityksellä ei ole oikeutta vaatia osuuttaan korvausrahadosta erotettavaksi itselleen tai luovuttaa sitä toiselle, eikä tätä osuutta saa lukea sijoituspalveluyrityksen varoiksi.

5 §

Suojan piiriin kuuluvat

Suojan piiriin kuuluu sijoittaja, jolle sijoituspalveluyritys on tarjonnut sijoituspalvelua.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, suojan piiriin eivät kuulu ammattimaisten asiakkaiden saamiset eivätkä sellaisen sijoittajan saamiset, joka on aiheuttanut sijoituspalveluyrityksen taloudelliset vaikeudet, hyötynyt niistä tai vaikeuttanut niitä.

6 §

Korvausrahaston maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos sijoituspalveluyritys ei ole suorittanut sijoituspalvelujen tarjoamisen yhteydessä hallussaan tai hallinnoitavanaan olevia suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saamisiansa lain tai sopimuksen mukaisesti, sijoittajan on korvausta saadakseen ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on 21 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai muutoin tiedon 1 momentissa tarkoitetusta tilanteesta saatuaan päätettävä, onko korvausrahaston suoritettava sijoittajan saamiset. Suoritusvelvollisuuden määrittämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitetun saamisen suorittamatta jääminen on johtunut sijoituspalveluyrityksen asettamisesta konkurssiin tai siitä, että sijoituspalveluyritystä koskeva yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettu saneerausmenettely on aloitettu taikka sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyydestä, joka ei Finanssivalvonnan arvon mukaan ole tilapäistä ja josta on saatu riittävä selvitys.

Finanssivalvonnan on annettava tieto 2 momentissa tarkoitetusta päätöksestään korvausrahastolle ja sijoituspalveluyritykselle sekä, jos sijoituspalveluyrityksellä on muualla kuin Suomessa sivuliike, ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tai kolmannen maan valvontaviranomaiselle sekä sivuliikkeen sijaintivaltion korvausrahastoa vastaavalle suojajärjestelmälle.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun Finanssivalvonnan päätöksen toteuttamiseksi ja yksittäisiä sijoittajia koskevien korvauspäätösten tekemiseksi sijoituspalveluyrityksen on toimitettava korvausrahastolle ja Finanssivalvonnalle tiedot kaikista tässä laissa tarkoitetuista asiakkaistaan ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan.

7 §

Korvattavat saamiset

Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa.

Sijoittajalle maksettava korvaus on laskettava sen päivän markkina-arvon mukaan, jona Finanssivalvonta teki 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tai jona sijoituspalveluyritys asetettiin konkurssiin tai saneerausmenettely aloitettiin, riippuen siitä kumpi päivä on aikaisemmin. Korvaus on maksettava sijoittajalle, jolla on täysimääräinen oikeus sijoituspalveluyrityksen hallussa oleviin saamisiin. Jos korvattavalla saamisella on useita yhteisomistajia, kullekin yhteisomistajalle kuuluva osuus otetaan huomioon laskettaessa sijoittajalle maksettavan korvauksen enimmäismäärää.

Rikoslain (39/1889) 32 luvun 6—10 §:ssä tarkoitettulla rikoksella saatuja varoja ei korvata korvausrahastosta.

Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupa peruutetaan kokonaan, sijoituspalveluyrityksen hallussa ja hallinnoitavana olevat sijoittajien saamiset ovat korvausrahaston suojan piirissä erääntymisiinsä saakka. Sijoituspalveluyritys, jonka toimilupa on peruutettu, on edelleen yhteisvastuussa sen hallussa olevien sijoittajien saamisten suorittamisesta, kunnes sijoituspalveluun liittyvät saamiset ovat erääntyneet ja riidattomasti suoritettu.

ETA-valtiossa sijaitsevan sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön ja luottolaitoksen sivuliikkeen asiakkaana olevan sijoittajan saaminen korvataan korvausrahaston varoista enintään 1 momentissa säädettyyn määrään asti.

Tätä pykälää sovellettaessa talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia luottolaitoksia pidetään yhtenä luottolaitoksena.

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä tarkoitetut, sijoittajan tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat korvataan talletussuojarahastosta siten kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Jos tiliä voidaan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen sijoittajan kanssa sijoituspalvelusta tekemän sopimuksen nojalla käyttää ainoastaan sijoituspalveluun, tilillä olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat korvataan 1 momentissa säädetystä poiketen korvausrahastosta siten kuin tässä luvussa säädetään. Myös sijoituspalveluyrityksen nimissä 9 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tilillä olevat sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden varat korvataan siten kuin tässä luvussa säädetään.

Tilinhoitajan vastuusta sekä velvollisuudesta kartuttaa arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain mukaista kirjausrahastoa säädetään erikseen. Jos korvaus voitaisiin maksaa korvausrahastosta, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain mukaisesta selvitysrahastosta ja kirjausrahastosta, korvaus maksetaan ensisijaisesti korvausrahastosta siten kuin tässä luvussa säädetään.

9 §

Sijoittajien saamisten maksaminen

Sijoittajien saamiset maksetaan euroissa korvausrahaston varoista. Jos korvausrahaston varat eivät riitä sijoittajien saamisten maksamiseen, korvausrahasto voi ottaa sen säännöissä määrättävällä tavalla toimintaansa varten luottoa. Luotto maksetaan takaisin korvausrahastoon kuuluvilta sijoituspalveluyrityksiltä kerättävin korotetuin kannatusmaksuin. Rahaston jäsenyyden päättymisestä huolimatta entisen jäsenen on suoritettava kannatusmaksu ja hallinnointimaksu, jotka peritään ennen jäsenyyden päättymistä syntyneestä korvaustapauksesta ra-

hastolle aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi.

Korvausrahaston on maksettava sijoittajien saamiset ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua 6 §:n 2 momentissa tai 16 §:ssä tarkoitetusta Finanssivalvonnan päätöksestä. Jos sijoituspalveluyritys on ennen 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä asetettu konkurssiin tai sitä koskeva yritys-saneerausmenettely on aloitettu, määräaika lasketaan tästä päätöksestä. Korvausvelalle on maksettava korkolain (633/1982) mukaista viivästyskorkoa siitä päivästä, kun Finanssivalvonta teki tämän luvun 6 §:n 2 momentissa tai 16 §:ssä tarkoitetun päätöksen.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää korvausrahastolle lisäaikaa sijoittajien saamisten korvaamiseen enintään kolme kuukautta. Korvausrahaston on kuitenkin saamastaan lisäajasta huolimatta maksettava korvaus viivymättä, jos korvauksen maksamisen viivästyminen olisi korvauksen saajan kannalta kohtuutonta.

Jos korvausrahasto ei ole korvannut sijoittajan saamista 2 ja 3 momentissa säädettyssä ajassa, sijoittajalle on syntynyt saaminen, jota sijoittajalla on oikeus vaatia korvausrahastolta.

Jos sijoittaja tai sen edustaja on syytteessä rikoslain 32 luvun 6—10 §:ssä tarkoitetusta rahanpesurikoksesta tai -rikkomuksesta, korvausrahasto voi 2 ja 3 momentin estämättä lykätä maksujen suorittamista tuomioistuimen asiassa tekemään lainvoimaiseen päätökseen asti.

10 §

Korvausrahaston takautumisoikeus

Korvausrahastolle syntyy takautumisoikeus sijoituspalveluyritystä kohtaan korvaamastaan 7 §:n 1 momentissa tarkoitetusta saamisesta. Saamiselle maksettavasta korosta määrätään korvausrahaston säännöissä. Korvaussumma, jonka korvausrahasto on perinyt takautumisoikeutensa nojalla korvauksesta vastuussa olevalta sijoituspalveluyritykseltä, on liitettävä korvausrahaston pääomaan.

11 §

Maksuvelvollisuuden alkamisesta ilmoittaminen

Korvausrahaston on annettava kirjallisesti tieto 6 §:n 2 momentissa tarkoitettusta Finanssivalvonnan päätöksestä kaikille asianomaisen sijoituspalveluyrityksen asiakkaille. Korvausrahaston on lisäksi julkisella kuulutuksella ilmoitettava siitä, mihin toimenpiteisiin sijoittajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös sijoituspalveluyrityksen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä toimialueen virallisilla kielillä.

Korvausrahasto voi asettaa vähintään kuuden kuukauden määräajan, jonka kuluessa sijoittajien on ryhdyttävä toimenpiteisiin saamistensa turvaamiseksi. Jos määräaika ylittyy, korvausta ei makseta. Korvaus on kuitenkin maksettava sijoittajalle, joka pakottavan esteen vuoksi ei ole voinut ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

12 §

Sijoituspalveluyrityksen velvollisuus antaa tietoa

Sijoituspalveluyrityksen on annettava suomeksi ja ruotsiksi kaikille sijoittajille helposti ja selkeästi ymmärrettävässä muodossa tiedot sijoittajien saamisten korvausrahastosuojasta, suojan puuttumisesta tai rajoittumisesta sekä näitä tietoja koskevista olennaisista muutoksista. Korvausrahastoon kuuluvan luottolaitoksen on lisäksi annettava sijoittajille tieto siitä, suojaako sijoittajien varoja korvausrahasto vai talletussuojarahasto.

Sen lisäksi, mitä 11 §:ssä säädetään korvausrahaston ilmoitusvelvollisuudesta, sijoituspalveluyrityksen on pyydettyä annettava sijoittajille tieto korvausedellytyksistä ja niistä toimenpiteistä, joihin sijoittajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi.

Sijoituspalveluyrityksen, joka on perustanut sivuliikkeen ETA-valtioon tai joka käyttää sidonnaisasiamiestä, joka on sijoittautunut ETA-valtioon, on annettava tässä pykälässä tarkoite-

tut tiedot sen valtion virallisilla kielillä, jossa sivuliike sijaitsee tai sidonnaisasiamies toimii.

13 §

Korvausrahaston jäsenten yhteisvastuu

Korvausrahaston jäsenet vastaavat yhdessä korvausrahaston velvollisuuksista ja sitoumuksista.

14 §

Korvausrahaston pääoma

Korvausrahaston pääoman on oltava vähintään 12 miljoonaa euroa, josta rahana maksettavan osuuden on oltava vähintään 4,2 miljoonaa euroa. Korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettava tasaisesti. Jos korvausrahaston pääoma vähenee edellä mainitusta sijoittajien saamisten korvaamisen seurauksena, pääoma on katettava uudelleen edellä tässä pykälässä säädettyllä tavalla korvausrahaston säännöissä määrättävässä ajassa.

Korvausrahaston pääoman ja pääomasta rahana maksettavan osuuden erotus voidaan kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava, että korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettu tasaisesti. Vakuutus tai sitova luottolupaus on otettava korvausrahaston nimiin ja korvausrahastoon kuuluvien sijoituspalveluyritysten on yhteisesti katettava siitä aiheutuvat kustannukset.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Korvausrahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto on lisättävä korvausrahaston pääomaan.

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoinnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettun vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista rahastoyhtiötä. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 25 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Korvausrahaston maksuvalmiuden on oltava korvausrahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

16 §

Toimiluvan peruuttaminen ja sijoittajien saamiset

Päätäessään sijoituspalveluyrityksen toimiluvan peruuttamisesta Finanssivalvonta voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettavaksi sijoittajien korvausrahaston varoista siten kuin tässä luvussa säädetään.

17 §

Korvausrahastosta erottaminen

Jos sijoituspalveluyritys ei ole noudattanut korvausrahastoa koskevia lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka korvausrahaston sääntöjä, korvausrahaston on ilmoitettava asiasta 3 §:n mukaisesti Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen saatuaan Finanssivalvonnan on yhdessä korvausrahaston kanssa ryhdyttävä tarpeellisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin asian korjaamiseksi.

Jos 1 momentissa tarkoitetuilla toimenpiteillä ei voida varmistaa, että sijoituspalveluyritys täyttää velvoitteensa ja jos velvoitteiden noudattamatta jättämisestä on pidettävä olennaisena rikkomuksena, korvausrahasto voi antaa sijoituspalveluyritykselle kirjallisen varoituksen aikomuksestaan erottaa se korvausrahastosta. Jos sijoituspalveluyritys ei korjaa menettelyään, se voidaan erottaa korvausrahastosta aikaisintaan kahdentoista kuukauden kuluttua varoituksen antamisesta. Korvausrahaston on kuultava sijoituspalveluyritystä ennen varoituksen antamista ja ennen erottamispäätöstä. Korvausrahaston on saatava Finanssivalvonnan suostumus varoituksen antamiseen ja erottamispäätöksen tekemiseen. Korvausrahaston on julkistettava erottamispäätös 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Korvausrahastosta erotetun sijoituspalveluyrityksen hallussa ja hallinnoitavina olevat sijoittajien saamiset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka. Sijoituspalveluyritys, joka on erotettu korvausrahastosta, on edelleen yhteisvastuussa sen hallussa ja hallinnoitavana olevien sijoittajien saamisten suorittamisesta, kunnes sijoituspalveluun liittyvät saamiset ovat erääntyneet ja riidattomasti suoritettu.

18 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen lisäsuoja ja suojan täydentäminen

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike voi hakea Suomessa korvausrahaston jä-

senyyttä täydentääkseen kotivaltionsa mukaista sijoittajien saamisten suoja, jos sen kotivaltion suoja ei ole yhtä kattava kuin tämän lain mukainen korvausrahastosuoja.

Hakemuksessa on oltava riittävät tiedot ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluerytyksestä ja sen kotivaltion suojajärjestelmästä. Korvausrahaston on pyydettävä hakemuksesta Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin lausunto. Korvausrahasto voi hylätä hakemuksen, jos 1 momentissa säädetty edellytys ei täyty ja Finanssivalvonta antaa siihen suostumuksensa.

Korvausrahaston on päätöksessään määrättävä, mitä sijoittajien saamia ja mihin määrään Suomessa oleva korvausrahasto korvaa ja mikä on sijoituspalveluerytyksen maksettavaksi tuleva kannatusmaksu. Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluerytyksen kotivaltion suojan ja korvausrahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 7 §:n 1 momentissa säädetyn suojan suuruinen.

Korvausrahaston velvollisuus maksaa 3 momentissa tarkoitetut sijoittajien saamiset alkaa siitä hetkestä, jolloin korvausrahasto on saanut ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta tiedon kotivaltion suojajärjestelmän velvoittamisesta korvaamaan ulkomaisen sijoituspalveluerytyksen sijoittajien saamiset.

Korvausrahaston on ilmoitettava sivuliikkeen sijoittajille suoritusvelvollisuuden alkamisesta. Korvausrahaston on lisäksi julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin sijoittajien on ryhdyttävä oikeuksiensa turvaamiseksi. Kuulutus on myös julkistettava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

Korvausrahaston velvollisuuden toteuttamiseksi ulkomaisen ETA-sijoituspalveluerytyksen on toimitettava korvausrahastolle tiedot sijoittajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Näitä tietoja korvausrahasto ei saa antaa muille kuin viranomaisille, joilla on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

19 §

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluerytyksen sivuliikkeen erottaminen korvausrahastosta

Jos ulkomaisen ETA-sijoituspalveluerytyksen sivuliike on olennaisesti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka korvausrahaston sääntöjä, korvausrahasto voi antaa sivuliikkeelle kirjallisen varoituksen aikomuksestaan erottaa se korvausrahastosta. Jos sivuliike ei korjaa menettelyään, korvausrahasto voi erottaa sivuliikkeen aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua varoituksen antamisesta. Korvausrahaston on kuultava sivuliikettä ja Finanssivalvontaa ennen varoituksen antamista ja erottamispäätöksen tekemistä. Korvausrahaston on saatava Finanssivalvonnan ja ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen suostumus varoituksen antamiseen ja erottamispäätöksen tekemiseen.

Korvausrahastosta erotetun sivuliikkeen hallussa olevat ennen erottamispäätöstä tarjottuun sijoituspalveluun perustuvat sijoittajien saamiset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka. Korvausrahastosta erotettu sivuliike on edelleen yhteisvastuussa tässä momentissa tarkoitettujen sijoittajien saamisten suorittamisesta, kunnes saamiset ovat erääntyneet ja riidattomasti suoritettu.

Korvausrahaston on ilmoitettava erottamispäätöksestä Finanssivalvonnalle ja ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle. Korvausrahaston on ilmoitettava erottamispäätöksestä myös julkisella kuulutuksella, joka on julkistettava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

20 §

Korvausrahaston korvausvelvollisuus kolmannen maan sijoituspalveluerytyksen selvitystilassa tai konkurssissa

Selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen kolmannen maan sijoituspalveluerytyksen Suomessa olevan ja korvausrahastoon kuuluvan sivuliikkeen hallussa sijoituspalvelujen suorittamis-

ta varten olevien sijoittajien saatavien suorittamiseen voidaan käyttää korvausrahaston varoja, jos sijoituspalveluyrityksen tai sen konkurssipesän varat eivät riitä niiden maksamiseen. Maksettava korvaus voi olla sijoittajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 20 000 euroa. Saamiset voidaan suorittaa jo selvitystilan tai konkurssin aikana.

Korvausrahaston suoritusvelvollisuus alkaa siitä, kun korvausrahasto on saanut:

1) kolmannen maan valvontaviranomaiselta tiedon sijoituspalveluyrityksen asettamisesta selvitystilaan tai konkurssiin yrityksen kotivaltiossa ja siitä, että sijoituspalveluyrityksen tai sen konkurssipesän varat eivät riitä sijoittajien saatavien maksamiseen; tai

2) Finanssivalvonnalta tiedon kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen asettamisesta konkurssiin Suomessa.

Saatuaan tiedon selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta korvausrahaston on ilmoitettava siitä asianomaisen sivuliikkeen asiakkaina oleville sijoittajille. Korvausrahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin sijoittajien on ryhdyttävä oikeuksiensa turvaamiseksi. Kuulutus on myös julkistettava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua korvausrahaston velvollisuuden toteuttamiseksi sivuliikkeen on toimitettava korvausrahastolle tiedot sijoittajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saatavistaan. Näitä tietoja korvausrahasto ei saa antaa muille kuin viranomaisille, joilla on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

21 §

Kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen erottaminen korvausrahastosta

Jos kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike on olennaisesti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka korvausrahaston sääntöjä, korvausrahasto voi erottaa sivuliikkeen jäsenyydestään aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun kor-

vausrahasto on antanut sivuliikkeelle varoituksen. Korvausrahaston on kuultava sivuliikettä ja Finanssivalvontaa ennen varoituksen antamista ja erottamispäätöksen tekemistä. Korvausrahaston on saatava Finanssivalvonnan ja kolmannen maan valvontaviranomaisen suostumus varoituksen antamiseen ja erottamispäätöksen tekemiseen.

Korvausrahaston jäsenyydestä erotetun sivuliikkeen hallussa olevat ennen erottamispäätöstä tarjottuun sijoituspalveluun perustuvat sijoittajien saamiset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka. Kolmannen maan sijoituspalveluyritys, jonka sivuliike on erotettu korvausrahaston jäsenyydestä, on edelleen yhteisvastuussa edellä tässä momentissa tarkoitettujen sijoittajien saamisten suorittamisesta, kunnes saamiset ovat erääntyneet ja riidattomasti suoritettu.

Korvausrahaston on ilmoitettava erottamispäätöksestä Finanssivalvonnalle ja kolmannen maan valvontaviranomaiselle sekä julkisella kuulutuksella, joka on julkistettava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

22 §

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen kannatusmaksu

Korvausrahaston jäsenenä olevan ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen kannatusmaksun määräytymiseen sovelletaan, mitä sijoituspalveluyrityksen kannatusmaksun määräytymisestä 4 §:ssä säädetään.

23 §

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen tiedonantovelvollisuus korvausrahastosuojasta

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen on annettava suomeksi ja ruotsiksi kaikille sijoittajille helposti ja selkeästi ymmärrettävässä muodossa tiedot sivuliikkeen sijoittajien saa-

misten korvausrahasuojasta, suojan puuttumisesta tai rajoittumisesta sekä näitä tietoja koskevista olennaisista muutoksista. Lisäksi sivuliikkeen on pyydettäessä annettava sijoittajille tietoa korvauksedellytyksistä ja niistä toimenpiteistä, joihin sijoittajien on ryhdyttävä saamisensa turvaamiseksi.

24 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Sijoituspalveluyrityksellä ja ulkomaisella sijoituspalveluyrityksellä on oikeus hakea oikaisua korvausrahasuojan tämän lain nojalla tekemään päätökseen Finanssivalvonnalta 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

Muutoksenhausta oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen säädetään hallintolainkäytölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

25 §

Markkinointirajoitus

Sijoituspalveluyritys ja ulkomainen sijoituspalveluyritys ei saa antaa markkinoinnissaan sijoittajien korvausrahasuojaa koskevia totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja. Sijoituspalveluyritys ja ulkomainen sijoituspalveluyritys saa markkinoinnissaan käyttää ainoastaan omaa korvausrahasuojaansa koskevia tietoja.

Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

IV OSA

SALASSAPITO, ERINÄISET SÄÄNNÖKSET JA SEURAAMUKSET

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

Mitä 1 momentissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, koskee myös sitä, joka 11 luvussa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen asiakkaiden taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä, sen omistusyhteisöllä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointi-

ryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä sijoituspalveluyritysten yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sijoituspalveluyrityksellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Sijoituspalveluyrityksellä on sama oikeus

antaa tietoja ETA-valtiossa toimivalle pörssiin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle.

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan todellinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan luona, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisessa säädetään lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008).

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettusta riskienhallinnasta.

4 §

Vaitiolovelvollisuutta ja asiakkaiden tuntemista koskevien säännösten soveltaminen ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimihenkilön vaitiolovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä asiakkaiden tuntemisesta on voimassa, mitä 1—3 §:ssä säädetään.

Sivuliikkeellä on oikeus 1 momentin säännöksen estämättä antaa edustamansa sijoituspalveluyrityksen kotivaltion viranomaiselle tai valvonnasta vastaavalle yhteisölle sekä edustamansa sijoituspalveluyrityksen tilintarkastajalle ne

tiedot, jotka on säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmoitettaviksi.

13 luku

Sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen ulkomaille

1 §

Sivuliikkeen perustaminen toiseen ETA-valtioon

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) ilmoitus ETA-valtiosta, jonka alueelle sivuliike aiotaan perustaa;
- 2) tiedot rahoitusvälineiden markkinat-direktiivin liitteen I mukaisista tarjottavista sijoitus- ja oheispalveluista;
- 3) sivuliikkeen organisaatorakenteesta ja sidonnaisasiamiehen käyttämisestä;
- 4) sivuliikkeen osoitetiedot;
- 5) sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden nimet.

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten vastaanottamisesta ilmoitettava sivuliikkeen perustamisesta asianomaiselle ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle ja sijoituspalveluyritykselle sekä liitettävä ilmoitukseen 1 momentissa tarkoitettujen tiedot ja tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettua suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta. Finanssivalvonnan on kuitenkin päätettävä olla tekemättä tällaista ilmoitusta, jos se havaitsee, ettei sivuliikkeen perustaminen täytä sijoituspalveluyrityksen taloudellinen tilanne ja hallinto huomioon ottaen sivuliikkeen perustamiselle asetettuja edellytyksiä. Sivuliikettä ei saa perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

Sijoituspalveluyritys voi perustaa sivuliikkeen ETA-valtioon sen jälkeen, kun ulkomaisel-

ta ETA-valvontaviranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos ilmoitusta ei ole saatu, kahden kuukauden kuluttua siitä kun Finanssivalvonta teki 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tietojen muutoksista Finanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen kuin muutokset on tarkoitus toteuttaa. Finanssivalvonnan on ilmoituksen saatuaan ryhtyttävä 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sidonnaisasiamiestä, joka on sijoittautunut toiseen ETA-valtioon, sidonnaisasiamiehen sovelletaan soveltuvin osin tämän luvun sivuliikettä koskevia säännöksiä.

2 §

Hakemus sivuliikkeen perustamisesta kolmanteen maahan

Sijoituspalveluyrityksen on haettava Finanssivalvonnalta lupa, jos yritys aikoo perustaa sivuliikkeen kolmanteen maahan.

Hakemukseen on liitettävä tarpeelliset selvitykset:

- 1) päätöksestä perustaa sivuliike;
- 2) sivuliikkeen perustamiseen sivuliikkeen sijaintivaltiossa mahdollisesti vaaditusta luvasta;
- 3) sivuliikkeen johdosta;
- 4) sivuliikkeen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä;
- 5) sivuliikkeen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 6) sidonnaisasiamiehen käyttämisestä;
- 7) sivuliikkeen sijaintivaltion lainsäädännöstä;
- 8) sivuliikkeen valvonnasta sijaintivaltiossa.

Säännöksiä hakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä tarkempia säännöksiä hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Luvan myöntäminen sivuliikkeen perustamiseen kolmanteen maahan

Finanssivalvonnan on myönnettävä sijoituspalveluyritykselle lupa sivuliikkeen perustamiseen kolmanteen maahan, jos:

1) sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä; ja

2) sivuliikkeen perustaminen ei sijoituspalveluyrityksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan sijoituspalveluyrityksen toimintaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

4 §

Sivuliikkeen asiakkaiden saamisten turvaaminen

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, miten sen ulkomailla olevan sivuliikkeen asiakkaina olevien sijoittajien saamiset on turvattu.

5 §

Sivuliikkeen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Sivuliikkeen toiminnan rajoittamisesta ja kieltämisestä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 27 ja 57 §:ssä.

6 §

Palvelujen tarjoaminen ulkomaille

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo aloittaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen I mukaisten sijoitus- ja oheispalvelujen tarjoamisen ulkomaille perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluja sijoituspalveluyritys aikoo tarjota sekä missä valtiossa ja miten

niitä tarjotaan. Ilmoitus on tehtävä myös, jos nämä tiedot muuttuvat.

Jos sijoituspalveluyritys aikoo tarjota toisen ETA-valtion alueella muita 1 momentissa tarkoitettuja palveluja kuin monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä, sen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, missä ETA-valtiossa ja miten se aikoo tarjota palveluja ja aikooko se käyttää sidonnaisasiamiehiä kyseisessä valtiossa. Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava edellä tarkoitettut tiedot ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä liitettävä mukaan oma ilmoituksensa siitä, onko sijoituspalveluyrityksellä toimilupansa nojalla oikeus tarjota näitä palveluja Suomessa. Sijoituspalveluyritys voi tämän jälkeen ryhtyä tarjoamaan ilmoittamiaan palveluja kyseisessä ETA-valtiossa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos sijoituspalveluyritys aikoo muuttaa toisessa ETA-valtiossa tarjoamiensa palvelujen valikoimaa. Finanssivalvonnan on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle kohtuullisessa ajassa sidonnaisasiamiehet, joita sijoituspalveluyritys aikoo käyttää palvelujen tarjoamiseen kyseisessä valtiossa.

Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo tarjota toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa monenkeskisessä kaupankäynnissä, on ilmoitettava tästä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarkemmat tiedot siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota. Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava saamansa tiedot ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä ilmoitettava, mille kyseiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle tai muulle henkilölle sijoituspalveluyritys on myöntänyt kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava 2 ja 3 momentissa tarkoitettun tiedon muutoksesta Fi-

nanssivalvonnalle viimeistään kuukautta ennen kuin muutos on tarkoitus toteuttaa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava näistä muutoksista ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

7 §

Kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos sijoituspalveluyritys aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, sijoituspalveluyrityksen on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitetusta selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun sijoituspalveluyritys on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos sijoituspalveluyritys aikoo jatkaa sijoituspalvelujen tarjoamista Suomessa kotipaikan siirron jälkeen, siihen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että sijoituspalveluyritys ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa, Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

8 §

Sulautuminen ja jakautuminen toiseen ETA-valtioon

Jos sijoituspalveluyritys osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai rajat ylittävään jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 4 momentissa

tarkoitettua todistusta taikka jakautumista koskevaa mainitun lain 17 luvun 25 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen luvan myöntämistä, että sijoituspalveluyritys ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

Jos toiseen valtioon rekisteröitävä vastaanotettava yhtiö aikoo sulautumisen jälkeen jatkaa sijoituspalvelun tarjontaa Suomessa, yhtiöön sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa.

9 §

Korvausrahaselvitys

Jos sijoituspalveluyrityksen kotipaikka siirretään toiseen ETA-valtioon taikka sulautumisessa tai jakautumisessa vastaanotettava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen ETA-valtioon, sijoituspalveluyrityksen on laadittava sijoittajien korvausjärjestelmästä selvitys, jossa selostetaan sijoittajien korvausjärjestelmää koskevat järjestelyt ennen toimenpidettä ja toimenpiteen jälkeen sekä esitetään mahdolliset erot suojan kattavuudessa. Sijoituspalveluyrityksen on pyydettävä korvausrahaselvityksestä Finanssivalvonnan lausunto. Lausuntopyyntöön on liitettävä Finanssivalvonnan määräämät lisäselvitykset.

Jos 11 luvun 5 §:ssä tarkoitettu suojan piiriin kuuluva sijoittaja kokonaan tai osittain jää 1 momentissa tarkoitettua kotipaikan siirron tai sulautumisen jälkeen sijoittajien korvausjärjestelmän antaman suojan ulkopuolelle, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava siitä sijoittajalle viimeistään kolmea kuukautta ennen rekisteriviranomaisen velkojille asettamaa osakeyhtiölain

16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määrääpäivää. Ilmoitukseen on liitettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu selvitys ja jäljennös Finanssivalvonnan lausunnosta. Ilmoituksessa on mainittava tämän pykälän 3 momentin mukaisesta sijoittajan irtisanomisoikeudesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettulla sijoittajalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sijoituspalveluyrityksen kanssa tekemänsä sijoituspalvelua koskeva sopimus.

Sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuudesta 1 momentissa tarkoitettun toimenpiteen yhteydessä on muutoin voimassa, mitä 11 luvun 12 ja 23 §:ssä säädetään.

10 §

Ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle yleisistä vaikeuksista, joita sijoituspalveluyritykset ovat kohdanneet kolmansissa maissa sijoittautumisen tai palvelujen tarjoamisen yhteydessä.

14 luku

Ulkomaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevat erityissäännökset

1 §

Kaupparekisterimerkinnät

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeenstä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin siten kuin siitä kaupparekisterilaissa (129/1979) säädetään.

2 §

Tiedoksiannot

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi ulkomaiselle sijoituspalveluyritykselle,

kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa edustaa sijoituspalveluyritystä.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen edustajista ole merkitty kaupparekisteriin, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen sijaintipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momentissa säädetään.

3 §

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja sen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta korvata sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle aiheutunut vahinko on voimassa, mitä 16 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Mitä tässä momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike on ulkoistanut 7 luvun 4 §:ssä tarkoitettun toiminnon.

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimeksaan tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat tämän lain 7 luvun 17—19 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle sijoituspalveluyritykselle seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 6 luvun 1 §:n säännökset vähimmäispääomasta ja 2 §:n säännökset talouden vaukudesta;

2) 7 luvun 8 §:n säännökset riskien hallinnasta, sisäisestä valvonnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä, 10 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja 11 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

3) 9 luvun 1 §:n säännökset asiakasvarojen säilyttämisestä, 2 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ulkopuolisen säilyttäjän hallussa, 3 §:n säännökset asiakkaan rahavarojen sijoittamisesta ja 4 §:n säännökset asiakkaan rahoitusvälineiden panttaamisesta ja luovuttamisesta;

4) 10 luvun 2 §:n 4 momentin säännökset kiellosta antaa sijoituspalvelun ja oheispalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa, 6 §:n 2 momentin säännökset toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteiden laatimisesta, 9 §:n säännökset liiketoimista ja palveluista säilytettävistä tiedoista ja 10 §:n säännökset puhelujen tallentamisesta;

5) 12 luvun 3 §:n 2 momentin säännökset riskienhallintajärjestelmistä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten ja päätösten säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahoisto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten taikka korvausrahoiston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja

siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 10 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1 §:n 1—6 momentin, 2—5 §:n, 6 §:n 1, 3 tai 4 momentin tai 7—12 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle sijoituspalveluyritys on ulkoistanut 7 luvun 4 §:ssä tarkoitetun toiminnon. Sijoituspalveluyrityksen vastuusta sidonnaisasiamiehen toiminnasta säädetään 7 luvun 7 §:n 1 momentissa. Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 51 §:ssä.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa.

2 §

Sijoituspalvelurikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta tarjoaa sijoituspalvelua 2 luvun 1 tai 2 §:n vastaisesti tai Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun toimiluvan peruuttamista tai 27 §:ssä tarkoitetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti taikka käyttää tämän lain 2 luvun 4 §:n vastaisesti toiminimessään tai muutoin toimintaansa osoittamaan sanaa pankkiiri tai pankkiiriliike, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa ran-

gaistusta, *sijoituspalvelurikoksesta* sakkoon tai enintään yhdeksi vuodeksi vankeuteen.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 12 luvun 1 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

4 §

Sijoituspalveluyrityksen omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan rikko 7 luvun 3 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen omien osakkeiden hankinnan rahoittamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tekemättä 7 luvun 12 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii tai luovuttaa osakkeita tekemättä 7 luvun 14 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

6 §

Sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen vastoin 8 luvun 1 §:n ja luottolaitostuominnasta annetun lain 146—157 §:n säännöksiä, tämän lain 8 luvun 3 §:n nojalla annettua valtiovarainministeriön asetusta tai 8 luvun 4 §:n nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 9 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena tai 10 §:ssä tarkoitettuna tuottamuksellisenä kirjanpitorikoksena eikä teosta ole muuallakaan laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

17 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan sijoituspalveluyrityksistä annettu laki (922/2007) ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annettu laki (580/1996), jäljempänä *kumottavat lait*.

Kumottavien lakien nojalla annetut valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetukset sekä Finanssivalvonnan määräykset jäävät edelleen voimaan.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai muutoin tarkoitetaan kumottavan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta tämän lain säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Sijoituspalveluyrityksellä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä, jolla tämän lain voi-

maan tullessa on voimassa kumottavien lakien nojalla annettu toimilupa, säilyy sanotun toimiluvan mukainen oikeus tarjota sijoituspalvelua ja oheispalvelua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun sijoituspalveluyrityksen on saatettava asiakkaiden luokittelu vastaamaan 1 luvun 18 §:ssä säädettyjä vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Mitä tässä momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, koskee vastaavasti muuta sijoituspalvelun tarjoajaa.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla sijoituspalveluyrityksellä on tämän lain voimaan tullessa oikeus toimiluvan mukaan tarjota asiakkaille oheispalveluna rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalveluja, sanotun oikeuden katsotaan sisältyvän yrityksen toimilupaan 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettuna sijoituspalveluna. Finanssivalvonnan on tehtävä tästä oikeudesta viran puolesta merkintä 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalvelurekisteriin kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Finanssivalvonnan on varattava sijoituspalveluyritykselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen merkinnän tekemistä.

Rahoitusvälineiden säilyttämistä tarjoavan 3 momentissa tarkoitettun sijoituspalveluyrityksen on saatettava osakepääomansa määrä vastaamaan 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tämän lain 7 luvun 17 §:ssä tarkoitettun sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen on saatettava 18 §:n mukainen sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Sijoituspalveluyrityksen ja muun sijoituspalvelun tarjoajan on saatettava 7 luvun 19 §:ssä tarkoitettu sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteri vastaamaan lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Sijoituspalveluyrityksen ja muun sijoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonalle 10 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettun toimielimen nimi ja yhteystiedot kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä lain vaatimusten mukaisesti.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaupankäynnin järjestämiseen rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamiseen.

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 3 luvussa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

3) *johdannaisopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 10 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;

4) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka harjoittaa pörssitoimintaa;

5) *pörssitoiminnalla* säännellyn markkinan ylläpitämistä Suomessa;

6) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä kaupankäyntimenettelyä, jossa säännellyn markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

7) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 6 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntimenettelyä, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

8) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoinnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä, joka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

9) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaisissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua sekä sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua;

10) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella markkinalla;

11) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sellaista sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti ja järjestelmällisesti toteuttaa asiakkaiden toimeksiantoja säänneltyyn markkinan ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella tulemalla kaupassa itse asiakkaan vastapuoleksi siten kuin 4 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään;

12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

14) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista.

3 §

Pörssiin sovellettava muu lainsäädäntö

Pörssiin sovelletaan osakeyhtiölain (624/2006) säännöksiä, jollei tästä laista tai muusta pörssiä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivillä* rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/39/EY;

2) *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1287/2006;

3) *eurooppayhtiöasetuksella* eurooppayhtiön (SE) säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2157/2001;

4) *pörssilistadirektiivillä* arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY.

II OSA

**RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINA-
PAIKAT**

2 luku

Pörssitoiminta

Pörssin toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

1 §

Pörssitoiminnan luvanvaraisuus ja pörssin pääkonttori

Pörssitoimintaa ei saa harjoittaa ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Pörssin pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

2 §

Toiminimi

Muu kuin pörssitoimintaan toimiluvan saanut yhteisö ei saa toiminimessään tai muutoin toimintaansa kuvaamaan käyttää sanaa tai yhdysosaa arvopaperipörssi taikka johdannaispörssi.

3 §

Toimilupahakemus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta toimiluvan pörssitoiminnan harjoittamiseen suomalaiselle osakeyhtiölle. Toimilupaa voidaan hakea myös perustettavan yhtiön lukuun.

Toimilupahakemukseen on liitettävä pörssitoimintaa ja mahdollista 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muuta toimintaa koskeva suunnitelma sekä 24 §:ssä tarkoitettu hakemus pörssin sääntöjen vahvistamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;

4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;

5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;

6) valvontatehtävän hoitamisesta.

Jos toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset hakijasta.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä hakijan on toimitettava ministeriölle toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

4 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Valtiovarainministeriön on myönnettävä toimilupa, jos se voi saadun selvityksen perusteella varmistua, että:

1) hakija ja sen suunnittelema toiminta täyttävät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä pörssitoiminnan harjoittamiselle säädetyt ja määrätyt vaatimukset;

2) pörssin omistajat täyttävät 5 §:ssä säädetyt vaatimukset;

3) pörssin omistus ei vaaranna pörssin varoisten ja terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaista liiketoimintaa.

5 §

Pörssin merkittävien omistajien luotettavuus

Henkilön, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia pörssin osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Henkilöä ei pidetä luotettavana, jos:

1) hänet on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä; taikka

2) hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan pörssiä.

Jos edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa pörssin omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä pörssissä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perusteltuna.

6 §

Toimilupapäätös ja pörssitoiminnan aloittaminen

Toimilupaa koskeva hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valituksen tekemisestä sillä perusteella, että päätöstä ei ole annettu säädettyssä määräajassa, säädetään 9 luvun 1 §:ssä.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

Valtiovarainministeriöllä on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan pörssin liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Pörssi voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja 23 §:ssä tarkoitettut säännöt on vahvistettu. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yhtiölle, toiminta voidaan aloittaa, kun pörssi on rekisteröity.

7 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa pörssitoiminnan harjoittamiseen on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Valtiovarainministeri-

ön on pyydettävä lupahakemuksesta kyseisen valtion arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

8 §

Toimiluvan rekisteröinti

Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin.

Perustettavalle pörssille ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

9 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Pörssillä pitää olla pörssitoiminnan laajuuteen ja laatuun nähden riittävät taloudelliset toimintaedellytykset.

Pörssin täysin maksetun osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.

10 §

Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia pörssin osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa hankinnan johdosta:

1) olisi vähintään kymmenen prosenttia pörssin osakepääomasta;

2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuotamasta äänivallasta; tai

3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muutoin merkittävää vaikutusvaltaa pörssin hallinnossa.

Jos omistusosuutta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin pörssin osakepääomasta

tai sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, myös tästä hankinnasta on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Vastaava ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus vähenisi alle tässä tai 1 momentissa säädetyn rajan.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja näiden osuus pörssin osakepääomasta ja sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, jos ne ovat pörssin tiedossa. Pörssin on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset. Ilmoituksessa on annettava riittävät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä muut Finanssivalvonnan määräämät tiedot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista pörssissä;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä hankittavan omistusosuuden ilmoittamisesta, koskee myös sellaista yhteisöä, jolla on arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta pörssissä (*pörssin omistusyhteisö*).

11 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 10 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu päätös kolmen kuukauden kuluessa

10 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Ennen 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 10 §:ssä tarkoitetut osakkeet vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

12 §

Pörssin sidonnaisuus

Pörssin ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää pörssin tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

13 §

Toimiluvan peruuttaminen

Valtiovarainministeriö voi peruuttaa kokonaan tai osittain pörssin toimiluvan, jos:

1) pörssin toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, toimiluvan ehtoja tai pörssin sääntöjä;

2) pörssi ei ole toiminut kuuteen kuukauteen;

3) toimiluvan myöntämiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) pörssin toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä; tai

5) pörssin toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti väärä tai puutteellisia tietoja pörssin toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydetä-

vä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu. Ennen kuin valtiovarainministeriö peruuttaa pörssin toimiluvan 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettulla perusteella, sen on ennen päätöksen tekemistä asetettava pörssille kohtuullinen määräaika toiminnassa havaittujen puutteellisuuksien korjaamiseksi, jollei toimiluvan peruuttaminen välittömästi ole välttämätöntä asian kiireellisyyden tai arvopaperimarkkinoiden vakauden ja luotettavan toiminnan turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriö voi pörssin hakemuksesta peruuttaa pörssin toimiluvan, jos pörssi on päättänyt lopettaa pörssitoiminnan. Ennen päätöksen tekemistä valtiovarainministeriön on pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Jos valtiovarainministeriö peruuttaa 1 tai 3 momentin nojalla pörssin toimiluvan, ministeriö voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminta lopetetaan. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta rekisteriviranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

14 §

Pörssitoiminnan keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrätä pörssitoiminnan keskeytettäväksi määräajaksi, jos pörssin toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vakavasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava pörssiä sekä pyydettävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

15 §

Pörssin johtaminen

Pörssin hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa pörssiä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen pörssitoiminnan tuntemus kuin pörssin toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton pörssin hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Pörssin on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja henkilöitä koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

16 §

Pörssille sallittu muu toiminta

Pörssi saa pörssitoiminnan harjoittamisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, tarjota rahoitusvälineiden vaihdan-

taan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja, arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

Pörssi saa toimia selvitysosapuolena ja harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa sekä toimia tilinhoitajana sen mukaan kuin siitä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/).

Pörssi ei saa harjoittaa muuta kuin 1 ja 2 momentissa mainittua toimintaa.

17 §

Pörssin toiminnan järjestäminen

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssi-toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi ja niiden ehkäisemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssille 18 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin hallintoelimen jäsenen tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

18 §

Pörssin valvontatehtävä

Pörssin on järjestettävä riittävä ja luotettava valvonta varmistamaan tämän lain ja arvopaperimarkkinalain sekä niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen sekä pörssin sääntöjen noudattaminen pörssitoiminnassa.

Pörssin on saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka ilmeisesti on vastoin 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä, jollei menettelyä viipymättä oikaista tai asiointi muutoin korjaannu. Jos säännöksiä, määräyksiä tai sääntöjä on rikottu olennaisesti tai toistuvasti, on ilmoitus kuitenkin tehtävä aina.

19 §

Pörssin toiminnan ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan tässä luvussa pörssin toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa pörssille toiminnon tai palvelun, jonka pörssi olisi muutoin itse suorittanut.

Pörssi voi ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon kuin pörssitoiminnan harjoittamisen, jos ulkoistaminen ei haittaa pörssin riskien hallintaa, sisäistä valvontaa, liiketoiminnan tai toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista eikä Finanssivalvonnan harjoittamaa valvontaa. Ulkoistamisesta huolimatta pörssi vastaa tästä laista, arvopaperimarkkinalaista ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisestä. Pörssin on toimittava huolellisesti, kun se ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän toiminnon.

Toiminto on pörssin toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti pörssin toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai pörssin toimiluvan ehto-

jen noudattamista taikka pörssin taloudellista asemaa tai pörssitoiminnan jatkuvuutta.

Pörssin toiminnan kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Pörssin on hankittava ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti pörssin viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja luovutettava tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

20 §

Ulkoistamisesta ilmoittaminen

Pörssin, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Pörssin ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

21 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Pörssin on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään pörssissä vaikuttavassa asemassa olevan henkilön ryhtyminen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita taikka jos kyseisellä henkilöllä on arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettua sisäpiirintietoa taikka liikkeenlaskijoita tai kaupankäyntiosapuolia tai niiden liiketoimia koskevaa luottamuksellista tietoa. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä turvaamaan.

Pörssin on säilytettävä tiedot henkilökohtaisista liiketoimista. Pörssin on vuosittain toimittava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten pörssi on valvonut henkilökohtaisia liiketoimia koskevien säännösten, määräysten ja pörssin sisäisten ohjeiden noudattamista, ja siitä, mihin toimenpiteisiin pörssi on ryhtynyt, jos sanottuja säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita ei ole noudatettu.

Vaikuttavassa asemassa olevaa henkilöä ja henkilökohtaisia liiketoimia koskee, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksessä vaikuttavassa asemassa olevista henkilöistä ja heidän henkilökohtaisista liiketoimistaan.

22 §

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista

Pörssin tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain (459/2007) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Pörssin on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös:

- 1) tilinpäätösasiakirjoistaan;
- 2) tilintarkastuskertomuksestaan;
- 3) yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Mitä 2 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Pörssin säännöt

23 §

Pörssin sääntöjen vähimmäisisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla pörssitoimintaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeenlaskijoille ja niiden hallinnolle tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

5) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

6) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;

7) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaisopimus, sen ehdot.

24 §

Pörssin sääntöjen vahvistaminen

Pörssin säännöt ja niiden muutokset vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jos saadun selvityksen perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että ne turvaavat luotettavan ja tasapuolisen kaupankäynnin.

Hakemus on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Päätös on kuitenkin aina tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valtiovarainministeriön on ennen sääntöjen vahvistamista pyydettävä Finanssivalvonnan lausunto. Jos päätös koskee sähköön, maakaasuun tai päästöoikeuksiin perustuvaa johdannaisopimusta, lausunto on pyydettyä myös Energiamarckkinavirastolta.

Valtiovarainministeriö voi kaupankäynnin luotettavuuden ja tasapuolisuuden turvaamiseksi määrätä vahvistamisensa säännöissä olevien määräysten sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi. Valtiovarainministeriön on ennen määräyksen antamista kuultava pörssiä ja pyydettyä asiassa Finanssivalvonnan lausunto.

Mitä 1 momentissa säädetään sääntöjen muutosten vahvistamisesta, ei sovelleta, jos muutokset ovat merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä. Pörssin on kuitenkin toimitettava sääntöjen muutokset valtiovarainministeriölle ja Finanssi-

valvonnalle tiedoksi ennen niiden voimaantuloa. Jos syntyy erimielisyyttä siitä, ovatko pörssin sääntöjen muutokset merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä, ratkaisee asian valtiovarainministeriö.

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi ja poistaminen kaupankäynnistä

25 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Pörssi saa ottaa liikkeeseenlaskijan hakemuksesta säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin, johon todennäköisesti kohdistuu riittävästi kysyntää ja tarjontaa ja jonka hinnanmuodostuksen voidaan siten arvioida olevan luotettavaa.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin myös ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, jos 1 momentin mukaiset vaatimukset täyttyvät ja jos sama arvopaperi on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi muulla säännellyllä markkinalla. Tällaiselle liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa tiedonantovelvollisuuksia pörssin säännöissä. Pörssin on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta ennen kaupankäynnin aloittamista.

Pörssi saa ottaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi johdannaisopimuksen, jos sen hinnanmuodostus on luotettavaa, ja johdannaisopimus voidaan selvittää luotettavalla tavalla.

Muista edellytyksistä, joilla pörssi voi ottaa rahoitusvälineen säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi, säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa. Säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi haettavista arvopapereista julkistettavista esitteistä säädetään arvopaperimarkkinalain 3 ja 4 luvussa.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle rahoitusvälineen ottamisesta säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi ennen kaupankäynnin aloittamista. Jos kaupankäynnin koh-

teeksi otetaan osake, joka ei ole kaupankäynnin kohteena muulla säännellyllä markkinalla, pörssi on samalla ilmoitettava Finanssivalvonnalle rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 33 artiklan 3 kohdassa edellytetyt arviot kyseisestä osakkeesta.

Finanssivalvonta voi määrätä, että rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälineettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

26 §

Kaupankäynnin lopettaminen

Pörssi voi päättää lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, jos rahoitusväline tai arvopaperin liikkeeseenlaskija ei enää täytä pörssin sääntöjen vaatimuksia eikä kaupankäynnin lopettaminen rahoitusvälineellä aiheuta merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Pörssi voi lopettaa kaupankäynnin arvopaperilla myös arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, jos kaupankäynnin lopettamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Pörssin on julkistettava välittömästi päätös kaupankäynnin lopettamisesta rahoitusvälineellä. Lisäksi pörssi on ilmoitettava kaupankäynnin lopettamisesta Finanssivalvonnalle, jonka on ilmoitettava siitä edelleen ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille.

Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saat-

taa pörssin 1 momentissa tarkoitettu päätös ja sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä samoin kuin sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa 2 momentissa tarkoitettu pörssin päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös lopettaa kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää kaupankäynti rahoitusvälineellä säädetään 32 §:ssä.

Pörssilista

27 §

Pörssilistan pitäminen

Pörssi voi pitää pörssilistadirektiivissä tarkoitettua pörssilistaa säännellylle markkinalle kaupankäynnin kohteeksi ottamistaan arvopapereista.

28 §

Arvopaperin ottaminen pörssilistalle

Pörssi saa liikkeeseenlaskijan hakemuksesta ottaa pörssilistalle arvopaperin, joka täyttää tämän luvun 25 §:n 1 ja 4 momentin ja tämän pykälän vaatimukset. Pörssilistadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarpeellisista vaatimuksista, joilla pörssi saa ottaa arvopaperin pörssilistalle, sekä niistä myönnettävistä poikkeuksista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Osakkeeseen osakeyhtiölain mukaan oikeutettava arvopaperi voidaan ottaa pörssilistalle vain, jos kaupankäynnin kohteeksi pörssin ylläpitämälle säännellylle markkinalle on otettu tai samanaikaisesti otetaan samanlainen osake kuin se, johon arvopaperi oikeuttaa.

Osakkeen liikkeeseenlaskijan on haettava pörssilistalla olevien osakkeiden kanssa samanlajisten osakkeiden ottamista pörssilistalle vuoden kuluessa niiden liikkeeseenlaskusta, jollei liikkeeseenlaskija ole suostunut siihen, että pörssi ottaa ne pörssilistalle ilman eri hakemusta.

Liikkeeseenlaskijan on haettava samaan liikkeeseenlaskuun kuuluvat arvopaperimarkkinainlain 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut arvopaperit samanaikaisesti pörssilistalle.

Pörssi voi sijoittajien suojaamiseksi hylätä hakemuksen arvopaperin ottamisesta pörssilistalle.

Pörssin on ratkaistava hakemus arvopaperin ottamisesta pörssilistalle kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos pörssi pyytää tänä aikana hakijalta hakemuksesta lisäselvitystä, sanottu määräaika lasketaan siitä päivästä, jona pörssi vastaanottaa lisäselvityksen. Jos pörssi ei tee ratkaisua määräajassa, hakemus katsotaan hylätyksi.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin 5 ja 6 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä tai 6 momentissa tarkoitettun määräajan päättymisestä.

29 §

Arvopaperin poistaminen pörssilistalta

Arvopaperin poistamiseen pörssilistalta sovelletaan, mitä 26 §:ssä säädetään kaupankäynnin lopettamisesta.

Arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus saattaa pörssin listalta poistamispäätös ja pörssin liikkeeseenlaskijan hakemuksen johdosta tekemä päätös olla poistamatta arvopaperia pörssilistalta Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä ja sijoittajalla, joka omistaa tarkoitettuja arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa pörssin listalta poistamispäätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on

ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi.

Kaupankäynnin järjestäminen

30 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

Pörssin on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet suomalaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muussa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saaneelle sijoituspalvelun tarjoajalle, joka täyttää laissa ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

Pörssi saa myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet myös muulle kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle, jos hakija täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

Sen lisäksi, mitä 23 §:ssä tarkoitetuissa pörssin säännöissä määrätään kaupankäyntiosapuolen oikeuksien peruuttamisesta, pörssin on peruutettava määräajaksi tai toistaiseksi kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos Finanssivalvonta sitä päätöksellään painavasta syystä vaatii. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä ja kaupankäyntiosapuolta, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Pörssin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kaupankäyntiosapuolen oikeuksien myöntämisestä ja peruuttamisesta.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, jonka kaupankäyntiosapuolen oikeudet on

peruutettu, on oikeus saattaa pörssin tämän luvun 23 §:n 4 kohdassa tarkoitettu päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhaakuviranomainen toisin päätä.

31 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen

Pörssin on keskeytettävä kaupankäynti rahoitusvälineellä, jos se on tarpeen pörssitoiminnasta annettujen säännösten ja määräysten, pörssin sääntöjen tai hyvän tavan vastaisen menettelyn vuoksi.

Pörssin on keskeytettävä sähköön tai maakaasuun perustuvan johdannaissopimuksen kaupankäynti myös, jos kaupankäynti vaarantaa sähkö- tai maakaasuhuoltoa tai on vahingoksi sähkö- tai maakaasumarkkinoille tai jos sähkö- tai maakaasujärjestelmän toiminta on muusta pörssin säännöissä mainitusta painavasta syystä häiriintynyt.

Pörssin on välittömästi julkistettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kaupankäynnin keskeytyspäätös ja ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Jos kyse on 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä, päätöksestä on ilmoitettava myös Energiamarkkinavirastolle.

Pörssi voi pyytää Finanssivalvontaa vahvistamaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Finanssivalvonnan on tällaisen pyynnön saatuaan ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, vahvistaako se pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen. Jos Finanssivalvonta päättää olla vahvistamatta pörssin tekemää päätöstä, pörssin on ilman aiheetonta viivytystä jatkettava kaupankäyntiä rahoitusvälineellä.

Kun pörssi päättää jatkaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, pörssin on julkistettava päätös välittömästi ja ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Jos päätös koskee 2 momentissa tarkoitettua

johdannaissopimusta, päätöksestä on ilmoitettava myös Energiamarkkinavirastolle. Jos päätös koskee rahoitusvälinettä, jonka osalta Finanssivalvonta on 4 momentin mukaisesti vahvistanut pörssin keskeytyspäätöksen, pörssin on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle ennen kaupankäynnin jatkamista.

Finanssivalvonta voi määrätä pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy. Finanssivalvonnan on ennen määräyksen antamista kuultava pörssiä, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu. Finanssivalvonnan on julkistettava päätöksensä.

Finanssivalvonnan on toimitettava tiedoksi muille ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle 4 ja 6 momentissa tarkoitettu päätös ja pörssin 1 tai 2 momentin nojalla tekemä päätös.

Jos ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaava toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle keskeyttäneensä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäynnin ja sama rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena pörssin ylläpitämällä säännellyllä markkinalla, Finanssivalvonnan on kiellettävä pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä sillä keskeytyksen ajan. Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai 6 momentin mukaisesti määrännyt pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä, kaupankäynti rahoitusvälineellä on keskeytettävä myös muun pörssin ylläpitämällä säännellyllä markkinalla.

Pörssissä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla, sijoittajien etujen valvomiseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä sekä sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa pörssin edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä, jos kaupankäynti on ollut keskeytyneenä vähintään kaksi vuorokautta päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava pörssille asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Pörssin päätös keskeyttää kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

32 §

Kaupankäynnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos kaupankäynnissä, rahoitusvälineettä koskevassa tiedonantovelvollisuudessa tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka pörssin sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava pörssiä, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Finanssivalvonnan on julkistettava ja toimitettava tiedoksi muille ETA-valtioiden Finanssivalvontaa vastaaville toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle päätöksensä kieltää kaupankäynti rahoitusvälineellä.

Mitä 31 §:n 8 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen Finanssivalvonnalle ilmoittamaan rahoitusvälineen kaupankäyntiä koskevaan kieltoon.

33 §

Kauppojen selvitys

Pörssin on järjestettävä asianmukaisesti säännellyllä markkinalla tehtyjen kauppojen selvitys.

Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaista selvitysyhteisöä, pörssin, mainitussa laissa tarkoitettun selvitysyhteisön ja ulkomaisen selvitysyhteisön on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Pörssin on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevissa järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle.

34 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö

Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää myös muuta selvitysyhteisöä kuin pörssin käyttämää suomalaista tai ulkomaista selvitysyhteisöä säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen selvitysyhteisöjen yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Jos kaupankäyntiosapuoli aikoo käyttää 1 momentin mukaista oikeutta, siitä on ilmoitettava etukäteen asianomaiselle pörssille, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa tulee esittää selvitys yhteistoimintajärjestelyistä, joilla turvataan kaupankäynnin luotettavuus ja rahoitusmarkkinoiden vakaus.

Finanssivalvonta voi kieltää kaupankäyntiosapuolta käyttämästä 1 momentissa tarkoitettua muuta selvitysyhteisöä, jos yhteisön käyttäminen todennäköisesti vaarantaa kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Erinäisiä säännöksiä

35 §

*Pörssin kotipaikan siirto Euroopan talous-
alueella*

Jos pörssi aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, pörssin on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun pörssi on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Todistuksen saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

36 §

Pörssin osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos pörssi osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:ssä taikka osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai osakeyhtiölain jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että pörssi ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Fi-

nanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

37 §

Pörssin toiminta toisessa ETA-valtiossa

Pörssin, joka aikoo tarjota toiseen ETA-valtioon sijoittautuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on ilmoitettava tästä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi tarkemmat tiedot siitä, missä ja miten mahdollisuutta käydä kauppaa aiotaan tarjota.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava saamansa tiedot sen ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, johon sijoittautuneille sijoituspalvelun tarjoajille tai muille henkilöille pörssi aikoo tarjota suora mahdollisuutta käydä kauppaa.

Finanssivalvonnan on ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ilmoitettava tälle viranomaiselle, mille siihen valtioon sijoittautuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle pörssi on myöntänyt kaupankäyntiosapuolen oikeudet.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös pörssin ylläpitämään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään.

38 §

Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Valtiovarainministeriön on ylläpidettävä rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti luettelo säännellyistä markkinoista, joille on tämän lain mukaisesti vahvistettu säännöt. Valtiovarainministeriön on annettava luettelo tiedoksi muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jos sääntöjä vahvistettaessa on voitu varmistua siitä, että kaupankäynti säännellyllä markkinalla täyttää tiedoksiannolle asetetut vaatimukset. Samalla ta-

valla on ilmoitettava luetteloon tehdyistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on vähintään kerran vuodessa toimitettava rahoitusvälineiden markkinat-direktiivin mukaisesti säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita koskevat laskelmat ja tiedot Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

39 §

Markkinointi

Säänneltyä markkinaa ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

40 §

Kaupankäyntikalenteri

Finanssivalvonnan on julkaistava internet-sivuillaan kalenteri pörssin ylläpitämän säännellyn markkinan kaupankäyntipäivistä.

Sisäpiiri-ilmoitus

41 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 43 §:ssä tarkoitettuun pörssin sisäpiirirekisteriin siten kuin 42 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Pörssin sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) pörssin hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimi-

tusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) pörssin palveluksessa olevaa muuta henkilöä, joka asemansa tai tehtäviensä johdosta saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

42 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Pörssin sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 41 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaanvaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaanvaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaanvaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava pörssille:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy sään-

nöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden tai rahoitusvälineiden on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, pörssi voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

43 §

Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssin on pidettävä 42 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 42 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja rahoitusvälineiden sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 42 §:n 6 momentin mukaisesti, pörssin sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Pörssin sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Pörssin on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sisäpiirirekisterin ylläpidon järjestämisestä, pörssin sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden valvonnasta ja siitä, mihin toimenpiteisiin pörssi on ryhtynyt, jos sisäpiiri-ilmoitusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai pörssin sisäisiä ohjeita ei ole noudatettu.

44 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 17 §:ssä tarkoitettua pörssin toiminnan luotettavasta järjestämisestä ja eturistiriitojen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä noudatettavissa toimintaperiaatteissa huomioon otettavista seikoista;

2) 21 §:n 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista ja 2 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle;

3) 25 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä;

4) 42 §:ssä tarkoitettujen sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekoavasta;

5) 43 §:ssä tarkoitettujen pörssin sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;

6) 43 §:n 4 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset:

1) 19 §:n mukaisista pörssin toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä ja 20 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä;

2) edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi myöntää 30 §:n 3 momentissa tarkoitettulle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle kaupankäyntiosapuolen oikeudet siten, että Finanssivalvonnalle turvataan riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista ja niiden liiketoimista.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa sekä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen määräysten on soveltuvin osin vastattava myös sijoituspalvelulain 7 luvun 23 §:n 1 momentin 1—4 kohdan nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä. Edellä 1 momentin 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettujen määräysten on soveltuvin osin vastattava sijoituspalvelulain 7 luvun 23 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 2 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä.

3 luku

Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa

1 §

Toisen ETA-valtion pörssi

Ennen kuin toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä voi tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden käydä kauppaa säännellyllä markkinalla, on sille toimiluvan myöntäneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tehtävä asiasta ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään.

2 §

Kolmannen maan pörssi

Kolmannessa maassa toimiluvan saanut pörssiä vastaava markkinoiden ylläpitäjä, jäljempänä *kolmannen maan pörssi*, saa valtiovarainministeriön luvalla tarjota Suomeen sijoittuneelle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle suoran mahdollisuuden osallistua säänneltyä markkinaa vastaavaan kaupankäyntiin.

3 §

Kolmannen maan pörssin lupahakemus

Edellä 2 §:ssä tarkoitettua lupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma ja riittävät selvitykset kolmannen maan pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) kotivaltion lainsäädännöstä ja arvopaperimarkkinoiden valvonnasta.

4 §

Luvan myöntäminen kolmannen maan pörssille

Valtiovarainministeriö voi myöntää 2 §:ssä tarkoitettua luvan kolmannen maan pörssille, jos:

1) kolmannen maan pörssiin sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

2) kolmannen maan pörssin taloudelliset toimintaedellytykset, sisäinen valvonta ja riskien hallinta, mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittely sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;

3) kolmannen maan pörssiä valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

4) toiminnan harjoittamisesta ei aiheudu Suomessa vaaraa sijoittajien eduille.

Ennen luvan myöntämistä tulee kolmannen maan pörssin toiminnan valvonnasta sen kotivaltiossa vastaavan viranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä olla allekirjoitettu kolmannen maan pörssin valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriö voi lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan asettaa toiminnan harjoittamista koskevia kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto kolmannen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalta viranomaiselta, Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

5 §

Luvan peruuttaminen sekä toiminnan keskeyttäminen

Kolmannen maan pörssille myönnetyn luvan peruuttamiseen ja sanotun pörssin Suomessa harjoittaman toiminnan keskeyttämiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 2 luvun 13 §:ssä sää-

detään pörssin toimiluvan peruuttamisesta ja 14 §:ssä pörssitoiminnan keskeyttämisestä.

Sen lisäksi, mitä 2 luvun 13 §:n 2 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa säädetään, valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä varattava kolmannen maan pörssin toimintaa sen kotivaltiossa valvovalle viranomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

6 §

Kaupankäynnin järjestäjä, joka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastaanvää kaupankäyntiä kolmannessa maassa

Mitä 2—5 §:ssä säädetään kolmannen maan pörssistä, kolmannen maan pörssin lupahakemuksesta, luvan myöntämisestä kolmannen maan pörssille sekä luvan peruuttamisesta ja toiminnan keskeyttämisestä, sovelletaan vastaavasti kaupankäynnin järjestäjään, joka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastaanvää kaupankäyntiä kolmannessa maassa.

4 luku

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

1 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää voi ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain 1 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettu monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä.

Mitä 2 luvun 17 §:n 3 momentissa säädetään pörssistä sekä sen hallintoelimen jäsenestä ja palveluksessa olevasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen hallintoelimen jäsentä ja palveluksessa olevaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

2 §

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöt

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säännöt, jotka sisältävät määräykset ainakin seuraavista asioista:

- 1) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi;
- 2) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 3) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;
- 4) mitä oikeuksia ja velvoitteita kaupankäyntiosapuolille asetetaan;
- 5) millaisia seuraamuksia kaupankäyntiosapuolille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, johon arvopaperi otetaan kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, on säännöissä määrättävä sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään:

- 1) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja niiden hallinnolle tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
 - 2) miten ja missä menettelyssä arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskevat tiedot julkistetaan;
 - 3) miten arvopaperia ja sen liikkeeseenlaskijaa koskeva yhtiöesite laaditaan ja julkistetaan, jos arvopaperista ei ole julkistettava arvopaperimarkkinalain 3 ja 4 luvussa tarkoitettua esitettä;
 - 4) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille voidaan määrätä sääntöjen rikkomisesta ja miten ne määrätään;
 - 5) mitä tietoja liikkeeseenlaskijan on julkistettava arvopaperimarkkinalain 6 luvun 4 §:n nojalla arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavista seikoista.
- Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava säännöt ja niiden muutokset Finans-

sivalvonnalle hyvissä ajoin ennen niiden voimaantuloa. Finanssivalvonnan on valvottava, että säännöt täyttävät 1 ja 2 momentissa säädetyt vaatimukset.

3 §

Kaupankäynnin järjestäjän tiedonantovelvollisuus

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on annettava kaupankäynnin kohteena olevasta rahoitusvälineestä riittävästi tietoa tai muutoin varmistettava tiedon saatavuus, jotta kaupankäyntiosapuolet voivat tehdä perustellun arvion rahoitusvälineestä. Tietojen antamisessa on otettava huomioon kaupankäyntiosapuolten ammatitaito ja kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen erityispiirteet.

4 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi ottaa kaupankäynnin kohteeksi rahoitusvälineen, jota koskevien tietojen saatavuus voidaan turvata 3 §:ssä säädetyllä tavalla.

Arvopaperi voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi arvopaperin liikkeeseenlaskijan hakemuksesta tai ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta.

Arvopaperia ei voida ottaa kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, ellei arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta ole luotettavan kaupankäynnin järjestämiseksi saatavissa riittävästi tietoa. Arvopaperin liikkeeseenlaskijan on tehtävä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän kanssa arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskeva kirjallinen sopimus, jossa liikkeeseenlaskija sitoutuu noudattamaan 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sääntöjä.

Jos arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi ilman arvopaperin liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalle ei saa asettaa

tiedonantovelvollisuutta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä.

5 §

Kaupankäyntiosapuoleksi ottaminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet suomalaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muussa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saaneelle sijoituspalvelun tarjoajalle, joka täyttää laissa ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset.

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä saa myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet myös muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja muulle henkilölle, jolle on myönnetty kaupankäyntiosapuolen oikeudet 2 luvun 30 §:n 3 momentin mukaisesti, jos hakija täyttää Finanssivalvonnan määräyksissä ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset.

Sen lisäksi, mitä 2 §:ssä tarkoitetuissa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä määrätään kaupankäyntiosapuolen oikeuksien peruuttamisesta, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on peruutettava määräajaksi tai toistaiseksi kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos Finanssivalvonta sitä päätöksellään painavasta syystä vaatii. Finanssivalvonnan on ennen päätöksen tekemistä kuultava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää ja kaupankäyntiosapuolta, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, jonka kaupankäyntiosapuolen oikeudet on peruutettu, on oikeus saattaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tämän luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän päätös peruuttaa kaupankäyntiosapuolen oikeudet voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päätä.

6 §

Kauppojen selvitys

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on järjestettävä asianmukaisesti monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tehtyjen kauppojen selvitys.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen ulkomaista selvitysyhteisöä, kaupankäynnin järjestäjän, selvitysyhteisön ja ulkomaisen selvitysyhteisön on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava kauppojen selvitystä koskevissa järjestelyissä tapahtuvista muutoksista hyvissä ajoin etukäteen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle.

7 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen ja lopettaminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on keskeytettävä tai lopetettava kaupankäynti rahoitusvälineellä, jos se on tarpeen kaupankäynnistä annettujen säännösten ja määräysten, mo-

nenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen tai hyvän tavan vastaisen menettelyn vuoksi.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava välittömästi päätös kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta rahoitusvälineellä. Lisäksi kaupankäynnin järjestäjän on ilmoitettava kaupankäynnin keskeyttämisestä ja lopettamisesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi määrätä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän keskeyttämään ylläpitämänsä kaupankäynnin rahoitusvälineellä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai rahoitusvälinettä koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Jos ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaava toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle keskeyttäneensä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäynnin ja sama rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, Finanssivalvonnan on kiellettävä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä sillä keskeytyksen ajan. Kieltoa ei voida kuitenkaan määrätä, jos siitä aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajille tai rahoitusmarkkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 2 luvun 31 §:n 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on keskeytettävä kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä.

Monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijalla, sijoittajien etujen valvo-

miseksi toimivalla rekisteröidyllä yhdistyksellä sekä sijoittajalla, joka omistaa kyseisiä arvopapereita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, on oikeus saattaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Päätös kaupankäynnin keskeyttämisestä voidaan saattaa Finanssivalvonnan käsiteltäväksi vain, jos kaupankäynti on ollut keskeytyneenä vähintään kaksi vuorokautta päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle asian saattamisesta sen käsiteltäväksi. Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän päätös keskeyttää tai lopettaa kaupankäynti voidaan asian Finanssivalvonnan käsiteltäväksi saattamisesta huolimatta panna täytäntöön, jollei Finanssivalvonta tai muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

8 §

Kaupankäynnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä, jos kaupankäynnissä taikka siihen liittyvää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuutta tai kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Mitä 7 §:n 4 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-valtion Finanssivalvontaa vastaavan toimivaltaisen viranomaisen Finanssivalvonnalle ilmoittamaan säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen kaupankäyntiä koskevaan kieltoon.

9 §

Kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävät

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on järjestettävä riittävä ja luotettava valvonta varmistamaan tämän lain, arvopaperimarkkinalain ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä pörssin sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen noudattamisen turvaamiseksi kaupankäynnissä.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka ilmeisesti on vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjä, jollei menettelyä viipymättä oikaista tai asiointi muutoin korjaannu. Jos säännöksiä, määräyksiä tai sääntöjä on rikottu olennaisesti tai toistuvasti, ilmoitus on kuitenkin aina tehtävä.

10 §

Toiminnan keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrätä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän keskeyttämään monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnan määräajaksi, jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden vaihdanta on häiriintynyt, ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen on omiaan vakavasti vahingoittamaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuutta tai vakautta taikka sijoittajien asemaa.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kuultava monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää ja pyydettyä Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

11 §

Markkinointi

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä.

Tieto, jonka totuudenvastaisuus tai harhaanjohtavuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

12 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaanti-oikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

5 luku

Kauppojen sisäinen toteuttaminen

1 §

Ilmoitusvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka aikoo aloittaa tai lopettaa toiminnan kauppohenkilöstön sisäisenä toteuttajana osakkeella, joka on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, on ilmoitettava siitä kirjallisesti hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle.

2 §

Soveltamisala

Tämän luvun 3—5 §:ää sovelletaan:

1) sellaisiin 1 §:ssä tarkoitettuihin kauppohenkilöstön sisäisiin toteuttajiin, jotka toteuttavat toimeksiantoja osakkeilla, joille on likvidit markkinat;

2) liiketoimiin, jotka ovat kooltaan enintään osakkeen tavanomaisen markkinakoon suuruisia.

Osakkeella on 1 momentissa tarkoitettujen likvidit markkinat, jos osakkeella tapahtuva kaupankäynti täyttää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksen 22 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetyt vaatimukset. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään myös, kuinka tällaiselle osakkeelle määritellään tavanomainen markkinakoko ja kuinka tiedot niistä julkistetaan.

3 §

Tarjousten julkistaminen

Kauppojen sisäisen toteuttajan on julkistettava osakkeelle sen kulloistakin markkinatilannetta vastaavia sitovia osto- tai myyntitarjouksia siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Tarjous voi olla kooltaan enintään osakkeen tavanomaisen markkinakoon suuruinen. Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus milloin tahansa muuttaa tarjousta. Poikkeuksellisissa markkinatilanteissa sisäinen toteuttaja voi myös perua tarjouksen.

4 §

Toimeksiannon toteuttaminen

Ammattimaisella asiakkaalla ja ei-ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan tässä pykälässä mitä sijoituspalvelulaissa säädetään. Asiakkaan toimeksiantojen toteuttamiseen sovelletaan tämän pykälän lisäksi mitä mainitussa laissa säädetään.

Kauppojen sisäinen toteuttaja on velvollinen toteuttamaan asiakkaan toimeksiannon vastaanottohetkellä voimassa olevan tarjouksensa mukaisesti, jollei tästä ja 5 §:stä muuta johdu.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi toteuttaa ammattimaisen asiakkaan toimeksiannon tarjoushintaansa parempaan hintaan, jos parempi hinta on sellaisissa julkisissa hintarajoissa, jotka ovat lähellä markkinatilannetta, ja jos toimeksianto on suurempi kuin ei-ammattimaisen asiakkaan tavanomainen toimeksianto. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään, kuinka suuri on ei-ammattimaisen asiakkaan tavanomainen toimeksianto.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi toteuttaa ammattimaisen asiakkaan toimeksiannon tarjoushintaansa parempaan hintaan myös, jos toimeksianto on osa useammalla arvopaperilla toteutettavaa toimeksiantoa tai jos toimeksiantoon sen ehtojen mukaan sovelletaan muuta kuin markkinahintaa. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin tämän momentin mukaisista poikkeuksista.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi saadessaan asiakkaalta toimeksiannon, joka on kooltaan suurempi kuin sisäisen toteuttajan suurin tarjous mutta pienempi kuin osakkeen tavanomainen markkinakoko, toteuttaa myös toimeksiannon tarjouksen ylittävän osan edellyttäen, että se toteutetaan suurimman tarjouksen mukaiseen hintaan tai, jos toimeksiantoon soveltuu jokin 3 tai 4 momentin poikkeuksista, sitä parempaan hintaan.

Kauppojen sisäinen toteuttaja voi saadessaan asiakkaalta toimeksiannon, joka on kooltaan sisäisen toteuttajan kahden tarjouksen välissä, toteuttaa koko toimeksiannon jommankumman tarjouksen mukaiseen hintaan tai, jos toimeksiantoon soveltuu jokin 3 tai 4 momentin poikkeuksista, sitä parempaan hintaan.

5 §

Asiakassuhteet

Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus liiketoimintasuunnitelmansa mukaisesti päättää, mille asiakkaille se myöntää pääsyn tarjouksiinsa. Päätöksen on oltava selkeä ja tasapuolinen. Sisäinen toteuttaja voi taloudellisilla perusteilla kieltäytyä liikesuhteesta tai sen jatkamisesta asiakkaan kanssa.

Kauppojen sisäisellä toteuttajalla on oikeus tasapuolisella tavalla rajoittaa liiketoimien lukumäärää saman asiakkaan kanssa ja samanaikaisten liiketoimien kokonaislukumäärää eri asiakkaiden kanssa, jos asiakkaiden toimeksiantojen lukumäärä tai koko on huomattavasti tavanomaista suurempi. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin liiketoimien rajoittamisen edellytyksistä.

6 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen ja kieltäminen

Finanssivalvonta voi määrätä kauppojen sisäisen toteuttajan keskeyttämään sisäisen toteuttamisen osakkeella enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan. Keskeytys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että kaupankäynnissä tai osaketta koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä toimitaan vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Finanssivalvonta voi kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista osakkeella, jos kaupankäynnissä tai osaketta koskevassa tiedonantovelvollisuudessa toimitaan olennaisesti vastoin tätä lakia, arvopaperimarkkinalakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siihen on muu erityisen painava syy.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 2 luvun 31 §:n 4 momentin mukaisesti pörssin tekemän

osaketta koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin osakkeella ja osake on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä sisäinen toteuttaminen kyseisellä osakkeella.

III OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPANKÄYNNIN LÄPINÄKYVYYS

6 luku

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän velvollisuus julkistaa tietoja

1 §

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevat osakkeet

Tätä pykälää sovelletaan osakkeisiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden osto- ja myyntitarjouksista sekä tarjouskehotuksista siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Julkistamisvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaupankäynnin markkinamalli, tarjoustyyppi tai tarjouksen koko täyttää rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetty julkistamisvelvollisuudesta poikkeamisen edellytykset.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle mahdollisimman ajantasaisia tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevilla osakkeilla tehdyistä kaupoista siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään. Pörssi ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voivat kuitenkin päättää, että tiedot osakkeen tavanomaiseen kaupankäyntiin verrat-

tuna kooltaan suurista kaupoista voidaan julkistaa myöhemmin. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin lykkäämisen edellytyksistä.

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on ennen 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä saatava Finanssivalvonnan lupa tietojen julkistamista lykkääville järjestelyille. Lykkäämisjärjestelyistä on tiedotettava yleisölle.

2 §

Muut rahoitusvälineet

Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on julkistettava yleisölle tietoja ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien muiden kuin 1 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden osto- ja myyntitarjouksista, tarjouskehotuksista sekä kaupoista. Tiedot on julkistettava siinä laajuudessa kuin se rahoitusvälineiden kaupankäynnin laatuun ja laajuuteen nähden on tarpeen luotettavan ja tasapuolisen kaupankäynnin turvaamiseksi.

7 luku

Sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuus julkistaa tietoja

1 §

Rajahintatoimeksiantojen julkistamisvelvollisuus

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka ei markkinaolosuhteiden vuoksi voi välittömästi toteuttaa asiakkaan toimeksiantoa ostaa tai myydä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena oleva osake asiakkaan määräämään rajahintaan tai sitä parempaan hintaan, on toimeksiannon mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistettava toimeksianto välittömästi tavalla, jolla se on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Sijoituspalvelun tarjoajalla ei kuitenkaan ole julkistamisvelvollisuutta, jos asiakas antaa tästä nimenomaan poikkeavan ohjeen.

Sijoituspalvelun tarjoajan voidaan katsoa julkistaneen toimeksiannon 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ainakin, jos sijoituspalvelun tarjoaja on välittänyt sen julkistettavaksi säänneltylle markkinalle tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään siten kuin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa tarkemmin säädetään. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin myös muista toimeksiannon julkistamistavoista.

Sijoituspalvelun tarjoaja voi olla julkistamatta asiakkaan rajahintatoimeksiannon 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla, jos toimeksianto on kooltaan suuri osakkeen normaaliin markkinakokoon verrattuna. Siitä, kuinka kunkin osakkeen normaaliin markkinakokoon verrattuna suuren toimeksiannon vähimmäiskoko määräytyy, säädetään rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa.

Tätä pykälää ei sovelleta pörssin kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan säännellyllä markkinalla. Tätä pykälää ei myöskään sovelleta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kaupankäyntiosapuolten välisiin eikä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja kaupankäyntiosapuolten välisiin liiketoimiin, kun liiketoimi toteutetaan monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

2 §

Sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuus julkistaa tietoja osakekaupoista

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka toteuttaa säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella omaan tai asiakkaan lukuun kauppvoja sellaisilla osakkeilla, jotka ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena, on julkistettava yleisölle mahdollisimman reaaliaikaisesti tietoja kaupoista.

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin:

- 1) mitä tietoja kaupoista on julkistettava;
- 2) missä ajassa tiedot on viimeistään julkistettava;
- 3) eri tavoista, joilla sijoituspalvelun tarjoaja voi julkistaa tiedot;
- 4) vaatimuksista, jotka sijoituspalvelun tarjoajan järjestelyjen on täytettävä tietojen julkistamiseksi;
- 5) menettelystä tilanteessa, jossa 1 momentin mukaan kahdella sijoituspalvelun tarjoajalla on velvollisuus julkistaa tiedot samasta kaupasta.

Sijoituspalvelun tarjoaja voi päättää julkistaa tiedot kaupasta 1 momentissa edellytettyä myöhemmin, jos kauppa on kooltaan suuri kyseisen osakkeen tavanomaiseen kaupankäyntiin verrattuna. Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin lykkäämisen edellytyksistä.

3 §

Kauppojen sisäinen toteuttaminen

Kauppojen sisäiseen toteuttamiseen liittyvään tarjousten julkistamisvelvollisuuteen sovelletaan mitä 5 luvussa säädetään.

IV OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

8 luku

Valvonta ja salassapitovelvollisuus

1 §

Valvonta

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä tämän lain nojalla vahvistettujen pörssin sääntöjen noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

2 §

Hyödykejohdannaismarkkinoiden valvonta

Finanssivalvonnan on toimittava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä Energiamarkkinaviraston kanssa valvottaessa kaupankäyntiä johdannaisopimuksilla, joiden kohde-etuutena on sähkö, maakaasu tai päästöoikeus.

Finanssivalvonnan on ennen ryhtymistä sähköön tai maakaasuun perustuvien johdannaisopimusten kaupankäyntiä koskeviin valvontatoimenpiteisiin kuuluttava Energiamarkkinavirasto, jos toimenpiteellä olisi ilmeisesti olennaista vaikutusta sähkö- tai maakaasumarkkinoiden toimintaan, sähkö- tai maakaasun toimitusvarmuuteen taikka sähkömarkkinalain (386/1995) tai maakaasumarkkinalain (508/2000) nojalla järjestelmävastuuseen määrätyn yhteisön toimintaan, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

3 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai pörssin toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai toimihenkilönä on saanut tietää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan tai liiketäi ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muutoin paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaista tai ellei se, jonka hyväksi vaitiolo-velvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Pörssin toimielimen jäsen, varajäsen tai toimihenkilö voi 1 momentin estämättä ilmaista säännöksessä tarkoitettun tiedon henkilölle, joka on muussa valtiossa toimivan pörssiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävän ja viranomaisen valvonnassa olevan yhteisön palveluksessa tai toimielimen jäsen, jos tiedon ilmaiseminen on tarpeen arvopaperimarkkinoiden tehokkaan valvonnan turvaamiseksi. Edellytyksenä on lisäksi,

että henkilöä koskee 1 momenttia vastaava vaitiolo-velvollisuus.

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

9 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Muutoksenhausta valtiovarainministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Jos 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettua päätöstä pörssitoiminnan harjoittamiseen oikeuttavan toimiluvan myöntämisestä tai 2 luvun 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöstä pörssin sääntöjen tai niiden muutosten vahvistamisesta ei ole annettu niiden antamiselle säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

2 §

Muutoksenhaku Finanssivalvonnan päätökseen

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä tämän lain 2 luvun 25 ja 28—32 §:ssä, 4 luvun 5, 7 ja 8 §:ssä sekä 5 luvun 6 §:ssä tarkoitettu asia kiireellisenä.

Arvopaperin liikkeeseenlaskija ja pörssi saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 26 §:n 4 momentissa, 28 §:n 7 mo-

mentissa, 29 §:n 2 momentissa sekä 31 §:n 4, 6, 8 ja 10 momentissa tarkoitettussa asiassa. Arvopaperin liikkeeseenlaskija ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 4 luvun 7 §:n 3, 4 ja 6 momentissa tarkoitettussa asiassa. Sijoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys sekä sijoittaja, joka omistaa Finanssivalvonnan päätöksen kohteena olevia tai niihin oikeuttavia arvopapereita, saavat hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 26 §:n 4 momentissa, 29 §:n 2 momentissa, 31 §:n 10 momentissa ja 4 luvun 7 §:n 6 momentissa tarkoitettussa asiassa. Kaupankäyntiosapuoli, jonka oikeudet on peruutettu, saa hakea muutosta Finanssivalvonnan päätökseen 2 luvun 30 §:n 6 momentissa ja 4 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitettussa asiassa.

10 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

1) 2 luvun 41—43 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä;

2) 5 luvun 3 §:n säännös tarjousten julkistamisvelvollisuudesta kauppojen sisäisessä toteutamisessa;

3) 6 luvun 1 §:n säännökset osakkeiden ostaja myyntitarjousten, tarjouskehotusten sekä osakkeilla tehtyjen kauppojen julkistamisvelvollisuudesta;

4) 6 luvun 2 §:n säännökset muiden kuin 6 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden ostaja myyntitarjousten, tarjouskehotusten sekä näillä rahoitusvälineillä tehtyjen kauppojen julkistamisvelvollisuudesta;

5) 7 luvun 1 §:n säännökset rajahintatoimeksiantojen julkistamisvelvollisuudesta;

6) 7 luvun 2 §:n 1 momentin säännös sijoituspalvelun tarjoajan velvollisuudesta julkistaa tietoja osakekaupoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös momentin 1—6 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) 2 luvun 17 §:n säännökset toiminnan järjestämisestä;

2) 2 luvun 18 §:n säännökset pörssin valvontatehtävistä;

3) 2 luvun 21 §:n 1 momentin säännökset henkilökohtaisista liiketoimista;

4) 2 luvun 33 §:n säännökset kauppojen selvityksestä;

5) 4 luvun 2 §:n säännökset monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöistä;

6) 4 luvun 6 §:n säännökset kauppojen selvityksestä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;

7) 4 luvun 9 §:n säännökset monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän valvontatehtävistä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—7 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja niitä koskevien asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

11 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa toiselle vahinkoa tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

2 §

Luvaton kaupankäynnin järjestäminen rahoitusvälineillä

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa pörssitoimintaa vastoin 2 luvun 1 §:ää taikka ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää vastoin 4 luvun 1 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 8 luvun 3 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annettu laki (772/1988), jäljempänä *kumottava laki*.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai muutoin tarkoitetaan kumottavan lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan sen tilalle tullutta tämän lain säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Pörssin, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

Pörssin on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia ja haettava muutoksille valtiovarainministeriön vahvistus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tämän lain 2 luvun 41 §:ssä tarkoitettun pörssin sisäpiiriläisen on saatettava 42 §:n mukainen sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voi-

maantulosta. Pörssin on saatettava 2 luvun 43 §:ssä tarkoitettu pörssin sisäpiirirekisteri vas-

taamaan lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRITELMÄT

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämiseen ja selvitystoiminnan harjoittamiseen Suomessa sekä ulkomaisen selvitysyhteisön tässä laissa tarkoitettun toiminnan harjoittamiseen.

Arvopaperikeskukseen ja selvitysyhteisöön sovelletaan osakeyhtiölakia (624/2006), jollei tästä laista tai muusta arvopaperikeskusta tai selvitysyhteisöä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

2 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta siten kuin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) ja tässä laissa säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *arvo-osuudella* sellaista arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:ssä mainittua osaketta, osuutta tai muuta oikeutta, sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua muuta rahoitusvälinettä tai siihen rinnastettavaa oikeutta taikka muuta arvopaperia, joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään;

2) *arvo-osuusjärjestelmällä* tietojärjestelmäkokonaisuutta, joka muodostuu arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991) tarkoitetuista arvo-osuustileistä ja niihin liittyvistä luetteloista;

3) *arvo-osuusrekisterillä* arvo-osuustileistä, arvo-osuustileille kirjatuihin arvo-osuuksiin sekä arvo-osuustileihin ja arvo-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista ja velvollisuuksista arvopaperikeskuksessa Suomessa pidettävää rekisteriä;

4) *arvopaperikeskuksella* suomalaista osakeyhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hoitaa arvopaperikeskuksen tehtäviä;

5) *keskusvastapuolella* yhteisöä, joka asettuu kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinnalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tehdyn rahoitusvälinettä koskevan kaupan osapuolten vastapuoleksi tulemalla ostajaksi jokaiselle myyjälle ja myyjäksi jokaiselle os-

tajalle, ja joka vastaa rahoitusvälinettä koskevan kaupan määrittämisestä;

6) *selvitysosapuolella* yhteisöä, jolle on myönnetty oikeus antaa rahoitusvälineitä koskevia kauppvoja tai muita luovutuksia selvitysyhteisön tai ulkomaisen selvitysyhteisön selvittäväksi;

7) *selvitystoiminnalla* rahoitusvälineiden kaupasta johtuvien velvoitteiden määrittämistä tai toteuttamista;

8) *selvitysyhteisöllä* suomalaista osakeyhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa ammattimaisesti ja säännöllisessä menettelyssä harjoittaa selvitystoimintaa;

9) *tilinhoitajalla* yhteisöä, jolle arvopaperikeskus on myöntänyt oikeuden tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin;

10) *ulkoistamisella* arvopaperikeskuksen tai selvitysyhteisön toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa arvopaperikeskukselle tai selvitysyhteisölle toiminnon tai palvelun, jonka arvopaperikeskus tai selvitysyhteisö olisi muutoin itse suorittanut;

11) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.

II OSA

ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN, ULKOMAISEN SELVITYSYHTEISÖN JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

1 §

Arvopaperikeskuksen toiminnan luvanvaraisuus ja arvopaperikeskuksen pääkonttori

Arvopaperikeskuksen toimintaa ei saa harjoittaa ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Arvopaperikeskuksen pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

2 §

Toimilupahakemus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta toimiluvan arvopaperikeskuksen toiminnan harjoittamiseen suomalaiselle osakeyhtiölle. Toimilupaa voidaan hakea myös perustettavan yhtiön lukuun.

Toimilupahakemukseen on liitettävä arvopaperikeskustoimintaa sekä mahdollista 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua arvopaperikeskuksen toimintaan läheisesti liittyvää muuta toimintaa koskeva suunnitelma sekä hakemus arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistamisesta. Suunnitelmassa on erityisesti selvitettävä, miten arvopaperikeskus pystyy käsittelemään kaikkia arvo-osuusjärjestelmään liitettyjä arvo-osuuksia ja huolehtimaan kaikista 16 §:ssä säädettyistä tehtävistä luotettavasti ja arvo-osuusjärjestelmän tarkoituksenmukaisen kehityksen turvaavalla tavalla. Hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset arvopaperikeskuksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) vakavaraisuudesta, maksuvalmiudesta ja muista taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta myös poikkeusoloissa;
- 7) valvontatehtävän järjestämisestä.

Jos toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset hakijasta.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä hakijan on toimitettava ministeriölle toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Valtiovarainministeriön on myönnettävä toimilupa, jos se voi saadun selvityksen perusteella varmistua, että:

1) hakija ja sen suunnittelema toiminta täyttävät tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä arvopaperikeskuksen luotettavan toiminnan harjoittamiselle säädetyt ja määrätty vaatimukset;

2) arvopaperikeskuksen omistajat täyttävät 4 §:ssä säädetyt vaatimukset; sekä

3) arvopaperikeskuksen omistus ei vaaranna arvopaperikeskuksen varovaisten ja terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaista liiketoimintaa.

4 §

Arvopaperikeskuksen merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia arvopaperikeskuksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan arvopaperikeskusta; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan arvopaperikeskusta.

Jos edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa arvopaperikeskuksen omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä arvopaperikeskuksessa, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

5 §

Toimilupapäätös ja arvopaperikeskuksen toiminnan aloittaminen

Toimilupaa koskeva hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valituksen tekemisestä sillä perusteella, että päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, säädetään 8 luvun 5 §:ssä.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Valtiovarainministeriöllä on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan arvopaperikeskuksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Arvopaperikeskus voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja arvopaperikeskuksen säännöt on vahvistettu. Jos toimilupa myönnetään perustettavalle yhtiölle, toiminta voidaan aloittaa, kun arvopaperikeskus on rekisteröity.

6 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa arvopaperikeskuksen toiminnan harjoittamiseen on myönnettävä myös muussa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Valtiovarainministeriön on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta kyseisen valtion arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayh-

tiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

7 §

Taloudelliset toimintaedellytykset

Arvopaperikeskuksella on oltava toimintansa laajuuteen ja laatuun nähden riittävät taloudelliset toimintaedellytykset.

Arvopaperikeskuksen täysin maksetun osakepääoman on oltava vähintään viisi miljoonaa euroa.

Arvopaperikeskuksen varat on sijoitettava turvallisella ja yhteisön maksuvalmiuden turvaavalla tavalla.

8 §

Osakkeiden hankinnasta ilmoittaminen

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia arvopaperikeskuksen osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia arvopaperikeskuksen osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa arvopaperikeskuksen hallinnossa.

Jos omistusosuutta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin arvopaperikeskuksen osakepääomasta tai sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, myös tästä hankinnasta on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Vastaava ilmoitus on tehtävä myös, jos omistusosuus väheneisi alle tässä tai 1 momentissa säädetyn rajan.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvo-

paperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään.

Arvopaperikeskuksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruudet, jos ne ovat arvopaperikeskuksen tiedossa. Arvopaperikeskuksen on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle sen tietoon tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset. Ilmoituksissa on annettava riittävät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajista sekä muut Finanssivalvonnan määräämät tiedot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista arvopaperikeskuksessa;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Mitä tässä pykälässä säädetään arvopaperikeskuksesta hankittavan omistusosuuden ilmoittamisesta, koskee myös yhteisöä, jolla on arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta arvopaperikeskuksessa (*arvopaperikeskuksen omistusyhteisö*).

9 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 8 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu päätös kolmen kuukauden kuluessa 8 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta.

Ennen 2 momentissa säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 8 §:ssä tarkoitettua osakkeita vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

10 §

Toimiluvan peruuttaminen

Valtiovarainministeriö voi peruuttaa osittain tai kokonaan arvopaperikeskuksen toimiluvan, jos:

1) arvopaperikeskuksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, toimiluvan ehtoja tai rajoituksia taikka arvopaperikeskuksen sääntöjä;

2) arvopaperikeskus ei ole toiminut kuuteen kuukauteen;

3) arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) arvopaperikeskuksen toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa toimiluvan myöntämisestä; tai

5) arvopaperikeskuksen toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tai puutteellisia tietoja arvopaperikeskuksen toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydetävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu. Ennen kuin valtiovarainministeriö peruuttaa arvopaperikeskuksen toimiluvan 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetulla perusteella, sen on ennen päätöksen tekemistä asetettava arvopaperikeskukselle kohtuullinen määräaika toiminnassa havaittujen puutteellisuuksien korjaamiseksi, jollei toimiluvan peruuttaminen välittömästi ole välttämätöntä asian kiireellisyyden tai arvopaperimarkkinoiden vakauden ja luotettavan toiminnan turvaamiseksi.

Valtiovarainministeriö voi arvopaperikeskuksen hakemuksesta peruuttaa sen toimiluvan, jos arvopaperikeskus on päättänyt lopettaa toimintansa. Ennen päätöksen tekemistä valtiovarainministeriön on pyydetävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Jos valtiovarainministeriö peruuttaa 1 tai 3 momentin nojalla arvopaperikeskuksen toimiluvan, ministeriö voi samalla antaa määräyksiä siitä, miten toiminta lopetetaan.

11 §

Toiminnan rajoittaminen ja keskeyttäminen

Valtiovarainministeriö voi määrääjäksi rajoittaa arvopaperikeskuksen toimintaa taikka määrääjäksi tai toistaiseksi keskeyttää arvopaperikeskuksen toiminnan, jos toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta taikka jos arvopaperikeskuksen toiminta on muutoin häiriintynyt. Lisäksi edellytetään, että toiminnan jatkaminen ilmeisesti vaarantaisi vakavasti sijoittajien tai selvitysosapuolten asemaa taikka rahoitusmarkkinoiden vakautta tai luotettavuutta.

Valtiovarainministeriö voi antaa määräyksiä arvopaperikeskuksen toiminnan järjestämisestä sinä aikana, jonka toiminta on keskeytettyinä.

Valtiovarainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava arvopaperikeskusta ja pyydetävä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

12 §

Arvopaperikeskuksen johtaminen

Arvopaperikeskuksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa arvopaperikeskusta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkursissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen arvopaperimarkkinoiden toiminnan tuntemus kuin arvopaperikeskuksen toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä henkilön tehtävään katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimatonta arvopa-

perikeskuksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Arvopaperikeskuksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja henkilöitä koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään arvopaperikeskuksesta, sovelletaan vastaavasti arvopaperikeskuksen omistusyhteisöön.

13 §

Arvopaperikeskuksen kotipaikan siirto Euroopan talousalueella

Jos arvopaperikeskus aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, arvopaperikeskuksen on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun arvopaperikeskus on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että arvopaperikeskus ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

14 §

Arvopaperikeskuksen osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos arvopaperikeskus osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä taikka jakautumista koskevaa osakeyhtiölain 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen luvan myöntämistä, että arvopaperikeskus ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

15 §

Arvopaperikeskuksen toiminnan järjestäminen

Arvopaperikeskuksen toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Arvopaperikeskuksen on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Arvopaperikeskuksella on oltava toimintaperiaatteet sen toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi ja niiden ehkäisemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa arvopaperikeskukselle 20 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen.

Arvopaperikeskuksen hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Arvopaperikeskuksen

hallintoelimen jäseneen tai arvopaperikeskuksen palveluksessa olevaan ei tällöin sovelleta myöskään rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään arvopaperikeskuksesta, sovelletaan vastaavasti arvopaperikeskuksen omistusyhteisöön. Finanssivalvonta voi myöntää omistusyhteisölle poikkeuksia 1 momentissa säädettyistä velvollisuuksista, jos omistusyhteisö on toisessa ETA-valtiossa tätä lakia vastaavan valvonnan piirissä.

16 §

Arvopaperikeskuksen tehtävät

Arvo-osuusjärjestelmän yhteisten tehtävien hoitamiseksi arvopaperikeskus:

1) vastaa arvo-osuusjärjestelmän toiminnan edellyttämien keskustietojärjestelmien ylläpitämisestä;

2) huolehtii tässä laissa tarkoitettua arvo-osuusjärjestelmästä ja tarjoaa siihen liittyviä palveluja;

3) pitää 6 luvun 3 §:ssä sekä arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 3 ja 4 §:ssä tarkoitettuja luetteloita ja tarjoaa luetteloiden tietojen hyväksikäyttöön ja käsittelyyn olennaisesti liittyviä palveluja;

4) valvoo, että arvo-osuustileille kirjattujen arvo-osuuksien määrä vastaa arvo-osuusjärjestelmässä liikkeessä olevaa määrää;

5) toimii selvitysyhteisönä tämän lain mukaisesti;

6) huolehtii arvo-osuuksiin liittyvien tuotomaksujen ja niihin rinnastettavien tapahtumien edellyttämistä arvo-osuusjärjestelmän kannalta yhteisistä järjestelyistä sääntöjensä mukaisesti;

7) huolehtii muista arvo-osuusjärjestelmän luotettavan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä ja antaa tarvittaessa näihin liittyviä ohjeita.

Arvopaperikeskus voi 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien lisäksi kerätä arvo-osuusjärjestelmästä tietoja arvopaperimarkkinalain 13 luvussa tarkoitettuun sisäpiirin omistusta koskevaan rekisteriin, 28 §:ssä tarkoitettuun arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisteriin, sijoitus-

palvelulain 7 luvun 19 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteriin, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 43 §:ssä tarkoitettuun pörssin sisäpiirirekisteriin ja sijoitusrahastolain 101 a §:ssä tarkoitettuun rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriin sekä toimia arvopaperitileistä annetun lain (/) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä.

Arvopaperikeskus saa harjoittaa 1 momentissa tarkoitettua toiminnan ja selvitysyhteisölle sallitun toiminnan lisäksi muuta näihin läheisesti liittyvää toimintaa. Tällainen muu toiminta ei saa vaarantaa 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamista eikä arvo-osuusjärjestelmän toimintaa.

17 §

Kansainvälinen yhteistoiminta

Arvopaperikeskus toimii yhteistyössä ulkomaisten pörssien, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjien, arvopaperien määritys-, selvitys- ja talletuslaitosten, arvopaperikeskusten, arvo-osuusjärjestelmään verrattavien järjestelmien ylläpitäjien ja säilytisyhteisöjen kanssa.

Arvopaperikeskus pitää kansainvälisen yhteistoiminnan edellyttämät tilit ja luettelot arvo-osuusrekisterissä. Yhteistoiminnasta määrätään arvopaperikeskuksen säännöissä.

18 §

Arvopaperikeskuksen sidonnaisuus

Arvopaperikeskuksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa estää arvopaperikeskuksen tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta kos-

kevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 37 §:n 2—4 momentissa säädetään.

19 §

Varautuminen

Arvopaperikeskuksen tulee varmistaa arvo-osuusjärjestelmässä olevien tietojen säilyttäminen mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa Suomessa olevin riittävin tietojärjestelmin tai muin keskeytymättömän toiminnan kannalta riittävin järjestelyin, osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä arvopaperikeskuksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettusta huoltovarmuusrahastosta.

20 §

Arvopaperikeskuksen valvontatehtävä

Arvopaperikeskuksen on järjestettävä riittävä ja luotettava valvonta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä arvopaperikeskuksen sääntöjen noudattamisen turvaamiseksi arvo-osuusjärjestelmän piirissä.

Arvopaperikeskuksen on saatettava Finanssivalvonnan tietoon menettely, joka on ilmeisesti vastoin 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka arvopaperikeskuksen sääntöjä, jollei menettelyä viipymättä oikaista tai asiointi muutoin korjaannu. Jos säännöksiä, määräyksiä tai sääntöjä on rikottu olennaisesti tai toistuvasti, ilmoitus on kuitenkin tehtävä aina.

Tilinhoitajien ja muiden arvopaperikeskuksen palveluja käyttävien on pyynnöstä annettava arvopaperikeskukselle tämän pykälän mukaisen valvontavelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavat yksilöidyt tiedot.

21 §

Arvopaperikeskuksen toimintojen ulkoistaminen

Arvopaperikeskus voi valtiovarainministeriön luvalla ulkoistaa 16 §:n 1 momentin mukaisen merkittävän toiminnon harjoittamisen, jos ulkoistaminen ei haittaa arvopaperikeskuksen riskien hallintaa, sisäistä valvontaa, arvopaperikeskuksen toiminnan valvontaa eikä arvopaperikeskuksen liiketoiminnan tai toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista.

Toiminto on arvopaperikeskuksen toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti arvopaperikeskuksen toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai arvopaperikeskuksen toimiluvan ehtojen noudattamista taikka arvopaperikeskuksen taloudellista asemaa tai sen toiminnan jatkuvuutta.

Arvopaperikeskuksen toiminnan kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Arvopaperikeskuksen on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti arvopaperikeskuksen viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle.

Arvopaperikeskuksen, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän muun kuin 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Arvopaperikeskuksen ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

22 §

Arvopaperikeskuksen säännöt

Arvopaperikeskuksen on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla sen toimintaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset ainakin:

1) arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajien keskinäistä tiedonvaihtoa koskevista säännöistä ja periaatteista sekä arvo-osuuksien ja oikeudenhaltijoiden yksilöimisessä käytettävistä tunnuksista ja muista arvo-osuusjärjestelmän edellyttämistä yhteisistä käytännöistä;

2) tilinhoitajien vähimmäisaukioloajoista;

3) kirjaustoiminnassa tapahtuneiden virheiden ja epäselvyyksien selvityksessä noudatettava menettelystä;

4) tilinhoitajien toiminnassa noudatettavista tieto- ja rekisteriturvallisuuden edellyttämistä menettelytavoista sekä tilinhoitajien tekemiä päätöksiä koskevien asiakirjojen tai niiden jäljennösten säilyttämisestä;

5) tilinhoitajan oikeuksien myöntämisestä ja sitä haettaessa edellytettävistä tiedoista;

6) arvopaperikeskukselle lain mukaan kuuluvien valvontatehtävien hoitamisesta;

7) sääntöjä täydentävien päätösten antamista koskevan toimivallan jakautumisesta hallituksen ja toimitusjohtajan välillä;

8) sääntöjen muuttamisesta ja muutoksesta ilmoittamisesta;

9) muista arvopaperikeskuksen toimintaan liittyvistä seikoista.

23 §

Arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistaminen

Arvopaperikeskuksen säännöt vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jos saadun selvityksen perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että ne turvaavat arvopaperikeskuksen luotettavan toiminnan järjestämisen ja arvo-osuusjärjestelmän ylläpidon.

Hakemus on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos ha-

kemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Päätös on kuitenkin aina tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valtiovarainministeriön on ennen sääntöjen vahvistamista pyydettävä hakemuksesta Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto. Jos Suomen Pankin lausunto on pankin lakisäätöisiin tehtäviin kuuluvissa kysymyksissä kielteinen, sääntöjä ei tule tältä osin vahvistaa.

Valtiovarainministeriö voi arvo-osuusjärjestelmää kohtaan tunnetun luottamuksen vahvistamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä määrätä vahvistamisessaan säännöissä olevien määräysten sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi. Valtiovarainministeriön on ennen määräyksen antamista pyydettävä asiassa Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Tilinhoitajan on sitouduttava noudattamaan arvopaperikeskuksen sääntöjä. Arvo-osuuden liikkeeseenlaskijan on sitouduttava noudattamaan arvopaperikeskuksen sääntöjä ennen kuin arvo-osuus voidaan liittää liikkeeseenlaskijan hakemuksesta arvo-osuusjärjestelmään.

24 §

Arvopaperikeskuksen palveluista perittävät maksut

Arvopaperikeskuksen palveluista perittävien maksujen on oltava eri asiakasryhmät huomioon ottaen kohtuulliset ja tasapuoliset, mikä sen tulee voida pyydetäessä osoittaa Finanssivalvonalle.

25 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Arvopaperikeskuksen on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään arvopaperikeskuksessa vaikuttavassa asemassa olevan henkilön ryhtyminen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita taikka jos kyseisellä henkilöllä on arvopaperimarkkina-alaissa tarkoi-

tettua sisäpiirintietoa taikka liikkeeseenlaskijoita tai selvitysosapuolia tai niiden liiketoimia koskevaa luottamuksellista tietoa. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä turvaamaan.

Arvopaperikeskuksen on säilytettävä tiedot henkilökohtaisista liiketoimista. Arvopaperikeskuksen on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten arvopaperikeskus on valvonut henkilökohtaisia liiketoimia koskevien säännösten, määräysten ja arvopaperikeskuksen sisäisten ohjeiden noudattamista, ja siitä, mihin toimenpiteisiin arvopaperikeskus on ryhtynyt, jos sanottuja säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita ei ole noudatettu.

Vaikuttavassa asemassa olevaa henkilöä ja henkilökohtaisia liiketoimia koskee, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksessä vaikuttavassa asemassa olevista henkilöistä ja heidän henkilökohtaisista liiketoimistaan.

26 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Arvopaperikeskuksen sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 28 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteriin siten kuin 27 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Arvopaperikeskuksen sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) arvopaperikeskuksen hallituksen ja hallintoneuvoston jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) arvopaperikeskuksen palveluksessa olevaa muuta henkilöä, joka asemansa tai tehtäviensä johdosta saa säännöllisesti haltuunsa 1 momentissa tarkoitettuja osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

27 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Arvopaperikeskuksen sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 26 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava arvopaperikeskukselle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, arvopaperikeskus voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjär-

jestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

28 §

Arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisteri

Arvopaperikeskuksen on pidettävä 27 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 27 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos ilmoitukset tehdään 27 §:n 6 momentin mukaisesti, arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Arvopaperikeskuksen on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sisäpiirirekisterin ylläpidon järjestämisestä, arvopaperikeskuksen sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden valvonnasta ja siitä, mihin toimenpiteisiin arvopaperikeskus on ryhtynyt, jos sisäpiiri-ilmoitusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai arvopaperikeskuksen sisäisiä ohjeita ei ole noudatettu.

29 §

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista

Arvopaperikeskuksen tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain

(459/2007) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

Arvopaperikeskuksen on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös:

- 1) tilinpäätösasiakirjoistaan;
- 2) tilintarkastuskertomuksestaan;
- 3) yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Mitä 2 momentissa säädetään arvopaperikeskuksesta, sovelletaan vastaavasti arvopaperikeskuksen omistusyhteisöön. Finanssivalvonta voi myöntää omistusyhteisölle poikkeuksen 2 momentissa säädetystä velvollisuudesta, jos omistusyhteisö on toisessa ETA-valtiossa tätä lakia vastaavan valvonnan piirissä.

30 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 15 §:n mukaisesta arvopaperikeskuksen toiminnan luotettavasta järjestämisestä sekä eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi noudatettavissa toimintaperiaatteissa huomioon otettavista seikoista siten, että määräykset soveltuvin osin vastaavat sijoituspalvelulain 7 luvun 23 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 25 §:n 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista ja 2 momentissa tarkoitettuun selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle, 27 §:ssä tarkoitettun sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta, 28 §:ssä tarkoitettun arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 28 §:n 4 momentissa tarkoitettuun selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Määräysten on soveltuvin osin vastattava sijoituspalvelulain 7 luvun 23 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 2 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksille annettavia määräyksiä.

3 luku

Selvitysyhteisön toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

1 §

*Selvitysyhteisön toimilupa ja arvopaperikeskus-
ta koskevien säännösten soveltaminen selvitys-
yhteisöön*

Selvitysyhteisön toimintaa ei saa harjoittaa ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Mitä 2 luvun 1—15 §:ssä säädetään arvopaperikeskuksen toimiluvasta, taloudellisista toimintaedellytyksistä, osakkeiden hankinnasta, johtamisesta, toiminnan rajoittamisesta ja keskeyttämisestä, kotipaikan siirrosta, osallistumisesta sulautumiseen ja jakautumiseen Euroopan talousalueella, toiminnan järjestämisestä sekä saman luvun 20, 21, 25 ja 29 §:ssä valvontatehtävästä, toimintojen ulkoistamisesta, henkilökohtaisista liiketoimista ja tilintarkastuksesta, sovelletaan myös selvitysyhteisöön. Mitä 2 luvun 15 §:n 3 momentissa säädetään arvopaperikeskuksesta sekä sen hallintoelimen jäsenestä ja palveluksessa olevasta, koskee vastaavasti selvitysyhteisöä sekä sen hallintoelimen jäsentä ja palveluksessa olevaa selvitysyhteisön hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Mitä 2 luvun 8 §:n 6 momentissa säädetään arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, sovelletaan vastaavasti yhteisöön, jolla on arvopaperimarkkinain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta selvitysyhteisössä (*selvitysyhteisön omistusyhteisö*).

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitettusta selvitysyhteisön toiminnan luotettavasta järjestämisestä, eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi noudatettavissa toimintaperiaatteissa huomioon otettavista seikoista sekä henkilökohtaisista liiketoimista, niiden valvontaa koskevasta selvityksestä ja selvityksen toimittamisesta Finanssivalvonnalle noudattaen vastaavasti mitä 2 luvun 30 §:ssä säädetään.

Selvitysyhteisön toimilupahakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset selvitysyh-

teisön toiminnassa mahdollisesti syntyvien tappioiden jakamisesta sekä tappionvaaran kattamisesta.

2 §

Selvitysyhteisön toiminta

Selvitysyhteisö saa selvitystoiminnan lisäksi toimiluvassa määrättyin edellytyksin:

1) tarjota arvopaperien vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittelypalveluja sekä arvopaperi- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus-, tiedotus- ja tietojenkäsittelypalveluja;

2) harjoittaa arvopaperikeskuksen toimintaa ja ylläpitää arvo-osuusrekisteriä;

3) toimia selvitysosapuolena;

4) toimia keskusvastapuolena.

Selvitysyhteisö ei saa omistaa osakkeita tai osuuksia muussa kuin tässä pykälässä tarkoitettuja palveluja tuottavassa yhteisössä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä myönnä poikkeusta tästä rajoituksesta. Poikkeus voidaan myöntää, jos omistus ei vaaranna selvitysyhteisön toiminnan luotettavuutta.

Selvitysyhteisö saa harjoittaa tässä pykälässä tarkoitettua toiminnan ja arvopaperikeskukselle sallitun toiminnan lisäksi muuta näihin läheisesti liittyvää toimintaa. Tällainen muu toiminta ei saa vaarantaa selvitysyhteisön toimintaa arvopaperikeskuksena, 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien suorittamista eikä selvitystoimintaa.

3 §

Selvitysyhteisön toiminnan turvaaminen

Selvitysyhteisö voi toimintansa turvaamiseksi tehdä selvitysosapuolten kanssa sopimuksen selvitysyhteisön toiminnassa mahdollisesti syntyvien tappioiden jakamisesta. Selvitysosapuolen vastuu voidaan sopimuksessa rajoittaa koskemaan vain osaa selvitysyhteisön toiminnasta, ja selvitysosapuolen vastuulle voidaan asettaa enimmäismäärä.

Sopimukselle on haettava valtiovarainministeriön vahvistus. Ennen sopimuksen vahvista-

mista ministeriön on pyydettävä asiasta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta. Jos yhteisön toimintaan kuuluu arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen arvopaperien selvitystoimintaa, lausunto on tarvittaessa pyydettävä myös arvopaperikeskukselta. Selvitysosapuoli voi korvata tappionjakosopimukseen sitoutumisen osaksi tai kokonaan selvitysyhteisön toimintaa turvaavan vakuutuksen tai takauksen hankkimisella.

Selvitysyhteisön on jatkuvasti katettava selvitystoiminnassa syntyvät vastuunsa selvitysosapuolilta vaadittavilla vakuuksilla.

Selvitysyhteisöllä on oltava selvitysrahasto, jos selvitysyhteisön toiminnassa nettoutetaan arvopaperien toimitus- tai maksuvelvoitteita eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa (1084/1999) tarkoitetulla tavalla. Selvitysrahastoa saadaan käyttää selvitystoiminnasta aiheutuvien selvitysyhteisön tappioiden kattamiseen sekä selvitysyhteisön tai selvitysosapuolen selvitystoiminnasta johtuvan veloitteen täyttämiseen, jollei selvitysyhteisö tai selvitysosapuoli itse täytä veloitetta. Selvitysrahastoon suorittavat maksuja ne selvitysosapuolet, jotka osallistuvat nettoutukseen. Selvitysrahaston hallintoon, sääntöihin, varojen hallintaan sekä tuoton ja varojen palautukseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään arvopaperikeskuksen kirjausrahastosta, sen säännöistä, varojen hallinnasta sekä tuoton ja varojen palautuksesta. Rahasto saadaan kirjata selvitysyhteisön taseessa erilliseksi oman pääoman eräksi. Selvitysrahastoon on siirrettävä varoja siten kuin rahaston ja selvitysyhteisön säännöissä määrätään tai, jos rahasto on kirjattu selvitysyhteisön taseeseen, yhtiöjärjestyksessä määrätään. Selvitysyhteisön yhtiökokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä selvitysrahastoon. Selvitysyhteisön säännöissä voidaan lisäksi määrätä, että selvitysosapuolten on maksettava kartutusmaksuja selvitysrahastoon. Selvitysrahaston varoja voidaan palauttaa selvitysosapuolille tai käyttää voitonjakoon vain Finanssivalvonnan luvalla tai selvitysyhteisön purkautuessa.

Selvitysyhteisön omien varojen, mahdollisen tappionjakosopimuksen, selvitysrahaston sekä selvitysyhteisön hyväksi asetettujen vakuuksien, otettujen vakuutusten, annettujen takauksen sekä muiden selvitysyhteisön toimintaa turvaavien ennalta toteutettujen toimenpiteiden on yhdessä oltava riittävät varmistamaan selvitystoiminnan luotettavuus.

4 §

Selvitysyhteisön säännöt

Selvitysyhteisön on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla sen toimintaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset ainakin seuraavista asioista:

1) millaisia arvopaperikauppoja tai muita luovutuksia otetaan selvitysyhteisön harjoittaman selvitystoiminnan kohteeksi;

2) miten ja milloin selvitystoiminta järjestetään;

3) miten ja millä perusteilla selvitysosapuoleksi hyväksyminen ja oikeuksien peruuttaminen tapahtuu;

4) miten arvopaperikaupasta tai muusta luovutuksesta johtuvat veloitteet määritetään selvitystoiminnassa;

5) ajankohta, jolloin velvoite katsotaan ilmoitetuksi selvitettäväksi;

6) millä tavalla selvitysyhteisö vastaa veloitteiden täyttämisestä;

7) miten veloitteet on täytettävä;

8) miten selvitysyhteisön maksuvalmius turvataan;

9) miten 3 §:ssä tarkoitetut selvitystoimintaa turvaavat vakuudet asetetaan;

10) miten selvitystoiminnasta aiheutuva tappionvaara katetaan;

11) miten selvitystoiminta järjestetään häiriötilanteissa tai silloin, jos selvitysosapuoli laiminlyö selvitystoimintaan kuuluvia veloitteitaan;

12) miten selvitysosapuolet vastaavat selvitystoiminnasta;

13) miten sääntöjä täydentävien päätösten antaminen on jaettu hallituksen ja toimitusjohtajan kesken;

14) miten selvitysyhteisölle kuuluvat valvontatehtävät toteutetaan;

15) mitä erityisiä vaatimuksia asetetaan sellaiselle yhteisölle, joka toimii asiamiehenä selvitysosaapuolen lukuun;

16) millaisia tarkempia vaatimuksia asetetaan sellaiselle yhteisölle, jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat velvoitteet toteutetaan selvitysyhteisössä;

17) miten keskusvastapuolena toimiva selvitysyhteisö tai sen selvitysosaapuoli toteuttaa selvitystoiminnassa kauppojen etusijajärjestyksen, jos osa kaupoista johtuvista velvoitteista jää toteuttamatta sääntöjen mukaisessa selvitysaikataulussa;

18) miten selvitysyhteisö voi harjoittaa arvopaperien lainaus- ja takaisinostosopimusten selvitystoimintaa tai nettouttaa sen toiminnassa velvoitteita eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisesti;

19) minkä valtion lakia selvitystoimintaan sovelletaan;

20) mitkä ovat selvitystoiminnan ylläpitäjälle asetettavat muut edellytykset;

21) miten sääntöjä muutetaan ja muutoksesta ilmoitetaan selvitysosaapuolille.

5 §

Selvitysyhteisön sääntöjen vahvistaminen

Selvitysyhteisön säännöt vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö. Säännöt on vahvistettava, jos ne ovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jos saadun selvityksen perusteella voidaan pitää todennäköisenä, että ne turvaavat selvitysyhteisön luotettavan toiminnan.

Hakemus on ratkaistava kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Päätös on kuitenkin aina tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Valtiovarainministeriön on ennen sääntöjen vahvistamista pyydettävä hakemuksesta Suomen Pankin ja Finanssivalvon-

nan lausunto. Jos yhteisön toimintaan kuuluu arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen arvopaperien selvitystoimintaa, lausunto on tarvittaessa pyydettävä myös arvopaperikeskukselta sekä asianomaiselta arvopaperipörssiltä tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjältä sääntöjen yhteensopivuuden varmistamiseksi ja arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen vahvistamiseksi.

Valtiovarainministeriö voi selvitysyhteisön toimintaa kohtaan tunnetun luottamuksen vahvistamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä määrätä vahvistamisensa säännöissä olevien määräysten sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi. Valtiovarainministeriön on ennen määräyksen antamista pyydettävä asiassa Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto. Jos tärkeä yleinen etu vaatii selvitystoiminnan järjestämistä eikä selvitysyhteisön sääntöjä tai niiden muutosta ole hakemuksen hylkäämisen takia tai muusta syystä vahvistettu, valtiovarainministeriö voi määrätä selvitystoiminnan järjestämisestä.

4 luku

Ulkomaiset selvitysyhteisöt

1 §

Toisen ETA-valtion selvitysyhteisön toiminnan luvanvaraisuus

Ulkomainen selvitysyhteisö, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, saa valtiovarainministeriön myöntämän luvan nojalla harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa Suomessa sivuliikkeessä tai sivuliikettä perustamatta.

2 §

Lupahakemus

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuna ulkomaisen selvitysyhteisön on toimitettava valtiovarainministeriölle hakemus, jossa se antaa:

- 1) riittävän selvityksen itsestään;

- 2) hakijan osoite- ja yhteystiedot;
- 3) tiedot hakijan päätoimipaikasta;
- 4) tiedot sivuliikkeen edustajasta ja sen toiminnasta vastaavasta johtajasta;
- 5) kuvauksen harjoitettavaksi aiotusta selvitysyhteisön toiminnasta;
- 6) tiedot riskienhallinnan ja maksuvalmiuden järjestämisestä;
- 7) tiedot hakijan kotivaltiossa valvonnasta vastaavasta toimivaltaisesta viranomaisesta (*ulkomainen valvontaviranomainen*).

Valtiovarainministeriön on pyydettävä hakemuksesta ulkomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä erityisesti arvioimaan hakijan hallinnon, johdon ja merkittävien osakkeenomistajien luotettavuutta, riskienhallintaa, taloudellisia toimintaedellytyksiä, toiminnan järjestämistä ja jatkuvuuden turvaamista sekä toiminnassa noudatettavien sääntöjen suojan riittävyttä sijoittajille ja selvitysosapuolille. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä ilmoittamaan ne edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä luvan myöntämisen tai ulkomaisen selvitysyhteisön valvonnan kannalta. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä lisäksi ilmoittamaan, miten siinä valtiossa, jossa ulkomaisella selvitysyhteisöllä on kotipaikka, ulkomaisten viranomaisten tietojensaantioikeus on turvattu ja noudatetaanko mainitussa valtiossa selvitysyhteisön vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

3 §

Edellytykset myöntää lupa toisen ETA-valtion selvitysyhteisölle

Valtiovarainministeriön on myönnettävä lupa 1 §:ssä tarkoitettulle ulkomaiselle selvitysyhteisölle, jos:

- 1) valtiovarainministeriö on saanut ulkomaiselta valvontaviranomaiselta 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun lausunnon;
- 2) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnalle sen kotivaltion yhtiölainsäädännössä asetetut vaatimukset vastaavat olennaisilta osin tämän lain säännöksiä selvitysyhteisön toiminnasta;

3) ulkomainen selvitysyhteisö on hakenut selvitysosapuolen oikeuksia selvitysyhteisössä; ja

4) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta ei aiheudu vaaraa sijoittajien tai selvitysosapuolten edulle, säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuudelle tai rahoitusmarkkinoiden vakaudelle.

Ennen luvan myöntämistä ulkomaisen valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä tulee olla allekirjoitettu ulkomaisen selvitysyhteisön valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriön tulee ratkaista lupaa koskeva hakemus kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Lupaa koskeva päätös on tehtävä kuitenkin aina 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Valtiovarainministeriö voi asettaa lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa koskevia, säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja. Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

4 §

Muun kuin ETA-valtion selvitysyhteisön toiminnan luvanvaraisuus

Ulkomaisen selvitysyhteisön, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa ja joka aikoo harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa Suomessa, on perustettava Suomeen sivuliike ja haettava valtiovarainministeriöltä lupa toimintansa harjoittamiseen. Lupa-hakemukseen sovelletaan, mitä 2 luvun 2 §:ssä säädetään arvopaperikeskuksen toimiluvan hakemisesta.

Valtiovarainministeriö voi kuitenkin erityisestä syystä myöntää ulkomaiselle selvitysyhteisölle luvan harjoittaa Suomessa selvitysyhteis-

sön toimintaa sivuliikettä perustamatta, jos 5 §:ssä asetetut edellytykset täyttyvät.

5 §

Edellytykset myöntää lupa muun kuin ETA-valtion selvitysyhteisölle

Valtiovarainministeriö voi myöntää edellä 4 §:ssä tarkoitetulle ulkomaiselle selvitysyhteisölle luvan selvitysyhteisötoiminnan harjoittamiseen Suomessa, jos:

1) ulkomainen selvitysyhteisö täyttää arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämiseksi ja arvopaperikeskuksen johtamiselle 2 luvun 3 ja 4 sekä 12 §:ssä säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset;

2) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnalle sen kotivaltion yhtiölainsäädännössä asetetut vaatimukset vastaavat olennaisilta osin tämän lain säännöksiä selvitysyhteisön toiminnasta;

3) ulkomaisen selvitysyhteisön kotivaltion lainsäädännön säännökset vastaavat kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa sekä rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

4) selvitysyhteisön taloudelliset ja muut toimintaedellytykset, toiminnan järjestäminen ja turvaaminen sekä hallinto täyttävät luotettavalle toiminnan harjoittamiselle asetettavat vaatimukset;

5) ulkomainen selvitysyhteisö on hakenut selvitysosapuolen oikeuksia selvitysyhteisössä;

6) selvitystoiminnan harjoittamisesta Suomessa ei aiheudu vaaraa sijoittajien tai selvitysosapuolten edulle eikä säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuudelle tai rahoitusmarkkinoiden vakaudelle;

7) valtio, jossa selvitysyhteisöllä on yhtiöoikeudellinen kotipaikka, valvoo selvitysyhteisöä riittävän tehokkaasti;

8) selvitysyhteisön kotivaltiossa on turvattu ulkomaisten viranomaisten tietojensaanti-oikeus; ja

9) ulkomainen valvontaviranomainen on toimittanut 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon.

Ennen luvan myöntämistä ulkomaisen valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä tulee olla allekirjoitettu ulkomaisen selvitysyhteisön valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriö voi asettaa lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa koskevia, säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

6 §

Luvan peruuttaminen sekä selvitystoiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonnasta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Ulkomaiselle selvitysyhteisölle myönnetyn luvan peruuttamiseen ja selvitystoiminnan rajoittamiseen tai keskeyttämiseen sovelletaan, mitä 2 luvun 10 ja 11 §:ssä säädetään toimiluvan peruuttamisesta ja selvitystoiminnan rajoittamisesta ja keskeyttämisestä. Valtiovarainministeriö voi kieltää ulkomaista selvitysyhteisöä harjoittamasta toimintaa Suomessa. Sen lisäksi, mitä 2 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 11 §:n 3 momentissa säädetään, valtiovarainministeriön on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä varattava ulkomaiselle valvontaviranomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

5 luku

Selvitysosapuoli

1 §

Selvitysosapuolen oikeuksien myöntäminen

Selvitys yhteisön on myönnettävä selvitysosa-
puolen oikeudet Suomen valtiolle, Suomen Pan-
kille, pörssille sekä sellaiselle sijoituspalvelun
tarjoajalle:

- 1) jolla on kiinteä toimipaikka Suomessa;
- 2) joka täyttää selvitysosa puolelle tässä lais-
sa, sen nojalla annetuissa säännöksissä ja mää-
räyksissä sekä selvitys yhteisön säännöissä
asetetut vaatimukset;
- 3) joka sitoutuu noudattamaan selvitys yhtei-
sön sääntöjä;
- 4) jonka osallistuminen selvitys yhteisön toi-
mintaan ei ole omiaan vaarantamaan tämän toi-
minnan tai selvitys yhteisön muun toiminnan
luotettavuutta; ja
- 5) jonka osakepääoma, osuuspääoma tai muu
vastaava pääoma on vähintään 730 000 euroa.

Selvitys yhteisön on lisäksi myönnettävä sel-
vitysosa puolen oikeudet:

- 1) sijoituspalvelun tarjoajalta Suomessa edel-
lytettävää toimilupaa vastaavan toimiluvan vi-
ranomaiselta Euroopan talousalueella saaneelle
ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle, jolla ei
ole kiinteää toimipaikkaa Suomessa ja joka täyt-
tää 1 momentin 2—5 kohdassa säädetyt edelly-
tykset;
- 2) ulkomaiselle selvitys yhteisölle, jos sillä on
4 luvussa tarkoitettu lupa ja se täyttää
1 momentin 2—5 kohdan edellytykset.

Selvitys yhteisö voi valtiovarainministeriön
määräämin ehdoin myöntää selvitysosa puolen
oikeudet myös muulle 1 momentin 2—5 kohdan
edellytykset täyttävälle riittävän vakavaraiselle
ja riskit hallitsevalle suomalaiselle tai ulkoi-
selle yhteisölle. Valtiovarainministeriön mää-
rämissä ehdoissa on edellytettävä, että hakija-
na oleva yhteisö toimittaa selvitys yhteisölle nii-
tä selvityksiä soveltuvien osin vastaavat selvityk-
set, jotka on sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n ja
sen nojalla annetun valtiovarainministeriön ase-

tuksen mukaan liitettävä sijoituspalveluyrityk-
sen toimilupaa koskevaan hakemukseen.

Valtiovarainministeriön on ennen ehtojen
määräämistä koskevan 3 momentissa tarkoite-
tun päätöksen tekemistä pyydettävä Suomen
Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan
antaa tarkempia säännöksiä selvitysosa puolelle
asetettavista vaatimuksista.

2 §

*Selvitysosa puolen oikeuksien peruuttaminen ja
päätöksen saattaminen Finanssivalvonnan käsi-
teltäväksi*

Selvitys yhteisön on peruutettava selvitysosa-
puolen oikeudet kokonaan tai osittain, jos osa-
puoli ei enää täytä 1 §:ssä tai sen nojalla säädetyt
vaatimuksia tai jos Finanssivalvonta arvo-
paperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuk-
sen vahvistamiseksi tai muusta erityisen paina-
vasta syystä niin päättää.

Selvitys yhteisön on annettava selvitysosa-
puolen asemaa koskeva päätöksensä tiedoksi
valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle.
Selvitysosa puolen asemaa hakevalla yhtei-
söllä sekä yhteisöllä, jonka oikeudet on peruu-
tettu, on oikeus saattaa 1 §:n 1—3 momentissa ja
tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu sel-
vitys yhteisön päätös Finanssivalvonnan käsitel-
täväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä. Finans-
sivalvonnan on ilmoitettava selvitys yhteisölle
asian saattamisesta sen käsiteltäväksi.

3 §

Velvollisuus hakea selvitysosa puoleksi

Sellaisen selvitys yhteisön, ulkomaisen sel-
vitys yhteisön tai muun ulkomaisen yhteisön,
jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat
velvoitteet toteutetaan säännöllisesti selvitys yhtei-
teisössä ja jonka toiminta voi muodostua rahoit-
usmarkkinoiden vakauden kannalta merkittä-
väksi, tulee hakea selvitysosa puolen oikeudet
mainitussa selvitys yhteisössä.

4 §

Selvitysosaapuolen aseman turvaaminen

Selvitys yhteisön on huolehdittava siitä, ettei selvitysosaapuolille aiheudu yhteisön toiminnassa vaaraa tehdyn suorituksen menettämisestä ilman vastasuoritusta. Selvitys yhteisö ei saa täyttää kauppaa tai luovutukseen liittyvää velvoitetta selvitysosaapuolelle varmistumatta siitä, että tämä on täyttänyt omat kauppaa tai luovutukseen liittyvät velvoitteensa.

Selvitys yhteisö saa selvitystoiminnan toteuttamiseksi avata omissa nimissään rahavarojen tilin Suomen Pankissa, ulkomaisessa keskuspankissa, talletuspankissa, ulkomaisessa luottolaitoksessa tai sen sivuliikkeessä siten, että tilille vastaanotetaan ja siltä maksetaan selvitysosaapuolten ja näiden asiakkaiden suorituksia sekä selvitysosaapuolille ja näiden asiakkaille tulevia suorituksia. Tällaisella tilillä olevat varat eivät kuulu selvitys yhteisölle, ja ne on pidettävä selvitys yhteisön kirjanpidossa erillään selvitys yhteisön varoista. Selvitys yhteisön on pidettävä ajantasaisesti kirjaa siitä, kenelle tilillä olevat varat kuuluvat.

5 §

Selvitysosaapuolen varmistamisvelvollisuus

Selvitysosaapuolen on arvopaperien hallinnan siirroilla, asiakkaan rahavarojen säilyttämisellä sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla, arvo-osuustileistä annetun lain 9 tai 16 §:n mukaisella kirjauksella tai muutoin riittävän huolellisesti varmistettava, että kaupasta tai muusta luovutuksesta johtuvat rahasuoritusta koskevat velvoitteet tai arvopaperien toimitusvelvoitteet voidaan täyttää selvitys yhteisön sääntöjen mukaisesti.

Jos kaupan tai luovutuksen selvitys viivästyy, koska selvitysosaapuoli on olennaisesti rikonut säännösten, määräysten tai selvitys yhteisön sääntöjen mukaisia velvoitteitaan ja selvitettyäksi annettua arvopaperikauppaa tai muuta luovutusta ei voida selvittää sen ehtojen tai sel-

vitys yhteisön sääntöjen mukaisesti, selvitysosaapuolen on vaadittaessa maksettava korvaus laiminlyöntiin tai viivästykseen syyttömälle selvitysosaapuolelle viivästyksen johdosta. Selvitysosaapuolen on vaadittaessa maksettava laiminlyöntiin tai viivästykseen syyttömälle selvitys yhteisölle viivästyksen johdosta korvaus, jos selvitys yhteisö ottaa sääntöjensä mukaan vastuun kaupan tai luovutuksen täyttämisestä.

Selvitys yhteisön säännöissä määrätään korvauksen suorittamisesta. Vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään 8 luvun 7 §:ssä.

6 §

Selvitys yhteisön ja selvitysosaapuolen panttioikeus

Selvitysosaapuolen selvitettyäksi antamaan arvopaperikauppaan liittyvien, selvitys yhteisön sääntöjen mukaisesti vahvistettujen velvoitteiden täyttämisen vakuudeksi on selvitys yhteisöllä panttioikeus arvo-osuuteen, joka on kaupan johdosta kirjattu selvitys yhteisön, selvitysosaapuolen tai sijoituspalvelun tarjoajan lukuun pidettävälle, arvo-osuustileistä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetulle kaupintatilille. Selvitys yhteisö saa panttioikeuden, jos yhteisö on suorittanut arvo-osuuksia koskevan maksun tai ottanut vastatakseen siitä.

Selvitysosaapuolella on panttioikeus osapuolen omaan tai osapuolen edustaman sijoituspalvelun tarjoajan lukuun pidettävälle kaupintatilille kirjattuun asiakkaan arvo-osuuteen sitä koskevasta toimeksiannosta johtuvien velvoitteiden täyttämisen vakuudeksi, jos selvitysosaapuoli on suorittanut arvo-osuuksia koskevan maksun.

Jos samoihin arvo-osuuksiin kohdistuu yhtä aikaisesti 1 ja 2 momentissa tarkoitettu panttioikeus, 1 momentin mukaisen oikeuden haltija saa suorituksen saatavastaan ennen 2 momentin mukaisen oikeuden haltijaa.

Jos panttina olevaa omaisuutta koskeva, 1 tai 2 momentissa tarkoitettu velvoite laiminlyödään, pantinhaltija saa selvityksen toteuttamiseksi muuttaa panttiomaisuuden rahaksi. Jos panttina on säännellyllä markkinalla kaupan-

käynnin kohteena oleva arvopaperi tai rahoitusväline, arvopaperi tai rahoitusväline voidaan muuttaa rahaksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Rahaksi muuttamisessa voidaan myös muutoin poiketa pantinhaltijan oikeutta rajoittavista lain-säännöksistä, jos poikkeaminen ei kohtuuttomasti vaaranna pantinomistajan, velallisen tai muiden velkojien etua. Rahaksimuuttamisoikeus on selvitysosapuolella myös siinä tapauksessa, että sijoituspalvelun tarjoaja, joka ei toimi selvitysosapuolena, jättää täyttämättä selvitetävistä kaupasta johtuvat velvoitteensa.

Mitä tässä pykälässä säädetään kaupintatilille kirjatusta arvo-osuudesta, on vastaavasti sovellettava myytyyn ja ostettuun arvopaperiin tai rahoitusvälineeseen, joka on luovutettu selvitysyhteisön tai selvitysosapuolen haltuun arvopaperikaupan tai rahoitusvälineen kaupan selvitystä varten.

7 §

Sijoituspalvelutoiminnan menettelytapasäännösten soveltaminen selvitysosapuoleen

Mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 10 §:ssä säädetään eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja 11 §:ssä henkilökohtaisista liiketoimista, 9 luvun 1 §:ssä sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta pitää asiakasvarat erillään sekä 10 luvun 7 §:ssä toimeksiantojen käsittelystä, koskee myös selvitysosapuolta.

Mitä arvopaperimarkkinalain 14 luvun 5 §:ssä säädetään markkinoiden väärinkäyttöön liittyvästä sijoituspalvelun tarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta ja mitä sanotun lain 16 luvun 3 §:ssä säädetään vahingonkorvausvelvollisuudesta, koskee myös selvitysosapuolta.

8 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset:

1) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen eturistiriitatilanteiden hallintaan liittyvistä menettelytavoista;

2) 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuista henkilökohtaisista liiketoimista;

3) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimeksiantojen toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

Finanssivalvonta antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla selvitysyhteisön avaamalla tileillä olevien asiakasvarojen erillään pitämisestä ja asiakkaan aseman turvaamisesta selvitystoiminnassa sekä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen markkinoiden väärinkäyttöön liittyvän ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta.

III OSA

ARVO-OSUUSJÄRJESTELMÄ

6 luku

Arvo-osuusjärjestelmä

1 §

Arvo-osuus

Arvo-osuudesta ei anneta osakekirjaa, velkakirjaa tai muuta sellaista oikeuden olemassaoloa ja sisältöä koskevaa arvopaperia. Arvo-osuuksia ei numeroida.

Mitä arvopaperista muutoin säädetään, sovelletaan vastaavasti soveltuvien osin arvo-osuuteen.

2 §

Arvo-osuustilit

Arvo-osuudet sekä niihin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset on kirjattava arvo-osuustileille, joita pidetään arvo-osuusrekisterissä. Arvo-osuustileistä säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa.

Mitä arvopaperin antamisesta ja luovuttamisesta säädetään, sovelletaan vastaavasti arvo-osuuden kirjaamiseen arvo-osuustilille.

3 §

Luettelot

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien seuraavien arvo-osuuksien omistajista pidetään liikkeeseenlaskijoiden lukuun liikkeeseenlaskija-kohtaiset osakasluettelot ja muut vastaavat omistajaluettelot arvopaperikeskuksessa:

1) osake tai muu osuus yhteisön omaan pääomaan tai siihen liittyvä osinko-, korko- tai muu tuotto-oikeus taikka merkintäoikeus;

2) 1 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa mainittujen oikeuksien yhdistelmä;

3) rahasto-osuus tai siihen rinnastettava yhteissijoitusyrityksen osuus.

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvien seuraavien arvo-osuuksien omistajista pidetään luettelot arvopaperikeskuksessa:

1) osuus joukkovelkakirjalainaan tai siihen rinnastuva velallisen sitoumus taikka sanottuun osuuteen tai sitoumukseen liittyvä korko- tai muu tuotto-oikeus;

2) 1 kohdassa ja 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittuja oikeuksia koskeva osto- tai myyntioikeus;

3) muu kuin edellä mainittu oikeus, joka perustuu sopimukseen tai sitoumukseen.

Arvopaperikeskuksessa on myös pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitettujen arvo-osuuksien lukumääristä.

4 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskuksen on myönnettävä tilinhoitajan oikeudet Suomen valtiolle, Suomen Pankille, toisen ETA-valtion keskuspankille, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, selvitysyhteisölle ja ulkomaiselle selvitysyhteisölle sekä sellaiselle sijoituspalveluntarjoajalle ja selvitysosapuolelle:

1) jonka suunnittelema toiminta täyttää toiminnan edellyttämät tekniset vaatimukset;

2) jonka voidaan aikaisemman toimintansa perusteella tai muutoin perustellusti katsoa täyttävän tehtävässä tarvittavaa oikeudellista asiantuntemusta ja eettistä tasoa koskevat vaatimukset;

3) jonka suunnittelema toiminta ei vaaranna arvo-osuusjärjestelmän ja arvo-osuusrekisterin luotettavaa ja tarkoituksenmukaista toimintaa;

4) jonka osakepääoma, osuuspääoma tai muu vastaava pääoma on vähintään 730 000 euroa; ja

5) joka täyttää muut arvopaperikeskuksen säännöissä asetetut vaatimukset.

Arvopaperikeskuksen on lisäksi myönnettävä tilinhoitajan oikeudet sijoituspalvelun tarjoajalta Suomessa edellytettävää toimilupaa vastaavan toimiluvan toisen ETA-valtion viranomaiselta saaneelle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle, joka täyttää 1 momentissa säädetty vaatimukset.

Arvopaperikeskus saa myöntää tilinhoitajan oikeudet yhteisölle, joka toimii muiden lukuun ja joka täyttää 1 momentissa säädetty vaatimukset.

Arvopaperikeskus saa myöntää tilinhoitajan oikeudet valtiovarainministeriön määräämin ehdoin muulle valtiolle, muun kuin ETA-valtion keskuspankille, 2 luvun 17 §:ssä tarkoitettulle yhteisölle sekä muulle sellaiselle ulkomaiselle yhteisölle, joka täyttää 1 momentissa säädetty vaatimukset.

Arvopaperikeskus saa myöntää tilinhoitajan oikeudet valtiovarainministeriön määräämin ehdoin myös muulle 1 momentin 1, 3 ja 5 kohdassa säädetty vaatimukset täyttävälle yhteisölle si-

ten, että yhteisöllä on oikeus tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin ainoastaan omaan lukuunsa.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitetuissa valtiovarainministeriön määräämissä ehdoissa on edellytettävä, että tilinhoitajan oikeuksia hakevan yrityksen omistajia voidaan pitää luotettavina. Luotettavuuden arviointiin sovelletaan sijoituspäätöslain 3 luvun 4 §:ää.

5 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntämistä koskevan asian ratkaiseminen

Arvopaperikeskuksen on ratkaistava tilinhoitajan oikeuksia koskeva hakemus kuuden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta. Jos arvopaperikeskus tänä aikana pyytää hakijalta lisäselvitystä, sanottu määräaika lasketaan siitä päivästä, jona arvopaperikeskus vastaanottaa lisäselvityksen.

Tilinhoitajien oikeuksia myöntäessään arvopaperikeskuksen on noudatettava tasapuolisuutta.

Arvopaperikeskuksen on viipymättä annettava tilinhoitajan oikeuksia koskeva päätöksensä tiedoksi Finanssivalvonnalle. Tilinhoitajan oikeuksia hakevalla yhteisöllä on oikeus saattaa arvopaperikeskuksen päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Finanssivalvonnan on ilmoitettava arvopaperikeskukselle asian saattamisesta Finanssivalvonnan käsiteltäväksi.

6 §

Tilinhoitajan oikeuksien peruuttaminen

Arvopaperikeskuksen on peruutettava tilinhoitajan oikeudet, jos tilinhoitaja ei enää täytä jotakin 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa säädettyistä edellytyksistä tai jos Finanssivalvonta arvo-osuusjärjestelmää kohtaan tunnetun luottamuksen vahvistamiseksi taikka muusta erityisen painavasta syystä niin päättää.

Arvopaperikeskus voi peruuttaa tilinhoitajan oikeudet kokonaan tai osittain, jos:

1) tilinhoitajan toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, tilinhoitajan oikeuksia koskevaan päätökseen sisältyviä ehtoja tai rajoituksia taikka arvopaperikeskuksen sääntöjä;

2) tilinhoitaja ei ole toiminut kuuteen kuukauteen;

3) tilinhoitajan toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa oikeuksien myöntämisestä; tai

4) oikeuksia haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tai puutteellisia tietoja tilinhoitajan toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.

Kun oikeudet on peruutettu, tilinhoitajan harjoittama kirjaustoiminta siirtyy välittömästi arvopaperikeskuksen hoitoon. Arvopaperikeskuksen on viipymättä huolehdittava tilinhoitajan kirjaustoiminnan lopettamisesta.

Arvopaperikeskuksen on annettava tilinhoitajan oikeuksien peruuttamista koskeva päätöksensä viipymättä tiedoksi Finanssivalvonnalle. Tilinhoitajalla, jonka oikeudet on peruutettu, on oikeus saattaa arvopaperikeskuksen päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Arvopaperikeskuksen antama päätös, joka on saatettu Finanssivalvonnan käsiteltäväksi, on käsitteilyyn saattamisesta huolimatta toistaiseksi voimassa, jollei Finanssivalvonta toisin määrää tai asiasta muualla toisin säädetä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava arvopaperikeskukselle asian saattamisesta Finanssivalvonnan käsiteltäväksi.

7 §

Tilinhoitajan toiminnan rajoittaminen

Oikeuksien peruuttamisen asemesta arvopaperikeskus voi rajoittaa tilinhoitajan toimintaa, jos sitä voidaan pitää riittävänä toimenpiteenä.

Arvopaperikeskus voi rajoittaa määräajaksi tilinhoitajan toimintaa, jos tilinhoitajan toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta tai jos on ilmeistä, että tilinhoitajan toiminta vaarantaa arvo-osuusjärjestelmän tai arvo-

osuusrekisterin vakaata toimintaa tai sijoittajien etua.

Mitä 6 §:n 4 momentissa säädetään tilinhoitajan oikeuksien peruuttamista koskevasta päätöksestä, sovelletaan myös tilinhoitajan oikeuksien rajoittamista koskevaan päätökseen.

8 §

Arvopaperikeskuksen tilinhoitajana tarjoamat palvelut

Kun arvo-osuustilin tilinhoitajana on arvopaperikeskus, 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen arvo-osuuksien omistajien nimissä pidettävistä arvo-osuustileistä aiheutuvista kustannuksista vastaavat kyseisten arvo-osuuksien liikkeeseenlaskijat.

Arvopaperikeskus saa kuitenkin periä tilinhaltijalta korvauksen sellaisesta kirjaamisesta ja tili-ilmoituksesta, joka johtuu arvo-osuuden siirtämisestä tässä pykälässä tarkoitettulta maksuttomalta arvo-osuustililtä toisen tilinhoitajan hoidossa olevalle tilille, arvo-osuuden panttauksesta, luovutusrajoituksesta tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä.

Arvo-osuustilien pitämisestä aiheutuvista kustannuksista voidaan arvopaperikeskuksen säännöissä määrättyllä ja tilisopimuksessa sovitulla tavalla kuitenkin periä korvaus muulta tilinhaltijalta kuin luonnolliselta henkilöltä.

Arvopaperikeskuksen on avattava arvo-osuustili jokaiselle, joka sitoutuu noudattamaan tilisopimusta ja suorittaa arvo-osuustiliin liittyvät maksu- ja muut velvollisuudet.

9 §

Kirjausrahas

Tilinhoitajalle arvo-osuustileistä annetussa laissa säädetyn vahingonkorvausvastuun täyttämisen turvaamiseksi on arvopaperikeskuksen hallituksen perustettava rahasto (*kirjausrahas*).

10 §

Toissijainen vastuu tilinhoitajan korvattavista vahingoista

Jos tilinhoitaja ei kykene täyttämään arvo-osuustileistä annetussa laissa säädettyä vahingonkorvausvelvollisuuttaan, vahingonkärsineellä on oikeus saada korvaus kirjausrahostosta. Kirjausrahostolla on tällöin oikeus periä maksamansa korvaus siltä, joka on korvauksen suorittamisesta vastuussa.

11 §

Vakuusmaksu

Tilinhoitajien on suoritettava kirjausrahaan vakuusmaksuja. Kirjausrahan säännöissä voidaan määrätä, että Suomen valtio, muu valtio, Suomen Pankki ja ulkomainen keskuspankki eivät ole velvollisia suorittamaan vakuusmaksuja. Vakuusmaksuja on kerättävä kirjausrahaan siten, että kirjausrahan pääoma on vähintään 0,0048 prosenttia arvo-osuusjärjestelmässä viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana säilytettävänä olleiden arvo-osuuksien yhteenlasketun käyvän arvon keskiarvosta, kuitenkin vähintään 20 miljoonaa euroa.

Tilinhoitajien on suoritettava vakuusmaksuja siten, että kunkin maksuvelvollisen tilinhoitajan osuus maksuista vastaa kirjausrahan säännöissä määriteltävällä tavalla sen osuutta kirjausrahostolla katettavista vastuista. Vakuusmaksujen on perustuttava arvo-osuusjärjestelmään tehtyjen kirjausten lukumäärään, näiden kirjausten euromäärään sekä säilytettävien arvo-osuuksien käypään arvoon. Maksun laskenta-perusteen on oltava sama kullekin kirjausrahan säännöissä määriteltävälle vakuusmaksuvelvollisten tilinhoitajien ryhmälle.

Edellä 1 momentista poiketen tilinhoitajan, joka tulee kirjausrahan jäseneksi sen jälkeen, kun rahaston pääoma on kartutettu 1 momentissa säädettyyn vähimmäismäärään, on rahastoon liittyessään suoritettava vakuusmaksun ennakona kolme prosenttia rahaston pääoman vähimmäismäärästä. Vakuusmaksun ennakko luetaan

tilinhoitajan hyväksi päätettäessä 12 §:n mukaisesti tilinhoitajan vakuusmaksun suuruudesta.

12 §

Kirjausrahaston vakuusmaksun määrääminen ja varainhallinta

Kirjausrahasto määrää puolivuositain rahaston säännöissä määrätyllä tavalla vakuusmaksuilla kerättävien kirjausrahaston varojen vähimmäismäärän ja kunkin maksuvelvollisen tilinhoitajan vakuusmaksun suuruuden.

Kirjausrahaston rahavarat on sijoitettava turvallisella ja kirjausrahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla. Kirjausrahaston rahavaroista saatava tuotto on lisättävä kirjausrahaston pääomaan sen jälkeen, kun tuotosta on vähennetty rahaston hoidosta aiheutuvat välttämättömät hallintokulut. Kirjausrahaston rahavaroja ei saa sijoittaa kiinteistöihin tai sellaiseen osakkeeseen tai muuhun arvopaperiin, joka yksin tai yhdessä muiden arvopaperien kanssa tuottaa oikeuden hallita määrättyä huoneistoa tai kiinteistön osaa.

Vakuusmaksun suorittaneella tilinhoitajalla on kirjausrahaston säännöissä määrättävällä tavalla oikeus vaihtaa vakuusmaksuksi suoritettu omaisuuserä toiseen. Tällöin maksuvelvollisen osuus maksuista ei kuitenkaan saa vähentyä.

Jos kirjausrahaston pääoma vahingonkärsijälle suoritettuna korvauksen tai 19 §:n 2 momentissa tarkoitetun palautuksen seurauksena vähenee 11 §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäispääomaa pienemmäksi, pääoma on kartutettava uudelleen vähimmäispääoman suuruiseksi kolmen kuukauden kuluessa korvauksen tai palautuksen maksamisesta.

Kirjausrahasto voi ottaa säännöissä määrättyllä tavalla luottoa, jos sen omat varat eivät riitä rahaston vastuiden kattamiseen.

13 §

Kirjausrahaston säännöt ja hallinto

Kirjausrahaston säännöt vahvistaa hakemuksesta valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) rahaston kartuttamiseksi kerättävien vakuusmaksujen määräytymisperusteet;
- 3) menettely rahastoon kerättävien vakuusmaksujen kokonaismäärän kartuttamiseksi ja maksuvelvollisen tilinhoitajan vakuusmaksun suuruudesta päättämiseksi;
- 4) vakuusmaksuiksi käteisen rahan lisäksi hyväksyttävät omaisuuserät sekä näiden erien arvostusperiaatteet;
- 5) menettelytapa, jolla rahastosta suoritetaan korvauksia;
- 6) rahaston varojen sijoittamisen ja rahaston lainanoton pääperiaatteet;
- 7) perusteet rahaston vuotuisten tuottojen maksamiseksi ja rahaston varojen palauttamiseksi vakuusmaksuvelvolliselle tilinhoitajalle;
- 8) rahaston tilikausi;
- 9) hyväksytyjen tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen lukumäärä, valintatapa ja toimikausi;
- 10) tapa, jolla sääntöjä muutetaan ja muutoksesta ilmoitetaan.

Rahastoa hoitaa arvopaperikeskuksen hallitus siten kuin hallinnosta määrätään rahaston säännöissä.

14 §

Kirjausrahaston maksuvelvollisuus

Jos tilinhoitaja ei ole suorittanut sille arvoosuustileistä annetun lain mukaan kuuluvaa vahingonkärsijän selvää ja riidatonta korvaussaamista, vahingonkärsijä voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on 21 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai muutoin tiedon saatuaan päätettävä, onko kirjausrahaston suoritettava vahingonkärsijän saamiset. Suoritusvelvollisuuden määräämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitetun saamisen suorittamatta jääminen on johtunut tilinhoitajan asettamisesta konkurssiin tai yrityssaneeraukseen tai sen muusta maksukyvyttömyydestä, joka ei Finanssivalvonnan arvion mukaan ole tilapäistä ja josta on saatu riittävä selvitys.

Finanssivalvonnan on annettava tieto 2 momentissa tarkoitettusta päätöksestään kirjausrahastolle, tilinhoitajalle, valtiovarainministeriölle ja arvopaperikeskukselle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna päätöksellä ja yksittäisiä vahingonkärtsijöitä koskevien korvauspäätösten tekemiseksi tilinhoitajan on tarvittaessa toimitettava kirjausrahastolle ja Finanssivalvonnalle tiedot kaikista tilille kirjattujen oikeuksien haltijoista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan.

15 §

Korvattavat saamiset

Samalle vahingonkärtsijälle maksetaan kirjausrahaston varoista korvauksena vahingonkärtsijän samalta tilinhoitajalta olevan korvaussaamisen määrä, kuitenkin enintään 25 000 euroa. Kirjausrahaston velvollisuus korvata samaan vahingotapahtumaan liittyviä vahinkoja on enintään 10 miljoonaa euroa.

Luonnollisille henkilöille suoritetaan korvaus kirjausrahastosta ennen muita vahingonkärtsijöitä.

Vahingonkärtsijälle maksettava korvaus on laskettava sen päivän käyvän arvon mukaan, jona Finanssivalvonta teki 14 §:n 2 momentin mukaisen päätöksen tai jona tilinhoitaja asetettiin maksukyvyttömyysmenettelyyn, riippuen siitä kumpi päivä on aikaisempi. Korvaus maksetaan vahingonkärtsijälle, jolla on täysimääräinen oikeus tilinhoitajan hallussa oleviin saamiin. Jos maksettavalla korvauksella on useita yhteisomistajia, otetaan kullekin yhteisomistajalle kuuluva osuus huomioon laskettaessa vahingonkärtsijälle maksettavaa korvausta.

Rikoksella hankittuja varoja, joihin liittyy vahingonkärtsijä tai sen edustaja on tuomittu rangaistukseen rikoslain (39/1889) 32 luvun 6—10 §:n mukaisesti, ei voida korvata kirjausrahastosta.

16 §

Korvausten maksaminen

Kirjausrahaston on maksettava vahingonkärtsijöiden saamiset ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua Finanssivalvonnan päätöksestä. Jos tilinhoitaja on ennen 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan, yrityssaneeraukseen tai konkurssiin, lasketaan määräaika selvitystilaan, yrityssaneeraukseen tai konkurssiin asettamis-päätöksestä. Korvausvelalle on maksettava korkolain (633/1982) 4 §:n mukaista viivästyskorkoa siitä päivästä lähtien, jolloin Finanssivalvonta on tehnyt tämän lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksen.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää kirjausrahastolle lisäaikaa vahingonkärtsijöiden saamisten maksamiseen enintään kolme kuukautta. Kirjausrahaston on kuitenkin saamastaan lisäajasta huolimatta maksettava korvaus viivymättä, jos korvauksen maksamisen viivästyminen olisi korvauksen saajan kannalta kohtuutonta.

Jos kirjausrahasto ei ole korvannut vahingonkärtsijän saamista 1 tai 2 momentissa säädettyssä ajassa, vahingonkärtsijälle on syntynyt saaminen, jota vahingonkärtsijällä on oikeus vaatia kirjausrahastolta.

Jos vahingonkärtsijä tai sen edustaja on syyteessä rikoslain 32 luvun 6—10 §:n mukaisesta rikoksesta, kirjausrahasto voi 1 ja 2 momentin estämättä lykätä maksujen suorittamista tuomioistuimen asiassa tekemään päätökseen asti.

17 §

Kirjausrahaston tiedottamisvelvollisuus

Kirjausrahaston on annettava kirjallisesti tieto 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua Finanssivalvonnan päätöksestä kaikille asianomaisen tilinhoitajan asiakkaille. Kirjausrahaston on lisäksi julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin vahingonkärtsijöiden on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on jul-

kaistava myös tilinhoitajan toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä toimialueen virallisilla kielillä.

Kirjausrahasto voi asettaa vähintään kuuden kuukauden määräajan, jonka kuluessa vahingonkäräjöiden on ryhdyttävä toimenpiteisiin saamistensa turvaamiseksi. Asetetun määräajan ylittämisen johdosta ei kuitenkaan voida kieltäytyä maksamasta korvausta vahingonkäräjälle, jolla on ollut pakottava este valvoa saamisoikeutensa toteuttamista.

18 §

Selvitysrahasto

Arvopaperikeskuksen velvollisuudesta perustaa selvitysrahasto säädetään 3 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetään.

Kirjausrahasto ja selvitysrahasto voidaan valtiovarainministeriön luvalla järkevän ja tehokkaan varainhoidon edistämiseksi yhdistää yhdeksi rahastoksi. Yhdistäminen ei saa vähentää arvopaperikeskuksen vastuunkantokykyä eikä eri rahastoihin vakuusmaksuja suorittavien yhteisöjen maksuvelvollisuus saa lisääntyä siitä, mikä se olisi silloin, kun rahastot ovat erillään.

19 §

Kirjausrahaston tuotto ja varojen palauttaminen

Vakuusmaksun suorittaneen tilinhoitajan osuus voidaan lukea tilinhoitajan varoiksi. Tilinhoitajalla ei kuitenkaan ole oikeutta vaatia osuuttaan kirjausrahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle muussa kuin 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa.

Jos maksuvelvollisuuden aiheuttava toiminta lopetetaan, kirjausrahaston on säännöissä määrättyllä tavalla pyynnöstä palautettava tilinhoitajalle se suhteellinen osuus rahaston määrästä, jonka se on suorittanut rahastoon. Palautus voidaan tehdä aikaisintaan, kun maksuvelvollisuuden aiheuttaneen toiminnan lopettamisesta on kulunut kolme vuotta.

Tilinhoitajan toiminnasta vahinkoa kärsineiden oikeudenhaltijoiden korvaussaamiset ovat

kirjausrahaston suojan piirissä tilinhoitajan vakuusmaksujen palauttamiseen saakka. Palautettavaa osuutta ei lueta rahaston pääomaan eikä sitä voida käyttää tilinhoitajan toiminnan lopettamisen jälkeen syntyneiden korvaussaamisten maksamiseen.

20 §

Asian saattaminen Finanssivalvonnan käsiteltäväksi

Tilinhoitajalla on oikeus saattaa kirjausrahaston tämän lain nojalla tekemä päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

7 luku

Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §

Osakkeet, osuudet ja sijoitusrahasto-osuudet

Suomalaisen osakeyhtiön, jonka liikkeeseen laskema osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitetulle säännellylle markkinalle, on liitettävä osakkeensa arvo-osuusjärjestelmään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston osuuksiin ja sellaisiin osuuskunnan osuuksiin, lisäosuuksiin tai sijoitusosuuksiin, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitetulle säännellylle markkinalle. Sijoitusrahaston osuuskien liittämisestä arvo-osuusjärjestelmään sovelletaan muutoin, mitä sijoitusrahastolain 10 luvussa säädetään.

Arvopaperikeskuksen säännöissä voidaan määrätä, että myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu suomalaisen osakeyhtiön osake voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään. Liittämismenettelyssä on noudatettava tämän luvun ja osakeyhtiölain 4 luvun säännöksiä. Menettelystä on

määrättävä tarkemmin arvopaperikeskuksen säännöissä. Osaketta tai osuutta, joka yksin tai yhdessä muiden osakkeiden tai osuuksien kanssa tuottaa oikeuden hallita määrättyä huoneistoa tai kiinteistön osaa, ei kuitenkaan saa liittää arvo-osuusjärjestelmään.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta velvollisuudesta liittää rahoitusvälineet arvo-osuusjärjestelmään.

2 §

Eräät arvopaperit ja rahoitusvälineet

Arvopaperikeskus voi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta hyväksyä muun arvopaperin tai rahoitusvälineen kuin 1 §:ssä tarkoitettun osakkeen, osuuden tai sijoitusrahasto-osuuden liitettäväksi arvo-osuusjärjestelmään. Arvopaperikeskuksen on ennen päätöksen tekemistä ilmoitettava Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle sen lakisääteisten tehtävien hoitamisen kannalta merkittävästä hakemuksesta.

Arvopaperikeskuksen on päätöksessään määrättävä se ajankohta, josta lukien arvopaperi tai rahoitusväline voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään. Arvopaperikeskus voi antaa päätöksessään tarkempia määräyksiä arvo-osuusjärjestelmään kirjattavista tiedoista ja kirjaamismenettelystä silloin, kun arvopaperi tai rahoitusväline liitetään arvo-osuusjärjestelmään. Ennen päätöksen tekemistä arvopaperikeskuksen on tarkastettava, että liikkeeseenlaskija on varmistanut yhden tai useamman tilinhoitajan kanssa tekemässään sopimuksessa tai muutoin sen, että kaikilla arvopaperin tai rahoitusvälineen omistajilla on mahdollisuus saada oikeutensa kirjatuiksi arvo-osuusjärjestelmään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua ajankohdasta lukien arvopaperin tai rahoitusvälineen omistaja tai hänen edustajansa voi hakea omistusoikeuden kirjaamista liikkeeseenlaskijan osoittamalta tilinhoitajalta. Hakijan on luovutettava arvopaperi tai rahoitusväline tilinhoitajalle ja osoitettava, että hänellä on velkakirjalain (622/1947) säännösten mukainen tai siihen rinnastettava oikeus määrätä arvopaperista tai ra-

hoitusvälineestä. Tilinhoitajan on kirjattava arvopaperi tai rahoitusväline hakijan ilmoittamalle arvo-osuustilille noudattaen, mitä arvo-osuustileistä annetussa laissa säädetään.

Tilinhoitajalle luovutettu arvopaperi tai rahoitusväline on varustettava merkinnällä sen liittämistä arvo-osuusjärjestelmään.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin ajankohdasta, jonka jälkeen liikkeeseen laskettavat ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettavat arvopaperit tai rahoitusvälineet on liitettävä arvo-osuusjärjestelmään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rahoitusvälineestä, koskee vastaavasti 1 luvun 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineeseen rinnastettavaa oikeutta.

3 §

Ulkomaiset arvopaperit

Arvopaperikeskus voi liittää arvo-osuusjärjestelmään 2 luvun 17 §:ssä tarkoitettua ulkomaisessa laitoksessa säilytettävän ulkomaisen arvopaperin taikka siihen kohdistuvan tai perustuvan, ulkomaisessa järjestelmässä käsiteltävän oikeuden. Liitettäviä arvo-osuuksia koskevat arvopaperit tai oikeudet on kirjattava ulkomaisessa järjestelmässä arvopaperikeskuksen ja ulkomaisen laitoksen välisen sopimuksen perusteella arvopaperikeskuksen tilille tai erotettava muulla tavalla arvo-osuuksien omistajia varten. Liitettyjen arvo-osuuksien yhteismäärän on vastattava ulkomaisessa laitoksessa erotettujen arvopaperien tai oikeuksien yhteismäärää. Arvo-osuudet voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään tämän lain ja arvo-osuustileistä annetun lain liikkeeseenlaskijaa koskevien säännösten estämättä. Liittämismenettelystä on määrättävä arvopaperikeskuksen säännöissä.

Arvopaperikeskus voi hyväksyä liikkeeseenlaskijan hakemuksesta ulkomaisen arvopaperin tai siihen kohdistuvan tai perustuvan oikeuden liittämisen arvo-osuusjärjestelmään. Jos liitettävästä arvo-osuudesta on annettu oikeutta osoittava todiste eikä todistetta mitätöidä liittämisen

yhteydessä, arvopaperikeskuksen on varmistuttava siitä, ettei todiste joudu liikkeeseen samanaikaisesti arvo-osuuden kanssa. Sama koskee ulkomaiseen arvopaperiin kohdistuvaa tai siihen perustuvaa oikeutta, joka liitetään arvo-osuusjärjestelmään. Ennen ulkomaisen arvopaperin liittämistä arvo-osuusjärjestelmään arvopaperikeskuksen on voitava varmistua siitä, että liittäminen ja arvo-osuuksien käsittely voi tapahtua arvo-osuusjärjestelmän luotettavaa ja tarkoituksenmukaista toimintaa ja sijoittajan suojaa vaarantamatta. Liittämismenettelystä on määrättävä arvopaperikeskuksen säännöissä.

4 §

Liikkeeseenlaskutili

Liitettäessä arvo-osuus arvo-osuusrekisteriin on avattava liikkeeseenlaskutili.

Liikkeeseenlaskutilille on kirjattava ne tiedot, jotka olisi lain mukaan merkittävä asianomaisesta arvo-osuudesta annettavaan arvopaperiin, sekä liikkeeseen laskettava lukumäärä. Edellä 6 luvun 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista arvo-osuuksista on liikkeeseenlaskutilille merkittävä lisäksi eräpäivät, lainan mahdollinen vakuus, lainasta maksettava korko tai mahdollinen muu hyvitys, lainan takaisinmaksu- ja muut olennaiset ehdot sekä se, miten lainaehdot pidetään yleisesti saatavissa.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvo-osuudesta on liikkeeseenlaskutilille merkittävä arvo-osuusjärjestelmään liitettävä lukumäärä, arvo-osuuden ulkomainen yksilöintitunnus sekä tieto arvo-osuuden sisältämän oikeuden tyypistä, tieto siitä 2 luvun 17 §:ssä tarkoitettu ulkomaisesta laitoksesta, jossa arvo-osuutta koskevaa arvopaperia tai siihen kohdistuvaa tai perustuvaa oikeutta säilytetään, tieto siitä, mistä arvo-

paperia koskevat perustiedot ovat saatavissa, sekä tieto arvopaperin liikkeeseenlaskijasta.

5 §

Arvopaperin ja rahoitusvälineen poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä

Arvopaperikeskus voi poistaa arvo-osuusjärjestelmästä siihen liitetyt arvopaperit ja rahoitusvälineet liikkeeseenlaskijan hakemuksesta edellyttäen, että arvopaperien ja rahoitusvälineiden oikeudenhaltijoiden oikeudet eivät vaarannu.

Arvopaperikeskus voi poistaa arvo-osuusjärjestelmästä siihen liitetyt arvopaperit ja rahoitusvälineet omasta aloitteestaan, jos liikkeeseenlaskija on maksukyvytön tai on olennaisesti rikkonut arvo-osuusjärjestelmään liittyviä velvoitteitaan taikka muusta niihin rinnastettavasta erityisen painavasta syystä ja edellyttäen, että arvopaperien ja rahoitusvälineiden oikeudenhaltijoiden oikeudet eivät vaarannu.

Arvopaperikeskuksen on ennen arvopaperien ja rahoitusvälineiden poistamista arvo-osuusjärjestelmästä esitettävä Finanssivalvonnalle selvitys edellä tässä pykälässä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä. Arvopapereita tai rahoitusvälineitä ei saa poistaa arvo-osuusjärjestelmästä ennen kuin Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta poistamista. Finanssivalvonnan on käsiteltävä arvopaperikeskuksen selvitys kolmen kuukauden kuluessa sen saapumisesta.

Arvopaperin ja rahoitusvälineen poistamisesta arvo-osuusjärjestelmästä on määrättävä tarkemmin arvopaperikeskuksen säännöissä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rahoitusvälineestä, koskee vastaavasti 1 luvun 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineeseen rinnastettavaa oikeutta.

IV OSA
ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

8 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Hallintarekisteröinti

Jos arvo-osuus on kirjattu arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitetulle omaisuudenhoitotilille tai mainitun lain 16 §:ssä tarkoitetulle kaupintatilille, tämän lain 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun luetteloon on omistajan sijasta merkittävä hallintarekisteröinnin hoitaja. Luetteloon voidaan omistajan sijasta merkitä hallintarekisteröinnin hoitaja myös silloin, kun arvo-osuuden omistaa ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö tai säätiö. Hallintarekisteröinnin hoitajana voi toimia kaupintatilin tilinhaltija taikka arvopaperikeskus, tilinhoitaja tai muu arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:n 3 momentissa tarkoitettu yhteisö, joka voi saada oikeuden toimia omaisuudenhoitotilin tilinhaltijana.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden tai muiden 6 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen arvo-osuuksien nojalla ei voida käyttää muita omistajalle liikkeeseenlaskijaa kohtaan arvo-osuuden omistajana kuuluvia oikeuksia kuin oikeutta nostaa varoja, muuntaa tai vaihtaa arvo-osuus ja osallistua osake- tai muuhun arvo-osuusantiin.

Hallintarekisteröinnin hoitajan on pyynnöstä ilmoitettava Finanssivalvonnalle arvo-osuustileiden todellisen omistajan nimi, jos se on tiedossa, ja se, kuinka monta arvo-osuutta omistajalla on. Jollei arvo-osuuksien todellisen omistajan nimi ole tiedossa, hallintarekisteröinnin hoitajan on ilmoitettava vastaavat tiedot omistajan puolesta toimivasta asiamiehestä sekä tämän antaman kirjallisen vakuutuksen siitä, ettei arvo-osuuksien todellinen omistaja ole suomalainen tai suomalainen yhteisö tai säätiö. Tiedot 6 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuista arvo-osuuksista on pyynnöstä annettava myös liikkeeseenlaskijalle.

Omistajan puolesta toimiva, 2 luvun 17 §:ssä tarkoitettu laitos ei kuitenkaan ole velvollinen antamaan kirjallista vakuutusta silloin, kun kysymys on 6 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista arvo-osuuksista.

2 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tilinhoitajan tai arvopaperikeskuksen, niiden omistusyhteisön, niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tai niiden yhteenliittymän toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa ollessaan taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää arvo-osuuden omistajan, liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa tilinhoitajan tai arvopaperikeskuksen yhtiökokoukselle tai osuuskunnan kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeen- tai osuudenomistajalle. Edellä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ja muiden sellaisten tietojen, jotka arvo-osuuden liikkeeseenlaskija on tässä ominaisuudessa saanut, osalta salassapitovelvollisuus koskee myös liikkeeseenlaskijan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, sen palveluksessa olevaa tai sen toimeksiannosta tehtävää suorittavaa.

Joka selvitysyhteisön, selvitysosapuolen tai 2 luvun 21 §:ssä tarkoitetun yhteisön toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimihenkilönä on saanut tietää arvopaperin liikkeeseenlaskijan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan julkistamattoman seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muutoin paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaistavaksi tai jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

3 §

Tiedonantovelvollisuus

Tilinhoitajalla, selvitysosapuolella, selvitysyhteisöllä, hallintarekisteröinnin hoitajalla ja arvopaperikeskuksella, niiden omistusyhteisöllä, niiden konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä niiden yhteenliittymällä on velvollisuus salassapitosäännösten estämättä antaa 2 §:ssä tarkoitettuja sekä muita arvo-osuustiliä ja arvo-osuuksien omistajia koskevia tietoja viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja. Velvollisuudesta antaa tietoja tuomioistuimelle säädetään oikeudenkäymiskaaren 17 luvussa. Arvo-osuustilejä ja arvo-osuuksien omistajia koskevien tietojen antamisesta verotuksen toimittamista varten säädetään erikseen.

Tilinhoitajalla, selvitysosapuolella, selvitysyhteisöllä, hallintarekisteröinnin hoitajalla ja arvopaperikeskuksella, niiden omistusyhteisöllä ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin tai konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos sen hallintoelinten jäseniä ja toimihenkilöitä koskee 2 §:ssä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

4 §

Asiakkaan tunteminen

Arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Tilinhoita-

jan ja arvopaperikeskuksen sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on lisäksi tarvittaessa tunnettava asiakkaan todellinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Tilinhoitajalla ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä arvopaperikeskuksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisesta säädetään lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008).

5 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Muutoksenhausta valtiovarainministeriön tämän lain perusteella antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Jos 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämisestä, 2 luvun 23 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistamisesta, 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön toimiluvan myöntämisestä, 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön sääntöjen vahvistamisesta taikka 4 luvun 1 tai 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä ulkomaisen selvitysyhteisön luvan myöntämisestä ei ole annettu niiden antamiselle säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

6 §

Muutoksenhaku Finanssivalvonnan päätökseen

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaiissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

7 §

Vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa toiselle vahinkoa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

8 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat 2 luvun 26—28 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä.

9 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 15 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön toiminnan järjestämisestä;

2) tämän lain 2 luvun 20 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön valvontatehtävästä;

3) tämän lain 2 luvun 25 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista arvopaperikeskuksessa ja selvitysyhteisössä;

4) tämän lain 3 luvun 3 §:n 3—5 momenttien säännökset selvitysyhteisön toiminnan turvaamisesta;

5) tämän luvun 4 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

10 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

11 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 2 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

12 §

Selvitysyhteisön toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa vastoin 3 luvun 1 §:n 1 momenttia tai ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa vastoin 4 luvun 1 tai 4 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

13 §

Arvopaperikeskuksen toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa arvopaperikeskuksen toimintaa vastoin 2 luvun 1 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta arvopaperikeskuksen toiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

14 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettusta tavasta, jolla tiedot arvo-osuuksien omistajasta ja tämän tunnistamiseksi tarpeellisista yhteystiedoista on ilmoitettava;

2) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettusta riskienhallinnasta.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan arvo-osuusjärjestelmästä annettu laki (826/1991), jäljempänä *kumottava laki*.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottavaan lakiin tai muutoin tarkoitetaan kumotta-

van lain säännöstä, sen sijasta sovelletaan säännöksen tilalle tullutta tämän lain säännöstä.

Kumottavan lain nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä voidaan soveltaa kuuden kuukauden ajan lain voimaantulosta, jolleivät ne ole ristiriidassa tämän lain kanssa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

16 §

Siirtymäsäännökset

Arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ja ulkomaisen selvitysyhteisön, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty lupa harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa Suomessa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

Arvopaperikeskuksen on saatettava sääntönsä vastaamaan tämän lain vaatimuksia ja haettava muutoksille valtiovarainministeriön vahvistus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Arvopaperikeskuksen on ylläpidettävä kumottavan lain 13 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisia tietojärjestelmiä arvopaperimarkkinalain 19 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtiovarainministeriön asetuksen voimaantuloon saakka.

Tämän lain 2 luvun 26 §:ssä tarkoitettun arvopaperikeskuksen sisäpiiriläisen on saatettava 27 §:n mukainen sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Arvopaperikeskuksen on saatettava 2 luvun 28 §:ssä tarkoitettu arvopaperikeskuksen sisäpiirirekisteri vastamaan lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki arvopaperitileistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Suomessa harjoitettavan arvopaperien säilyttämisen perusteella pidettävistä arvopaperitileistä ja tileille tehtyjen merkintöjen oikeusvaikutuksista, säilyttäjän velvollisuuksista sekä tilinhaltijoiden suojasta säilyttäjää koskevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Mitä tässä laissa säädetään arvopaperista, sovelletaan arvopaperimarkkina-laissa (/) tarkoitettuun arvopaperiin ja soveltuvin osin muuhun sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun rahoitusvälineeseen.

Arvo-osuusjärjestelmässä ylläpidettävistä arvo-osuustileistä säädetään erikseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *säilyttämisellä* sopimukseen perustuvaa arvopaperien hallintaa asiakkaan lukuun, kun arvopaperit yksilöidään sopimuksessa niiden lajin ja määrän perusteella;

2) *säilyttäjällä* sitä, joka harjoittaa säilyttämistä sijoituspalvelulain 2 luvun 1 tai 2 §:n tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 2 luvun 16 §:n 2 momentin mukaisesti taikka arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 5 a §:ssä tarkoitettuna omaisuudenhoitotilin tilinhaltijana;

3) *arvopaperitilillä* säilyttäjän pitämää tiliä, josta ilmenevät tilinhaltijana oleva asiakas, tilin-

haltijan lukuun säilytettävät arvopaperit sekä tilinhaltijan oikeuteen kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset;

4) *tilioikeudella* arvopaperia koskevaa tilinhaltijan oikeutta.

Säilyttäjän hallinnassa olevaan arvopaperiin rinnastetaan tätä lakia sovellettaessa säilyttäjän toiseen säilyttäjään kohdistuva arvopaperia koskeva tilioikeus tai sitä vastaava vieraan valtion lain mukainen oikeus.

2 luku

Arvopaperitilit ja niille tehtävät merkinnät

3 §

Arvopaperitili

Säilyttäjän on pidettävä säilyttämistään arvopapereista asiakaskohtaisia arvopaperitilejä. Tilejä on pidettävä luotettavalla tavalla ja siten, että kunkin tilille tehdyn oikeuksia osoittavan merkinnän tarkka ajankohta on luotettavasti selvitettävissä.

Arvopaperitilille merkitään:

1) tilinhaltijan ja muun tilille merkityn oikeudenhaltijan yksilöintitiedot;

2) tilinhaltijan lukuun säilytettävien arvopaperien laji ja määrä;

3) tilinhaltijan oikeuteen kohdistuvat 6 §:ssä tarkoitettut oikeudet ja rajoitukset.

Jollei jäljempänä tässä luvussa säädetä toisin, merkinnät ja niitä koskevat muutokset tehdään tilinhaltijan toimeksiannosta taikka sen toimeksiannosta, jolla on muun lain nojalla oikeus määrätä kysymyksessä olevasta omaisuudesta. Merkinnät on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä.

4 §

Tilioikeus

Tilinhaltijalla on oikeus:

1) saada tilille merkittyyn arvopaperiin perustuvat suoritukset ja käyttää muita arvopaperiin perustuvia oikeuksia;

2) määrätä oikeudestaan luovutustoimin sekä perustamalla siihen kohdistuvia panttioikeuksia ja muita oikeuksia;

3) vaihtaa säilyttäjää tai saada tilille merkitty arvopaperi omaan hallintaansa.

Säilyttäjän on huolehdittava 1 momentissa tarkoitettujen tilinhaltijan oikeuksien toteutumisesta ryhtymällä kaikkiin oikeuksien käyttämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin kohtuullisten vaikutusmahdollisuuksiensa puitteissa ja siten kuin säilyttäjän ja tilinhaltijan välillä on sovittu. Rahasuoritukset on maksettava ja muut oikeuksien käyttämisestä koskevat toimenpiteet tehtävä ilman aiheetonta viivytystä.

Tilinhaltijan oikeuksista säilyttäjän konkurssissa ja muussa maksukyvyttömyysmenettelyssä säädetään 11 §:ssä.

5 §

Oikeuksien toteuttaminen

Tilinhaltijan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettut oikeudet kohdistuvat säilyttäjään. Arvopaperien säilyttäminen välillisesti siten, että säilyttäjällä on 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu oikeus, ei tuota tilinhaltijalle oikeuksia muuta henkilöä kuin tilinhaltijan omaa säilyttäjää kohtaan.

Tilinhaltijan oikeuksista arvopaperin liikkeenlaskijaa kohtaan säädetään erikseen.

6 §

Tilioikeuteen kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset

Arvopaperitilille merkitään tilioikeuteen kohdistuva panttioikeus, ei kuitenkaan yrityskiinnitystä, ja muu tilioikeuteen kohdistuva oikeus tai rajoitus. Tilioikeuteen kohdistuva ulosmittaus ja turvaamistoimenpide merkitään tilille asianomaisen viranomaisen ilmoituksesta ja konkurssi-

si konkurssipesän ilmoituksesta. Yrityksen saneerausmenettelyn alkaminen ja lakkaaminen merkitään tilille selvittäjän ilmoituksesta. Panttioikeus, ulosmittaus ja muu niihin rinnastettava oikeus tai rajoitus on tilille merkittäessä yksilöitävä riittävällä tavalla.

Jos arvopaperitilille on tehty tilioikeuteen kohdistuvaa oikeutta tai rajoitusta osoittava merkintä, arvopaperiin perustuvat suoritukset on tehtävä sille, jolla tilin tietojen mukaan on oikeus saada suoritus. Vastaava koskee soveltuvin osin muiden arvopaperiin perustuvien oikeuksien käyttämistä.

Oikeutta tai rajoitusta osoittava merkintä voidaan poistaa, jos asianomainen oikeudenhaltija on antanut siihen suostumuksensa. Arvopaperia ei ilman asianomaisen oikeudenhaltijan suostumusta saa poistaa tililtä tavalla, joka loukkaisi tilille merkittyjä oikeuksia ja rajoituksia.

7 §

Tilioikeuteen kohdistuvien oikeuksien etusijajärjestys

Arvopaperitilille merkityllä 6 §:n mukaisella oikeudella on etusija suhteessa oikeuteen, jota ei ole merkitty tilille. Arvopaperitilille aikaisemmin merkityllä oikeudella on etusija myöhemmin merkittyyn oikeuteen nähden.

Aikaisemmin syntyneellä oikeudella on kuitenkin 1 momentin estämättä etusija myöhemmän oikeuteen nähden, jos myöhempään oikeuteen vetoava tiesi tai hänen piti tietää aikaisemmasta oikeudesta, kun hänen oikeutensa merkittiin tilille.

8 §

Tilimerkinnän oikaiseminen ja tililtä ilmenevien oikeuksien suoja

Säilyttäjän on oikaistava arvopaperitilille tehty virheellinen merkintä ilman aiheetonta viivytystä. Jos tilinhaltijan tai muun oikeudenhaltijan tililtä ilmenevä asema oikaisemisen johdosta heikkenee, virheellisyyteen voidaan kuitenkin

vedota tätä kohtaan ja merkintä oikaista vain, jos tämä tiesi tai tämän piti tietää virheellisyydestä, kun virheellinen merkintä tehtiin.

9 §

Määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä arvopaperitilien pitämisessä noudatettavista teknisistä menettelytavoista ja arvopaperitileille merkittävien tietojen sisällöstä.

3 luku

Arvopaperien säilyttäminen ja tilinhaltijoiden suoja säilyttäjää koskevassa maksukyvyttömyysmenettelyssä

10 §

Arvopaperien säilyttäminen

Säilyttäjän on huolehdittava, että sillä on jatkuvasti asiakkaidensa arvopaperitilien merkintöjä vastaavat arvopaperit hallinnassaan siten kuin tilinhaltijoiden kanssa on tarkemmin sovitettu. Arvopaperin on oltava säilyttäjän hallinnassa ennen kuin 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään arvopaperitilille.

Säilyttäjän tilinhaltijoidensa lukuun hallitsemissa arvopapereita koskee, mitä sen asiakasvarojen säilyttämisestä ja muusta käsittelystä säädetään. Sama koskee muita varoja, joita säilyttäjä hallitsee tilinhaltijoiden lukuun.

11 §

Säilyttäjän konkurssi ja muu maksukyvyttömyys

Säilyttäjän tilinhaltijoidensa lukuun hallitsemat arvopaperit eivät kuulu säilyttäjän konkurssipesään eikä niitä voida ulosmitata säilyttäjän velasta. Säilyttäjän hallitsemat arvopaperit, jotka vastaavat sen asiakkaiden arvopaperitileille

merkityjä arvopapereita, katsotaan tilinhaltijoiden lukuun hallituiksi, jollei toisin osoiteta.

Tilinhaltijoilla on säilyttäjän konkurssissa oikeus lukuunsa hallittuihin arvopapereihin siten kuin konkurssilain (120/2004) 5 luvun 6 §:ssä säädetään. Jos tilinhaltijoiden lukuun yhteisesti hallitut arvopaperit eivät riitä kaikkien oikeuksien toteuttamiseen, kunkin lajiset arvopaperit on jaettava tilinhaltijoiden kesken siinä suhteessa, jossa heillä on oikeus kyseiseen arvopaperin lajiin. Siltä osin kuin jaon toteuttamiseksi on tarpeen, arvopaperit on muutettava rahaksi ja rahat jaettava tilinhaltijoille arvopapereiden sijasta.

Mitä tässä pykälässä säädetään säilyttäjän konkurssista, noudatetaan soveltuvin osin säilyttäjää koskevassa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitettua yrityksen saneerausmenettelyssä ja talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) mukaisessa talletuspankin toiminnan keskeyttämisessä.

12 §

Tilinhaltijoiden oikeuksien toteuttamista koskevat menettelysäännökset

Jos säilyttäjä on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin tai on aloitettu muu 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu maksukyvyttömyysmenettely, Finanssivalvonnan on viipymättä asetettava asiamies valvomaan tilinhaltijoiden oikeuksien nopeaa toteuttamista. Asiamiestä ei kuitenkaan tarvitse asettaa, jos se on ilmeisen tarpeetonta ottaen huomioon säilyttäjän toiminnan laatu ja laajuus. Asiamieheen sovelletaan muuten, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 29 §:ssä säädetään.

Selvitystilassa olevan säilyttäjän selvitysmiehellä ja säilyttäjän konkurssipesän pesänhoitajalla on oikeus asiamiehen vaatimuksesta tai suostumuksella tehdä ja irtisanoa sopimuksia sekä ottaa luottoa tilinhaltijoiden oikeuksien nopean toteuttamisen edistämiseksi.

4 luku

Erinäiset säännökset

13 §

Tili-ilmoitukset

Säilyttäjän on toimitettava arvopaperitilin tilinhaltijalle vähintään kerran vuodessa tiliote, josta ilmenevät tilille merkityt arvopaperit, tilinhaltijan oikeuteen kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset sekä näihin merkintöihin tehdyt edellisen tiliotteen jälkeiset muutokset. Muun tilille merkityn oikeuden haltijalle on välittömästi toimitettava ilmoitus merkinnästä, joka koskee hänen oikeuttaan.

14 §

Vahingonkorvaus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa vahinkoa tämän lain taikka sen nojalla annettujen määräysten vastaisella menettelyllä, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahingonkorvauksen sovitteluun ja korvausvastuun jakaantumiseen kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken sovelletaan, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

15 §

Valvonta ja hallinnolliset seuraamukset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain 10 §:n 1 momentin säännökset arvopaperien säilyttämisestä.

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan säilyttäjän velvollisuuksiin ja tilinhaltijan oikeuksiin myös, kun sopimus säilytyksestä tai tilinhaltijan oikeutta osoittava tilimerkintä tässä laissa tarkoitettua arvopaperitiliä vastaavalle tilille on tehty ennen lain voimaantuloa.

Laki

arvo-osuustileistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 1 §:n 2 momentti ja 16 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 16 a §:n 2 momentti laissa 796/2000, sekä

muutetaan 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 a §, 6 §:n 1 ja 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 11 §:n edellä olevan väliotsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 16 ja 16 b §, 16 c §:n 1—3 momentti, 17 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n edellä olevan väliotsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 22 ja 24 §, 26 § ja sen edellä olevan väliotsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 27, 29—31 ja 31 a §, 32 §:n 1 ja 3 momentti sekä 34 ja 35 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti ja 35 a § laissa 1074/1996, 2 §:n 3 momentti, 16 ja 16 b §, 16 c §:n 1—3 momentti, 19, 20, 22, 24, 30, 31 ja 31 a §, 32 §:n 1 ja 3 momentti sekä 34 § laissa 796/2000, 5 a § laeissa 1387/1995, 1085/1999 ja 1520/2001, 6 §:n 3 momentti laissa 919/1993, 26 § osaksi laissa 153/1997 sekä 29 § osaksi laeissa 796/2000 ja 633/2006, seuraavasti:

2 §

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut oikeudet ja rajoitukset koskevat vain osaa tilille kirjatusta arvo-osuuksista, oikeuden tai rajoituksen kohteena olevat arvo-osuudet on yksilöitävä arvopaperikeskuksen määräämällä tavalla.

Arvo-osuustililtä on käytävä ilmi, minkä tilinhoitajan hoidossa kyseinen tili on. Arvo-osuustili on yksilöitävä arvopaperikeskuksen määräämällä tavalla.

4 §

Arvo-osuuksista pidettävään luetteloon on merkittävä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 7 luvun 4 §:n nojalla arvo-osuudesta liikkeeseenlaskutilille rekisteröitävät seikat lukuun ottamatta arvo-osuuksien lukumäärää.

5 a §

Arvo-osuudet saadaan kirjata erityiselle arvo-osuustilille (*omaisuudenhoitotili*), jota tilinhaltija toimeksiannon nojalla hallitsee toisen lukuun, jos kyse on ulkomaalaisen taikka ulkomaisen yhteisön tai säätiön lukuun hallittavista arvo-osuuksista. Tililtä on tällöin käytävä ilmi tiedot tilinhaltijasta ja siitä, että kysymyksessä on omaisuudenhoitotili.

Omaisuudenhoitotilille saadaan kirjata yhden tai useamman asiakkaan lukuun hallittavia arvo-osuuksia. Mitä muualla tässä laissa säädetään tilinhaltijan kelpoisuudesta määrätä tilille kirjatusta arvo-osuuksista, koskee myös omaisuudenhoitotilin tilinhaltijaa.

Omaisuudenhoitotilin tilinhaltijana voi toimia arvopaperikeskus, keskuspankki tai tilinhoi-

taja. Arvopaperikeskus voi hyväksyä tilinhaltijaksi myös luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen, jolla on oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoituspalveluna, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen yhteistyötahon taikka sellaisen muun ulkomaisen yhteisön, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät tehtävän luotettavalle hoidolle asetettavat vaatimukset.

Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen arvopaperikeskuksen hallitsemalle omaisuudenhoitotilille saadaan 1 momentin esittämättä kirjata myös Suomen kansalaisen taikka suomalaisen yhteisön tai säätiön lukuun hallittavat mainitun lain 6 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut arvo-osuudet.

Omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan asiakkaidensa arvo-osuuksista Suomessa pitämiin arvopaperitileihin sovelletaan arvopaperitileistä annettua lakia (/). Jos omaisuudenhoitotilin tilinhaltija tai tilinhaltijan toimeksiantajana pitää muussa valtiossa rekisteriä tai tiliä arvo-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista, oikeudenhaltijan oikeuksiin sovelletaan kyseisen valtion lakia, jollei arvo-osuustiliä koskevista kirjauksista tai laista muuta johdu.

16 §

Arvopaperikeskuksen, keskuspankin, tilinhoitajan, selvitysyhteisön ja selvitysosapuolen tai niiden asiakkaiden arvo-osuudet voidaan kirjata arvopaperikeskuksen säännöissä tarkemmin määrättyllä tavalla erityiselle arvo-osuustilille (*kaupintatili*) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvussa tarkoitettua selvitysyhteisön toiminnan järjestämiseksi. Arvopaperikeskus voi hyväksyä kaupintatilin tilinhaltijaksi myös mainitun lain 2 luvun 17 §:ssä

tarkoitettuna ulkomaisen yhteistyötahon tai sellaisen muun ulkomaisen yhteisön, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät tehtävän luotettavalle hoidolle asetettavat vaatimukset.

Tilinhaltijan ja sen asiakkaan arvo-osuuksia ei saa kirjata samalle kaupintatilille.

Kaupintatilin tilinhaltijan velvollisuuteen pitää rekisteriä asiakkailleen kuuluvista arvo-osuuksista ja asiakkaan oikeuksiin sovelletaan vastaavasti, mitä arvopaperitileistä annetussa laissa säädetään arvopaperitilien pitämisestä ja arvopaperitilin tilinhaltijan oikeuksista. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rekisterin pitämisessä noudatettavista teknisistä menettelytavoista ja rekisteriin merkittävien tietojen sisällöstä.

Tässä pykälässä tarkoitettulle kaupintatilille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvista panttioikeuksista säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 6 §:ssä.

16 b §

Arvo-osuustili sillä olevine kirjauksineen voidaan tilinhaltijan pyynnöstä siirtää toisen tilinhoitajan hoidettavaksi. Siirto voidaan tehdä myös silloin, kun tilinhoitajan toiminta on lopetettu tai sen toimintaa on rajoitettu.

Arvopaperikeskus huolehtii arvo-osuustilin siirtämisestä arvo-osuusrekisterissä. Uuden tilinhoitajan on ilmoitettava siirrosta kaikille tilille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvien oikeuksien haltijoille.

Arvo-osuustilille voidaan pantinsaajan pyynnöstä kirjata kielto siirtää arvo-osuustiliä, jolle panttioikeus on kirjattu. Tällöin tiliä ei saa tilinhaltijan pyynnöstä siirtää ilman pantinsaajan suostumusta.

16 c §

Kirjaamisratkaisun tekee se tilinhoitaja, jonka hoidossa tili on.

Tilinhaltijan toimeksiannosta tilille voi tehdä kirjauksia myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu tilinhoitaja. Arvo-osuustilille on merkittä-

vä tiedot kyseisestä tilinhoitajasta sekä tämän kirjaamisvaltuuksia koskevista rajoituksista.

Arvopaperikeskus tai selvitysyhteisö voi tehdä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvussa tarkoitettuun selvitysyhteisön toimintaan liittyviä kirjauksia siitä riippumatta, minkä tilinhoitajan hoidossa arvo-osuustili on. Tilinhoitaja voi arvopaperikeskuksen sääntöjen mukaisin ehdoin tehdä selvittävänä olevaan kauppaan liittyvän väliaikaisen kirjauksen toisen tilinhoitajan hoidossa olevalle arvo-osuustilille.

17 §

Päätös kirjaamisesta tehdään merkitsemällä ratkaisu asianomaiselle arvo-osuustilille. Merkintä on tehtävä viivyttämättä. Päätöksen kellonaika on merkittävä tilille arvopaperikeskuksen määräämällä tavalla. Jos hakemus kokonaan tai osaksi hylätään tai jätetään tutkimatta, siitä on kuitenkin annettava erillinen päätös, jonka yhteydessä on mainittava päätöksen peruste.

19 §

Arvopaperikeskuksen on huolehdittava siitä, että jokaisesta kirjauksesta on varmistustallenne, jota ei voida jälkikäteen muuttaa. Tilinhoitajan on säilytettävä päätöksen perusteita koskevat asiakirjat kymmenen vuotta.

Tilinhoitajan on pidettävä luetteloa tutkimatta jätetyistä ja hylätyistä kirjaushakemuksista.

20 §

Tilinhoitaja ei saa periä maksua 13—15 §:ssä tarkoitetuista kirjaamisista.

Arvopaperikeskuksen liikkeeseenlaskijoiden kustannuksella pidettävistä arvo-osuustileistä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 8 §:ssä.

22 §

Jos arvo-osuustilin tiedoissa on ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, teknisestä viasta aiheutunut virhe taikka muu näihin verrattava virhe tai

puute, tilinhoitajan on tehtävä tarpeelliset korjaukset merkintöihin.

24 §

Tilinhoitajan on toimitettava säännöllisin väliajoin vähintään neljä kertaa vuodessa tilinhaltijalle ilmoitus, josta ilmenevät tilille tehdyt edellisen ilmoituksen jälkeiset kirjaukset. Tilinhoitajan on lisäksi toimitettava tilinhaltijalle välittömästi ilmoitus 21 §:ssä tarkoitettua ratkaisusta. Muille tilille kirjattujen oikeuksien haltijoille on välittömästi toimitettava ilmoitus kirjauksesta ja 21 §:ssä tarkoitettua ratkaisusta, jos päätös koskee heidän oikeuttaan. Ilmoituksissa on mainittava päätösten perusteet.

Tilinhoitajan on joka vuosi hyvissä ajoin ennen tammikuun loppua toimitettava tilinhaltijalle tiliote edellisen vuoden lopussa voimassa olleista kirjauksista, jollei tilinhaltijan kanssa ole sovittu muusta tiliotteen antamisajankohdasta. Tilinhaltijan pyynnöstä tiliotteeseen on merkittävä kalenterivuoden tai muun tilikauden aikana arvo-osuustilillä tapahtuneet muutokset. Tässä momentissa tarkoitettu tiliote annetaan maksutta.

26 §

Arvo-osuustilille kirjattu saanto ja arvo-osuuteen kohdistuva arvo-osuustilille kirjattu oikeus saa etusijan suhteessa saantoon ja oikeuteen, jota ei ole kirjattu tilille. Jos samaan arvo-osuuteen kohdistuu keskenään ristiriidassa olevia oikeuksia, aikaisemmin arvo-osuustilille kirjattu oikeus saa etusijan myöhemmin kirjattuun nähden.

Aiemmin syntynyt saanto tai oikeus saa 1 momentin estämättä etusijan myöhempään nähden, jos:

1) myöhempi saanto tai oikeus perustuu ositukseen tai perintöön, oikeushenkilön sulautumiseen, jakautumiseen tai purkautumiseen taikka yhteisen omaisuuden jakoon; tai

2) myöhempään saantoon tai oikeuteen vetoava saannon hetkellä tai oikeuden saadessaan taikka hänen saantoaan tai oikeuttaan tilille kirjattaessa tiesi tai hänen piti tietää aikaisemmasta saannosta tai oikeudesta.

27 §

Jos arvo-osuuden tai siihen kohdistuvan oikeuden on luovuttanut joku, jolla arvo-osuustilin kirjausten mukaan oli siihen oikeus, ei saajan oikeutta estä se, ettei luovuttajalla ollut oikeutta määrätä arvo-osuudesta, paitsi jos saaja saannon hetkellä tai oikeuden saadessaan taikka hänen saantoaan tai oikeuttaan tilille kirjattaessa tiesi tai hänen piti tietää siitä.

29 §

Jos liikkeeseenlaskija on maksanut arvo-osuuteen perustuvan suorituksen sille, jolla arvo-osuustilin tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua luettelon tietojen mukaan oli eräpäivänä tai osakeyhtiölain (624/2006) 4 luvun 2 §:n 3 momentin taikka osuuskunnan tai sijoitusrahaston sääntöjen mukaan määrättyä täsmäytyspäivänä oikeus ottaa vastaan suoritus, mutta myöhemmin käy ilmi, ettei tällä ollutkaan oikeutta ottaa vastaan suoritusta, suoritus on kuitenkin pätevä, paitsi jos liikkeeseenlaskija tiesi tai hänen piti tietää maksun joutuvan väärälle henkilölle.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti uuden arvo-osuuden sekä merkintä- tai muun sellaisen oikeuden antamiseen sille, jolla arvo-osuustilin tai, sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua luettelon tietojen mukaan oli oikeus saada osuus tai oikeus.

Jos maksun toimittaminen on annettu arvopaperikeskuksen tai tilinhoitajan tehtäväksi, tähän on sovellettava, mitä 1 momentissa säädetään liikkeeseenlaskijasta. Arvo-osuuden liikkeeseenlaskijaa vastaan ei voida esittää vaatimuksia, jos tämä oli ajoissa suorittanut maksun arvopaperikeskukselle tai tilinhoitajalle. Sama koskee 2 momentissa tarkoitettua osuuden tai oikeuden antamista.

30 §

Tilinhoitaja on huolimattomuudestaan riippumatta velvollinen korvaamaan sen hoidossa ole-

vaan arvo-osuustiliin liittyvän vahingon, joka aiheutuu:

1) virheellisestä kirjaamista tai korjaamista koskevasta ratkaisusta, arvo-osuustilille tehdystä merkinnästä tai tili-ilmoituksesta taikka muusta sellaisesta virheellisyydestä tai puutteellisuudesta kirjaamistoiminnassa;

2) teknisestä virheestä tai toiminnan keskeytyksestä arvo-osuuksia tai oikeudenhaltijoita koskevien tietojen käsittelyssä;

3) siitä, että arvo-osuuksia tai oikeudenhaltijoita koskevia tietoja on luvottomasti luovutettu, paljastettu tai käytetty hyväksi; tai

4) siitä, että tilinhoitaja on jättänyt tekemättä arvo-osuuteen perustuvan suorituksen eikä tämä johdu liikkeeseenlaskijan menettelystä taikka siitä, ettei tilinhoitajan suoritus 29 §:n mukaan ole oikeudenhaltijaan nähden pätevä.

Vahinkoa ei kuitenkaan ole korvattava, jos tilinhoitaja voi osoittaa, että vahinko on aiheutunut sellaisesta arvo-osuusjärjestelmän ulkopuolella olevasta epätavallisesta ja ennalta-arvaamattomasta seikasta, jota tilinhoitaja ei ole voinut estää ja jonka seurauksia se ei kaikkea huolellisuutta noudattaen ole voinut välttää.

Muusta kuin 1 momentissa mainitusta syystä tätä lakia rikkomalla aiheuttamansa vahingon tilinhoitaja on velvollinen korvaamaan vain, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai huolimattomuudesta.

31 §

Vahingon, joka johtuu siitä, ettei osakkeeseen tai muuhun arvo-osuuteen perustuvaa äänivaltaa ole voitu käyttää tai arvo-osuutta tietystä hinnasta myydä tietyinä ajankohtana, tilinhoitaja on velvollinen korvaamaan vain, jos tämän väiksi jää lievää törkeämpi huolimattomuus.

31 a §

Jos virheellisen ratkaisun tai merkinnän on tehnyt joku muu kuin se tilinhoitaja, jonka hoidossa arvo-osuustili on, kirjauksesta aiheutuneesta vahingosta vastaa 30 §:stä poiketen kirjauksen tekijä.

Jos liikkeeseenlaskija on antanut arvo-osuuteen perustuvan suorituksen arvopaperikeskuk-

sen tehtäväksi, tämän korvausvastuusta on voimassa, mitä tilinhoitajan korvausvastuusta säädetään.

Tilinhoitajalla on oikeus vaatia sen suoritettavaksi tuleva korvaus arvopaperikeskukselta tai toiselta tilinhoitajalta, jos vahinko on aiheutunut tämän toimenpiteestä tai laiminlyönnistä taikka puutteesta tai viasta sen ylläpitämässä järjestelmän osassa. Vahingonkärsijä voi esittää korvausvaatimuksen myös suoraan vahingosta vastuussa olevalle yhteisölle.

32 §

Arvopaperikeskuksen kirjausrahastosta suoritettavasta toissijaisesta vahingonkorvausvastuusta säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 9, 10 ja 14—16 §:ssä.

Tuomioistuimen on viran puolesta ilmoitettava arvopaperikeskukselle sellaisesta vireille tulleesta tilinhoitajan vahingonkorvausvelvollisuutta koskevasta riidasta, jonka seurauksena kirjausrahasto voi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 10 §:n nojalla joutua toissijaiseen vahingonkorvausvastuuseen.

34 §

Arvopaperikeskuksella on oikeus saada tilinhoitajalta jäljennökset niistä asiakirjoista ja selostukset muista selvityksistä, joiden nojalla kirjaus on tehty arvo-osuustilille. Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen arvo-osuuksien osalta arvo-osuuden liikkeeseenlaskijalla on vastaava oikeus saada tietoja arvo-osuuksien saannoista.

35 a §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen ja vahvistettujen säännösten, määräysten ja sääntöjen noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 48 ja 49 §,

muutetaan 3 §:n 3 momentin 10 kohta, 4—6 §, 16 §:n 6 momentti, 19 §:n 2 momentti, 21 ja 22 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 4 ja 8 momentti, 27 §:n 5 momentti, 28 ja 32 a §, 32 b §:n 4 ja 5 momentti, 32 c §:n 1 momentti, 33 §:n 4 momentti, 37 §:n 1 momentti, 38—44, 45, 47, 51, 54, 55 ja 61 §, 61 a §:n 2 momentti, 62 §, 67 §:n 5 momentti, 71 §:n 1 momentin 5 kohta ja 4 momentti sekä 73 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 10 kohta laissa 1360/2010, 4 § osaksi laeissa 10/2010, 301/2010, 604/2010, 1360/2010 ja 1493/2011, 5 § osaksi laeissa 689/2010 ja 902/2011, 6 § osaksi laeissa 10/2010, 301/2010, 1360/2010 ja 1493/2011, 26 §:n 4 momentti ja 55 § laissa 301/2010, 27 §:n 5 momentti laissa 604/2010, 28 § osaksi laissa 604/2010, 32 a § laeissa 207/2009, 902/2011 ja 1493/2011, 32 b §:n 4 ja 5 momentti laissa 207/2009, 32 c §:n 1 momentti laeissa 902/2011 ja 1493/2011, 39 § osaksi laeissa 1360/2010 ja 1493/2011, 40 ja 43 § osaksi laissa 1360/2010, 45 § osaksi laissa 301/2010, 54 § osaksi laissa 10/2010, 61 § osaksi laeissa 1360/2010 ja 1242/2011, 61 a §:n 2 momentti ja 71 §:n 4 momentti laissa 10/2010 ja 71 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 653/2009, sekä

lisätään lakiin uusi 3 c §, 10 §:n 1 momenttiin uusi 4 a kohta ja lakiin uusi 16 a, 33 a, 43 a ja 43 b § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

10) seurata luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja toimittaa sitä koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle.

3 c §

Viranomaisyhteistyö talousrikollisuuden ehkäisyssä ja torjunnassa

Finanssivalvonta toimii yhteistyössä rahanpesun selvittelykeskuksen, poliisin, Harmaan ta-

louden selvitysyksikön, Verohallinnon ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa talousrikollisuuden ehkäisyssä ja torjunnassa.

Jos Finanssivalvonta valvontatoiminnassaan tai laissa säädettyjä muita tehtäviä hoitaessaan havaitsee tai epäilee, että finanssipalveluja tai finanssijärjestelmää käytetään tai aiotaan käyttää talousrikollisuuden tarkoituksiin, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava siitä 1 momentissa tarkoitettulle asianomaiselle viranomaiselle. Tällöin on otettava huomioon, mitä 71 §:ssä ja muualla laissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettun yhteistyön toteuttamistavasta.

4 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä ja laitosta.

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

2) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusyhtiötä;

3) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä;

4) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä sekä kolmannen maan rahastoyhtiön sivuliikettä;

5) sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä;

6) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettua pörssiä;

7) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua selvitysyhteisöä mukaan lukien sen perustama selvitysrahasto;

8) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua arvopaperikeskusta mukaan lukien sen perustama kirjausrahasto;

9) maksulaitoslaissa (297/2010) tarkoitettua maksulaitosta;

10) ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettua kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikettä;

11) talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisöä.

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön

ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisöä sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä;

2) pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisöä;

3) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua vakuusrahastoa ja talletussojjarahastoa sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoittajien korvausrahastoa;

4) vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

5) vakuutuskassalaissa tarkoitettua eläkekassaa, sairauskassaa ja muuta vakuutuskassaa;

6) eläkesäätiölaissa tarkoitettua eläkesäätiötä;

7) työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettua työttömyyskassaa ja työttömyyskassojen tukikassaa;

8) maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettua työttömyysvakuutusrahastoa.

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa, ulkomaisten ETA-lisäeläkelaitosten ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa sekä sellaisten ulkomaisten valvottavien palvelujen tarjoamista ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa, joita harjoitetaan sivuliikettä perustamatta, niin kuin 5 ja 6 luvussa säädetään.

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston sijoitustoimintaa niin kuin valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) säädetään, Keva-nimisen kunnallisen eläkelaitoksen sijoitustoimintaa niin kuin kunnallisessa

eläkelaissa (549/2003) säädetään sekä Kirkon keskusrahaston eläkerahastoa niin kuin kirkko-laissa (1054/1993) säädetään.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevan tai säännellylle markkinalle tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään kaupankäynnin kohteeksi Suomessa haetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaa sekä muuta, joka on velvollinen julkistamaan arvopaperimarkkinalain (/) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua esitteen tai joka tarjoaa arvopapereita mainitun lain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla;

2) kirjanpitovelvollista, jonka arvopapereita on 1 kohdassa tarkoitettua kaupankäynnin kohteena muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai jonka arvopapereita on haettu tällaisen kaupankäynnin kohteeksi;

3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua muuta kaupankäyntiosapuolta kuin sijoituspalvelun tarjoajaa;

4) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua selvitysosapuolta;

5) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettua tilinhoitajaa;

6) arvopaperimarkkinalain 12 luvun 3 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 17 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 41 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 26 §:ssä ja sijoitusrahastolain 99 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 101 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista;

7) arvopaperimarkkinalain 11 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoisen ostotarjouksen tekijää, 19 §:ssä tarkoitettua osakkeenomistajaa, 27 §:ssä tarkoitettua ostotarjouksen tekijää sekä

näiden kanssa yksissä tuumin toimivaa 5 §:ssä tarkoitettua henkilöä;

8) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään mainitussa pykälässä tarkoitettua liputusilmoituksen;

9) arvopaperitileistä annetun lain (/) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

11) tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) tarkoitettua Tapaturmavakuutuslaitosten liittoa;

12) liikennevakuutuslaissa (279/1959) tarkoitettua Liikennevakuutuskeskusta ja liikennevahinkolautakunnasta annetussa laissa (441/2002) tarkoitettua liikennevahinkolautakuntaa;

13) potilasvahinkolaissa (585/1986) tarkoitettua Potilasvakuutuskeskusta ja potilasvahinkolautakuntaa;

14) Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa (397/2006) tarkoitettua Eläketurvakeskusta;

15) ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa (81/1998) tarkoitettua Ympäristövakuutuskeskusta;

16) Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettua Koulutusrahastoa;

17) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettua vakuutusedustajaa mukaan lukien mainitun lain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen vakuutusedustaja;

18) kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa;

19) luottoluokituslaitoksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1060/2009 tarkoitettua luottoluokituslaitosta.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

2) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

3) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan ulkomaiselle ETA-valvottavalle; kotivaltiolla tarkoitetaan myös ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan sellaiselle yritykselle, joka tarjoaa tai aikoo tarjota rahoitus- tai vakuutuspalveluja Suomeen perustamatta sivuliikettä taikka jossa on ulkomaisen selvitysyhteisön yhtiöoikeudellinen kotipaikka;

4) *isäntävaltiolla* ETA-valtiota, johon luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai vakuutusyhtiö on perustanut sivuliikkeen; mitä tässä laissa säädetään isäntävaltiosta, sovelletaan soveltuvin osin myös ETA-valtioon, johon luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai vakuutusyhtiö tarjoaa tai aikoo tarjota palveluja perustamatta sivuliikettä;

5) *ulkomaisella ETA-valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa koti- ja isäntävaltion valvontaviranomaista;

6) *kolmannen maan valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa kolmannen maan valvontaviranomaista;

7) *ulkomaisella valvottavalla* yritystä, joka vastaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä tai maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta ja jolla on Suomessa sivuliike taikka joka tarjoaa tai aikoo tarjota Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta;

8) *ulkomaisella ETA-valvottavalla* toisen ETA-valtion lainsäädännön alaista ulkomaista valvottavaa;

9) *kolmannen maan valvottavalla* kolmannen maan lainsäädännön alaista ulkomaista valvottavaa;

10) *ulkomaisella selvitysyhteisöllä* arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettua ulkomaista selvitysyhteisöä;

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten lisävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 1 §:n 10 kohdassa tarkoitettua vakuutusyritysryhmittymää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

13) *ulkomaisella ETA-ryhmittymällä* sellaista 12 kohdassa tarkoitettua ryhmittymää vastaavaa ulkomaista yritysryhmää, jonka ryhmävalvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen ja johon kuuluu vähintään yksi suomalainen yritys;

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

15) *ulkomaisella sivuliikkeellä* ulkomaisen valvottavan Suomessa olevaa sivuliikettä;

16) *ulkomaisella ETA-sivuliikkeellä* ulkomaisen ETA-valvottavan Suomessa olevaa sivuliikettä;

17) *säännöillä* valvottavan yhtiöjärjestystä ja yhdistysjärjestystä sekä osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen, maksulaitoksen, säästöpankin, hypoteekkiyhdistyksen, eläkesäätiön, vakuutus-

kassan, työttömyyskassan, talletussuojarahaston, sijoittajien korvausrahaston, pörssin, selvitysyhteisön, arvopaperikeskuksen ja sijoitusrahaston sääntöjä samoin kuin muita sääntöjä, jotka Finanssivalvonta tai muu viranomainen finanssimarkkinoita koskevien säännösten nojalla vahvistaa finanssimarkkinoilla toimivalle tai joita finanssimarkkinoilla toimivat muuten ovat finanssimarkkinoita koskevien säännösten nojalla velvolliset toiminnassaan noudattamaan;

18) säännellyllä markkinalla ja monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 7 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

19) rahoitusvälineellä sijoituspalvelulain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä.

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

4 a) huolehtia 3 c §:ssä tarkoitettun viranomaisyhteistyön kehittämisestä;

16 §

Ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenen, varajäsenen ja virkamiehen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot Finanssivalvonnan johtokunnan pitämään luetteloon siten kuin 16 a §:ssä säädetään.

16 a §

Sisäpiiri-ilmoitus

Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenen ja varajäsenen sekä Finanssivalvonnan virkamiehen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus yhden kuukauden kuluessa siitä, kun hän aloitti tehtävässään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja ilmoitusvelvollinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa ilmoitusvelvollisella tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle neljäntoista päivän kuluessa seuraavista muutoksista:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehtyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

19 §

Oikeus saada tietoja muulta henkilöltä

Mitä 1 momentissa säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös muuhun henkilöön, joka on lain nojalla velvollinen liittämään laatimansa lausunnon tai muun asiakirjan arvopaperimarkkinain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun esitteeseen tai joka on antanut suostumuksensa tällaisen lausunnon tai muun asiakirjan liittämiseen esitteeseen.

21 §

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta sekä näiden hallituksen jäseneltä, toimitusjohtajalta ja palveluksessa olevalta tiedot, jotka ovat tarpeen markkinoiden väärinkäyttöä, säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin arvoon vaikuttavien tietojen julkistamista tai säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tapahtuvaa kaupankäyntiä koskevien arvopaperimarkkinain tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain säännösten taikka näiden nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi, jos tiedot liittyvät:

1) säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan arvopaperiin;

2) säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi haettuun arvopaperiin;

3) arvopaperiin, jonka arvo määräytyy säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin perusteella;

4) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan;

5) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperilla tehtyihin liiketoimiin tai toimeksiantoihin.

Finanssivalvonnalla on 1 momentissa tarkoitettu oikeus saada yksilöityä liiketointa koskevia 1 momentissa tarkoitettun valvonnan kanalta välttämättömiä tietoja myös siltä:

1) joka toimii valvottavan ja muun finanssimarkkinoilla toimivan lukuun tai puolesta;

2) joka on osallinen sellaiseen liiketoimeen tai toimeksiantoon, joka koskee 1 momentissa tarkoitettua arvopaperia;

3) jolla muuten voidaan perustellusta syystä olettaa olevan 1 momentissa tarkoitettua tietoa.

Mitä tässä pykälässä säädetään arvopaperista, koskee myös muuta rahoitusvälinettä.

22 §

Kutsuminen kuultavaksi

Finanssivalvonnalla on oikeus tarvittaessa kutsua kuultavaksi 18, 19 ja 21 §:ssä tarkoitettun oikeushenkilön edustaja tai sen palveluksessa oleva henkilö taikka mainituissa pykälissä tarkoitettu luonnollinen henkilö. Kuulemiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään asian suullisesta käsittelystä. Kutsun noudattamatta jättämisen perusteella ei voida asettaa 33 a §:ssä tarkoitettua uhkasakkoa eikä määrätä 4 luvussa tarkoitettua hallinnollista seuraamusta.

24 §

Tarkastusoikeus

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

26 §

Toimiluvan peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonnan on peruutettava kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen, maksulaitoksen, hypoteekkiyhdistyksen, vakuutusyhtiön, kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen, sijoituspalveluyrityksen, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevan sivuliikkeen, rahastoyhtiön, kolmannen maan rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja säilytysyhteisön hakemuksesta tälle myöntämänsä toimilupa, jos tällainen valvottava ei enää harjoita toimiluvan mukaista toimintaa ja on sillä perusteella hakenut toimiluvan peruuttamista. Osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankin toimiluvan peruuttamisesta säästöpankin hakemuksesta säästöpankkilaisissa (1502/2001) ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001).

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan peruuttamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan peruuttamiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan peruuttamisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusedustuksen kieltämisestä säädetään vakuutusedustuksesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

28 §

Johdon toiminnan määräaikainen rajoittaminen

Finanssivalvonta voi määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta toimilupavalvottavan hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos:

1) tämä on osoittanut tehtävänsä hoidossa ilmeistä taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että se voi vaarantaa vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen; tai

2) hän ei täytä niitä ammattitaito- ja luotettavuusvaatimuksia, jotka laissa erikseen säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä ja vakuutuskassaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen, selvitysyhteisön ja pörssin omistusyhteisöä. Mitä 1 momentissa säädetään toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, koskee vastaavasti eläkesäätiön asiamiestä ja tämän sijaista.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saataaan luottolaitostoinnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, säilytysyhteisöstä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, selvitys yhteisöstä, selvitys yhteisön omistusyhteisöstä tai vakuutusyhtiöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyyttä;

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantamista hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantamista hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoinnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, rahoitus- ja vakuutus-

ryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n 5 momentissa taikka arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n 5 momentissa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen asettaa samalla määräjän, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden ja takuusuuksien hankinnan kieltämiseen sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

— — — — —
 Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentis-

sa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

Tämän pykälän sijasta sovelletaan:

1) työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuusuusien hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää;

2) pörssin ja pörssin omistusyhteisön omistusuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ää;

3) arvopaperikeskuksen ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisön omistusuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 9 §:ää;

4) selvitysyhteisön ja selvitysyhteisön omistusyhteisön omistusuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 9 §:ää.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa, arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, selvitysyhteisössä, selvitysyhteisön omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettusta kiellosta huolimatta; tai

3) edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan ylittävä omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveyden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

33 §

Toimeenpanokiello ja oikaisukehotus

Finanssivalvonnan oikeudesta:

1) kieltää ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tai muun ulkomaisen valvottavan toiminta säädetään 61 §:ssä;

2) kieltää arvopaperimarkkinalain vastainen toiminta arvopaperien tarjoamisessa, kaupassa ja arvopapereita koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä sekä määrätä menettely oikaistavaksi säädetään arvopaperimarkkinalain 17 luvun 2 §:ssä;

3) kieltää pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 32 §:ssä;

4) kieltää monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 4 luvun 8 §:ssä;

5) kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 6 §:ssä.

33 a §

Uhkasakko

Jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toiminnassaan laiminlyö noudattaa finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, Finanssivalvonnan 33 §:n nojalla antamaa toimeenpanokielloa.

toa tai oikaisukehotusta taikka muuta Finanssi-
valvonnan lain nojalla antamaa määräystä tai
kieltoa, toimilupansa ehtoja tai toimintaansa
koskevia sääntöjä, Finanssivalvonta voi uhka-
sakolla velvoittaa valvottavan tai muun finanssi-
markkinoilla toimivan täyttämään velvollisuu-
tensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Mitä täs-
sä momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta
annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään
kuuluvaan muuhun yritykseen, joka laiminlyö
noudattaa, mitä sen velvollisuudeksi mainitussa
laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä
säädetään.

Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa
18, 19, 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettua täyttämään
mainituissa pykälissä säädetyn velvollisuuten-
sa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Uhkasakkoa ei saa asettaa luonnolliselle hen-
kilölle tässä laissa säädetyn tietojenantovelvolli-
suuden tehosteeksi silloin, kun henkilöä on ai-
hetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikose-
päilyn kohteena olevaan asiaan.

Uhkasakon tuomitsemisesta päättää Finanssi-
valvonta, jollei muualla laissa erikseen toisin
säädetä. Uhkasakon asettamiseen ja tuomitsemi-
seen sovelletaan muilta osin uhkasakkolakia
(1113/1990).

37 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien noudat- tamisen valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että sellaiset kirjan-
pito-velvolliset, jotka ovat kirjanpitolain tai
muun lain nojalla velvollisia noudattamaan tilin-
päätöksessään kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoi-
tettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja
(IFRS-kirjanpito-velvollinen), noudattavat mai-
nittuja standardeja. Mitä tässä pykälässä sää-
detään tilinpäätöksestä, sovelletaan vastaavasti
toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen
ja osavuositarkastukseen.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille,
joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

1) laiminlyö tai rikkoo velvollisuuden toimit-
taa Finanssivalvonnalle 18 §:n 2 tai
3 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka muita
tietoja, jotka on säädetty tai määrätty säännölli-
sesti toimitettavaksi Finanssivalvonnan laissa
säädetyn tehtävän suorittamiseksi;

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkina-
lain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 lu-
vun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä
annetun lain 10 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjär-
jestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain
8 luvun 8 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, sijoitus-
rahastolain 11 luvussa säädettyjä tai sijoitus-
rahaston säännöissä määrättyjä varojen sijoitta-
mista koskevia rajoituksia taikka sijoitusrahas-
tolain 93 §:ssä tarkoitettua avaintietoesitteen laa-
timisen, 99—101 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvel-
vollisuuden tai 101 a §:ssä tarkoitettua velvolli-
suuden pitää rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriä.

Rikemaksun suuruus perustuu kokonais-
arviointiin. Rikemaksun suuruutta arvioitaessa
on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus
ja kestoaika. Oikeushenkilölle määrättävä rike-
maksu on vähintään 5 000 euroa ja enintään
100 000 euroa. Luonnolliselle henkilölle mää-
rättävä rikemaksu on vähintään 500 euroa ja
enintään 10 000 euroa.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiol-
le.

Jos teko tai laiminlyönti on erityisen moititta-
va, rikemaksun sijaan voidaan määrätä seura-
amusmaksu.

39 §

Julkinen varoitus

Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muul-
le finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen va-
roituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomu-
udesta menettelee muiden kuin 38 §:n
1 momentissa tai 40 §:n 1 momentissa tarkoitet-

tujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Valvottavalle julkinen varoitus annetaan myös, jos valvottava tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee toimilupansa ehtojen tai toimintaansa koskevien sääntöjen vastaisesti.

Julkinen varoitus voidaan antaa edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aihetta ankarampiin toimenpiteisiin. Vaikka teon tai laiminlyönnin voidaan arvioida täyttävän rikoslain 51 luvussa säädetyn muun kuin törkeän rikoksen tunnusmerkistön, mutta teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen, Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää ilmoittamatta asian esitutkintaviranomaiselle.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

Seuraamusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun suuruutta

arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä sen, jolle seuraamusmaksu määrätään, taloudellinen asema. Maksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Mikäli tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Jos finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskee hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa, seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia hänen tästä elinkeinotoiminnastaan saamista viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 2,5 miljoonaa euroa.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos:

1) edellä 38 tai 39 §:ssä tarkoitettu on omaloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi välittömästi virheen havaitsemisen jälkeen ja ilmoittanut virheestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle, eikä virhe tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;

2) virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä; tai

3) rikemaksun määräämistä tai julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla.

Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa. Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä myöskään sille, jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava antamansa tai määräämänsä rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. Seuraamuksen julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastaavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu.

43 a §

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano ja palauttaminen

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Täytäntöönpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Oikeusrekisterikeskus palauttaa hakemukselta jo maksetun rikemaksun ja seuraamusmaksun, jos samasta teosta, jonka perusteella rikemaksu tai seuraamusmaksu on määrätty, tuomitaan rangaistus rikoslain 51 luvun 1—5 §:n perusteella.

43 b §

Asian käsittely markkinaoikeudessa

Rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille markkinaoikeudessa Finanssivalvonnan esityksestä tai sen valituksella, jolle Finanssivalvonta on määrännyt seuraamuksen. Valituksesta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Finanssivalvonnan esitys seuraamusmaksun määräämisestä on tehtävä kirjallisesti. Esityksessä on mainittava:

1) sen nimi, kotipaikka ja osoite, johon vaatimus kohdistuu;

2) vaatimus ja sen perusteet; sekä

3) ne tosiseikat ja asiakirjat, joihin Finanssivalvonta vetoaa.

Esityksen tai valituksen saavuttua markkinaoikeuteen asia on ennen käsittelyä valmisteltava markkinaoikeuden ylituomarin tai markkinaoikeustuomarin johdolla niin, että se voidaan viipymättä ratkaista. Valmistelu ei ole tarpeen, jos esitys tai valitus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana.

Asiaa valmisteltaessa asiaan osallisille on varattava tilaisuus suullisesti tai kirjallisesti vastata esitykseen tai valitukseen. Markkinaoikeus huolehtii Finanssivalvonnan kuulemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Valmistelu voidaan päättää, vaikka asiaan osallinen ei ole antanut pyydettyä vastausta esityksen tai valituksen johdosta.

44 §

Velvollisuus saapua markkinaoikeuden istuntoon ja esittää asiakirjoja

Markkinaoikeus voi velvoittaa asianomaisen saapumaan istuntoon sekä esittämään liikekirjeenvaihtonsa, kirjanpitonsa, pöytäkirjansa ja muut asiaa selventävät asiakirjat. Jos velvollisuutta esittää asiakirjat ei täytetä tai asianomainen jää ilman laillista estettä saapumatta istuntoon, asianosainen voidaan sakon uhalla velvoit-

taa esittämään asiakirjat tai saapumaan istuntoon.

Asian käsittelystä ja selvittämisestä säädetään muutoin hallintolainkäyttölaissa ja markkinaoikeuslaissa (1527/2001). Käsittelyn ja asiakirjojen julkisuudesta säädetään erikseen.

45 §

Asiakkaansuojan valvontaa koskevien säännösten soveltamisala

Finanssivalvonta valvoo, että valvottavat ja vakuutusedustajat noudattavat niihin sovellettavia markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä sekä kuluttajan kannalta hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä asiakassuhteessa koskevia säännöksiä. Rahoitusvälineiden markkinointia koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään lisäksi arvopaperimarkkina- ja sijoituspalvelulaissa ja muualla laissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi ulkomaiseen sivuliikkeeseen, muuhun ulkomaiseen valvottavaan, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta, ja ulkomaiseen vakuutusedustajaan siltä osin kuin Finanssivalvonta on toimivaltainen viranomaisen valvomaan niihin sovellettavien 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamista.

47 §

Kuluttaja-asiamiehen lausunto

Finanssivalvonnan tulee ennen ryhtymistä 33 tai 33 a §:n taikka 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin pyytää asiassa kuluttaja-asiamieheltä lausunto, jos se havaitsee, että 45 §:ssä tarkoitettu finanssimarkkinoilla toimiva toimii kuluttajansuojalain (38/1978) vastaisesti.

51 §

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä erityinen yhteistyö

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tietoonsa tullut markkinoiden väärinkäyttö ja epäily sel-

laisesta sen ETA-valtion valvontaviranomaiselle, jonka alueella kyseistä toimintaa harjoitetaan tai jossa rahoitusvälineet, joihin toiminta vaikuttaa, ovat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteina tai niitä on haettu tällaisen kaupankäynnin kohteiksi.

Finanssivalvonnan on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä tutkittava markkinoiden väärinkäyttö. Pynnön esittäneen viranomaisen henkilöstöön kuuluva saa osallistua tutkimukseen.

54 §

Kolmannen maan valvottavan ja ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta sekä yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

1) jonka valvonnassa oleva yritys on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeen Suomeen tai jonka valvonnassa oleva luottolaitos on perustanut tai aikoo perustaa edustuston Suomeen;

2) johon valvottava on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeen;

3) jossa suomalaisen yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säänneltyä markkinalla tai monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmää vastaavan kaupankäynnin kohteena;

4) jonka valvonnassa olevan yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa;

5) jonka valvonnassa olevan ulkomaisen selvitysyhteisön tai muun yhteisön toiminta on Suomen rahoitusmarkkinoiden toiminnan, vakauden tai sijoittajan suojan kannalta merkittävää.

Finanssivalvonnan oikeuteen saada tietoja kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevalta edustustolta ja tarkastaa niitä sovelletaan, mitä 18 ja 24 §:ssä säädetään.

Yhteistyöstä Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen kanssa säädetään va-

kuutusyhtiölaissa ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

55 §

Sivuliikkeen perustamista ja muuta palvelujen tarjoamista toiseen ETA-valtioon koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa isäntävaltion valvontaviranomaiselle valvottavan sivuliikkeen perustamisesta isäntävaltioon ja palvelujen tarjoamisesta isäntävaltioon sivuliikettä perustamatta säädetään luottolaitostoinnasta annetussa laissa, maksulaitoslaissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa ja vakuutusyhtiölaissa. Lisäeläkkeiden tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa säädetään eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa sekä vakuutus- edustuksesta toisessa ETA-valtiossa vakuutus- edustuksesta annetussa laissa. Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle pörssin toiminnasta toisessa ETA-valtiossa säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen valvottavaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sivuliikkeen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua kehotusta ei noudateta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta valvottavan kotivaltion valvontaviranomaiselle.

Jos kotivaltion valvontaviranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja sivuliike jatkaa 1 momentissa tarkoitettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä, Finanssivalvonta antaa ilmoitettuaan asiasta valvottavan kotivaltion valvontaviranomaiselle sivuliikkeelle 33 §:ssä tarkoitettua toimeenpanokiellon, 38 §:ssä tarkoitettua rikemaksun, 39 §:ssä tarkoitettua julkisen varoituksen, 40 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksun taikka 33 a §:ssä säädetyn uhkasakon uhalla kieltää sivuliikettä jatkamasta säännösten ja määräysten vastaista menettelyä tai sivuliikkeen toiminnan jatkamisen kokonaan tai osittain.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi ryhtyä 3 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi, jos:

1) sivuliike laiminlyö noudattaa sitä koskevia finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä ja toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä yleisen edun turvaamiseksi; tai

2) sivuliike laiminlyö noudattaa sellaisia sitä koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä, joiden valvonnasta Finanssivalvonta vastaa muun lain perusteella.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan komissiolle ja asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, sääntöjen tai ehtojen vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös ulkomaiseen ETA-lisäeläkelaitokseen ja ulkomaiseen valvottavaan, joka tarjoaa Suomeen palveluja perustamatta sivuliikettä.

Mitä tässä pykälässä säädetään ulkomaisesta valvottavasta, sovelletaan myös toisen ETA-valtion viranomaisen valvonnassa olevaan Suomesa toimivaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun pörssiä vastaavaan markkinoiden ylläpitäjään.

61 a §

Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta

 Jos Finanssivalvonta havaitsee, että ulkomainen selvitysyhteisö toimii lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, valtiovarainministeriön myöntämän luvan ehtojen taikka ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa Suomessa koskevien sääntöjen vastaisesti, Finanssivalvonta ilmoittaa asiasta ulkomaiselle valvontaviranomaiselle ja valtiovarainministeriölle sekä antaa ulkomaiselle selvitysyhteisölle 39 §:ssä tarkoitetun julkisen varoituksen, jollei valtiovarainministeriö ryhdy asiassa ankarampiin toimenpiteisiin.

62 §

Valvottavan toimilupaa ja omistajia koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaisissa ja vakuutusyhtiölaissa.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

 Finanssivalvonta voi siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle niin kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erikseen säädetään.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

 5) kiinteistörahastolain 18 a—18 e §:ssä tarkoitetulle Keskuskauppakamarin kiinteistönarviointilautakunnalle;

Finanssivalvonnalla on oikeus ilmoittaa valvottaville ja ulkomaisille ETA-sivuliikkeille, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkin niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus antaa valvottavia, ulkomaisia valvottavia ja ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskevia tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle Suomessa sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetulle arvopaperikeskukselle, selvitysyhteisölle ja ulkomaiselle selvitysyhteisölle sekä muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muita henkilöitä koskevia tietoja pörssille, jos tietojen antaminen on välttämätöntä niille säädetyn valvontatehtävän tai niiden harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

73 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei jäljempänä tässä pykälässä tai muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonnan 38—41 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Markkinaoikeuden 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä 40 ja 41 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Finanssivalvonnalla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden tai markkinaoikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus tai markkinaoikeus on muuttanut tai kumonnut Finanssivalvonnan tekemän päätöksen tai jolla markkinaoikeus on hylännyt Finanssivalvonnan esityksen seuraamusmaksun määräämisestä.

Finanssivalvonnan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos päätöksestä valitetaan, päätöstä noudatetaan toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee Finanssivalvonnan johtokunnan jäsentä tai varajäsentä taikka virkamiehen virkasuhdetta, säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 16 a §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on saatettava sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Finanssivalvonnan on saatettava 16 §:n 6 momentissa tarkoitettu luettelo vastaamaan tämän lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

rikoslain 51 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 51 luku seuraavasti:

51 luku

Arvopaperimarkkinarikoksista

1 §

Sisäpiirintiedon väärinkäyttö

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta käyttää säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen liittyvää sisäpiirintietoa hyväksi

1) luovuttamalla tai hankkimalla sellaisen rahoitusvälineen omaan tai toisen lukuun tai

2) neuvomalla suoraan tai välillisesti toista sellaisen rahoitusvälineen hankinnassa tai luovutuksessa,

on tuomittava *sisäpiirintiedon väärinkäytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Sisäpiirintiedon väärinkäytöstä tuomitaan myös henkilö, joka 1 momentissa tarkoitettulla tavalla käyttää Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan rahoitusvälineeseen liittyvää sisäpiirintietoa hyväksi tällaisessa kaupankäynnissä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös rahoitusvälineeseen, jonka arvo määräytyy 1 momentissa tarkoitettun rahoitusvälineen perusteella.

Tahallisen rikoksen yritys on rangaistava.

2 §

Törkeä sisäpiirintiedon väärinkäyttö

Jos tahallisessa sisäpiirintiedon väärinkäytössä

1) tavoitellaan erityisen suurta hyötyä tai huomattavaa henkilökohtaista etua,

2) rikoksentehtäjä käyttää rikoksen tekemisessä hyväksi erityisen vastuullista asemaansa arvopaperikeskuksen, selvitysyhteisön, sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan tai tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa tai edustajana taikka tällaisen yhteisön antamassa tehtävässä tai

3) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti ja sisäpiirintiedon väärinkäyttö on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtäjä on tuomittava *törkeästä sisäpiirintiedon väärinkäytöstä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 §

Markkinoiden vääristäminen

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä vääristää säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen markkinoita, on tuomittava *markkinoiden vääristämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen tai muihin toimeen, jos se vääristää 1 momentissa tarkoitettua rahoitusvälineen markkinoita.

4 §

Törkeä markkinoiden vääristäminen

Jos markkinoiden vääristämisessä

1) aiheutetaan laajamittaista taloudellista vahinkoa tai

2) rikos on omiaan huomattavasti heikentämään luottamusta arvopaperimarkkinoiden toimintaan

ja markkinoiden vääristäminen on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtäjä on tuomittava *törkeästä markkinoiden vääristämisestä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

5 §

Arvopaperimarkkinoita koskeva tiedottamisrikkos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) rahoitusvälineen markkinoinnissa tai vaihdannassa elinkeinotoiminnassa antaa rahoitusvälineeseen liittyviä totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja tai

2) jättää asianmukaisesti antamatta arvopaperiin liittyvän tiedon, jonka arvopaperimarkkinalaki (/) velvoittaa antamaan ja joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan sanotun arvopaperin arvoon, tai arvopaperimarkkinalain mukaista tiedonantovelvollisuutta täyttäessään antaa sellaisen, arvopaperiin liittyvän totuudenvastaisen tai harhaanjohtavan tiedon,

on tuomittava *arvopaperimarkkinoita koskevasta tiedottamisrikkoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

6 §

Määritelmät

Arvopaperilla tarkoitetaan tässä luvussa seläistä arvopaperia, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalakia.

Rahoitusvälineellä tarkoitetaan tässä luvussa arvopaperia ja muuta sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä.

Mitä tässä luvussa säädetään arvopaperista ja rahoitusvälineestä, sovelletaan myös sellaiseen arvopaperiin ja rahoitusvälineeseen, jota on haettu otettavaksi kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai Suomessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Sisäpiirintietona pidetään tässä luvussa arvopaperimarkkinalain 12 luvun 2 §:ssä tarkoitettua sisäpiirintietoa.

Markkinoiden vääristämisenä pidetään tässä luvussa arvopaperimarkkinalain 14 luvun 3 §:ssä tarkoitettua markkinoiden vääristämistä.

Mitä tässä luvussa säädetään rahoitusvälineen luovuttamisesta tai hankkimisesta, sovelletaan myös johdannaissopimuksen tekemiseen. Luvun 1 ja 2 §:ää sovelletaan johdannaissopimukseen siitä riippumatta, onko sovittu johdannaissopimuksen kohde-etuuden luovutuksesta vai suorituksen korvaavasta hyvityksestä.

Säännellyllä markkinalla tarkoitetaan tässä luvussa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa.

Monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä tarkoitetaan tässä luvussa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää.

7 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 1—4 §:n säännöksiä ei sovelleta sellaiseen säännellyllä markkinalla tapahtuvaan kaupankäyntiin rahoitusvälineillä, jossa Euroopan komission sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY 8 artiklan nojalla antamien asetusten mukaisesti:

- 1) liikkeeseenlaskija hankkii omia osakkeitaan;
- 2) sijoituspalvelun tarjoaja vakauttaa rahoitusvälineen hintaa.

8 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Tässä luvussa mainittuihin rikoksiin sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetun lain (1528/2001) 2 §:n 5 ja 6 kohta, 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta ja 4 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 6 kohta, 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta sekä 4 §:n 2 momentti laissa 917/2008, sekä

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 9 kohta ja 2 momentti sekä 12 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentin 9 kohta ja 2 momentti laissa 295/2010 sekä 12 §:n 1 momentti laissa 917/2008, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään markkinaoikeuslain (1527/2001) 1 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohdassa tarkoitettujen asioiden vireilletulosta ja käsitte-lystä markkinaoikeudessa.

3 §

Asian vireillepano

Markkinaoikeudessa tulee vireille:

9) maksupalvelulain nojalla käsiteltävä asia kuluttaja-asiamiehen hakemuksella.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuo- mitsemista maksettavaksi koskeva asia tulee

kuitenkin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa vireille kuluttaja-asiamiehen ha- kemuksella.

12 §

Hakemuksen tiedoksianto kieltomenettelyssä

Markkinaoikeuden on heti annettava 5 §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamie- helle, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvonta- virastolle ja Viestintävirastolle kunkin valvonta- valtaan kuuluvassa asiassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

markkinaoikeuslain 1 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan markkinaoikeuslain (1527/2001) 1 § ja 5 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laeissa 1173/2004 ja 1535/2011 ja 5 §:n 3 momentti laissa 1173/2004, seuraavasti:

1 §

Markkinaoikeuden toimivalta ja toimipaikka

Markkinaoikeus käsittelee ne asiat, jotka sää- detään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kilpailulaissa (948/2011);
- 2) julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa laissa (349/2007) sekä julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011);
- 3) sähkömarkkinalaissa (386/1995);
- 4) maakaasumarkkinalaissa (508/2000);

5) Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008);

6) eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetussa laissa (1528/2001);

7) muussa laissa.

Markkinaoikeuden toimipaikka sijaitsee Hel- singissä.

5 §

Asiantuntijajäsenten kelpoisuus ja määräämi- nen

Edellä 1 §:n 1 momentin 5—7 kohdassa tar- koitettujen asioiden käsittelyyn osallistuvilta

asiantuntijajäseniltä edellytetään, että he ovat suorittaneet soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon ja ovat perehtyneet kuluttajansuojaan,

markkinointiin, elinkeinoelämään tai taloudellisiin kysymyksiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osakeyhtiölain (624/2006) 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 5 luvun 1 a §, 9 luvun 4 §:n 3 momentti sekä 8 §:n 2 momentin 2 kohta ja 3 momentti, 15 luvun 8 §:n 3 momentti ja 9 §:n 1 momentin 3 kohta, 18 luvun 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 25 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 luvun 1 a § laissa 585/2009, sekä

lisätään 6 luvun 7 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Osakeyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen

1 §

Soveltamisala

Yksityisen osakeyhtiön arvopapereita ei saa ottaa kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulle säännellylle markkinalle.

4 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osakkeet

1 §

Kuuluminen arvo-osuusjärjestelmään

Yhtiön osakkeiden kuulumisesta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun arvo-osuusjärjestelmään määrätään yhtiöjärjestyksessä.

2 §

Osakeoikeudet arvo-osuusjärjestelmässä

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan osakkeen saajalla ei ole oikeutta käyttää osakkeenomistajalle yhtiössä kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty 3 §:ssä tarkoitettuun osakasluetteloon. Hallintarekisteröidyn osakkeen tuottamien oikeuksien käyttämisestä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n 2 momentissa.

3 §

Osakasluettelo

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista osakkeista ja niiden omistajista pidetään arvopaperikeskuksessa automaattisen tietojenkäsittelyn avulla osakasluettelo, johon merkitään osakkeenomistajan tai hallintarekisteröinnin hoitajan nimi, henkilötunnus taikka muu yksilöintitunnus, yhteys-, maksu- ja verotustiedot, osakkeiden lukumäärä osakelajeittain sekä se tilin-

hoitaja, jonka hoidossa olevalle arvo-osuustilille osakkeet on kirjattu.

5 §

Osakas- ja odotusluettelon julkisuus

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske henkilötunnusta, maksu- tai verotustietoja tai sitä, mille kaupintatilille osakkeenomistajan myytäviksi antamat osakkeet on kirjattu. Tietoon siitä, minkä tilinhoitajan hoidossa olevalle arvo-osuustilille osakkeet on kirjattu, sovelletaan, mitä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 3 §:ssä säädetään arvo-osuustiliä koskevista tiedoista.

7 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Ilmoitus on toimitettava siten kuin kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan. Ilmoitus on sen lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksessä yhtiökokouskutsusta määrätään, lähetettävä kirjallisena jokaiselle osakkeenomistajalle, jonka nimi ja osoite ovat yhtiön tiedossa, ja julkaistava virallisessa lehdessä. Ilmoitus ohjeineen on lähetettävä myös arvopaperikeskukselle ja tilinhoitajille.

8 §

Oikeuksien kirjaaminen

Kun 6 §:ssä tarkoitettu päätös on rekisteröity ja ilmoittautumisaika on alkanut, osakkeenomistaja voi vaatia oikeutensa kirjaamista tilinhoitajalta. Oikeus tulee kirjata sellaisella arvopaperikeskuksen hyväksymällä tavalla, jossa jokaisen osakkeen yhteys arvo-osuustilille tehtyyn kir-

jaukseen voidaan selvittää. Jos osakkeesta on annettu osakekirja, osakkeenomistajan on luovutettava se tilinhoitajalle, jonka on tehtävä osakekirjaan merkintä osakkeiden liittämistä arvo-osuusjärjestelmään.

Pantinhaltija ja muu oikeudenhaltija voi ilmoittaa oikeutensa kirjattavaksi osakkeenomistajan arvo-osuustilille. Jos osakkeenomistajalla ei ole arvo-osuustiliä ja hakija esittää tarpeellisen selvityksen oikeudestaan tilinhoitajalle, tämän on avattava osakkeenomistajan nimiin arvo-osuustili, jolle osake ja haltijan oikeus kirjataan. Panttaus voidaan tässä tapauksessa kirjata ilman tilinhaltijan kirjallista suostumusta.

5 luku

Yhtiökokous

1 a §

Pörssiyhtiö

Pörssiyhtiöllä tarkoitetaan tässä luvussa osakeyhtiötä, jonka osake on kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla.

6 luku

Osakeyhtiön johto ja edustaminen

7 §

Tehtävien siirtäminen

Tämän lain 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitettua pörssiyhtiön velvollisuudesta siirtää hallituksen tai toimitusjohtajan yleistöimivaltaan kuuluva asia yhtiökokouksen päätettäväksi säädetään arvopaperimarkkinalain (/) 11 luvun 14 §:ssä.

9 luku

Osakeanti

4 §

Suunnattu osakeanti

Etuoikeudesta poikkeamisena ei pidetä sitä, että annin toteuttamisen helpottamiseksi päätetään antaa merkintäoikeuksia kullekin etuoikeutetulle vain se enimmäismäärä, joka on jaollinen osakkeisiin oikeuttavalla määrällä, ja myydä loput oikeudet kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai julkisella huutokaupalla niihin oikeutettujen lukuun siten, että saadut varat tilitetään viimeistään merkintäajan päättymistä seuraavan varojen jaon yhteydessä.

8 §

Osakkeenomistajan oikeus saada tietoja

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos:

2) vastaavat tiedot julkistetaan arvopaperimarkkinalain (/) 4 luvussa tarkoitettulla tavalla.

Osakeantipäätöksen sisältö ja 5 luvun 21 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yhtiön taloudellista asemaa koskevat asiakirjat on pidettävä merkintäajan edellä 1 momentissa tarkoitettujen osakkeenomistajien saatavilla. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos yhtiö on julkistanut arvopaperimarkkinalain 4 luvussa tarkoitettujen esitteen, josta vastaavat tiedot ilmenevät.

15 luku

Yhtiön omat osakkeet

8 §

Osakkeenomistajan oikeus saada tietoja

Hankkimispäätöksen sisältö ja 5 luvun 21 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yhtiön taloudellista asemaa koskevat asiakirjat on pidettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen osakkeenomistajan saatavilla sen ajan, jonka kuluessa hankittavat osakkeet on tarjottava yhtiölle. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos yhtiö on julkistanut arvopaperimarkkinalain 11 luvussa tarkoitettujen tarjousasiakirjan, josta vastaavat tiedot ilmenevät.

9 §

Osakkeiden yhdistäminen julkisessa osakeyhtiössä

Julkinen osakeyhtiö voi 5 luvun 27 §:ssä tarkoitettulla määränemmistöllä päättää lunastaa tietyn osuuden kaikkien osakkeenomistajien osakkeista (*osakkeiden yhdistäminen*), jos osakkeiden murto-osien syntyminen estetään lunastuspäätöksessä seuraavasti:

3) yhtiö myy viivytyksettä 2 kohdassa tarkoitettujen pyöristämisen takia lunastettaviksi tulevat ylimääräiset osakkeet kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai julkisella huutokaupalla 2 kohdassa tarkoitettujen osakkeenomistajien lukuun;

18 luku

Vähemmistöosakkeiden lunastaminen

7 §

Lunastushinnan määrittäminen

— — — — —
 Kun lunastamista on edeltänyt arvopaperimarkkinalain 11 luvun 19 §:n mukainen pakollinen ostotarjous, käypänä hintana pidetään pakollisessa ostotarjouksessa tarjottua hintaa, jollei muuhun ole erityistä syytä.

Kun lunastusoikeus ja -velvollisuus on syntynyt arvopaperimarkkinalain 11 luvun mukaisessa vapaaehtoisessa julkisessa ostotarjouksessa ja lunastaja on tarjouksen perusteella saanut haltuunsa vähintään yhdeksän kymmenesosaa tarjouksen kohteena olleista osakkeista, käypänä hintana pidetään julkisessa ostotarjouksessa tarjottua hintaa, jollei muuhun ole erityistä syytä.

25 luku

Rangaistussäännökset

1 §

Osakeyhtiörikos

Joka tahallaan

1) rikkoo 1 luvun 1 §:n 2 momentin kieltoa yksityisen osakeyhtiön arvopapereiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle säännellylle markkinalle,

— — — — —
 on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *osakeyhtiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki**osuuskuntalain 21 a luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuskuntalain (1488/2001) 21 a luvun 5 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 momentti, 11 § ja 12 §:n 1 momentin 3 kohta,
 sellaisina kuin ne ovat, 21 a luvun 5 §:n 2 momentti laissa 1406/2009 sekä 10 §:n 2 momentti, 11 § ja 12 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 923/2002, seuraavasti:

21 a luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet, lisäosuudet ja sijoitusosuudet

5 §

Yhteistilillä olevien osuuksien myyminen

— — — — —
 Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan osuuden omistaja tai 3 §:n 2 momentissa tarkoi-

tettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 4 luvun 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla annetusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaimista siten kuin 3 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa osuuteen. Osuuskunnan on viipymättä tämän jälkeen myytävä osuudet. Osuuksia myytäessä osuuskunnan on kuitenkin otettava huomioon osuuden omistajan etu. Osuudet on myytävä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyl-

lä markkinalla Suomessa tai, jollei tämä ole mahdollista, julkisella huutokaupalla.

10 §

Oikeus saada tietoja jäsenluettelosta ja odotusluettelosta arvo-osuusjärjestelmässä

Osuuden omistajan, luovutuksensaajan ja 9 §:n 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden henkilötunnusta sekä maksu- ja verotustietoja tai sitä, mille kaupintatilille osuuden omistajan myytäväksi antamat osuudet on kirjattu, ei kuitenkaan saa ilmaista ilman hänen suostumustaan. Oikeuteen saada tieto siitä, minkä tilinhoitajan hoidossa olevalle arvo-osuustilille osuudet on kirjattu, sovelletaan vastaavasti, mitä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 8 luvun 3 §:ssä säädetään tietojen saamisesta arvo-osuustilistä.

11 §

Luovutuksensaajan oikeuksien alkaminen

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan osuuden saajalla ei ole oikeutta käyttää osuuden omista-

jalle osuuskunnassa kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty jäsenluetteloon, ellei 6 §:n 2 momentista tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n 2 momentista muuta johdu.

12 §

Sääntöjen määräys täsmäytyspäivästä

Osuuskunnan, joka on päättänyt liittää osuutensa arvo-osuusjärjestelmään, on otettava sääntöihinsä määräys, jonka mukaan ilmoittautumispäivän jälkeen oikeus saada osuuskunnasta jaettavia varoja sekä oikeus saada osuuksia uusia osuuksia annettaessa on vain sillä:

3) jos osuus on hallintarekisteröity, jonka arvo-osuustilille osuus on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osuuksien hoitaja on täsmäytyspäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n nojalla merkitty jäsenluetteloon osuuksien hoitajaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 ja 4—6 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § osaksi laeissa 11/2010, 903/2011 ja 1494/2011, 4 ja 6 § osaksi laissa 1494/2011 sekä 5 § osaksi laissa 1361/2010, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvottava, 5 momentissa tarkoitettu ulkomaisen valvottavan sivuliike ja ulkomainen selvitysyh-

teisö sekä 6 momentissa tarkoitettu eläkerahasto ja eläkelaitos;

2) sijoitusrahastolain (48/1999) 2 b luvussa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa;

3) maksulaitoslain (297/2010) 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu;

4) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi Suomessa hakemuksesta otetun arvopaperin liikkeenlaskija;

5) suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa;

6) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettu selvitysosapuoli ja 9 kohdassa tarkoitettu tilinhoitaja;

7) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi Suomessa hakemuksesta otetun arvopaperin liikkeenlaskija;

8) kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettu kiinteistörahasto;

9) tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) tarkoitettu Tapaturmavakuutuslaitosten liitto;

10) liikennevakuutuslaissa (279/1959) tarkoitettu Liikennevakuutuskeskus ja liikennevahin-

kolautakunnasta annetussa laissa (441/2002) tarkoitettu liikennevahinkolautakunta;

11) potilasvahinkolaissa (585/1986) tarkoitettu Potilasvakuutuskeskus ja potilasvahinkolautakunta;

12) Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa (397/2006) tarkoitettu Eläketurvakeskus;

13) ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa (81/1998) tarkoitettu Ympäristövakuutuskeskus;

14) Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettu Koulutusrahasto;

15) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettu vakuutusmeklari sekä sellainen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike;

16) eläkesäätiölaissa (1774/1995) ja vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike;

17) kolmannen maan luottolaitoksen edustusto.

Valvontamaksun maksuunpanosta vastaa Finanssivalvonta. Valvontamaksu suoritetaan Suomen Pankille.

Finanssivalvonnan toimenpidemaksuista säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta

EV 117/2012 vp — HE 32/2012 vp

sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,00284
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,00284
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,25
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,00284
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,00284
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,00284
maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,00284
merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,00284
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,00284

valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, kunnallisessa eläkelaiissa (549/2003) tarkoitettu Keva-niminen kunnallinen eläkelaitos ja kirkkolaissa (1054/1993) tarkoitettu Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,00284
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00095
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	taseen loppusumma	0,00284
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,11
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,00095
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0022
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,34
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu muu selvitysyhteisö kuin arvopaperikeskus	liikevaihto	1,30 %; maksu on kuitenkin vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettu muu sijoituspalveluyritys kuin lain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,34
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,11
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,66
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,15
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,34

sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,15
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0018
kolmannen maan rahastoyhtiön sivuliike	liikevaihto	0,34
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,03

Valvottavalta peritään suhteellinen valvontamaksu sen kalenterivuoden loppuun, jonka aikana valvottavan toimilupa on peruutettu tai oikeus toiminnan harjoittamiseen on muutoin lakanut. Vakuutus- ja eläkelaitokselta peritään kuitenkin suhteellinen valvontamaksu sen kalenterikuukauden loppuun, jonka aikana laitoksen koko vakuutuskanta tai eläkevastuu on luovutettu toiselle vakuutus- tai eläkelaitokselle taikka laitoksen vakuutustoiminnasta johtuvat vastuut on muutoin todistettavasti selvitetty.

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankki-laissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 000
muu luottolaitos	2 000
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 000
maksulaitos	2 000
vakuutusyhtiö	6 000
vakuutusyhdistys	1 000
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 200
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	800
työttömyyskassa	6 000
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 000

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 200
valtion eläkerahasto, Keva -niminen kunnallinen eläkelaitos ja Kirkon keskusrahaston eläkerahasto	15 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike	2 000
rahastoyhtiö	4 000
muu sijoituspalveluyritys kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 000
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 3—5 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 000
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 000
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 000
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 000
kolmannen maan rahastoyhtiön sivuliike	3 000
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 000

Perusmaksua ei peritä pörssiltä eikä selvitysyhteisöltä.

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	260 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletussuoja-rahasto	12 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	200
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 000
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 000

EV 117/2012 vp — HE 32/2012 vp

luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 000
pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 000
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 000 Perusmaksua korotetaan 180 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettu ulkomainen selvitysyhteisö	25 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu selvitysosapuoli	12 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	15 500 Perusmaksua korotetaan 16 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	12 500

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	10 500 Perusmaksua korotetaan 11 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitetut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 000
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 000
Eläketurvakeskus	10 000
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 000
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 000
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu sellainen vakuutus-edustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	300

Jos omistusyhteisö on samalla toisen konsernin tytäryhteisö, sen emoyhteisöltä ei peritä maksua samalla perusteella. Jos omistusyhteisö on samalla arvopaperin liikkeeseenlaskija, siltä peritään maksu kummallakin perusteella.

Tässä pykälässä tarkoitettu maksu koskee myös 4 §:ssä tarkoitettua maksuvelvollista. Jos

osakkeen liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeen myös muita tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita, maksuvelvolliselta peritään maksu kummankin perusteen mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 164 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 929/2007,

muutetaan 2 §:n 3 ja 5 momentti, 13 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 2 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §, 30 §:n 3 momentti, 31 §:n 2 momentti, 35 §:n 2 momentti, 36 a §:n 6 momentti, 40 ja 42 §, 90 §:n 3 momentti, 105 §:n 1 ja 4 momentti, 111 §, 141 §:n 3 momentti sekä 157, 160, 166 j—166 l ja 172 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 ja 5 momentti, 30 §:n 3 momentti, 31 §:n 2 momentti ja 36 a §:n 6 momentti laissa 929/2007, 13 § ja 20 §:n 2 momentti laissa 901/2011, 24 § osaksi laissa 929/2007, 40 § laeissa 929/2007 ja 880/2008, 42 § laissa 208/2009, 90 §:n 3 momentti laissa 1244/2011, 105 §:n 1 momentti sekä 166 j—166 l § laissa 1357/2010, 157 § osaksi laissa 600/2010 ja 160 § laeissa 467/2007 ja 929/2007, sekä

lisätään lakiin uusi 24 a § seuraavasti:

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahaan säädetään sijoituspalvelulaissa (/).

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

13 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa muuta sellaista suomalaista tai ulkomaista yhteisöä kuin luottolaitosta tai ulkomaista luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa 30 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia. Rahoituslaitoksena pidetään myös sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista yritystä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Rahoituslaitoksena pide-

tään myös maksulaitoslaissa (297/2010) tarkoitettua maksulaitosta ja siihen rinnastettavaa ulkomaista yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa maksupalvelua tai harjoittaa muuta tässä pykälässä tarkoitettua liiketoimintaa. Rahoituslaitoksena ei pidetä vakuutusyhtiönlain (521/2008) 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jollei tämän lain 73 §:n 2 momentista muuta johdu.

19 §

Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen

Muu kuin luottolaitos ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja muulla tavoin kuin laskemalla liikkeeseen arvopaperimarkkinain (/) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja arvopapereita, jollei tämän lain 20 §:ssä toisin säädetä.

20 §

Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset

Osakeyhtiö ja osuuskunta saavat lisäksi 19 §:n estämättä hankkia yleisöltä takaisinmaksettavia varoja tarjoamalla muita kuin vaadittaessa takaisinmaksettavia velkasitoumuksia. Jos tällaisia velkasitoumuksia tarjotaan yleisölle muulla tavoin kuin laskemalla yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja arvopapereita, osakeyhtiön tai osuuskunnan on laadittava ja julkistettava osavuosikatsaus, tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote noudattaen soveltuvin osin, mitä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5—13 §:ssä säädetään. Poikkeamiseen tässä pykälässä säädetystä tiedonantovelvollisuudesta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 18 §:ssä säädetään.

22 §

Toimilupahakemus

Talletuspankin toimilupahakemuksesta on pyydetty talletussuojarahaston lausunto. Toimilupahakemuksesta on lisäksi pyydetty sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoittajien korvausrahaston lausunto, jos luottolaitos voi yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjota sijoituspalveluja.

24 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 24 a §:ssä säädetty vaatimukset ja luottolaitos luottolaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle 4 ja 5 luvussa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

24 a §

Luottolaitoksen merkittävien omistajien sekä perustajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia luottolaitoksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, sekä luottolaitoksen perustajan on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan luottolaitosta; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan luottolaitosta.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa luottolaitoksen omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä luottolaitoksessa, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomiin johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

30 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja.

31 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako luottoyhteisö si-

joituspalvelulain 1 luvun 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja.

35 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 8 luvun 7 §:n 1 momentin sekä velkikirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luottolaitos rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuina tavanomaisin ehdoin.

36 a §

Asiamiehen käyttäminen ja muu merkittävän toiminnan ulkoistaminen

Luottolaitoksen tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamisesta säädetään sijoituspalvelulaissa.

40 §

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtaminen

Luottolaitoksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa luottolaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituk-

sen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen luottolaitostoiminnan tuntemus kuin luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton luottolaitoksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; taikka

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, henkilö voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Luottolaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön.

42 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia luottolaitoksen osakkeita, osuuksia, sijoitusosuuksia tai kantarahasto-osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen

osake-, osuus-, tai sijoitusosuuspääomasta tai kantarahastosta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin luottolaitoksen osake-, osuus- tai sijoitusosuuspääomasta tai kantarahastosta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka luottolaitoksesta tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakuun nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai luottolaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään keran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista luottolaitoksessa;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

90 §

Yhteistyö taloudellisen aseman valvonnassa

Edellä 2 momentissa säännellyllä yrityksellä tarkoitetaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanutta yritystä, joka vastaa tässä laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä tai maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta.

105 §

Korvattavat saamiset

Talletussuojarahaston varoista korvataan talletuspankissa tilillä olevat ja tilille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti. Korvauksen maksamisesta sijoituspalvelulaissa tarkoitettua korvausrahastosta säädetään mainitun lain 11 luvussa.

Talletussuojarahasto ei kuitenkaan korvaa toisen luotto- tai rahoituslaitoksen saamia eikä talletuspankin 45—48 §:ssä tarkoitettuihin omiin varoihin luettavia eriä. Rahasto ei myöskään korvaa saamia, jotka perustuvat rikoslain (39/1889) 32 luvussa tarkoitettulla rikoksella saatuihin varoihin. Jos edellä mainittua rikosta

koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, talletussuojarahasto voi lykätä korvauksen maksamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti. Rahasto ei myöskään korvaa sijoituspalvelun tarjoajan nimissä olevalla sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla asiakasvarojen tilillä olevia saamisia.

111 §

Toimiluvan peruuttaminen sekä tallettajien ja sijoittajien saamiset

Päätöksessään 28 §:n nojalla talletuspankin toimiluvan peruuttamisesta Finanssivalvonta voi samalla määrätä tallettajien saamiset maksettaviksi talletussuojarahaston varoista. Päätöksessään 28 §:n nojalla luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta Finanssivalvonta voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettaviksi sijoittajien korvausrahastosta siten kuin sijoituspalvelulain 11 luvussa säädetään.

141 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, jos tiedot ovat välttämättömiä sille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja toisessa ETA-valtiossa toimivalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle pörssiä vastaavalle markkinoiden ylläpitäjälle.

157 §

Osavuositarkastus

Talletuspankin on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan osavuositarkastus joko kuudelta taikka kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jol-

lei arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 1 momentista muuta johdu. Talletuspankin osavuositarkastukseen sovelletaan muutoin, mitä 2 ja 3 momentissa sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin osavuositarkastuksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ää, on lisäksi voimassa, mitä mainitussa laissa säädetään osavuositarkastuksesta.

Talletuspankin osavuositarkastuksen tulee sisältää osavuosituloslaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernituloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista tarkastuskaudena, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista tarkastuskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikautena. Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan tarkastuskauden tietoihin.

Osavuositarkastus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa tarkastuskauden päättymisestä. Osavuositarkastuksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 156 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään osavuositarkastuksen julkistamisesta.

Talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän osavuositarkastus ja vuositarkastus säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, osavuositarkastukseen sovelletaan, mitä 1—3 momentissa säädetään. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukaisesti osavuositarkastuksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitettun osavuositarkastuksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä mää-

rääjäksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 147 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava osavuosikatsauksessa.

160 §

Finanssivalvonnan velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuslain 9 §:ssä, osakeyhtiölain 7 luvun 5 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 5 §:ssä tarkoitetun tilintarkastajan sekä osakeyhtiölain 7 luvun 7—10 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 7—10 §:ssä tarkoitetun erityisen tarkastuksen ja tarkastajan luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön määrää Finanssivalvonta. Tilintarkastajan sekä erityisen tarkastajan määräämiseen edellä tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan muutoin, mitä niistä säädetään tilintarkastuslaissa, osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa. Finanssivalvonnan on lisäksi määrättävä luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos luottolaitoksella tai omistusyhteisöllä ei ole 159 §:ssä säädetyt vaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen tulee toimittaa Finanssivalvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko luottolaitoksen asiakasvarojen säilyttämistä ja käsittelyä koskevat järjestelyt sijoituspalvelulain 9 luvun 1—4 §:n säännösten ja sanotun lain 9 luvun 5 §:n nojalla annettujen määräysten mukaisia vaatimuksia.

166 j §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa.

166 k §

Kolmannen maan luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan kolmannen maan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 3 momentissa.

166 l §

Ulkomaisen luottolaitoksen jäsenyys sijoittajien korvausrahostossa

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahostossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

172 §

Luottolaitoksen kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen vastoin 9 luvun säännöksiä taikka niiden nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä,

2) rikkoo 156 §:n säännöstä tilinpäätöksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi tai tilinpäätöksen nähtävänä pitämisestä,

3) rikkoo 157 §:n säännöstä osavuosikatsauksen laatimisesta tai

4) rikkoo luottolaitoksen sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista koskevia säännöksiä,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 9 tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena tai tuottamuksellisenä kirjanpitorikoksena eikä teosta muuallakaan laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 9 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 9 §:n 4 momentti ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 4 momentti laissa 642/2006 ja 14 § osaksi laissa 589/2003, seuraavasti:

9 §

Mitä osakeyhtiölain 17 luvun 16 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan yhtiön veloista, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettusta talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (/) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

14 §

Finanssivalvonta voi tämän luvun mukaisesti luottolaitoksen hakemuksesta peruuttaa sen toimiluvan ilman, että luottolaitos olisi asetettava selvitystilaan.

Hakemuksen liitteenä on oltava:

- 1) jäljennös luottolaitoksen yhtiökokouksen päätöksestä, jolla luottolaitos on päättänyt luopua toimiluvastaan;
- 2) selvitys siitä, että luottolaitoksella ei enää ole talletuksia eikä se enää harjoita liiketoimintanaan muutakaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tai sijoituspalvelulaissa luvanvaraiseksi säädettyä toimintaa;
- 3) tilintarkastajan lausunto 2 kohdassa tarkoitettua selvityksestä;
- 4) rekisteriviranomaisen lupa toimiluvasta luopumiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 27 ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 27 §:n 3 momentti ja 33 §, sellaisina kuin ne ovat, 27 §:n 3 momentti laissa 1422/2007 ja 33 § osaksi laissa 591/2003, seuraavasti:

27 §

Mitä osuuskuntalain 17 luvun 15 §:n 6 momentissa säädetään jakautuvan osuuskunnan velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettusta talletussuoja-rahastosta taikka sijoituspalvelulain (/) 11 luvussa tarkoitettusta korvausrahastosta.

33 §

Finanssivalvonta voi tämän luvun mukaisesti luottolaitoksen hakemuksesta peruuttaa sen toimiluvan ilman, että luottolaitos olisi asetettava selvitystilaan.

Hakemuksen liitteenä on oltava:

- 1) jäljennös luottolaitoksen osuuskunnan kokouksen päätöksestä, jolla luottolaitos on päättänyt luopua toimiluvastaan;
- 2) selvitys siitä, että luottolaitoksella ei enää ole talletuksia eikä se harjoita muutakaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tai sijoituspalvelulaissa luvanvaraiseksi säädettyä toimintaa;
- 3) tilintarkastajan lausunto 2 kohdassa tarkoitettua selvityksestä;
- 4) rekisteriviranomaisen lupa toimiluvasta luopumiseen.

Luottolaitoksen, joka luovuttaa koko liiketoimintansa 31 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, ei tarvitse liittää hakemukseen 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 33 ja 40 g § sekä 87 i §:n 6 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 40 g § laissa 1066/2006 ja 87 i §:n 6 momentti laissa 1423/2007, seuraavasti:

33 §

Jos se, jolla rahastoannin perusteella on oikeus saada uusi kantarahastotodistus, ei ole viiden vuoden kuluessa korottamispäätöksen rekisteröimisestä vaatinut kantarahastotodistusta, säästöpankki voi kehottaa häntä ottamaan kantarahastotodistuksen vastaan uhalla, että hän muuten menettää sen. Kehotus on lähetettävä kantarahastotodistukseen oikeutetulle, jos hänen nimensä ja osoitteensa on pankin tiedossa, sekä julkaistava pankin kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä. Jollei kantarahastotodistukseen oikeutettu ilmoittaudu vuoden kuluessa kehotuksesta, voidaan uusi kantarahastotodistus myydä hänen lukuunsa julkisella huutokaupalla

tai pörssin välityksellä. Myynnin tapahduttua kantarahastotodistukseen oikeutetulla on ainoastaan oikeus siitä kertyneisiin varoihin sen jälkeen, kun niistä on vähennetty kehotuksesta ja myymisestä aiheutuneet kulut. Varat, joita ei ole nostettu neljän vuoden kuluessa myynnistä, siirtyvät pankille.

40 g §

Kantarahasto-osuuden omistajalle, jolla on hankkimispäätöksen mukaan oikeus myydä osuutensa säästöpankille, on ennen osuuden pankille tarjoamiselle asetetun ajan alkamista ilmoitettava päätöksestä samalla tavalla kuin kutsumien kokoukseen toimitetaan. Samalla on

ilmoitettava, kuinka ja missä ajassa kantarahasto-osuuden omistajan on toimittava, jos hän haluaa käyttää oikeuttaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos:

1) vastaavat tiedot sisältyvät hankinnasta päättävän isäntien kokouksen kokouskutsuun tai ovat saatavilla hankinnasta päättävässä isäntien kokouksessa, jossa kantarahasto-osuuden omistaja on paikalla; taikka

2) vastaavat tiedot julkistetaan arvopaperimarkkinalaissa (/) tarkoitettulla tavalla.

Hankkimispäätöksen sisältö ja 26 §:n 5 momentissa tarkoitettujen säästöpankin taloudellista asemaa koskevat asiakirjat on pidettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua kantarahasto-osuuden omistajan saatavilla sen ajan, jona osuudet on tarjottava pankille. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos säästöpankki on julkistanut arvopaperimarkkinalain 11 luvun 11 §:ssä tarkoitettua tarjousasiakirjan, josta vastaavat tiedot ilmenevät.

87 i §

Jakautumiseen osallistuvat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan säästöpankin veloista, joista toinen säästöpankki vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, säästöpankin vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Lunastushinnan maksamista koskevasta vastuusta säädetään 87 f §:n 5 momentissa. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettua talletussuojarahastosta tai sijoituspalvelulain (/) 11 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 2 ja 6 kohta, 3 §:n 3 momentin 1 kohta, 11 ja 14 §, 18 §:n b kohta ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 886/2008, 11 § laissa 210/2009, 14 § osaksi laissa 886/2008 ja 35 §:n 1 momentti laissa 1246/2011, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettua sijoitus-

palveluyritystä ja sitä vastaavaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä;

6) *rahoitusalan yrityksellä* luottolaitosta, sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa tarkoitettua palveluyritystä ja rahoituslaitosta, rahas-

toyhtiötä ja säilytisyhteisöä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista yritystä; ei kuitenkaan 7 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä;

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteyseritykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys, vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

11 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

- 1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta;
- 2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai
- 3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa omistusyhteisön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka omistusyhteisöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai omistusyhteisö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista omistusyhteisössä;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Ryhmittymän omistusyhteisön johtaminen

Ryhmittymän omistusyhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa ryhmittymän omistusyhteisöä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä sekä toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella on lisäksi oltava sellainen yleinen rahoitus- ja vakuutus toiminnan tuntemus kuin ryhmittymän toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden viimeisen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton ryhmittymän omistusyhteisön hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Ryhmittymän omistusyhteisön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä

toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

b) sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalveluyritys;

35 §

Säännellyn yrityksen kuulumisen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoinnasta annetun lain 39 §:n 2 momentissa tai sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin ETA-valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetty edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

maksulaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksulaitoslain (297/2010) 13 §, 21 a §:n 3 momentti, 25 § ja 38 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 21 a §:n 3 momentti laissa 899/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

13 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että maksulaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 13 a §:ssä säädetty vaatimukset ja maksulaitos täyttää maksulaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle tässä laissa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää vain hakijalle, jonka kotipaikka on Suomessa.

13 a §

Maksulaitoksen merkittävien omistajien ja perustajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia maksulaitoksen osakepääomasta, osuuksista tai rahamääräisestä yhtiöpanoksesta taikka osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänivallasta tai yhtiön äänivallasta, sekä maksulaitoksen perustajan on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan maksulaitosta; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan maksulaitosta.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa maksulaitoksen omistajalle kuu-

luvan päätösvallan käyttämistä maksulaitoksessa, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

21 a §

Sähkörahayhteisön osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Sellaisia osakkeita ja osuuksia ei kuitenkaan oteta huomioon, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

25 §

Maksulaitoksen johtaminen

Maksulaitoksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa maksulaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia, he eivät saa olla konkurssissa eikä heidän toiminta-

kelpoisuuttansa saa olla rajoitettu. Heillä on lisäksi oltava sellainen yleinen maksupalvelu toiminnan tuntemus kuin maksulaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Mitä 1 momentissa säädetään muuhun ylimpään johtoon kuuluvista, sovelletaan maksulaitoksessa, joka harjoittaa 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta liiketoimintaa, maksulaitoksen maksupalvelu toiminnasta vastaaviin.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton maksulaitoksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

38 §

Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle

Maksulaitoksella ja sen kanssa samaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tai sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on sen estämättä, mitä salassapitovelvollisuudesta säädetään, oikeus antaa tämän lain 37 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisöllä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoitusrahastolain (48/1999) 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 §:n 1 momentin 8, 12 ja 14 kohta, 5 §, 5 b §:n 1 momentti, 5 e ja 5 f §, 6 §:n 5 momentti, 8 b §:n 3 momentti, 8 c §, 9 a §:n 1 momentti, 9 d, 9 e, 11 ja 16 §, 26 a §:n 8 momentti, 29 c §, 41 §:n 4 momentti, 57 b §, 63 §:n 1 momentti, 64 §:n 2 momentti, 65 §:n 1 momentin 3 kohta, 69 §:n 1 momentin 1 kohta, 73 §:n 2—4 momentti, 77 §:n 1 momentti, 80 §, 81 §:n 1 ja 2 momentti, 14 luku, 117 a §:n 2 momentti, 128 b §:n 1 momentti sekä 132 b—132 d §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 §:n 1 momentin 14 kohta, 8 b §:n 3 momentti, 8 c, 16 ja 80 §, 117 a §:n 2 momentti, 128 b §:n 1 momentti sekä 132 b—132 d § laissa 1490/2011, 2 §:n 1 momentin 8 kohta, 5 b §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 41 §:n 4 momentti, 73 §:n 2—4 momentti, 77 §:n 1 momentti ja 81 §:n 1 ja 2 momentti laissa 224/2004, 2 §:n 1 momentin 12 kohta, 9 e §, 26 a §:n 8 momentti ja 69 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 928/2007, 5 § laeissa 224/2004 ja 928/2007, 5 e ja 9 d § laeissa 928/2007 ja 889/2008, 5 f § laeissa 928/2007 ja 1490/2011, 6 §:n 5 momentti ja 11 § laissa 1365/2010, 29 c § laissa 1426/2007 ja 57 b § laissa 559/2010, sekä

lisätään 8 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1490/2011, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Tätä lakia ei sovelleta muun kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisen yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseen, jos osuuksia markkinoidaan ainoastaan ammattimaisille sijoittajille. Ammattimaisena sijoittajana on pidettävä sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 18 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, 5 kohdassa tarkoitettua yhteisösijoittajaa sekä muuta sijoittajaa, jos tämä on kirjallisesti ilmoittanut yhteissijoitusyritykselle tai muulle kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaiselle yhteissijoitusyritykselle tai sen asiamiehelle olevansa ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimainen sijoittaja ja sijoittaja täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

1) sijoittaja on tehnyt huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

2) sijoittajan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

3) sijoittaja työskentelee tai on työskennellyt rahoitusosalalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista.

Rahastoyhtiöihin sovelletaan sijoituspalvelulakia siten kuin siitä tässä laissa ja sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:ssä määriteltyä arvopaperia;

12) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä, rahamarkkinavälineitä ja talletuksia luottolaitoksissa;

14) *OTC-johdannaissopimuksella* muuta kuin sellaista johdannaissopimusta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

5 §

Rahastoyhtiö saa harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua.

Rahastoyhtiö saa lisäksi tarjota:

1) sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa;

2) sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 5 kohdassa tarkoitettua sijoitusneuvontaa;

3) sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta.

Rahastoyhtiölle ei voida antaa toimilupaa ainoastaan 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan. Rahastoyhtiölle ei voida myöskään antaa toimilupaa 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan, jos toimilupaa ei ole myön-

netty tai samanaikaisesti haeta myös 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan.

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, velvollisuudesta kuuluu sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalvelulaissa.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa 2 momentissa tarkoitettuja palveluja, sovelletaan sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ää.

5 b

Rahastoyhtiön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos osakkeenomistajien ja ylimmän johdon luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta saadun selvityksen perusteella ja yhtiön liiketoiminnan aiottu laajuus huomioon ottaen voidaan varmistua siitä, että rahastoyhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto, riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja että se täyttää muut tässä laissa asetetut vaatimukset. Edellytyksenä on lisäksi, että selvityksen perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että rahastoyhtiön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion säännökset ja hallinnolliset määräykset estävät rahastoyhtiön tehokkaan valvonnan. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle rahastoyhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

5 e §

Rahastoyhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa rahastoyhtiötä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toi-

mintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoitusrahastotoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Rahastoyhtiön, jolle on myönnetty toimilupa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoon, hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä, toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella sekä muulla ylimpään johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Rahasto-osuudenomistajien 8 §:n 2 momentin mukaisesti valitsemilta rahastoyhtiön hallituksen jäseniltä ei edellytetä sijoitusrahasto- tai sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton rahastoyhtiön hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

5 f §

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangastukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa rahastoyhtiön omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä rahastoyhtiössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

6 §

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina tämän pykälän 1—4 momentissa säädetystä riippumatta täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset. Tällaiseen rahastoyhtiöön sovelletaan, mitä viimeksi mainitun pykälän 4 momentissa säädetään.

8 b §

Rahastoyhtiön on säilytettävä tiedot henkilökohtaisista liiketoimista. Rahastoyhtiön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on valvonut henkilökohtaisia liiketoimia koskevien säännösten, määräysten ja rahastoyhtiön sisäisten ohjeiden noudattamista, ja siitä, mihin toimenpiteisiin rahastoyhtiö on ryhtynyt, jos sanottuja säännöksiä, määräyksiä tai ohjeita ei ole noudatettu.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset henkilökohtaisista liiketoimista. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä 3 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

8 c §

Rahastoyhtiön on säilytettävä tiedot jokaisesta liiketoimesta, jossa sijoitusrahasto tai erikoissijoitusrahasto on osallisena, vähintään viiden vuoden ajan. Edellä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan kuuluvien liiketoimia ja palveluja koskevien tietojen säilyttämisestä säädetään sijoituspalvelulain 10 luvun 9 §:ssä.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset tietojen säilyttämisestä.

9 a §

Säilytysyhteisön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos osakkeenomistajien ja ylimmän johdon luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta saadun selvityksen perusteella ja yhtiön liiketoiminnan aiottu laajuus huomioon ottaen voidaan varmistua siitä, että säilytysyhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto, riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja että se täyttää muut tässä laissa asetetut vaatimukset. Edellytyksenä on lisäksi, että saadun selvityksen perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että säilytysyhteisön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion säännökset ja hallinnolliset määräykset estävät säilytysyhteisön tehokkaan valvonnan. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle säilytysyhteisölle ennen sen rekisteröimistä.

9 d §

Säilytysyhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa säilytysyhteisöä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan

sijaisen sekä muuhun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä, toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella sekä muulla ylimpään johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen säilytysyhteisötoiminnan tuntemus kuin säilytysyhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton säilytysyhteisön hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi taikka muuhun ylimpään johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Säilytysyhteisön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja ylimpään johtoon kuuluvia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

9 e §

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia säilytysyhteisön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuotamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan säilytysyhteisöä; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan säilytysyhteisöä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa säilytysyhteisön omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä säilytysyhteisössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

11 §

Sen estämättä, mitä 9 §:ssä säädetään, säilytysyhteisönä voi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytysyhteisönä voi lisäksi toimia sijoituspalvelulain 1 luvun 9 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

- 1) jolla on sivuliike Suomessa;
- 2) joka täyttää 10 §:ssä säädetty taloudelliset toimintaedellytykset;
- 3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa.

16 §

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia rahastoyhtiön osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa rahastoyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin rahastoyhtiön osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai rahastoyhtiöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeesenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai rahastoyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Rahastoyhtiön ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään keran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista rahastoyhtiössä;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Mitä 1—7 momentissa säädetään rahastoyhtiön osakkeiden hankinnasta ja luovutuksesta, sovelletaan vastaavasti säilytisyhteisön osakkeiden hankintaan ja luovutukseen.

26 a §

Rahastoyhtiön tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamiseen sovelletaan 1—7 momentista poiketen, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä säädetään.

29 c §

Jos 5 §:n 2 momentin mukaista toimintaa harjoittavan rahastoyhtiön kotipaikka siirretään toiseen valtioon taikka sulautumisessa tai jakautumisessa vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen valtioon, rahastoyhtiön velvollisuuteen laatia korvausrahastoselvitys ja sijoittajan irtisanomisoikeuteen sovelletaan sijoituspalvelulain 13 luvun 9 §:ää.

41 §

Jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa käytetään johdannaissopimuksia, sen säännöissä on mainittava:

1) johdannaissopimusten käyttötarkoitus, käytettävien johdannaissopimusten lajit ja käytön laajuus;

2) OTC-johdannaissopimusten vastapuolet;

3) riskienhallintamenetelmät, joita rahastoyhtiö aikoo soveltaa.

57 b §

Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia sellainen rahastoyhtiö, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos tai sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, jolla on oikeus tarjota sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä, sekä toisessa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saanut yhteisö. Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia myös arvoosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu arvopaperikeskus sekä vastaava Euroopan talousalueella toimiva arvopaperikeskus tai arvopaperien talletuslaitos.

63 §

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista rahasto-osuuksista ja niiden omistajista pidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla rahasto-osuudenomistajaluetteloa siten kuin siitä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 6 luvun 3 §:ssä. Rahasto-osuuden kirjaamiseen arvo-osuustilille ja rahasto-osuudenomistajaluetteloon sovelletaan, mitä tämän lain 53 §:n 2 momentissa säädetään.

64 §

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan rahasto-osuudensaajalla ei ole oikeutta käyttää rahasto-osuudenomistajalle sijoitusrahastossa kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon, ellei 62 §:n 2 momentista tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n 2 momentista muuta johdu.

65 §

Sijoitusrahaston sääntöihin on otettava määräys, jonka mukaan ilmoittautumispäivän jälkeen oikeus saada sijoitusrahastosta jaettavia tuottoja on vain sillä:

3) jos rahasto-osuus on hallintarekisteröity, jonka arvo-osuustilille rahasto-osuus on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka rahasto-osuuden hoitaja on täsmäytyspäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n nojalla merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon rahasto-osuuden hoitajaksi.

69 §

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja:

1) arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa muulla säännellyllä, säännöllisesti toimival-

la, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

73 §

OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamisesta aiheutuva vastapuoliriski ei saa saman vastapuolen osalta ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista, jos vastapuoli on 71 a §:ssä tarkoitettu luottolaitos, ja muussa tapauksessa yhtä kahdeskymmenesosaa sijoitusrahaston varoista.

Sellaisia sijoituksia saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään kaksi viidesosaa sijoitusrahaston varoista. Tätä rajoitusta ei sovelleta talletuksiin eikä sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamiseen, joissa vastapuolena on 71 a §:ssä tarkoitettu luottolaitos.

Sijoitusrahaston varoista yhteensä enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, kyseisen yhteisön vastaanottamiin talletuksiin, tai sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin, joista sijoitusrahastolle aiheutuu kyseiseen yhteisöön kohdistuva vastapuoliriski.

77 §

Edellä 73 §:n 1—4 momentissa, 75 §:ssä ja 76 §:n 1 momentissa tarkoitettut sijoitukset saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin tai sen vastaanottamiin talletuksiin tai OTC-johdannaissopimuksiin, joissa kyseinen yhteisö on vastapuolena, eivät saa ylittää määrää, joka vastaa 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista.

80 §

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja johdannaissopimuksiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toi-

mivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla ja vastaavilla käteisellä selvitetävillä sopimuksilla, sekä OTC-johdannais-sopimuksiin edellyttäen, että:

1) johdannais-sopimuksen kohde-etuutena on 69, 71, 71 a tai 72 §:ssä tarkoitettu rahoitusväline, johdannais-sopimus, jonka kohde-etuutena on tässä pykälässä mainittu rahoitusväline tai kohde-etuus, rahoitusindeksi, korko, valuuttakurssi taikka valuutta, joka vastaa sijoitusrahaston sijoitustoiminnalle sen säännöissä asetettuja tavoitteita;

2) OTC-johdannais-sopimuksen vastapuoli on yhteisö, jonka toiminnan vakautta valvotaan Euroopan unionin lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai yhteisö, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä;

3) rahastoyhtiö kykenee määrittämään OTC-johdannais-sopimusten arvon luotettavasti ja todennettavasti päivittäin ja ne voidaan rahastoyhtiön aloitteesta milloin tahansa myydä, muuttaa rahaksi tai kattaa vastakkaisella toimella niiden käypään arvoon.

81 §

Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseksi rahastoyhtiö saa tehdä sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä lainaus- ja takaisinostosopimuksia, jos ne selvitetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettussa selvitysyhteisössä tai ulkomaisessa selvitysyhteisössä taikka, jos selvitys tapahtuu muualla, jos niiden vastapuolena on sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai muu sijoituspalvelun tarjoaja ja niiden ehdot ovat markkinoille tavanomaiset ja yleisesti tunnetut.

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä voidaan luovuttaa velaksi ja niitä koskevia takaisinostosopimuksia voidaan tehdä ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Rahastoyhtiön tehtävänä on päivittäin huolehtia siitä, että vakuuden arvo pysyy riittävänä koko lainaus- tai takaisinostosopimuksen voimassaoloajan. Selvitysyhteisön taik-

ka Finanssivalvonnan tai sitä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa olevan muun yhteisön on säilytettävä vakuutta sijoitusrahaston lukuun lainaus- tai takaisinostosopimuksen päättymiseen saakka.

14 luku

Sisäpiirisäännökset

99 §

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on ilmoitettava rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 101 a §:ssä tarkoitettuun rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriin siten kuin 100 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) rahastoyhtiön yhtiökokouksen valitsemaa hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) muuta rahastoyhtiön palveluksessa olevaa taikka rahastoyhtiön puolesta tai lukuun toimivaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen.

100 §

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 99 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitetun vajaanvaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen rahasto-osuudet sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava rahastoyhtiölle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos koskee rahasto-osuuksia tai kun muu omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä rahasto-osuuksia, osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden tai rahoitusvälineiden on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

101 §

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan on ilmoitettava 101 a §:ssä tarkoitettuun sisäpiirirekisteriin omistamansa rahasto-osuudet sanotun rahastoyhtiön hallinnoimassa sijoitusrahastossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa rahasto-

osuuden hankkimisesta. Ilmoitus omistuksen muutoksesta on tehtävä samassa ajassa.

Jos rahasto-osuudet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

101 a §

Rahastoyhtiön on pidettävä 100 ja 101 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista rekisteriä (*rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät:

1) kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 100 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaanvaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettujen rahasto-osuudet, osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset;

2) kunkin 101 §:ssä tarkoitetun osakkeenomistajan omistamat rahasto-osuudet ja niiden omistuksen muutokset.

Jos ilmoitukset tehdään 100 §:n 6 momentin mukaisesti, rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kuluja korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen ja rahastoyhtiön osakkeenomistajan nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Rahastoyhtiön on vuosittain toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys sisäpiirirekisterin ylläpidon järjestämisestä, rahastoyhtiön sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden valvonnasta ja siitä, mihin toimenpiteisiin rahastoyhtiö on ryhtynyt, jos sisäpiiri-ilmoitusta koskevia säännöksiä, määräyksiä tai rahastoyhtiön sisäisiä ohjeita ei ole noudatettu.

101 b §

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 100 ja 101 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta, 101 a §:ssä tarkoitettujen rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta sekä 101 a §:n 4 momentissa tarkoitettua selvityksestä ja sen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

102 §

Rahastoyhtiön sisäpiiriläinen ja rahastoyhtiön osakkeenomistaja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa vastikkeellisesti hankkia rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita tai johdannaissovimuksia tai luovuttaa tällaiselle sijoitusrahastolle edellä tarkoitettuja varoja, ellei hankintaa tai luovutusta toteuteta 69 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kaupankäynnin välityksellä.

117 a §

Päättyessään sellaisen rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta, jolle on myönnetty toimilupa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonta voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettavaksi sijoittajien korvausrahaston varoista siten kuin sijoituspalvelulain 11 luvussa säädetään.

128 b §

Finanssivalvonnan on pidettävä internet-sivuillaan saatavilla tietoja laeista, asetuksista ja määräyksistä, jotka eivät kuulu sijoitusrahastodirektiivin soveltamisalaan, mutta joilla on erityistä merkitystä 128 a §:ssä tarkoitetuissa jär-

jestelyissä Suomessa. Tiedot on pidettävä saatavilla selkeällä tavalla ja kansainvälisellä rahoituslalla yleisesti käytetyllä kielellä.

132 b §

Edellä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa sivuliikkeen välityksellä harjoittavaan ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön sovellettavista säännöksistä säädetään lisäksi sijoituspalvelulain 1 luvun 6 §:n 1 momentissa.

132 c §

Edellä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoittavaan kolmannen maan rahastoyhtiöön sovellettavista säännöksistä säädetään lisäksi sijoituspalvelulain 1 luvun 6 §:n 2 momentissa.

132 d §

Edellä 132 b ja 132 c §:ssä tarkoitettun ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 99 §:ssä tarkoitettun rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on saatettava 100 §:n mukainen sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Rahastoyhtiön on saatettava 101 a §:ssä tarkoitettu rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri vastaamaan lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

kiinteistörahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 2—4 kohta, 11 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 19 §, 20 §:n 2 momentti ja 22 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 22 § laissa 350/2007 sekä 3 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohta, 11 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 19 § ja 20 §:n 2 momentti laissa 651/2009, seuraavasti:

2 §

Kiinteistörahasto

Kommandiittiyhtiö, jonka osuudet ovat arvopaperimarkkinalaissa (/) tarkoitettuja arvopapereita ja joka tarjoaa yleisölle mahdollisuuden osallistua yhteisiin kiinteistösijoituksiin tämän lain 1 §:n 1 momentissa säädettyllä tavalla, rinnastetaan kiinteistörahastoon 11 §:ää lukuun ottamatta. Mitä tässä laissa säädetään kiinteistörahastosta, sen osakepääomasta, perustamiskirjasta, osakkeesta, omistajasta ja yhtiöjärjestyksestä, koskee 11 §:ssä säädettyä lukuun ottamatta kommandiittiyhtiötä, sen osuuksien yhteismäärää, osuutta, yhtiömiestä ja yhtiösopimusta.

3 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *kiinteistöarvopaperilla* osaketta tai muuta arvopaperia taikka sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettua rahoitusvälinettä, joka yksin tai yhdessä muiden arvopapereiden tai rahoitusvälineiden kanssa tuottaa oikeuden hallita määrättyä huoneistoa, muuta tilaa tai kiinteistöä taikka kiinteistön osaa;

3) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

4) *johdannaissopimuksella* sellaista johdannaissopimusta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai

muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkina-
paikalla, sekä muuta johdannaissopimusta, jonka kohteena on arvopaperi, valuutta, korko, johdannaissopimus, kiinteistö, kiinteistöarvopaperi, muu varallisuus tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku;

11 §

Kaupankäynti kiinteistörahaston osakkeilla

Kiinteistörahaston on haettava osakkeittensa ottamista kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai sanotussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä taikka muussa valtiossa sijaitsevassa tai toimivassa, säänneltyyn markkinaan tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään rinnastuvassa vaihdantajärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi kolmen vuoden kuluessa kiinteistörahastotoiminnan aloittamisesta, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä myönnä tästä vaatimuksesta poikkeusta enintään kahdeksi vuodeksi.

15 §

Varojen sijoittaminen

Kiinteistörahaston varat on sijoitettava ilman aiheutonta viivytystä kiinteistösijoitustoiminnan säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla seuraaviin kohteisiin:

3) arvopapereihin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai sanotussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;

4) arvopapereihin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena muussa valtiossa sijaitsevassa tai toimivassa, 3 kohdassa tarkoitettuun säänneltyyn markkinaan tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään rinnastuvassa vaihdantajärjestelmässä;

19 §

Arvopaperimarkkinalain soveltaminen

Kiinteistörahastoon ja sen osakkeenomistajaan sovelletaan arvopaperimarkkinalain 3—10 lukua, jollei tässä luvussa, 2 tai 11 §:ssä tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 4 luvussa säädetä toisin.

20 §

Osavuositarkastus, puolivuositarkastus, johdon osavuotinen selvitys ja tilinpäätös

Kommandiittiyhtiömuotoisen kiinteistörahaston, jonka osuus ei ole kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on laadittava ja julkistettava osavuositarkastus, puolivuositarkastus

tai johdon osavuotinen selvitys ja tilinpäätös siten kuin arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5—8 ja 10—15 §:ssä säädetään. Osavuositarkastus tai johdon osavuotinen selvitys on laadittava puolivuositarkastuksena tai tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja siinä on selvitettävä kommandiittiyhtiön yhtiösopimukseen otetut sijoittajan asemaan vaikuttavat määräykset.

22 §

Tarkemmat säännökset

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään sijoitustoiminnan ja sijoitusmenetelmien perusteita, sijoitustoiminnan rajoituksia ja lainanottovaltuuksia, omaisuuden arvostamisperusteita, kiinteistörahaston tärkeimpiä ominaisuuksia sekä muita riskienhallinnan kannalta merkityksellisiä seikkoja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta noudattaen, mitä arvopaperimarkkinalain 4 luvussa ja 7 luvun 5, 6 ja 9 §:ssä, 10 §:n 1—3 momentissa sekä 11 ja 12 §:ssä säädetään, ja ottaen huomioon, että kyseiset tiedot voidaan esittää myös kiinteistösijoitustoiminnan säännöissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

sidotusta pitkäaikaissäätämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sidotusta pitkäaikaissäätämisestä annetun lain (1183/2009) 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 3 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 1 momentti laissa 1495/2011, seuraavasti:

3 §

Oikeus tarjota säästämissopimusta

Oikeus tarjota säästämissopimusta on:

1) luottolaitostoinnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitetulla talletuspankilla ja ulkomaisella luottolaitoksella;

2) sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitetulla sijoituspalveluyrityksellä ja ulkomaisella sijoituspalveluyrityksellä;

3) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetulla rahastoyhtiöllä ja yhteissijoitusyrityksellä sekä ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä ja kolmannen maan rahastoyhtiöllä.

5 §

Säästösuoritusten tekeminen ja säästövarojen nostaminen

Säästämissopimuksen nojalla vastaanotettuihin varoihin ei sovelleta, mitä sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetään asiakkaan rahavarojen säilyttämisestä.

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämisilille,

säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

1) talletuspankin tai siihen rinnastettavan ulkomaisen luottolaitoksen tarjoama tili;

2) arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvopaperi, joka on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai sanotussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena tai Euroopan talousalueen ulkopuolella niihin rinnastettavan kaupankäynnin kohteena ja jonka liikkeeseenlaskija on velvollinen noudattamaan arvopaperimarkkinalain 3—10 luvun tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 4 luvun 2 §:n mukaista taikka niihin rinnastettavaa tiedonantovelvollisuutta;

3) arvopaperimarkkinalain 4 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu julkisyhteisön liikkeeseen laskema tai takaama arvopaperi;

4) sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastosuus sekä mainitun lain 128 ja 129 §:ssä tarkoitettujen yhteissijoitusyrityksen osuus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 1 §:n 1 momentin 1 kohta, 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 6 momentti sekä 11 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 927/2007 ja 2 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 146/2007, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee selvitysjärjestelmässä toteutettavaa maksujen nettouttamista ja muuta selvittämistä sekä sellaisten toimitusvelvoitteiden nettouttamista ja muuta selvittämistä, jotka liittyvät:

1) sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden sekä muiden niihin rinnastettavien arvopaperien ja johdannaissovimusten kauppaan; tai

ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

Selvitystilillä tarkoitetaan selvitysjärjestelmän osapuolen selvitysjärjestelmän toimintaan osallistuvan yhteisön lukuun pitämää arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 16 §:ssä tarkoitettua kaupintatiliä ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua rahavarojen tiliä.

11 §

Luottojärjestelyn ja selvitystilin käyttö maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen

Arvo-osuustileistä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetuille kaupintatileille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvista panttioikeuksista säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 6 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

2 §

Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö tai edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö

Laki**rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 momentin 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta laissa 925/2007, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:n mukaan kyseisen lain soveltamisalan piiriin kuuluvia arvopapereita ja johdannaissopimuksia sekä muita niihin rinnastettavia arvopapereita ja johdannaissopimuksia, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahoitusmarkkinoilla;

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 13 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (/) 1 luvun 9 §:n 1 momentin 1 koh-

dassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytisyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

4) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (/) 1 luvun 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettua selvitysosapuolta ja 9 kohdassa tarkoitettua selvitysyhteisöä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

maksupalvelulain 84 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 84 § seuraavasti:

84 §

Finanssivalvonnan valvontatehtävän hoitaminen

Finanssivalvonnan valvontatehtävän hoitamisesta, sen oikeudesta määrätä seuraamuksia sekä

muutoksenhausta Finanssivalvonnan päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

valtion vakuusrahastosta annetun lain 19 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 19 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 567/2009, seuraavasti:

19 b §

Toiminnan rajoittaminen

Valtioneuvosto voi, jos se on rahoitusmarkkinoiden vakavien kansainvälisten häiriöiden tai toisen valtion viranomaisten toimien takia välttämätöntä Suomen rahoitusmarkkinoiden tai rahoitusmarkkinoilla toimivien vakaan ja häiriötöntä toiminnan turvaamiseksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi:

1) rajoittaa luottolaitosten, rahastoyhtiöiden, säilytisyhteisöjen, sijoituspalveluyritysten,

pörssien, selvitysyhteisöjen ja arvopaperikeskusten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa;

2) päättää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä Suomessa noudatettavia menettelytapoja koskevista rajoituksista tai kielloista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja
muutetaan 2 §:n 1 momentin 3 ja 8 kohta seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

3) sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeeseen sekä muuhun liike- tai ammattitoimintana mainitun lain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettua palvelua tarjoavaan;

8) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun arvopaperikeskukseen, tilinhoitajaan ja tilinhoitajan oikeudet saaneen ulkomaisen yhteisön Suomessa sijaitsevaan toimipisteeseen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 15 §:n 4—6 momentti, 16 §:n 9 momentti sekä 17 §:n 10 ja 12 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 15 §:n 4—6 momentti ja 17 §:n 12 momentti laissa 520/2010, 16 §:n 9 momentti laissa 1498/2011 ja 17 §:n 10 momentti laissa 1370/2010, seuraavasti:

15 §

Tulotietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja muun sanotussa laissa tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoajan, vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitetun vakuutusyhtiön, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitetun sivuliikkeen ja pääasiamiehen sekä vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitetun vakuutusyhdistyksen on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot tekemistään ja välittämistään arvopaperikaupoista, kauppojen osapuolista ja maksetuista kauppahinnoista sekä tekemistään ja välittämistään yhteissijoitusyritysten osuuksien merkinnöistä ja lunastuksista siltä osin kuin tietoja ei ole toimitettu tämän lain 17 §:n 1 momentin nojalla.

Edellä 4 momentissa tarkoitetun tiedonantovelvollisen on toimitettava Verohallinnolle tarpeelliset tiedot myös johdannaissopimuksesta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla, ja sijoituspalvelulain 1 luvun

10 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettusta ja muusta johdannaissopimuksesta sekä sopimuksen osapuolista.

Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitetun selvitysyhteisön on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot selvittämistään oman pääoman ehtoisia arvopapereita koskevista takaisinosto- ja lainaussopimuksista, niihin perustuvista tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitetuista sijaisosingoista sekä sijaisosinkojen maksajista ja saajista. Sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen ja muun sijoituspalvelun tarjoajan on annettava tässä momentissa tarkoitetut tiedot asiakkaansa lukuun tekemistään takaisinosto- ja lainaussopimuksista.

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan, luotolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007)

tarkoitettuna luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettuna rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hallinnoi Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot omaisuuden hoidosta tai säilyttämisestä perimistään maksuista.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Luottolaitoksen, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuna ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoituspalveluyrityksen, sijoituspalvelulaissa tarkoitettuna ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuna tilinhoitajan ja muun arvopapereiden säilyttäjän on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten verovelvollisen saa-

man luovutusvoiton ja tappion laskemiseksi tarpeelliset tiedot arvopapereiden myynneistä ja muista luovutuksista siltä osin kuin nämä tiedot ovat tiedonantovelvollisella.

Yhtiön, jonka arvopapereita on otettu yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Suomessa tai ulkomailla, on ilmoitettava Verohallinnolle arvopaperin kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta, kaupankäynnin siirtymisestä markkinalta toiselle samoin kuin siitä, että arvopaperi on lakannut olemasta kaupankäynnin kohteena markkinalla. Sama koskee vastaavasti arvopapereiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettuna monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tuloverolain (1535/1992) 33 a §:n 2 momentti, 45 §:n 3 momentti, 50 §:n 3 momentti ja 122 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 33 a §:n 2 momentti ja 122 §:n 2 momentti laissa 955/2007 sekä 45 §:n 3 momentti ja 50 §:n 3 momentti laissa 980/1999, seuraavasti:

33 a §

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadulla osingolla tarkoitetaan sellaisesta yhtiöstä saatua

osinkoa, jonka osakkeet ovat osingonjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena:

1) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitettuna säännellyllä markkinalla;

2) muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Euroopan talousalueen ulkopuolella; tai

3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä edellyttäen, että osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella.

45 §

Luovutusvoiton veronalaisuus

Omaisuuden luovutusvoittoon rinnastetaan termiinisopimuksesta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, syntynyt voitto. Voittoa laskettaessa ei kuitenkaan vähennetä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua luovutushinnasta vähennettävää vähimmäismäärää.

50 §

Luovutustappio

Luovutustappioon rinnastetaan myös:

1) sellaisen johdannaissopimuksen raukeaminen tai siitä aiheutunut tappio, jolla käydään

kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla;

2) sellainen arvopaperin arvонmenetys, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena.

122 §

Omistajanvaihdosten vaikutusten vähentämiseen

Pörssilistalle otetun yhtiön tappio vähennetään 1 momentin estämättä, jos yhtiön muista kuin säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Tällaisen yhtiön omistamien osakkeiden ei tällöin katsota vaihtaneen omistajaa 1 momentin jälkimmäistä virkettä sovellettaessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

varainsiirtoverolain 15 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 15 a §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat laissa 956/2007, seuraavasti:

15 a §

Säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin luovutus

Veroa ei ole suoritettava luovutettaessa kiinteää rahavastiketta vastaan arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi yleisölle avoimessa säännöllisesti toimivassa kaupankäynnissä:

1) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla;

2) muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla sellaisessa Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa, joka on hyväksynyt veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskevan yleissopimuksen; tai

3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä

kaupankäyntijärjestelmässä edellyttäen, että yhtiön liikkeeseen laskemat arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella ja että arvopaperit on liitetty arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuun arvo-osuusjärjestelmään tai sitä vastaavaan ulkomaiseen rekisterijärjestelmään.

Verovapauden edellytyksenä on, että luovutuksessa on välittäjänä tai osapuolena sijoituspalvelulaissa (/) tarkoitettu sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys tai muu sanotussa laissa tarkoitettu sijoituspalvelun tarjoaja tai että luovutuksensaaja on hyväksytty kaupankäyntiosapuoleksi sillä markkinalla, jolla luovutus tapahtuu.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 6 momentti, 8 §:n 1 momentin 11 kohta, 18 §:n 3 momentti ja 27 d §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 6 momentti laissa 957/2007, 8 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 147/2007, 18 §:n 3 momentti laissa 1077/2008 ja 27 d §:n 2 momentti laissa 1160/2002, seuraavasti:

6 §

— — — — —
Arvopaperin takaisinostosopimuksen tai lainaussopimuksen täyttämiseksi tehtyä arvopaperin luovutusta sopijapuolten välillä ei pidetä takaisinostosopimuksessa ensimmäisenä myyjänä ja lainaussopimuksessa lainaksiantajana olevan verotuksessa luovutuksena, jos:

1) sopimus koskee oman pääoman ehtoista arvopaperia, joka on otettu kaupankäynnin koh-

teeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (/) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla taikka muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla, taikka arvo-osuusjärjestelmään liitettyä arvopaperimarkkinalain (/) 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua yleisön merkittäväksi tarjottua joukkovelkakirjalainaa tai joukkovelkakirjalainaan rinnastuvaa velallisen sitoumusta;

2) arvopaperille sopimusaikana kertyvä tuotto on sopimusehtojen mukaan korvattava alkuperäiselle omistajalle;

3) suoritettavan vastikkeen määrä ei riipu sopimuksen kohteena olevien arvopaperien arvon kehityksestä;

4) arvopaperit palautetaan alkuperäiselle omistajalle sopimuksen mukaisesti vuoden kuluessa ensimmäisestä luovutuksesta;

5) sopimusten selvitys tapahtuu arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitetussa selvitysyhteisössä tai ulkomaisessa selvitysyhteisössä taikka muussa arvopaperien selvitystoimintaa Euroopan talousalueella harjoittavassa selvitysyhteisössä;

6) verovelvollinen ei ole kirjanpidossaan käsitellyt tapahtumaa luovutuksena.

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

11) talletuspankkien ja ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetuille talletussuoja- ja vakuusrahastoille sekä sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden sekä ulkomaisten sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden Suomessa olevien sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset sijoituspalvelulain (/) 11 luvussa tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle;

18 §

Vähennyskelpoista on 16 §:n 9 kohdasta poiketen osakeyhtiön työsuhteen perusteella luovuttamista omista osakkeista suorittama määrä, kuitenkin enintään osakkeiden antamis- tai merkintähetken käypä arvo, vähennettynä osakkeen saajan suorittamalla merkintähinnalla, jos osakeyhtiö on hankkinut osakkeet kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla.

27 d §

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, enintään 18 kuukauden pituisen, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan option asettajan saama preemio on sen verovuoden tuottoa, jona sopimus suljetaan, toteutetaan tai raukeaa. Jos myyntioption asettaja ostaa option kohde-etuuden, hankitun omaisuuden verotuksessa vähennyskelpoiseksi hankintamenoiksi katsotaan määrä, joka vastaa sopimuksen mukaista kohde-etuuden hankintahintaa vähennettynä preemiota vastaavalla määrällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 958/2007, seuraavasti:

4 §

Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo

laissa (/) tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Euroopan talousalueen ulkopuolella.

Julkisesti noteeratulla arvopaperilla tarkoitetaan tässä pykälässä arvopaperia ja johdannaisopimusta, joka on kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1519/2011, seuraavasti:

3 §

Veron kohde

Korkotulon lähdeveroa on suoritettava seuraavista kotimaasta saaduista korkotuloista:

1) yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitettulle tilille kotimaiseen talletuspankkiin tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen tai työnantajan perustamaan huoltokonttoriin tehdylle talletukselle maksetusta korosta taikka maksupalvelulaissa (290/2010) tarkoitettulle maksutilille maksulaitoslaissa (297/2010) tarkoitettuun maksulaitokseen tai ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettun ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen vastaanotetuille varoille maksetusta korosta;

2) velkakirjalain (622/1947) 34 §:ssä tarkoitettulle joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta, jos laina on tarjottu yleisön merkittäväksi;

lähdeveroa ei ole kuitenkaan suoritettava, jos lainasta ei ole laadittava esitettä arvopaperimarkkinalain (/) 4 luvun 3 §:n 1 momentin 1—3 kohdan nojalla;

3) velkakirjalain 34 §:ssä tarkoitettulle joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta, jos laina on tarjottu yleisön merkittäväksi ja lainan liikkeeseenlaskija on Suomen valtio, Suomen Pankki, suomalainen kunta tai kuntayhtymä, tai josta Suomen valtio, Suomen Pankki, suomalainen kunta tai kuntayhtymä on antanut omavelkaisen takauksen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 3 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan korkoon, joka on maksettu lain voimaantulon jälkeen liikkeeseen lasketulle joukkovelkakirjalainalle.

Laki

kauppakamarilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kauppakamarilain (878/2002) 2 §:n 3 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa
652/2009, seuraavasti:

2 §
Kauppakamarin ja Keskuskauppakamarin julki-
set tehtävät

4) hoitaa sille tässä laissa ja kiinteistörahasto-
laissa (1173/1997) säädetyt tehtävät.

Keskuskauppakamarin tehtävänä on: _____ Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

20 .

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2012
